

MELHUS
KOMMUNE

Økonomi og handlingsplan 2020-2023

Innholdsfortegnelse

1	FORORD	4
1.1	VEDTAK I KOMMUNESTYRET	6
2	UTFORDRINGSBILDET - STATUS OG UTVIKLINGSTREKK	10
2.1	MELHUS KOMMUNES VISJON	10
2.2	NASJONALE FØRINGER OG SATSNINGER	10
2.3	LOKALE TREKK OG VURDERINGER	16
2.4	KOMMUNEN SOM ORGANISASJON	21
2.5	KOMMUNENS OVERORDNEDE MÅL	24
3	SENTRALE BUDSJETTSTØRRELSER FOR KOMMUNEN SAMLET	28
3.1	DRIFTSBUDSJETT 2020	28
3.2	DRIFTSBUDSJETT 2021-23	31
3.3	INVESTERINGSBUDSJETT 2020-2023	33
3.4	FINANSIELLE MÅLTALL	33
4	OVERORDNEDE INNTEKTER OG UTGIFTER	36
4.1	RAMMETILSKUDD	37
4.2	SKATTEINNTEKTER	38
4.3	EIENDOMSSKATT	39
4.4	KONSESJONSKRAFT	39
4.5	LØNN OG PENSJON	39
4.6	AKSJEUTBYTTE	39
4.7	RENTER OG AVDRAG	40
4.8	KALKULATORISKE UTGIFTER OG INNTEKTER	40
4.9	ANDRE INNTEKTER OG UTGIFTER	40
5	SENTRALADMINISTRASJONEN	42
5.1	OMRÅDET OMFATTER	42
5.2	ANSVARsomRÅDE	42
5.3	MÅL OG RESULTAT	43
5.4	MÅL FOR SEKTOREN	43
5.5	BUDSJETTALL	44
6	OPPVEKST OG KULTUR	45
6.1	OM SEKTOREN	45
6.2	BARNEHAGE	45
6.3	GRUNNSKOLE	49
6.4	KULTUR OG FRITID	55
6.5	MÅL FOR SEKTOREN	56
6.6	BUDSJETTALL	60
6.7	GEBYRER	61
7	HELSE OG VELFERD	62
7.1	OM SEKTOREN	62
7.2	HELSE OG VELFERD ADMINISTRASJON	63
7.3	KOMMUNEHELSE	64
7.4	PLEIE OG OMSORG	66
7.5	VELFERD, ARBEID OG INKLUDERING	69
7.6	MÅL FOR SEKTOREN	73

7.7	BUDSJETTALL	74
7.8	GEBYRER.....	75
8	PLAN OG UTVIKLING	76
8.1	OM SEKTOREN	76
8.2	PLAN.....	76
8.3	AREALFORVALTNING.....	78
8.4	BYGG OG EIENDOM	80
8.5	TEKNISK DRIFT.....	82
8.6	MÅL FOR SEKTOREN	85
8.7	BUDSJETTALL	87
8.8	SELVKOSTBUDSJETT.....	88
8.9	GEBYRER.....	89
9	VIRKSOMHETER UTENOM KOMMUNEN	90
9.1	GAULDAL BRANN OG REDNING	90
9.2	KIRKELIG FELLESRÅD	91
9.3	ANDRE OMRÅDER	91
10	INVESTINGER, FINANSIERING, GJELDSUTVIKLING OG RENTEKOSTNADER	92
10.1	INVESTINGER OG FINANSIERINGER	92
10.2	RENTER, AVDRAG OG GJELDSUTVIKLING.....	101
10.3	STARTLÅN / LÅN FOR VIDEREFORMIDLING	104
11	DISPOSISJONSFOND – TILTAK OG UTVIKLING.....	105
12	GEBYRREGULATIVER	107
12.1	PLEIE OG OMSORG	107
12.2	UTLEIETAKSTER OG REGLER FOR UMLEIE AV KOMMUNALE BYGG	108
12.3	AREALFORVALTNING.....	116
12.4	KULTURSKOLEN	123
12.5	SFO.....	124
12.6	BARNEHAGE	124
12.7	TEKNISK DRIFT.....	125
12.8	FEIING OG TILSYN MED FYRINGSANLEGG	129
12.9	RENOVASJON MM.....	130
13	VEDLEGG.....	132
13.1	OVERSIKT OVER VEDTATTE BUDSJETT INKLUSIVE DRIFTSTILTAK	132
13.2	OVERSIKT OVER VEDTATTE BUDSJETT INKLUSIVE INVESTERINGSTILTAK	152
13.3	DIVERSE BUDSJETTSKIEMA.....	197

1 Forord

Ordførerens forord

I økonomiplanen 2020 – 2023 legger vi grunnlaget for hvordan vi ønsker tjenestene og hvordan kommunen vår skal se ut, og hvordan vi vil påvirke denne utviklingen til innbyggernes beste. Melhus kommune er en god kommune å leve og virke i, kommunen skaper gode velferdstjenester for innbyggerne i alle livsfaser.

Vi vil gjøre Melhus til den mest attraktive kommunen i regionen for familier og for næring. Vi vil ta hele kommunen i bruk, samarbeide tett med næringslivet og med frivilligheten. Et godt og allsidig kultur- og idrettstilbud øker attraktiviteten for å bosette seg i Melhus.

I Melhus skal innbyggerne få den hjelpa de trenger på det nivået de trenger. Trygghet og mestring, livskvalitet og livsglede er viktig. En god og verdig eldreomsorg er viktig, likeså et godt og bredt tjenestetilbud til unge og voksne innenfor PU, psyk helse og rus. Her skal vi fortsette det gode arbeidet som gjøres. Psykisk helse til barn og unge er noe vi ønsker stort fokus på. Inkludering, mangfold og trygghet er noe vi vektlegger. Vi ønsker en gjennomgang på kvalitet, innhold og utviklingsområder fra barnehage, SFO samt barne- og ungdomstrinnet. En god start i livet varer gjerne livet ut. Vi vil ha styrket fokus på mestring, trivsel og psykiske helse, og ønsker mer tverrfaglighet inn i skolen med bla miljøarbeidere og helsesykepleiere, og la læreren være lærer. Vi vil følge opp prosjektet «et lag rundt eleven».

Tjenestetilbudet i Melhus er godt, og det arbeides kontinuerlig med innovasjon og utvikling i alle virksomheter og støttefunksjoner. Det pågår kontinuerlig utviklingsprosjekter og utredninger, med støtte fra både fylkesmann, departement og fagmiljøene i Trondheim. Vel 1400 ansatte produserer tjenester 24 timer i døgnet. Mange har for små stillinger – og kommunestyret har et stort fokus på ufrivillig deltid. For å kunne opprettholde tjenestenivået, må vi finne gode måter å løse samfunnsoppdraget på. Vi ønsker å ha en sunn og bærekraftig økonomi med lave avgifter til innbyggere og brukere. Derfor gjør vi en del grep i ØHP blant annet for å sørge for at avgiftsnivået ikke blir for høyt.

Overordnet for all kommunal virksomhet ligger et omfattende planarbeid. I løpet av perioden skal kommunens samfunnsdel og arealplan rulleres, og vi skal ferdigstille områdeplan for Brekkåsen. Boligvekst er viktig for å sikre skatteinngang til kommunen, men ikke minst for å opprettholde barnetall i skoler, barnehager og idrettslag.

Det å samarbeide på tvers av sektorer, med nabokommuner og i regionen er viktig for å få best mulig tjenester og kompetanseflyt. Vi ønsker at Melhus skal være en åpen organisasjon med modige og myndig gjorte medarbeidere. Melhus har blikket vendt utover og framover. Og det skal vi fortsette med.

Jeg vil benytte anledningen til å rette en stor takk til alle ansatte i Melhus, ledere og rådmannen for det gode arbeidet som gjøres hver eneste dag i hele kommunen og vil ønske alle lykke til med arbeidet i 2020!

Jorid Oliv Jagtøyen

Ordfører

Rådmannens forord

Rådmannen legger med dette frem sitt forslag til budsjett 2020 /økonomi- og handlingsplan 2020 – 2023 (ØHP). Vi har videreført prosessarbeidet vi startet før 2019-budsjettet, med en bredere involvering og styringsprosesser i tråd med vårt årshjul for helhetlig resultatstyring. Vi har hatt en bred involvering fra enhetene og de respektive kommunalsjefer nå forut for fremlegging av budsjett for politisk behandling, dette sikrer større eierforhold til budsjettet, felles utfordringer og nødvendige omstillings- og endringstiltak.

Økonomi- og handlingsplanen (ØHP) er en sentral del av kommunens overordnede, helhetlige resultatstyring. Den omfatter hele kommunens virksomhet, og gir en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver i økonomiplanperioden. Det første året i økonomi- og handlingsplanen legger rammene for årsbudsjettet der bevilgningene er bindende, mens de resterende årene gir rammer for å planlegge de kommende budsjettårene i planperioden. Planen er knyttet sammen med kommuneplanen som er kommunens langsiktige samfunns- og arealstrategi.

Melhus kommune er en god kommune å leve og virke i, og kommunen skaper gode velferdstjenester for innbyggere i alle livsfaser. For å opprettholde dette nivået må kommunen finne måter å løse samfunnsoppdraget på, som også ivaretar langsiktig økonomisk bærekraft. Forbedring, forenkling, omstilling og fornying er stikkord i arbeidet.

Melhus har over mange år hatt en god befolkningsvekst og dermed også vekst i inntektene, rentenivået har vært lavt over tid og arbeidsledigheten har vært lav. Dette har bidratt til optimisme og vekst i kommunen. Vi ser også for oss vekst i befolkningen fremover, men de nye prognosene indikerer at veksten sannsynligvis ikke blir så høy som den har vært frem til nå.

I statens økonomiske opplegg for neste år og i påfølgende år (kommuneproposisjonen 2020), må vi forvente små justeringer og et trangere økonomisk handlingsrom sammenlignet med de seneste årene. Regjeringen understreker viktigheten av effektivisering, omstilling, digitalisering og innovasjon for å sikre en fortsatt bærekraftig økonomi i kommunesektoren i tiden fremover. I de neste årene vil det skje endringer i alderssammensetningen av befolkningen med sterk økning i antall innbyggere over 67 år, som vil bidra til både vekst i utgiftene innenfor helse og omsorg og til behov for omfordeling av ressurser i tjenesteproduksjonen mellom målgrupper. Vi blir også færre yrkesaktive, og dette er nasjonale trender som også omfatter Melhus kommune.

Sett i lys av dette vil vi i økende grad stå overfor utfordringer i Melhus, da handlingsrommet i kommunens økonomi i planperioden blir betydelig svakere som følge av de store investeringene vi gjør i ny barnehage på Korsvegen og ny skole, ny idrettshall og parkeringsanlegg på Gimse. Innen helse og velferd er det planlagt å bygge nytt bofellesskap med 16 boenheter på tomta hvor Rådhusvegen bofellesskap i dag ligger, og dette vil erstatte tre av dagens bofellesskap i Melhus sentrum for å skape en mer egnet bygningsmasse, større fagmiljø og mer effektive tjenester. I tillegg foreslås også å investere i ny driftssentral for Teknisk drift. På driftssiden foreslås en styrking av ressurser til hjemmetjenesten, til teknisk drift, til planarbeid og til digitaliseringssatsing.

Det er behov for langsiktig tenkning i det videre økonomi- og planarbeidet for å sikre forutsigbarhet og stabilitet. Investeringsbudsjettet må justeres ned til et nivå som sikrer kort- og langsiktig økonomisk bæreevne. Investeringsprioriteringene fremover må rettes mot de områdene med de største utfordringene på drift – dvs. innen helse og velferd. Ny kommunelov stiller krav til at kommunene skal forvalte økonomien slik at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid, blant annet er det nå stilt krav om at kommunene skal vedta finansielle måltall for den økonomiske styringen.

For å kunne håndtere de økte driftskostnadene og økt rente- og avdragsbelastnings som følge av de betydelige investeringene i planperiodene er vi avhengig av både å bremse utgiftsveksten samlet sett gjennom omstilling, effektivisering og innbyggerinvolvering samt å øke kommunens inntekter. I fremlagte forslag er det foreslått en kombinasjon av intern omstilling/effektivisering og økte inntekter gjennom eiendomsskatt.

Vi står foran et krevende arbeid fremover, spesielt mot slutten av planperioden, derfor blir det særdeles viktig at vi i fellesskap – politikere, ledere, medarbeidere, tillitsvalgte og innbyggere – arbeider frem tiltak som bidrar til økonomisk balanse, kontroll og forutsigbarhet.

Vi skal fortsatt jobbe aktivt for å levere gode velferdstjenester til og sammen med våre innbyggere, og legge til rette for videreutvikling av gode lokalsamfunn og fremtidsrettede tjenester i en kommune i god vekst og utvikling.

Katrine Lereggen
rådmann

Leseveiledning

Dette dokumentet følger systematikken fra fjorårets Økonomi- og handlingsplan.

Kapittelinnvidlingen er gjort slik at det står en del om utfordringsbildet i kapittel 2 og et sammendrag av tallbudsjettet for kommunen i kapittel 3. Så er de seks ulike sektorer (tidl rammeområder) behandlet i kapittel 4-9. Kapittel 10 handler om investeringer, finansieringsbehov, rentekostnader mv. Det er laget et nytt kapittel 11 som handler om disposisjonsfondets størrelse og utvikling, siden det nå er laget finansielle måltall for dette. Kapittel 12 handler om gebyrregulativer.

Budsjettdokumentet viser tall ned på enhetsnivået innenfor de ulike sektorer, selv om budsjettene vedtas på sektornivå. Det er sammenligning med tall over tid fra 2018 til 2023, og det er prøvd å forklare hvorfor endringene over tid oppstår. Det er også prøvd i kapittel 4 å forklare hvordan kommunens inntekter dannes.

Som i fjorårets budsjettprosess benyttes "tiltak" som en del av budsjettframlegget. Det er beskrevet mange "driftstiltak", som innebærer en endring fra "business as usual", enten i form av økt aktivitet eller reduert aktivitet. Det samme gjelder forlag til "investeringstiltak". Det er beregnet *driftsvirkningen* av de enkelte investeringene, altså hva vil det koste hvert år av investeringenes levetid - i form av renter, avdrag samt drifts- og vedlikeholdskostnader samt eventuelle gevinster i driften ved investeringstiltakene. Alle tall i dokumentet er i hele

1.000 kr, om ikke annet er angitt.

De tiltakene som er inkludert i budsjettet fremgår i kapittel 13 for å bedre oversikten.

Budsjettet består derfor av:

Konsekvensjustert budsjett (business as usual inkl allerede vedtatte investeringer)

+ driftstiltak vedtatt av kommunestyret

+ driftsvirkning av investeringstiltak vedtatt av kommunestyret

= vedtatt budsjett

1.1 Vedtak i kommunestyret

Vedtak:

1. Melhus kommunestyre vedtar Melhus kommunes budsjett for år 2020 og Økonomi- og handlingsplan for 2020-2023 med de forutsetninger som ligger i vedlegg til denne sak benevnt som – Vedlegg 1 Økonomi og handlingsplan for perioden 2020-23.
2. Melhus kommunestyre bevilger følgende netto summer totalt, på sektorene og ramme 9 til fordeling i budsjett 2020, jfr. kapittel 3.1 og 3.2 samt kapittel 4-9 i vedlagte Økonomi- og handlingsplan (beløp i 1000-kroner):

Sum bevilgninger drift totalt:

Beskrivelse	Regnskap 2018	Reg budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Melhus topp						
Rammetilskudd	-470 095	-500 865	-514 792	-523 792	-530 292	-537 292
Inntekts- og formuesskatt	-405 508	-416 748	-435 535	-437 135	-438 735	-441 135
Eiendomsskatt	-22 013	-22 031	-22 159	-22 287	-22 415	-22 565
Andre generelle driftsinntekter	-130 727	-119 857	-97 834	-95 412	-94 132	-94 132
SUM GENERELLE DRIFTSINNEKTER	-1 028 343	-1 059 501	-1 070 320	-1 078 626	-1 085 575	-1 095 125
Sum bevilgninger drift, netto	945 974	989 415	1 006 019	994 484	997 799	1 001 034
Avskrivinger	75 478	0	0	0	0	0
SUM NETTO DRIFTSUTGIFTER	1 021 452	989 415	1 006 019	994 484	997 799	1 001 034
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	-6 891	-70 086	-64 301	-84 142	-87 776	-94 091
Renteinntekter	-13 682	-13 782	-14 982	-14 982	-14 982	-12 982
Utbytter	-19 427	-17 200	-19 900	-19 900	-19 900	-21 900
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	2 527	-5 950	-5 950	-6 545	-6 545	-6 545
Renteutgifter	35 430	36 572	40 118	42 099	43 730	43 350
Avdrag på lån	62 814	63 741	66 949	74 781	79 281	81 034
NETTO FINANSUTGIFTER	67 662	63 381	66 235	75 453	81 585	82 957
Motpost avskrivinger	-75 478	0	0	0	0	0
NETTO DRIFTSRESULTAT	-14 707	-6 704	1 934	-8 689	-6 191	-11 134
Disponering eller dekning av netto driftsresultat	0	0	0	0	0	0
Overføring til investering	5 316	5 352	4 573	4 573	4 573	4 573
Netto avsetninger til eller bruk av bundne fond	2 950	-7 872	-4 344	-1 972	-2 150	-2 426
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	29 029	21 715	-12 615	-2 955	-1 895	-1 795
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0
SUM DISPONERINGERELLER DEKNING AV NETTO DRIFTSRESULTAT	37 296	19 195	-12 386	-354	527	352
FREMFØRT TIL INNDEKNING I SENERE ÅR	-1 836	-2 743	-10 453	-9 043	-5 664	-10 782

Bevilgninger pr sektor:

Sektor	2020	2021	2022	2023
Sentraladministrasjonen	53.083	53.910	53.081	52.949
Oppvekst og Kultur	372.939	374.636	372.071	371.138
Helse og Velferd	349.416	354.149	358.459	364.477
Plan og Utvikling	77.826	76.228	82.509	82.644
Virksomheter utenfor kommunen	29.786	29.374	29.374	29.374
Rammeområde 9	31.112	29.569	28.935	28.935
<i>Delsum bevilgninger</i>	<i>914.162</i>	<i>917.866</i>	<i>924.429</i>	<i>929.517</i>
Korreksjoner*	91.857	76.618	73.370	71.517
Sum bevilgninger drift, netto	1.006.019	994.484	997.799	1.001.034

*Korreksjoner skyldes at Melhus kommune har valgt å føre enkelte inntektsposter ut på sektorene, noe som reduserer behovet for bevilgninger. Dette gjelder tilskudd for ressurskrevende brukere, flyktningetilskudd og bruk av (sektorenes) fond.

3. Eiendomsskatt for 2020 utskrives på faste eiendommer i hele kommunen med:

1. på næringseiendommer benyttes oppdatert takstgrunnlag uten rabattsats og med en sats på 4,0 promille
2. på boligeiendommer, fritidseiendommer og boligdelen av landbrukseiendommer benyttes oppdatert takstgrunnlag med lovpålagt rabattsats og en sats på 1,0 promille, etter at det er benyttet et bunnfradrag på kr 170.000,- pr. boenhet
3. Rådmannen bes fremme sak for formannskap og kommunestyre når eiendomsskattenemnd har fastsatt takstgrunnlag på bolig og næringseiendom. Fastsettelse av promillesats og bunnfradrag må foretas når endelig takstgrunnlag foreligger, innen utgangen av februar 2020.
4. Med hjemmel i eiendomsskattelovens § 7 fritar Melhus kommunestyre eiendommer til lag/foreninger, stiftelser og institusjoner som tar sikte på å gagne en kommune, ett fylke eller staten og fredede bygninger

4. Melhus kommunestyre delegerer til rådmannen å disponere avsatt ramme for lønnsoppgjøret og reguleringspremie i KLP i år 2020. Rammen er satt av på tjeneste 9702 på rammeområde 9 og utgjør kr 26.468.000,-

5. Melhus kommunestyre vedtar å bevilge midler til de investeringer for 2020 som går frem av tabellen under og med underspesifikasjon i kapittel 10.1. i Økonomi- og handlingsplanen med tilhørende finansiering og løpetid på lån som vil belaste hhv kommunekassen og selvkostområdene (beløp i 1.000 kr):

Sum bevilgninger investeringer:

	Igangsatte prosjekter	Nye prosjekter	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Investeringer i varige driftsmidler	250619	193 366	443 985	359 048	129 395	91 536
Tilskudd til andres investeringer						
Investeringer i aksjer og andeler i selskapet	-	3 037	3 037	-	-	-
Utlån av egne midler						
Avdrag på lån						
Sum investeringsutgifter	250 619	196 402	447 022	359 048	129 395	91 536
Kompensasjon for merverdigavgift	(38992)	(33 883)	(72 875)	(59 130)	(12 129)	(7 130)
Tilskudd fra andre	(4100)	(7 375)	(11 475)	(38 500)	-	-
Salg av varige driftsmidler	-	(905)	(905)	(440)	(100)	(400)
Salg av finansielle anleggsmidler						
Utdeling fra selskaper						
Mottatte avdrag på utlån av egne midler						
Bruk av lån	(181 696)	(151 203)	(332 899)	(260 978)	(117 166)	(84 006)
Sum investeringsinntekter	(224788)	(193 366)	(418 154)	(359 048)	(129395)	(91 536)
Videreutlån	-	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
Bruk av lån til videreutlån	-	(50 000)	(50 000)	(50 000)	(50 000)	(50 000)
Avdrag på lån til videreutlån	5 742	-	5 742	8 030	7 851	7 509
Mottatte avdrag på videreutlån	(4 206)	-	(4 206)	(8 030)	(7 851)	(7 509)
Netto utgifter videreutlån	1 536	-	1 536	-	-	-
Overføring fra drift	(1536)	(3 037)	(4 573)	-	-	-
Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond	(266)	-	(266)	-	-	-
Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond	(25565)	-	(25 565)	-	-	-
Dekning av tidligere års udekket beløp						
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	(27367)	(3 037)	(30 404)	-	-	-
Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	0	-	0	-	-	-

6. Melhus kommunestyre vedtar et samlet nytt låneopptak for 2020 på kr 279.054.500 samt låneopptak for startlån på kr 50.000.000. Dette i tråd med det finansieringsbehov som fremkommer i tabellen under punkt 5 ovenfor, der det også er forutsatt kr 53.844.189 i bruk av tidligere års låneopptak.

Utfra planlagte investeringer i planperioden forventes følgende utvikling i gjelden:

(mill kr)	Regnskap 2018	Reg. bud 2019	Bud 2020	Bud 2021	Bud 2022	Bud 2023
Lånesaldo ordinære lån	1 483	1 510	1 725	1 849	1 873	1 856
Lånesaldo startlån	126	169	200	230	259	286
Brutto gjeld 31.12	1 609	1 679	1 925	2 079	2 132	2 142

7.Melhus kommunestyre vedtar gebyrregulativer for 2020 i tråd med kapittel 12.1-9. med unntak av SFO der prisene kun justeres med kommunal deflator og det ikke gjøres endringer i timetall eller andre forhold.

8.For hele planperioden 2020-2023 vedtas kostnadsrammer ihht tabellen nedenfor for følgende flerårige prosjekter (beløp i 1.000 kr):

Prosjektnr.	Prosjektnavn	2020	2021	2022	2023	Total kostnadsramme
2421	Lena Park	49 200	73 800			123 000
2443	Parkeringsløsning ved Melhushallen	37 500	39 500			77 000
6831	Driftssentral	8 125	8 125			16 250
	Sum	94 825	121 425	-	-	216 250
Selvkost, vann og avløp						
6015	Driftssentral teknisk drift - vann	6 500	6 500			13 000
6228	Driftssentral teknisk drift - avløp	6 500	6 500			13 000
6277	Avløpsanlegg, Litlerlia	200	500			700
6275	Litlerlia APS	200	2 800			3 000
	Sum vann og avløp	13 400	16 300	-	-	29 700

Vedtatte verbalforslag

1. Kommunestyret ønsker en bred gjennomgang/ kunnskapsgrunnlag av oppvekstsektoren (barnehage, skole, sfo). Eventuelle midler til kjøp av ekstern gjennomgang avsettes i forbindelse med regnskapsavslutning 2019 (mai 2020).
  2. Det ønskes at kommunestyret får en sak og en orientering etter jul om bredbånd, fiber og mobil. Det ønskes en status over hele kommunen, der kommunestyret
    - får lagt frem et kart over kommunen som viser områder der vi ikke har bredbånd/ mobildekning.
    - får en økonomisk beregning som viser hvor mye dette vil koste og
    - får vite hvordan kommunene samarbeider med fylkeskommunen og private aktører.
1. Ang driftssentralen: Beliggenhet og innhold i byggeprosjektet legges frem for politisk behandling både i Utvalg for teknikk og miljø og Formannskapet.
  2. Melhus kommune utarbeider en strategisk næringsplan
  3. KST ber rådmannen legge frem en sak med en oppdatert oversikt over kommunale eiendommer som kan selges

2 Utfordringsbildet - status og utviklingstrekk

2.1 Melhus kommunes visjon

Melhus kommune skal være en mangfoldig kommune der det er mulig å være modig

2.2 Nasjonale føringer og satsninger

Følgende er klippet fra Kommunal- og moderniseringsdepartementets forslag til statsbudsjett:

1 Det økonomiske opplegget for kommunesektoren

1.1 Kommunesektorens inntekter i 2019

I Meld. St. 2 (2018–2019) *Revidert nasjonalbudsjett 2019* ble realveksten i kommunesektorens samlede inntekter i 2019 anslått til 0,4 mrd. kroner. Videre ble det anslått en reell nedgang i de frie inntektene på 1,8 mrd. kroner. Nedgangen i frie inntekter hadde sammenheng med at ekstra skatteinntekter i 2018 i hovedsak ikke ble videreført.

Den reelle veksten i kommunesektorens samlede inntekter i 2019 anslås nå til 5,3 mrd. kroner. De frie inntektene anslås å øke reelt med 3,2 mrd. kroner. Inntektsveksten er vesentlig høyere enn lagt opp til i statsbudsjettet for 2019, noe som i hovedsak skyldes økte skatteinntekter i 2019.

Kommunesektorens skatteinntekter i 2019 ser nå ut til å bli 4,9 mrd. kroner høyere enn lagt til grunn i revidert nasjonalbudsjett for 2019, blant annet som følge av økende sysselsetting. Videre er utbytte til personlige skattytere for skatteåret 2018 fortsatt på et høyt nivå, trolig som følge av tilpasninger til økt utbyttebeskatning. Det bidrar til økte skatteinntekter for kommunene.

Kostnadsveksten i kommunesektoren anslås til 3,0 pst. i 2019, som er det samme som lagt til grunn i revidert nasjonalbudsjett for 2019.

1.2 Kommunesektorens inntekter i 2020

Kommunesektoren går inn i 2020 med et godt økonomisk fundament. God inntektsvekst de senere årene har gitt gode netto driftsresultater og et historisk lavt antall kommuner i Register om betinget godkjenning og kontroll (ROBEK).

I kommuneproposisjonen for 2020 la regjeringen opp til en reell vekst i kommunesektorens samlede inntekter på mellom 0,2 og 1,5 mrd. kroner. Regjeringen legger nå opp til en reell vekst i samlede inntekter på knapt 3,2 mrd. kroner, tilsvarende 0,6 pst. Inntektsveksten er regnet fra inntektsnivået i 2019 slik det ble anslått etter stortingsbehandlingen av revidert nasjonalbudsjett for 2019. Ved beregning av realvekst i kommunesektorens inntekter er det lagt til grunn en pris- og kostnadsvekst i kommunal tjenesteyting på 3,1 pst.

I kommuneproposisjonen for 2020 varslet regjeringen en realvekst i frie inntekter i 2020 på mellom 1 og 2 mrd. kroner. Det ble varslet at kommunene ville få 1–2 mrd. kroner av veksten, og at fylkeskommunene ville få en realvekst i frie inntekter på -0,2–0,1 mrd. kroner. Den foreslåtte veksten for fylkeskommunene ble sett i sammenheng med at fylkeskommunene antas å få en nedgang i sine demografiutgifter som følge av anslåtte endringer i befolkningens sammensetning. Regjeringen legger nå opp til en realvekst i frie inntekter i 2020 på 1,3 mrd. kroner. Det tilsvarer en realvekst på 0,3 pst. Inntektsveksten er regnet fra inntektsnivået i 2019 slik det ble anslått etter stortingsbehandlingen av revidert nasjonalbudsjett for 2019. Det innebærer at oppjusteringen av skatteanslaget for 2019 med 4,9 mrd. kroner, jf. punkt 3.1, ikke påvirker nivået på sektorens inntekter i 2020.

Regjeringen foreslår at veksten i frie inntekter på 1,3 mrd. kroner i sin helhet tildeles kommunene. Av veksten begrunnes 400 mill. kroner med satsing på tidlig innsats i skolen og 150 mill. kroner med satsingen på rusfeltet.

Fylkeskommunenes frie inntekter holdes reelt sett om lag uendret sammenliknet med 2019.

Veksten i frie inntekter i 2020 må sees i sammenheng med kommunesektorens anslåtte merutgifter som følge av befolkningsutviklingen. I kommuneproposisjonen for 2020 ble det vist til beregninger utført av Det tekniske beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU) som viste merutgifter for kommunesektoren i 2020 på 1,3 mrd. kroner som følge av den demografiske utviklingen. Av dette ble det anslått at om lag 0,9 mrd. kroner må finansieres innenfor veksten i frie inntekter. De anslåtte merutgiftene er et uttrykk for hva det vil koste å opprettholde tjenestetilbudet i blant annet skole, barnehage og omsorgstjenesten med uendret standard og produktivitet i tjenestene. I kommuneproposisjonen for 2020 ble det anslått en nedgang i kommunesektorens samlede pensjonskostnader på 450 mill. kroner i 2020, utover det som dekkes av den kommunale deflatoren. Anslaget er beheftet med usikkerhet.

Etter dette anslås kommunesektorens handlingsrom å øke med 300 mill. kroner i 2020. Da er det tatt hensyn til merutgifter som følge av den demografiske utviklingen på 0,9 mrd. kroner, forventet reduksjon i pensjonskostnadene på 450 mill. kroner og satsinger finansiert innenfor veksten i frie inntekter på 550 mill. kroner.

Ved fastsettelsen av veksten i frie inntekter til kommunesektoren i 2020 er det tatt hensyn til at kommunene skal dekke en større del av kostnadene til forvaltning, drift og vedlikehold av nasjonale e-helseløsninger og bidra mer til helsenettet. Det tas sikte på at kommunenes bidrag til finansiering av nasjonale e-helseløsninger korrigeres ut av veksten i de frie inntektene fra 2021, og at regjeringen kommer tilbake til saken i kommuneproposisjonen for 2021.

Regjeringens budsjettopplegg innebærer at kommunesektoren får noe økt handlingsrom, men det er fortsatt nødvendig å prioritere og sikre god ressursbruk. Det gjennomføres i dag et betydelig omstillings- og effektiviseringsarbeid i kommunesektoren, og bedre organisering av tjenestene kan frigjøre midler som vil styrke handlingsrommet ut over veksten i frie inntekter.

Økning i kommunesektorens handlingsrom i 2020.

	Mrd. kroner
Vekst frie inntekter	1,3
- merkostnader til demografi	-0,9
+ reduserte kostnader til pensjon	0,45
- satsinger innenfor veksten i frie inntekter	-0,55
Økt handlingsrom	0,3

Nærmere om realveksten i samlede inntekter

I tabell 3.2 er realveksten i kommunesektorens samlede inntekter i 2020 på knapt 3,2 mrd. kroner dekomponert.

Realvekst i kommunesektorens samlede inntekter i 2020

	Mrd. kroner
Frie inntekter	1,3
Frie inntekter knyttet til endringer i oppgaver ¹	0,1
Øremerkede tilskudd	1,4
Gebyrinntekter	0,5
Realvekst samlede inntekter	3,2

Disse midlene bevilges som frie inntekter, men regnes ikke med i veksten i frie inntekter siden midlene er knyttet til endringer i pålagte oppgaver. Midlene medregnes i veksten i de samlede inntektene.

Ved pålegg om nye eller utvidede oppgaver for kommunesektoren, avvikling av oppgaver eller regelendringer som har økonomiske konsekvenser, blir kommunesektoren kompensert eller trukket i frie inntekter på grunnlag av beregnet endring i økonomisk belastning. Disse endringene holdes utenom den beregnede veksten i frie inntekter, men inngår i veksten i samlede inntekter. For 2020 utgjør disse bevilgningsendringene samlet sett en økning på knapt 0,1 mrd. kroner. Endringene knytter seg til tiltak innenfor SFO- og barnehagefeltet.

Øremerkede tilskudd øker med netto 1,4 mrd. kroner. Dette må ses i sammenheng med en økning i kollektivsatsingen og investeringstilskudd til heldøgns omsorgsplasser. I motsatt retning trekker nedgang i inntekter fra oppdrettstillatelser i havbruksnæringen.

Nærmere om realveksten i frie inntekter

Den foreslåtte veksten i frie inntekter i 2020 på 1,3 mrd. kroner er regnet fra inntektsnivået i 2019 slik det ble anslått etter stortingsbehandlingen av revidert nasjonalbudsjett for 2019. Oppjusteringen av kommunesektorens skatteinntekter i 2019 med 4,9 mrd. kroner i denne proposisjonen er derfor ikke medregnet ved beregning av veksten. Når veksten i 2020 regnes fra anslått inntektsnivå i 2019 i denne proposisjonen, det vil si at oppjusteringen av skatteinntektene i 2019 medregnes, blir inntektsveksten tilsvarende lavere. Inntektsnivået for kommunesektoren i 2020 påvirkes imidlertid ikke av hvordan veksten beregnes.

Tabell 3.3 viser anslag på kommunesektorens frie inntekter i 2019 og 2020 i løpende priser. Inntektsnivået i 2019 er anslag på regnskap i denne proposisjonen. Det innebærer at oppjusteringen av skatteanslaget på 4,9 mrd. kroner er

medregnet. Videre er inntektsnivået for 2019 korrigert for oppgaveendringer, regelendringer og endringer i finansieringen av kommunesektorens oppgaver. Hensikten med å korrigere for oppgaveendringer med videre er å gjøre inntektsnivået i 2019 sammenliknbart med inntektsnivået i 2020. Det er redegjort nærmere for korreksjonene i programkategori 13.70, tabell 6.21.

Anslaget på kommunesektorens skatteinntekter i 2020 bygger blant annet på en sysselsettingsvekst på 1 pst. og en årslønnsvekst på 3,6 pst. fra 2019 til 2020.

I kommuneproposisjonen for 2020 ble det varslet at den kommunale skattøren skal fastsettes ut fra en målsetting om at skatteinntektene skal utgjøre 40 pst. av kommunenes samlede inntekter. Forslag til kommunale og fylkeskommunale skattører for 2020 er fremmet i Prop. 1 LS (2019–2020) *Skatter, avgifter og toll 2020*. Det foreslås at den kommunale skattøren reduseres med 0,45 prosentpoeng til 11,1 pst. Den fylkeskommunale skattøren foreslås redusert med 0,15 prosentpoeng til 2,45 pst. Skatteinntektene anslås etter dette å utgjøre om lag 40 pst. av kommunenes samlede inntekter i 2020.

Kommunenes og fylkeskommunenes frie inntekter

Mill. kroner. Nominelle priser ¹									
	Kommunene ²			Fylkeskommunene ²			Kommunesektoren i alt		
	20193	2020	Pst. endr.	20193	2020	Pst. endr.	20193	2020	Pst. endr.
Skatter i alt	183 980	187 580	2,0	34 850	35 410	1,6	218 830	222 990	1,9
Herav skatt på inntekt og formue	168 750	172 290	2,1	34 850	35 410	1,6	203 600	207 700	2,0
Rammetilskudd ⁴	138 719	142 107	2,4	35 955	36 841	2,5	174 674	178 948	2,4
Sum frie inntekter	322 699	329 687	2,2	70 805	72 251	2,0	393 504	401 938	2,1

1 Pris- og lønnsveksten i kommunesektoren i 2020 (deflator) er anslått til 3,1 pst.

2 Oslo er delt i en kommunedel og en fylkeskommunedel.

3 Anslag på regnskap korrigert for oppgaveendringer, jf. tabell 6.21 under programkategori 13.70.

4 Omfatter ikke kap. 571, post 21 Spesielle driftsutgifter.

Kommunesektorens samlede inntekter anslås til om lag 556 mrd. kroner i 2019. Tabell 3.4 viser sammensetningen av inntektene i 2020 og nominell endring fra 2019.

Kommunesektorens inntekter i 2020

	Mrd. kroner	Andel av samlede inntekter (pst.)	Endring fra 20191 (pst.)
Frie inntekter	401,9	72,3	2,1
Skatteinntekter	222,9	40,1	1,9
Rammetilskudd	178,9	32,2	2,4
Øremerkede tilskudd ²	34,0	6,1	7,4
Gebyrer	75,5	13,6	3,8
Merverdiavgiftskompensasjon	27,0	4,9	3,8
Andre inntekter	17,3	3,1	3,1
Totalt	555,7	100,0	2,7

1 Nominell endring. Beregningsgrunnlaget er anslag på regnskap for 2019 korrigert for oppgaveendringer og innlemminger.

2 Ekskl. tilskudd til kommunenes arbeid med flyktninger, personer med opphold på humanitært grunnlag og asylsøkere.

Kommunesektorens skatteinntekter og rammetilskudd er sektorens frie inntekter. De frie inntektene utgjør 72,3 pst. av samlede inntekter. Disse inntektene kan disponeres fritt innenfor rammen av lover og forskrifter, og gir

kommunesektoren rom for lokal tilpasning av virksomheten.

Skatteinntekter er kommunesektorens andel av skatt på alminnelig inntekt fra personlige skattytere, samt eiendomsskatt i kommuner som har innført det. Størrelsen på skatteinntektene avhenger blant annet av utviklingen i skattegrunnlagene og av de kommunale og fylkeskommunale skattørene. Rammetilskudd bevilges på Kommunal- og moderniseringsdepartementets budsjett, kap. 571 og kap. 572.

Øremerkede tilskudd skal benyttes i tråd med formålet som er angitt for bevilgningen. Andelen øremerkede tilskudd utgjør 6,1 pst. av de samlede inntektene.

Gebyrinntekter er kommunale avgifter og egenbetaling for tjenester som leveres av kommunen, eksempelvis tekniske tjenester, helse- og omsorgstjenester og barnehager, og utgjør 13,6 pst. av de samlede inntektene. Merverdiavgiftskompensasjon er refusjon til kommunesektoren for anskaffelser som er merverdiavgiftspliktige, og utgjør 4,9 pst. av de samlede inntektene.

1.3 Aktuelle saker av betydning for kommunesektoren

Regionreformen – overføring av oppgaver og virkemidler

Regjeringen gjennomfører regionreformen. Færre fylkeskommuner vil gi grunnlag for sterkere regioner som kan gi bedre tjenester og drive en mer samordnet samfunnsutvikling. Dette legger til rette for utbygging av attraktive bo- og næringsområder og gode, miljøvennlige transportløsninger.

Fylkeskommunene som er vedtatt slått sammen, er nå i en viktig og krevende fase i sammenslåingsarbeidet. Fra 1. januar 2020 har vi elleve fylker i Norge; ti fylkeskommuner samt Oslo kommune med fylkeskommunale oppgaver. Mens ni fylker i dag har under 200 000 innbyggere, vil det minste fylket i innbyggertall øke fra 76 000 til 240 000 innbyggere i 2020.

Når fylkeskommunene blir større, skal de også få flere oppgaver og virkemidler til å utvikle fylkene i tråd med regionale behov og muligheter innenfor områder der fylkeskommunene allerede har ansvar og kompetanse. Fylkeskommunene får fra 2020 nye oppgaver og virkemidler blant annet på områder som samferdsel, kompetanse og integrering, folkehelse, klima og miljø, næringsutvikling, landbruk og styrking av Nord-Norge. Dette er viktige områder for utviklingen av samfunnet i det enkelte fylket og er oppgaver som fylkeskommunene har gode forutsetninger for å løse.

Meld. St. 6 (2018–2019) *Oppgaver til nye regioner* ble lagt fram 19. oktober 2018. Stortinget behandlet meldingen 18. desember 2018 og sluttet seg til forslagene, jf. Innst. 119 S (2018–2019). Stortinget sluttet seg også til å overføre oppgaver til fylkeskommunene ved behandlingen av Prop. 84 S (2016–2017), jf. Innst. 385 S (2016–2017).

Oppgaver til de nye fylkeskommunene skal som hovedregel overføres fra 1. januar 2020, men noen oppgaver krever mer tid. Følgende oppgaver overføres fra 2020:

Samferdsel og kommunikasjon

- Fylkesdelen av sams vegadministrasjon.
- Forvaltning av tilskudd til utbygging av bredbånd.
- Eierskap og forvaltningsansvar for fiskerihavneanlegg.
- Tilskudd til ikke-statlige lufthavner (Vestfold og Telemark fylkeskommune).

Kompetanse og integrering

- Arbeidsmarkedstiltaket bedriftsintern opplæring.
- Tilskudd til fylkesvise partnerskap for karriereveiledning og tilhørende karrieresentra.
- Bosetting internt i fylkene og annen regional samordning av integreringspolitikken.
- Tilskuddsordningen Jobbsjansen del B.
- Tilskudd til etablereropplæringen for innvandrere.
- Tilskudd til mentor- og traineeordninger.

Folkehelse

- Forvaltning av tilskudd til friskliv, læring og mestring.
- Midler til tverrfaglig innsats på rusfeltet.

Klima og miljø

- Oppgaver innenfor Skjærgårdstjenesten og statlig sikrede friluftsområder.

- Oppgaver på kulturminneområder (gradvis overføring i perioden 2020–2022).

Næringsutvikling og landbruk

- Oppdragsgiveransvar overfor Siva og Innovasjon Norge for fem næringsrettede ordninger.
- Forvaltning av tilskudd til utrednings- og tilretteleggingstiltak i landbruket.
- Forvaltning av prosjektmidler til kystskogbruket.
- Utarbeidelse av regionalt næringsprogram for landbruket.

Styrking av Nord-Norge

- Forvaltning av om lag halvparten av tilskuddsordningen Arktis 2030 overføres til Troms og Finnmark fylkeskommune.
- Sekretariat for Regionalt nordområdeforum, lagt til Vadsø.
- Forvaltning av tilskudd til kvensk språk og kultur overføres til Troms og Finnmark fylkeskommune.

Oppgaver som ikke er ferdig utredet eller som krever noe mer tid, omfatter:

- Kjøp av innenlandske flyruter.
- Tilskudd til utvidet TT-ordning.
- Kulturoppgaver.
- Utvidet og mer helhetlig fylkeskommunalt ansvar for tilrettelegging og forsterket opplæring for alle i alderen 16 til 24 år.
- Spesialpedagogisk støtte til barn.
- Tilskuddsmidler i program for folkehelsearbeid i kommunene.
- Minoritetsrådgiverordningen.
- Ytterligere næringspolitiske oppgaver.
- En sterkere kompetansepolitisk rolle.
- Bufetats oppgaver i barnevernet.

Samferdselsdepartementet tar sikte på å legge fram et tilleggsnummer til statsbudsjettet om overføring av sams vegadministrasjon høsten 2019.

Det overføres midler til de fylkeskommunene som har inngått avtale med Kystverket om å overta fiskerihavneanlegg fra og med 1. januar 2020.

Midler som gjelder drift av Notodden flyplass overføres til Vestfold og Telemark fylkeskommune. De andre fylkeskommunene som fikk tilbudet om å tre inn i avtalene i 2020 (Vestland og Trøndelag fylkeskommuner) ønsker at Samferdselsdepartementet forvalter avtalene og midlene ut 2020.

For mer informasjon om de enkelte oppgaveoverføringene og budsjettkonsekvenser vises det til Prop. 1 S (2019–2020) for de enkelte departementene. Oppgaver som finansieres over rammetilskuddet er også omtalt under programkategori 13.70 Kommunesektoren mv.

Innlemming av øremerkede tilskudd i rammetilskuddet

Rammefinansiering i form av frie inntekter er hovedprinsippet for finansiering av kommunesektoren. Som varslet i kommuneproposisjonen for 2020 foreslår regjeringen å innlemme en rekke tilskudd i rammetilskuddet. Innlemming styrker det kommunale selvstyret og fører til mindre byråkrati i både staten og kommunesektoren. Følgende tilskudd foreslås innlemmet i 2020:

- Tilskudd til psykologer i de kommunale helse- og omsorgstjenestene.
- Tilskudd til dagaktivitetstilbud til hjemmeboende personer med demens.
- Tilskudd til habilitering og rehabilitering.
- Tilskudd til samordning av lokale rus- og kriminalitetsforebyggende tiltak.
- Tilskudd til opplæring av lærlinger, praksisbrevkandidater og lærekandidater med spesielle behov.
- Tilskudd til fylkesvise partnerskap for karriereveiledning.
- Tilskudd til tidlig karriereveiledning for nyankomne innvandrere.
- Tilskudd til tidlig innsats i skolen gjennom økt lærerinnsats på 1.–10. trinn.
- Tilskudd til leirskoleopplæring.
- Tilskudd til etablering og tilpasning av bolig.
- Tilskudd til inkluderende og vekstkraftige lokalsamfunn.
- Tilskudd til regionale tiltak for utvikling av næringsmiljøer og tilgang til kompetanse.
- Tilskudd til skredsikring av fylkesveier.

- Tilskudd til gang- og sykkelveier.

Se også omtale under programkategori 13.70 og i Prop. 1 S (2019–2020) for de enkelte departementene.

I kommuneproposisjonen ble det varslet at tilskuddet til klinisk veterinæravtalt ville bli foreslått innlemmet i rammetilskuddet. Etter en helhetlig vurdering foreslår imidlertid Landbruks- og matdepartementet å videreføre tilskuddet på sitt budsjett. Se nærmere omtale i Prop. 1 S (2019–2020) for Landbruks- og matdepartementet.

Tidlig innsats

Høsten 2018 og i 2019 var kompensasjonen til kommunene for innføringen av lærernormen øremerket. I 2020 legger regjeringen opp til at midler til tidlig innsats i skolen gjennom økt lærerinnsats på 1.–10. trinn, innlemmes i rammetilskuddet til kommunene, slik det ble varslet i Prop. 113 S (2018–2019) *Kommuneproposisjonen 2020*. Det innebærer at det blir overført 1 316,8 mill. kroner fra kap. 226, post 63 på Kunnskapsdepartementets budsjett. Midlene blir i 2020 fordelt særskilt (tabell c) for å ta hensyn både til kommuner med et relativt og med et absolutt behov for lærerårsverk. I tillegg er 400 mill. kroner av veksten i de frie inntektene til kommunene begrunnet med tidlig innsats i skolen. Disse midlene må sees i sammenheng. Samlet sett innebærer dette at midler som kan benyttes til flere lærerårsverk som følge av lærernormen videreføres på om lag på samme nivå i 2020 som i 2019, og at lærernormen er mer enn fullt ut finansiert når behovet for kompensasjon blir beregnet på kommunenivå. Fra 2021 vil midlene som blir innlemmet i rammetilskuddet bli fordelt etter de ordinære kriteriene i inntektssystemet. Se nærmere omtale i Prop. 1 S (2019–2020) for Kunnskapsdepartementet.

Opptappingsplanen for rusfeltet

Regjeringen har satt som mål å øke bevilgningene til rusfeltet med 2,4 mrd. kroner, i tråd med langsiktige mål og tiltak i Prop. 15 S (2015–2016) *Opptappingsplanen for rusfeltet (2016–2020)*. Rapporteringen viser at regjeringens innsats med opptappingsplanen har gitt resultater i økt tjenesteyting og flere årsverk. For 2020 er 150 mill. kroner av veksten i kommunenes frie inntekter begrunnet med behovet for å fullføre den flerårige satsingen på å styrke tjenestene på rusfeltet. Planen vil med dette være oppfylt med 2,45 mrd. kroner. Se nærmere omtale i Prop. 1 S (2019–2020) for Helse- og omsorgsdepartementet.

Investeringsstilskudd til heldøgns omsorgsplasser

Investeringsstilskuddet til heldøgns omsorgsplasser har i perioden 2014–2019 økt betydelig for å gi kommunene bedre muligheter til å fornye og øke tilbudet av omsorgsplasser for personer med behov for heldøgns helse- og omsorgstjenester, uavhengig av alder, diagnose eller funksjonsnedsettelse. Stortinget vedtok ved behandlingen av statsbudsjettet for 2019, jf. Innst. 11 S (2018–2019), at investeringsstilskuddet fordeles på to poster og at 50 pst. av den samlede tilsagnsrammen nyttes til ren netto tilvekst av heldøgns plasser. Den resterende andelen av tilsagnsrammen nyttes til rehabilitering/modernisering, utskifting av eksisterende plasser og tiltak som ikke innebærer netto tilvekst. I budsjettforslaget for 2020 foreslås det en samlet tilsagnsramme på 3 595 mill. kroner. Rammen gir rom for tilsagn om tilskudd til om lag 2 000 heldøgns omsorgsplasser. Se nærmere omtale i Prop. 1 S (2019–2020) for Helse- og omsorgsdepartementet.

Kompensasjon for endringer i regelverket for arbeidsavklaringspenger

Med virkning fra 1. januar 2018 ble det gjennomført endringer i regelverket for arbeidsavklaringspenger. I revidert nasjonalbudsjett for 2019 ble kommunene kompensert gjennom en økning i rammetilskuddet på 90 mill. kroner for anslåtte merutgifter som følge av disse endringene. Kompensasjonen videreføres i 2020. Se nærmere omtale i Prop. 1 S (2019–2020) for Arbeids- og sosialdepartementet.

Frivilligsentraler

De øremerkede midlene til frivilligsentraler ble overført fra Kulturdepartementets budsjett til rammetilskuddet til kommunene i 2017. Det ble varslet at midlene skulle gis en særskilt fordeling i fire år. Bevilgningen ble økt i forbindelse med innlemmingen i 2017, og den er ytterligere økt i 2018 og 2019. Det foreslås en økning på 12,8 mill. kroner i 2020 til nyetablerte sentraler. Totalt fordeles det 200,2 mill. kroner i 2020. Den kommunevise fordelingen går fram av tabell c-K i Beregningsteknisk dokumentasjon til Prop. 1 S (2019–2020) Grønt hefte. Fra 2021 vil midlene bli fordelt etter ordinære kriterier i inntektssystemet. Se også omtale i Prop. 1 S (2019–2020) for Kulturdepartementet.

Tilskudd til fylkesvei

Det opprettes en tilskuddsordning for fylkesveier som er viktige for næringstransport på Samferdselsdepartementets budsjett. Det foreslås en bevilgning på 100 mill. kroner i 2020. Se nærmere omtale i Prop. 1 S (2019–2020) for Samferdselsdepartementet.

HVORDAN DISSE FORHOLD ER INNARBEIDET I MELHUS KOMMUNE SIN ØHP

Melhus kommune får en vekst i de frie inntektene på 28,2 mill kr (3,1 %) fra 2019 til 2020(jfr Grønt hefte), som er 0,8 %-poeng høyere enn snittet for Trøndelag. Hovedårsaken til dette er innbyggervekst og relativt flere eldre.

Ift lærernorm / tidlig innsats i skolen, vil Melhus motta 1,4 mill kr mindre i 2020 enn i 2019.

Det er satt av nye friske midler (ca 1,2 mill kr) til et dagaktivitetstilbud for hjemmeboende med demens i kommunen, organisert under Hjemmetjenesten.

Melhus kommune har de siste årene fått relativt mye midler for tilskudd til etablering og tilpasning av bolig. Nå er dette innlemmet i rammetilskuddet, og beløpet er redusert med ca 1,5 mill kr fra 2019. Det er laget et tiltak på 1,5 mill kr for å opprettholde omfanget, men dette tiltaket inngår ikke i rådmannens budsjettframlegg.

Det innføres også et par nye moderasjonsordninger innen skolefritidsordningen, som kommunen er kompensert for i rammetilskuddet.

Et forhold som ikke er nevnt foran er at regjeringen også i år foreslår å stramme inn tilskuddene til ressurskrevende brukere med 50.000 kr pr bruker i tillegg til lønnsveksten. Dette betyr en mindreinntekt på 1,85 mill kr (37 personer) i 2020 enn i 2019, noe som er innarbeidet i kommunens budsjetter.

Til sist kan det nevnes, selv om dette ikke har en økonomisk konsekvens, at Staten foreslår å sentralisere kemnerfunksjonene og arbeidsgiverkontrollen. Dette berører fire personer som har sin arbeidsplass her i kommunen.

2.3 Lokale trekk og vurderinger

2.3.1 Befolkning

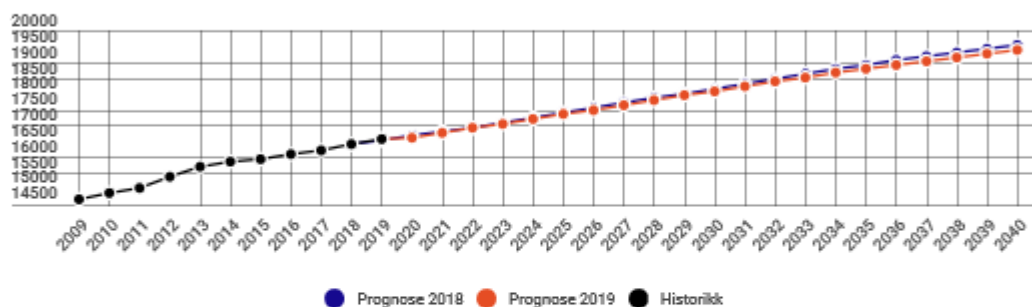
Folkemengden i Trondheimsregionen økte med 274 personer i andre kvartal, slik at folketallet ved utgangen av kvartalet var 294 485. Samlet vekst de siste 4 kvartalene var 3 227, eller 1,1 prosent. Nettoflyttingen (innflytting minus utflytting) til Trondheimsregionen er fortsatt høy og var siste fire kvartal på 2053 personer. Nettoflyttingen til regionen har vært høy siden 2005. Trondheim og Skaun har hatt størst prosentvis vekst (1,5). Deretter fulgte Malvik (0,6), Orkdal (0,6), Klæbu (0,5), Melhus (0,5), Midtre Gauldal (0,5) og Stjørdal (0,0). Indre Fosen (0,8) har hatt befolkningsnedgang. I Trondheimsregionen utenom Trondheim var veksten 0,3 prosent, mens veksten var 1,5 prosent i Trondheim. For øvrige deler av Trøndelag har de siste fire kvartalene gitt en befolkningsnedgang på 0,1 prosent.

Hvis vi ser på prognosene under så viser diagrammene over henholdsvis befolkningsveksten frem til 2040 og boligbygging og befolkningsendring. Befolkningsendringen ligger på ca + 150 hver år mens boligbygging er på ca +100 hvert år. Hovedtyngden av boligveksten antas å komme i nedre Melhus.

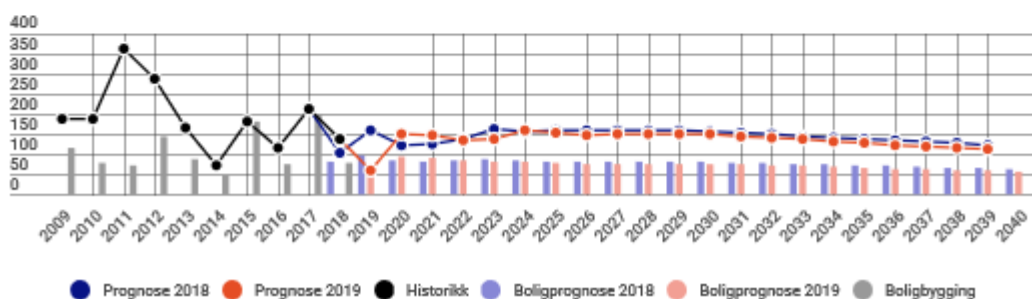
Melhus

Folkemengde

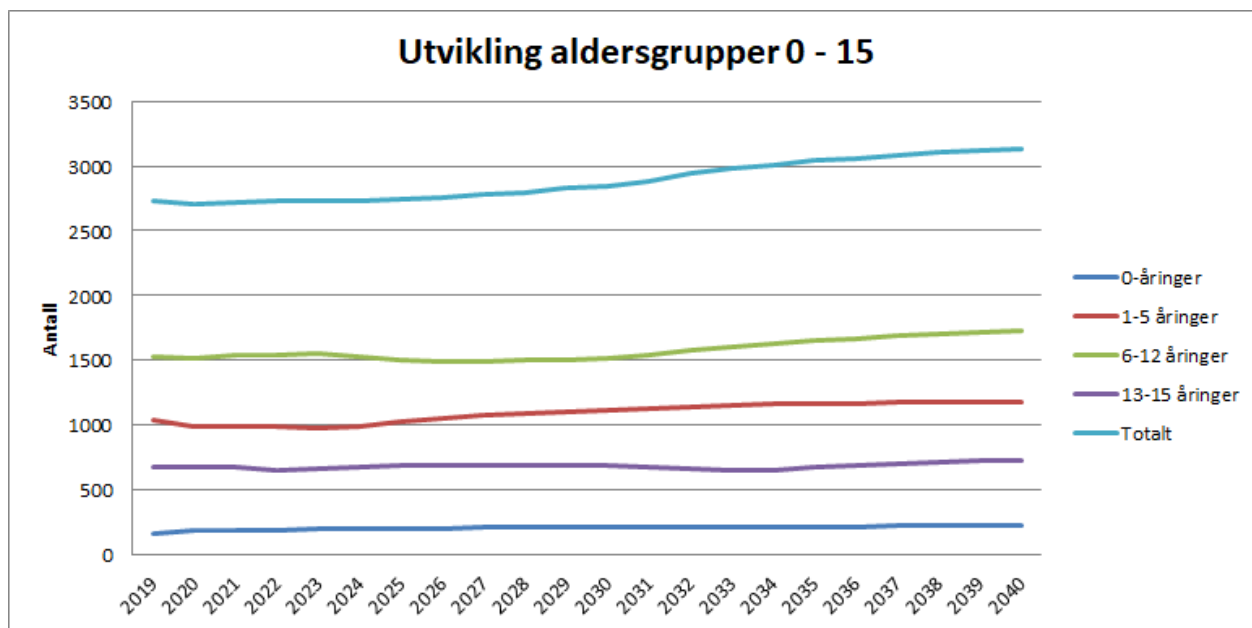
Download data

Boligbygging og befolkningsendring

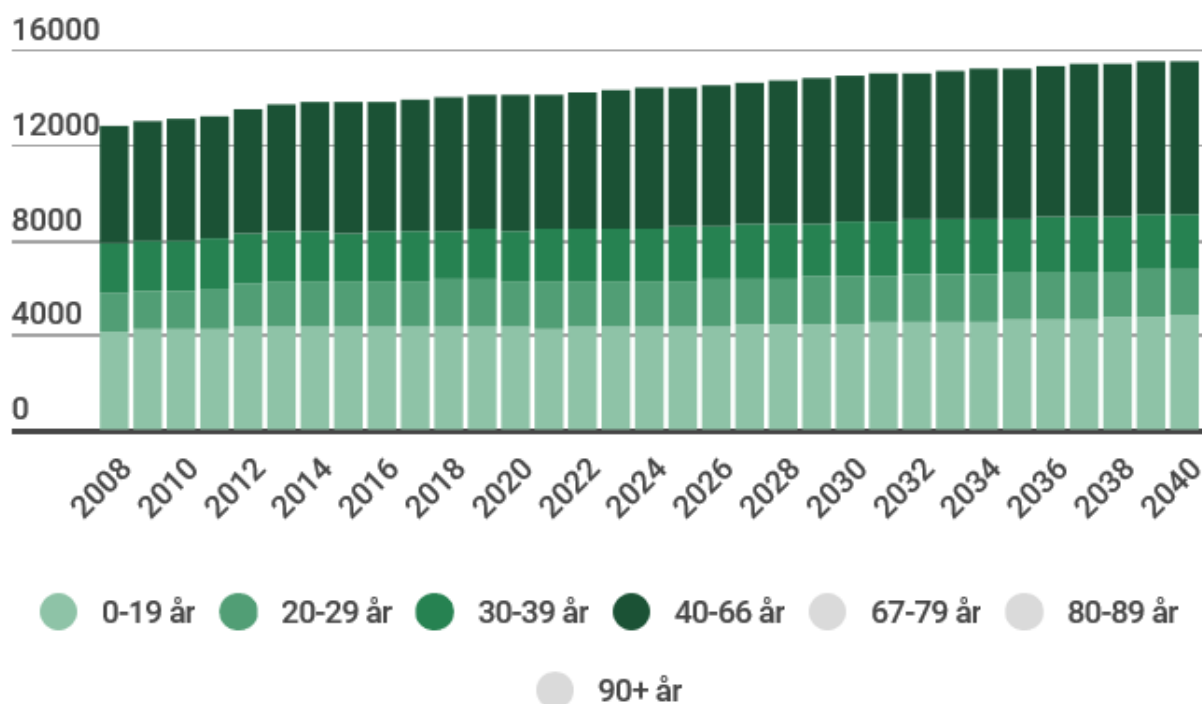

Download data

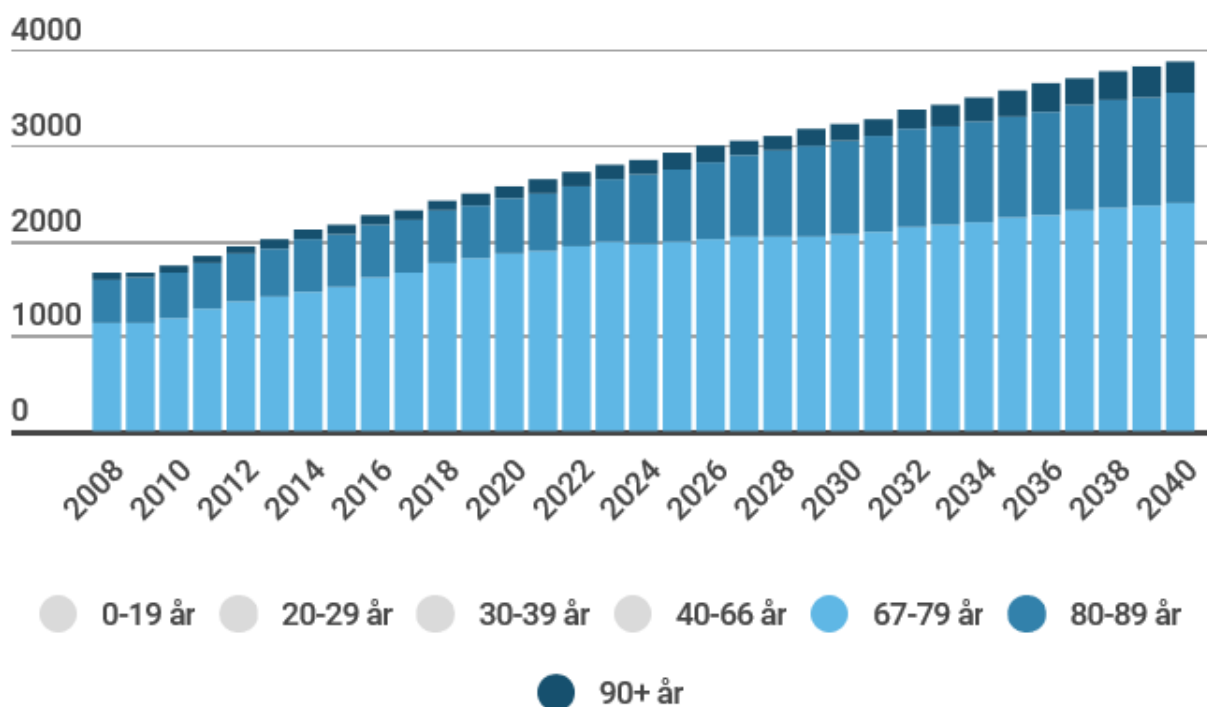
Diagrammet under viser utviklingen for aldersgruppene; 0-åring, 1-5 åringer, 6-12 åringer og 13-15 åringer for Melhus kommune. Som det går frem av denne så vil vi ha vekst i barnetallet totalt sett. Denne ser ut il komme fra ca 2025 og utover. Det er sannsynlig at veksten vil komme. Imidlertid er det vanskeligere å si når. Dette avhenger i stor grad av markedet. Veksten kan komme senere eller tidligere enn angitt.

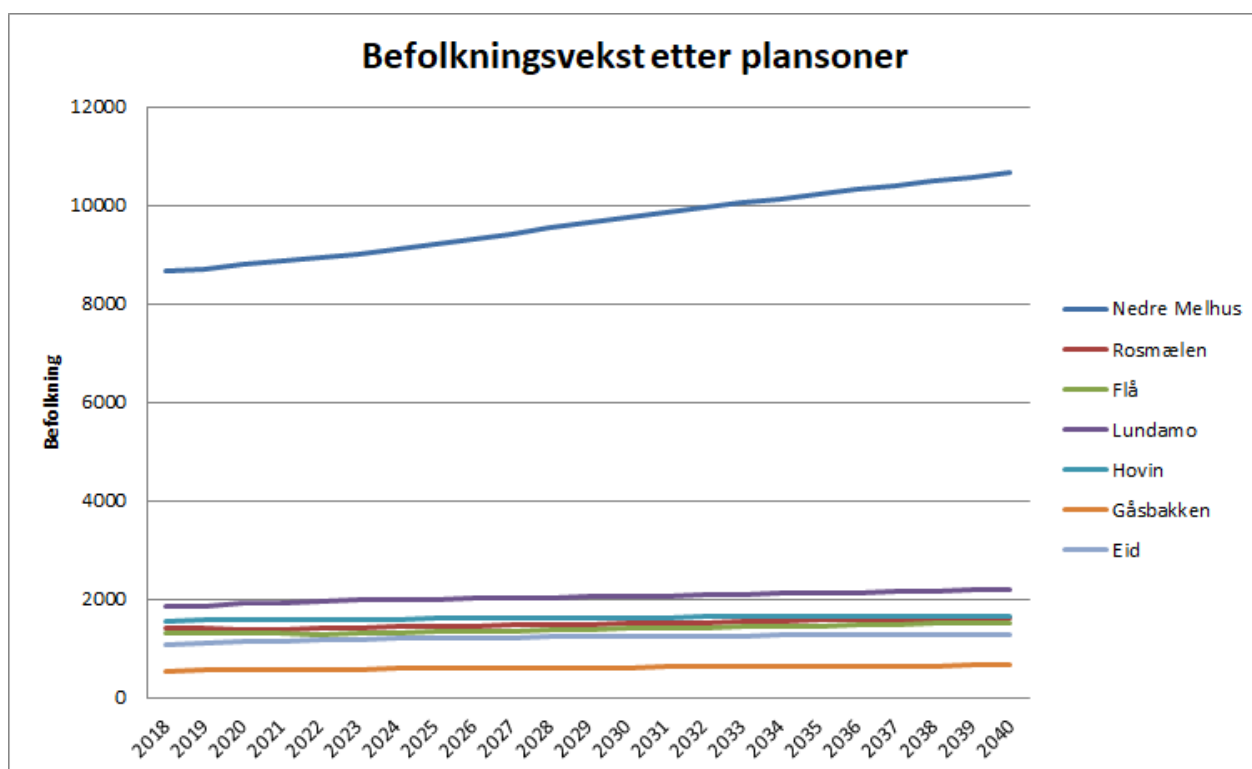
Hvis man ser på de ulike aldersgruppene så viser diagrammet under veksten for grupperingene 0-19, 20-29, 30-39 og 40-66,

Diagrammet under viser veksten for grupperingene 67-79, 80-89 og 90+:

Grafen under viser veksten i befolkningen etter plansoner. Gimse, Høyeggen og Brekkåsen er her slått sammen som "Nedre Melhus". Det er verd å merke seg endringen i folketall for Nedre Melhus. Hvis prognosen skulle slå til vil vi innen 2040 ha passert 10 000 mennesker i nedre Melhus, med den konsekvens dette får for behov for fysisk og sosial infrastruktur.

Tabellen under viser endring i folketallet for alle plansoner:

Plansone	Folketall per 2019	Folketall per 2040	Prosent endring
Nedre Melhus	8799	10582	20 %
Rosmælen	1378	1539	12 %
Flå	1338	1405	5 %
Lundamo	1867	2213	19 %
Hovin	1529	1642	7 %
Gåsbakken	538	684	27 %
Eid	1113	1342	21 %

Oppsummert viser prognosen fremover en økning i alle plansoner. Den største endringen i folketall kommer i Nedre Melhus. Når det gjelder aldersgruppene får vi en markant økning i gruppene fra 67 og oppover.

2.3.2 Særlige lokale trekk

Miljø - klima - energi

Miljø

Nasjonale, regionale og lokale mål for miljøpolitikken ligger til grunn for kommunens arbeid med å hindre og redusere miljøproblemer. Kommunen spiller en nøkkelrolle for at vi skal nå de nasjonale miljømålene. Dette omfatter planlegging, forvaltning og tilsyn med utgangspunkt i lovverk.

Kommunens miljøarbeid omfatter arbeidsområder som skal bidra til å sikre naturgrunnlag og kulturminner. I tillegg er det en viktig oppgave å bidra til et balansert samspill mellom mennesker og natur, enten det gjelder høsting av goder fra naturen, eller natur og friluftsopplevelser.

Formidling av informasjon til befolkningen vil derfor bli prioritert, og her vil økt kunnskap om naturens kretsløp og sammenhengen mellom miljø, helse og naturens økosystemtjenester bli vektlagt.

Kommunens miljøatsing er nedfelt i Miljøplan vedtatt i kommunestyret 28.11.2006 i sak 72/06.

Med utgangspunkt i utviklingen de siste årene, vil planen bli rullert i 2020, og vil inngå i kommunens planlagte system for miljø- og klimaledelse.

Klima og energi

Siden førindustriell tid har utslippene av klimagasser økt dramatisk, og de fortsetter å øke. De ligger nå langt over de førindustrielle verdiene. Dette har økt atmosfærens drivhuseffekt, og regnes som hovedårsaken til den globale oppvarmingen.

Melhus kommune ønsker som samfunnsutvikler og planmyndighet å ta sin del av ansvaret for å løse klimaproblemene i form av utslippskutt, og samtidig sørge for et klimarobust samfunn i møte med klimaendringene.

Etter plan og bygningsloven skal kommunen gjennom planlegging og øvrig myndighets- og virksomhetsutøvelse stimulere til, og bidra til reduksjon av klimagassutslipp og miljøvennlig energiomlegging. Kommunen har også ansvar for at samfunnet forberedes på og tilpasses klimaendringene (klimatilpasning).

Kommunen har utarbeidet to klima og energiplaner siden 2009, og den nåværende planen for 2014 -2017 er under revidering og vil bli gjeldende fra 2020. Planen vil inneholde et oppdatert kunnskapsgrunnlag, inkludert status for måloppnåelse i nåværende plan, samt et nytt handlingsprogram. Mål og tiltak i det nye handlingsprogrammet vil bli innarbeidet i kommunens Økonomi og handlingsplan, og vil også inngå i kommunens planlagte system for miljø og klimaledelse.

Folkehelse

I tråd med Folkehelseloven (2012) er kommunen pålagt å legge fram en oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer hvert fjerde år. I tillegg skal kommunen ha en løpende oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer. Oversikten skal bidra til at formålet med folkehelseloven nås:

Å bidra til en samfunnsutvikling som fremmer folkehelse og utjevner sosiale helseforskjeller. Folkehelsearbeidet skal fremme befolkningens helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold og bidra til å forebygge psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse.

Folkehelsearbeidet tar videre utgangspunkt i folkehelsemålene kommuneplanens samfunnsdel:

- *Melhus skal være en foregangskommune innenfor folkehelsearbeid og skal ha fokus på forebyggende og helsefremmende arbeid, trivsel og livskvalitet for alle grupper av befolkningen.*
- *Dette skal gjenspeiles i kommunens planlegging, drift og tjenesteproduksjon.*

For at Melhus kommune skal være en foregangskommune innen folkehelsearbeid, har arbeidet med å innrette folkehelsearbeidet slik at det skjer i tråd med lover og forskrifter, vært prioritert. Kommunens oversiktsdokument ble vedtatt i 23.05.17, og blir oppdatert slik at ny kunnskap om helsetilstand og påvirkningsfaktorer kan legges til grunn for arbeidet med ny planstrategi for 2020-2023, samt planprogrammet for kommuneplanens samfunnsdel i tråd med Forskrift om oversikt over folkehelsen § 5.

I tråd med forskriften er det også en målsetning at folkehelsearbeidet skal bli systematisk og kunnskapsbasert i tillegg til samordnet og standardisert. Dette er nedfelt i dokumentet «Organiseringen av Melhus kommunes folkehelsearbeid» (vedtatt av kommunestyret 06.03.18), der hovedoppgavene innen folkehelsearbeidet beskrives, og hvem som har ansvar for hva i organisasjonen. For at målsetningen skal nås, må arbeidet prioriteres i årene fremover. Det samme vil gjelde arbeidet med å legge til rette for aktiv medvirkning fra befolkningen i samskapingen av egne livsvilkår og lokalsamfunn.

Den årlige Folkehelseprofilen fra Folkehelseinstituttet viser at Melhus kommune gjennom flere år har hatt utfordringer når det gjelder muskel og skjelettproblemer i befolkningen, og forebyggende tiltak vil bli vektlagt i kommunens videre arbeid. I tillegg har alkoholforbruket blant ungdom vært høyere enn i resten av landet gjennom flere år, og flere i 10. trinn har oppgitt at de ikke trives på skolen. Dette i tillegg til generell kunnskap om barn og unges psykiske helseutfordringer gjør at dette vil bli prioritert i kommunenes forebyggende og helsefremmende folkehelsearbeid.

Digitalisering

Digitaliseringsstrategien skal fungere som et veiledende dokument for hvordan Melhus kommune skal jobbe med digitalisering i perioden 2019-2023, og gi føringer for hvilke typer prosjekter kommunen skal prioritere. Melhus skal jobbe systematisk med å vurdere hvilke gevinster ulike digitaliserings- prosjekter vil gi, og følge opp prosjektene i

etterkant for å sikre at kommunen når sine mål med digitaliseringen. Gjennom strategien skal kommunen klare å oppnå størst mulig effekt av digitaliseringen både for innbyggere og ansatte i kommunen ved de ressursene kommunen har tilgjengelig.

Selve strategidokumentet er skrevet slik at mål og føringer skal være gyldig også i enden av strategiperioden som strekker seg frem til 2023. Både utvikling av ny teknologi og endringer i kommunenes rammevilkår kan imidlertid skape behov for å revidere selve strategien i løpet av perioden.

Organiseringen av digitaliseringsarbeidet skal først og fremst sikre koordinering og prioritering av arbeidet på tvers av enheter og sektorer. Det er imidlertid viktig at Melhus også har en organisering som legger til rette for at kommunen kan sikre samarbeid med andre kommuner og leverandører på en effektiv måte. Kommunen skal benytte seg av anerkjente metoder og verktøy for å lykkes i digitaliseringsarbeidet, og det skal settes av ressurser til prosjektledelse og øvrige prosjektr ressurer for få gjennomført vedtatte prosjekt.

Strategien legger fem områder som førende for digitaliseringsarbeidet i strategiperioden:

1. Vi skal sette brukernes behov i sentrum når vi skal vurdere digitale løsninger.
2. Vi skal utvikle tjenester, og øke produktiviteten i våre tjenester gjennom bruk av digitale verktøy.
3. Vi skal sikre at alle brukere av digitale verktøy klarer å benytte seg av disse.
4. Vi skal sikre at digitaliseringsprosjekter gjennomføres på en effektiv måte.
5. Vi skal sørge for å ha sikre IT-systemer, og behandle personopplysninger på en forsvarlig måte.

Større byggeprosjekt

I den kommende fireårsperioden er det lagt inn å bygge ferdig en ny fem avdelings barnehage på Korsvegen.

Ny barneskole på Gimse med tilhørende hall samt felles P-hus for hele skoleområdet er også planlagt i perioden, med ferdigstillelse på nyåret 2022. Dette vil bli det største investeringsprosjektet for kommunen noensinne.

Det planlegges også å investere i ny driftssentral for Teknisk drift.

Kommunen har mange små bo-enheter innen Bo og Avlastning, som alle krever mye bemanning hver for seg. Det vurderes å kunne samle noen av disse i et større bygg, og tilskudd fra Husbanken og spart bemanning kan finansiere kostnadene ved et slikt bygg.

Det vises forøvrig til oversikten over investeringer.

Byvekstavtalen

Byvekstavtalen mellom staten, Trøndelag fylkeskommune og kommunene Melhus, Trondheim, Malvik, og Stjørdal ble signert fredag 15. mars 2019.

Avtalen er en videreføring og utvidelse av bymiljøavtalen som ble inngått mellom Trondheim kommune, Sør-Trøndelag fylkeskommune og staten i september 2016. Utvidelsen gjelder Melhus, Malvik og Stjørdal. I forbindelse med sammenslåingen med Trondheim, blir også Klæbu omfattet.

Det er et mål at veksten i persontransporten i storbyområdene skal tas med kollektivtransport, sykling og gange. Byvekstavtalen er et virkemiddel for å nå dette målet. Den skal også bidra til mer effektiv arealbruk og mer attraktive by- og tettsteder.

Avtalen legger føringer for kommunens mål, planer og tiltak fremover.

2.4 Kommunen som organisasjon

Organisering av kommunen

Melhus kommune skal være en åpen kommune preget av kvalitet, effektivitet og nyskaping. Verdiane Dialog, Deltakelse og Delegering skal daglig komme til uttrykk i all samhandling internt og eksternt.

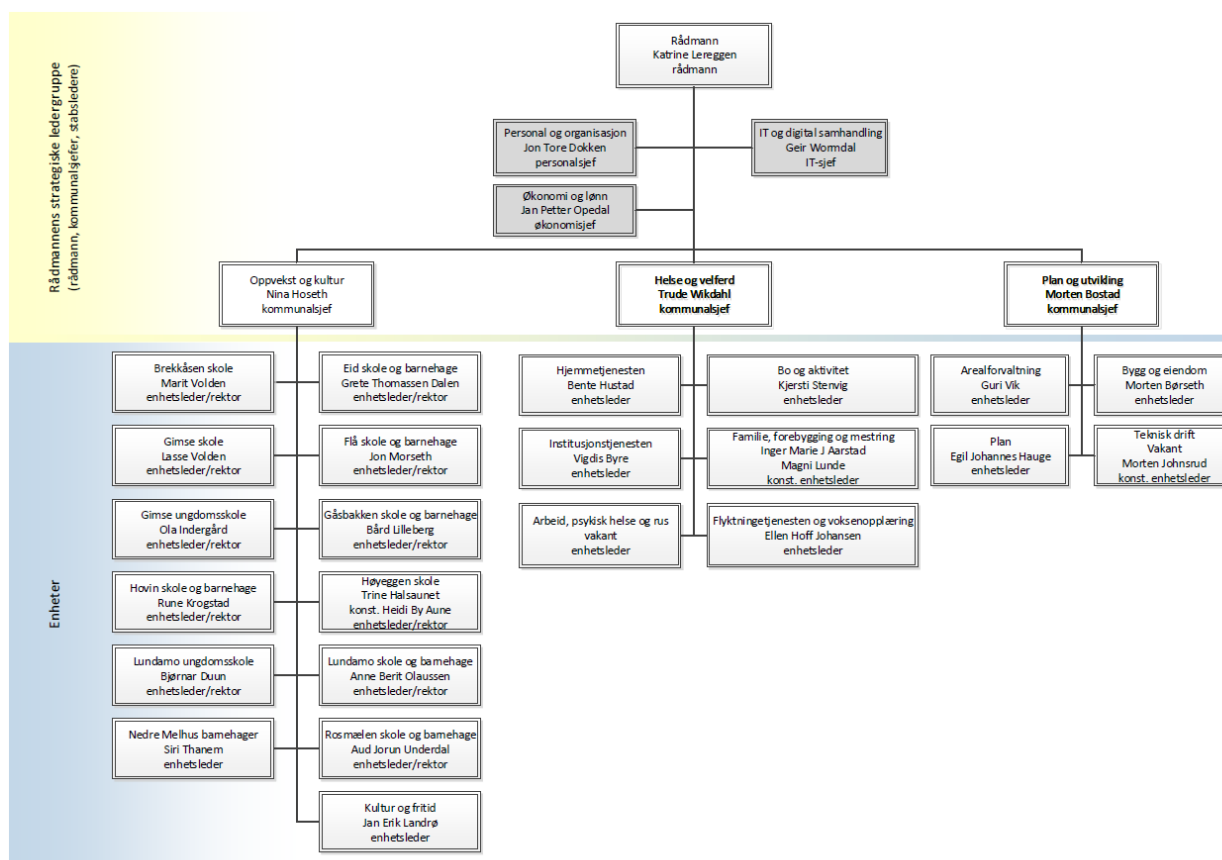
Melhus kommune er en kunnskapsorganisasjon hvor medarbeiderne utgjør den viktigste ressursen for å samskape og levere gode tjenester med riktig kvalitet. Kommunens arbeidsgiverstrategi gir uttrykk for de handlinger, holdninger og verdier som våre ledere og medarbeidere skal stå for og praktisere hver dag. Godt leder- og medarbeiderskap er sentralt.

Melhus kommunes organisering har som utgangspunkt:

- Klare roller og tydelig ansvar
- God samhandling mellom virksomhetene
- Ledere med delegert myndighet og myndiggjorte medarbeidere

Kommunen er en kompleks kunnskapsorganisasjon som ikke kan ledes i detalj av lederne.

Det vises forøvrig til ny organisasjonsstruktur fra 01.01.20.

Fra 01.01.20 vil ny organisering innenfor Helse og velferd være følgende enheter: Familie, forebygging og mestring, Flyktningstjenesten og voksenopplæring, Arbeid, psykisk helse og rus, Hjemmetjenesten, Institusjonstjenesten og Bo og aktivitet

2.4.1 Kompetanse og rekruttering

Kompetanse

Melhus kommune skal ha ledere og medarbeidere med fremtidsrettet kompetanse.

Dette oppnår vi gjennom planmessig og målrettet kompetanseutvikling i tråd med kommunens arbeidsgiverstrategi, hvor læring gjennom arbeidet er sentralt.

Læring i den enkelte medarbeiders arbeidshverdag utfyller formalkompetansen. Vi skal utvikle og etablere mestringsklima der vi deler kunnskap, samarbeider, og har fokus på formålet og det unike oppdraget kommunen har. Medarbeiderne gis tillit og handlingsrom gjennom delegering av oppgaver og myndighet.

Framtidens lederskap i kommunesektoren vil møte utfordringer knyttet til organisering og nye samarbeidsrelasjoner. Lederutvikling med fokus på mestringsorientert ledelse gjennomføres for å styrke tre hoveddimensjoner i ledelse: Oppgaveorientering, endringskompetanse, og relasjonskompetanse. Mestringsorientert ledelse utvikles også gjennom oppfølging av medarbeiderundersøkelsen.

Digital kompetanse både hos ledere og medarbeidere vil også være satsningsområde framover.

Rekruttere

Melhus kommune skal fremstå som profesjonell og attraktiv arbeidsgiver med godt omdømme og dyktige myndiggjorte medarbeidere. Kommunen skal benytte tidsriktige rekrutteringskanaler.

Våre verdier skal synliggjøres i rekrutteringsarbeidet. Inkludering og mangfold skal også være synlige i rekrutteringsarbeidet gjennom å rekruttere personer med ulik bakgrunn. Melhus kommune skal rekruttere lærlinger for å sikre fremtidig kvalifisert arbeidskraft.

Dialog: Rekruttere personer som bruker og verdsetter dialog som arbeidsverktøy, og som har respekt for andre mennesker og et ønske om å forstå andres synspunkter.

Deltakelse: Rekruttere aktive og ansvarlige medarbeidere som bidrar til et godt mestringsklima og godt arbeidsmiljø. Rekruttere personer som motiveres av oppgavene i seg selv og av å gjøre arbeid som er nyttig for andre, samt ser viktigheten og meningen i samfunnsoppdraget vårt. Rekruttere personer som har gode forutsetninger for og er villig til å tilpasse seg stadig endrede krav og behov, og som ønsker å bidra til å drive organisasjonen fremover.

Delegering: Rekruttere personer som har god og relevant kompetanse med tro på egen mestring - tar initiativ og ønsker å utvikle seg og gjøre jobben enda bedre i samarbeid med andre.

2.4.2 Inkluderende arbeidsliv

Fra 01.01.2019 trådte ny IA-avtale i kraft, avtalen gjelder nå hele det norske arbeidslivet. Intensjonen med IA-avtalen er å skape et arbeidsliv med plass til alle gjennom å forebygge sykefravær og frafall og på denne måten bidra til å øke sysselsettingen. Hovedmål:

- redusere sykefraværet
- redusere frafall

Sentralt i den nye IA-avtalen er fokus på forebygging gjennom aktivt arbeid med arbeidsmiljø. Videre er det laget utvalgte bransjeprogram og for kommunene er sykehjem og barnehager blant disse. Kommunen arbeider målrettet i forhold til dette, hvor de lokale HMS-utvalgene er sentrale. Medarbeiderdrevet innovasjon står også sentralt i Melhus kommunes tenkning knyttet til både utvikling av tjenester og arbeidsmiljø.

Det meste og beste IA-arbeidet foregår på den enkelte arbeidsplass.

2.4.3 Nærvær

Om nærværet

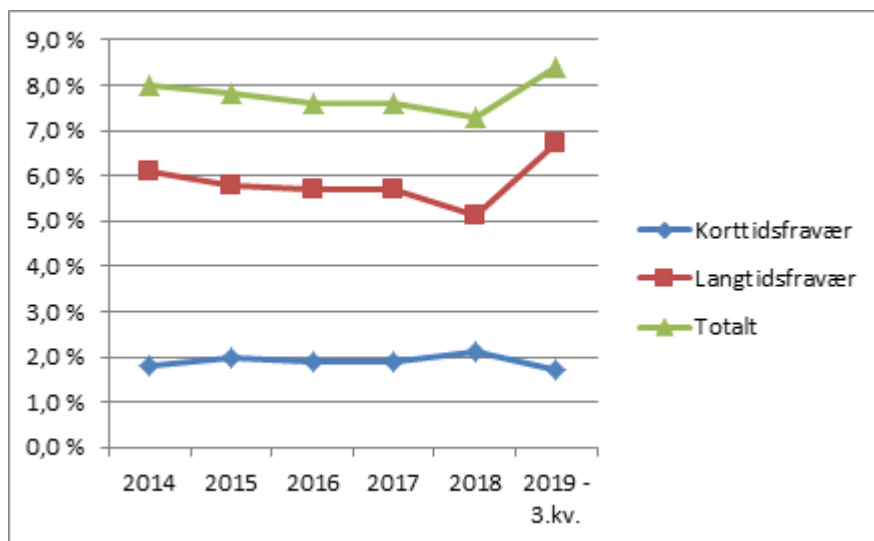
Melhus kommune skal ha et åpent, inkluderende og trygt arbeidsmiljø der medarbeiderne opplever en meningsfull og helsefremmende arbeidssituasjon.

Lokale ledere, tillitsvalgte og verneombud skal være aktive pådrivere i helse-, miljø-, og sikkerhetsarbeidet (HMS) i virksomhetene. Dette samarbeidet utøves gjennom aktive HMS-utvalg i enhetene. Det utarbeides HMS-årshjul i alle virksomheter, der forebyggende og helsefremmende tiltak skal prioriteres, og særlige arbeidsmiljøutfordringer kartlegges gjennom risiko- og sårbarhetsanalyser.

Kommunens konkrete mål for sykefravær skal følges opp med analyser og tiltak. Oppfølging av sykemeldte gjøres i henhold til gjeldende lover, avtaleverk og kommunens rutiner. Dialogmøter som kan medvirke til å unngå sykmelding, eller få en sykemeldt ansatt tilbake i arbeid, skal prioriteres og gjennomføres, med involvering fra alle interne og eksterne aktører som kan bidra til å nå målet.

Medarbeiderundersøkelse gjennomføres annet hvert år ved bruk av KS`10faktor undersøkelse. Gjennom oppfølging av undersøkelsen identifiseres nærværsfaktorene i virksomheten, og det prioriteres innsatsfaktorer fram til neste undersøkelse.

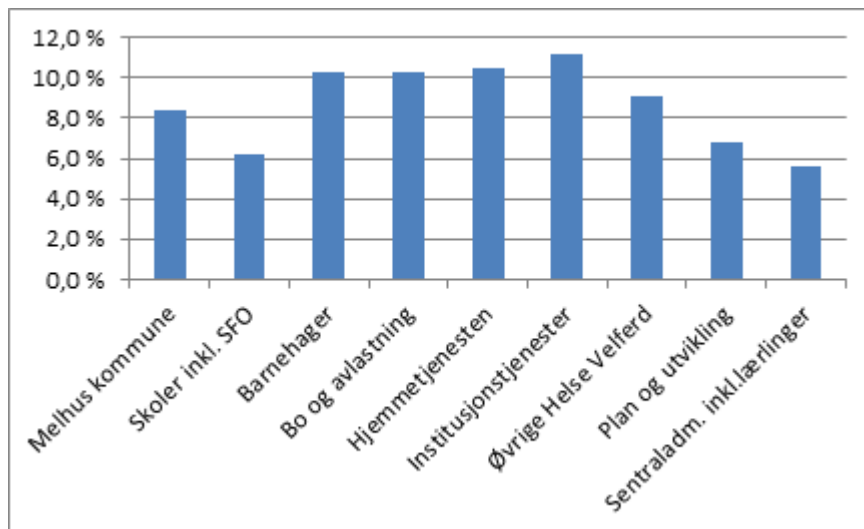
Våre ledere skal ha en klar forståelse av sitt HMS-ansvar og legge til rette for bred medvirkning i arbeidsmiljøarbeidet. Våre medarbeidere skal ta ansvar for sin egen helse, og delta aktivt i arbeidet for et godt arbeidsmiljø og økt nærvær.

Figur: Utvikling i sykefraværet i Melhus kommune de senere år

Nedenfor vises hvordan sykefraværet pr september 2019 fordeler seg pr sektor:

Som det fremgår av figuren ligger av naturlige årsaker barnehager og helserelaterte tjenester over gjennomsnittet for kommunen.

Figur: Sykefravær pr september 2019 fordelt pr sektor

2.5 Kommunens overordnede mål

2.5.1 Samfunn

Overordnet mål	Delmål	Måleindikator	Resultat 2018	Resultat 2019	Mål 2020
Melhus kommune skal ha et levende lokaldemokrati	Innbyggerne og næringslivet opplever gjennom dialog og deltagelse at det er god kommunikasjon med kommunen. Gjennom dette forstår de kommunen sin rolle som samfunnsutvikler og tjenesteyter.	Gjennomføre møter i næringsrådet	2		
		Gjennomføre møter i ressursgruppe folkehelse			

Overordnet mål	Delmål	Måleindikator	Resultat 2018	Resultat 2019	Mål 2020
Melhus kommune skal føre en bærekraftig og langsiktig miljø-, klima- og energipolitikk	Veksten i persontrafikken skal gjennomføres med kollektivtransport, sykkel og gange i tråd med nullvekstmålet i byvekstavtalen	Andel av yrkespendlere som reiser kollektivt			
Melhus kommune skal ha tilfredsstillende samfunnsikkerhet og beredskap	Kommunen skal gjennom et helhetlig og systematisk arbeid, ROS-analyser og øvelser bidra til at samfunnsikkerhet og beredskap integreres i all kommunal virksomhet og planlegging				
Melhus kommune skal legge til rette for utvikling og vekst i hele kommunen	Gjennomføre gjeldende planstrategi				
Melhus kommune skal ha et aktivt jordvern					
Melhus kommune skal ha en aktiv næringspolitikk	Sikre god samhandling mellom Melhus kommune og eksterne aktører innen næringsarbeidet				
	Bidra til å gjøre Melhus kommune til en aktiv næringslivskommune				
Melhus kommune skal være kjent som kulturkommune					

2.5.2 Organisasjon

Overordnet mål	Delmål	Måleindikator	Resultat 2018	Resultat 2019	Mål 2020
Melhus skal være en profesjonell og attraktiv arbeidsgiver	Kommunen skal som helhet ha et sykefravær på under 7%	Langtidsfravær	5,4 %	6,7 %	4,5 %
		Totalt fravær	7,7 %	8,4 %	7 %
		Forbrukerrådets Kommunetesten		43,1	50
	Utvikle en heltidskultur				
	Rekruttere ledere og medarbeidere med riktig kompetanse				
Melhus kommune skal ha en fleksibel og endringsdyktig organisasjon med motiverte, engasjerte og modige medarbeidere	Gjennomføre og bruke medarbeiderundersøkelsen i forbedringsarbeidet ved den enkelte enhet				

2.5.3 Tjenester

Overordnet mål	Delmål	Måleindikator	Resultat 2018	Resultat 2019	Mål 2020
Melhus kommune skal være tilgjengelig og brukerorientert	Digitalisere tjenester med utgangspunkt i brukernes behov	Implementere digitaliseringsstrategi for Melhus kommune			100 %
Melhus kommune skal ha gode, tilpassede tjenester til barn/unge, voksne og eldre	Gjennomføre og bruke brukerundersøkelser i forbedringsarbeidet for den enkelte enhet				
	Følge opp resultater fra innbyggerundersøkelsen				

Overordnet mål	Delmål	Måleindikator	Resultat 2018	Resultat 2019	Mål 2020
	Forbedre den kommunale saksbehandlingen	Være blant de 150 beste kommunene innen Saksbehandling i Kommunebarometeret	352	224	150
	Forbedre det kommunale tjenestetilbudet	Være blant de 150 beste kommunene i Kommunebarometeret , samlet plassering	145	173	150
Melhus kommune skal jobbe med hverdagsmestring i alle tjenester					

2.5.4 Folkehelse

Overordnet mål	Delmål	Måleindikator	Resultat 2018	Resultat 2019	Mål 2020
Melhus kommune skal være en foregangskommune innen folkehelsearbeid					
Melhus kommune skal være blant de fremste på forebyggende arbeid	Forebygge rus- og psykiske problemer blant barn og unge				
	Forebygge muskel og skjelettproblemer i befolkningen gjennom økt fysisk aktivitet og god psykisk helse				
Melhus kommune skal legge til rette for at innbyggerne aktivt deltar i samskapingen av egne livsvilkår og lokalsamfunn					

2.5.5 Økonomi

Overordnet mål	Delmål	Måleindikator	Resultat 2018	Resultat 2019	Mål 2020	
Melhus kommune skal ha en sunn kommuneøkonomi	Holde tildelt netto budsjett	Prosentvis avvik fra budsjett totalt	0,7 %	0,8 %	0 %	
	Driftsresultat skal være på et bærekraftig nivå.	Netto driftsresultat (resultatgrad 1) skal over tid være minimum 1,25%			1,25 %	
		Netto driftsresultat før utbytte og finansgevinst (resultatgrad 2) skal over tid være minimum 0%			0 %	
	Gjelden skal være på et bærekraftig nivå.	Brutto gjeld (gjeldsgrad 1) skal over tid være maksimum 140%				140 %
		Rentebærende gjeld (gjeldsgrad 2) skal over tid være maksimum 80%				80 %
	Disposisjonsfondet skal utgjøre en reell buffer	Disposisjonsfondet (buffergrad 1) skal over tid være minimum 13%				13 %
		Udisponert andel av disposisjonsfondet (buffergrad 2) skal over tid være minimum 3%				3 %

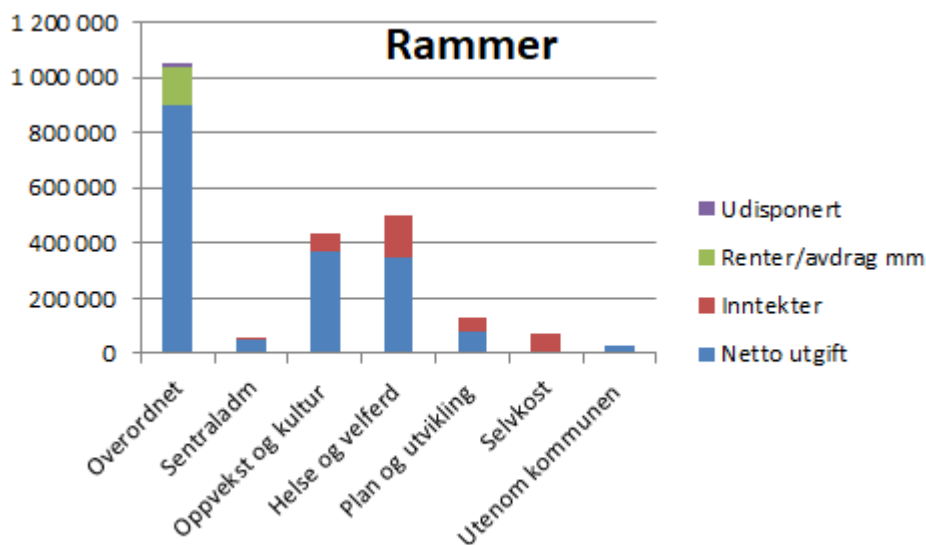
Overordnet mål	Delmål	Måleindikator	Resultat 2018	Resultat 2019	Mål 2020
Melhus kommune skal gi effektive tjenester på rett nivå	Melhus skal ha effektive tjenester i forhold til andre sammenlignbare kommuner	Være blant de 100 beste kommunene for faktoren Kostnadsnivå i Kommunebarometeret	41	103	100

3 Sentrale budsjettstørrelser for kommunen samlet

I dette kapitlet forsøker vi å gi et overblikk over det samlede budsjettet for kommunen for henholdsvis 2020 (kapittel 3.1) og for 2021-2023 (kapittel 3.2). I tillegg gis en oppsummering av investeringsplanene for fireårsperioden (kapittel 3.3) samt hvordan den foreslåtte Økonomi- og handlingsplanen står seg mot de nylig vedtatte finansielle måltallene (kapittel 3.4).

Nærmere spesifisering av tallene i kapittel 3.1. vil finnes pr sektor og enhet i kapittel 4-9 under overskrift "budsjett-tall" sist i de ulike kapitler.

3.1 Driftsbudsjett 2020

Figuren ovenfor illustrerer hvordan de ulike sektorer mottar "rammer" fra det overordnede nivået (blå felt), men de har også betydelige egne inntekter i form av oppholdspenger, gebyrer, statstilskudd ressurskrevende brukere mv (røde felter). Det overordnede nivået bærer kostnader til bl.a. renter og avskrivninger mv (grønt felt), og sitter forhåpentligvis igjen med et lite udisponert beløp / resultat (lilla felt).

Summen av sektorenes inntekter (røde felt) beløper seg til sammen til 339,5 mill kr, og bestemmes for det meste av gebyrreglementene i kapittel 12, i tillegg til husleieinntekter og inntekter fra Staten knyttet til ressurskrevende brukere.

Nedenfor presenteres kommunestyrets vedtak til rammer pr sektor (blå og lilla felt) for 2020-budsjettet, som også er gjengitt i innstillingen til vedtak. Dette samsvarer med skjema 1B i offisiell regnskaps-sammenheng

	Regnskap 2018	Oppr budsjett 2019	Reg budsjett 2019	Budsjett 2020	Endring fra 2019 til 2020
Sentraladministrasjonen	45 038	49 757	50 816	53 081	2 265
Oppvekst og kultur	345 974	350 746	363 027	372 939	9 912
Helse og velferd*	378 251	320 937	336 581	349 416	12 835
Plan og utvikling	65 868	72 996	73 078	77 826	4 748
Virksomheter utenom kommunen	27 517	29 412	29 766	29 786	20
Overordnede inntekter og utgifter før disp. *	-889 810	-834 691	-874 842	-893 504	-18 662
Udisponert	-27 162	-10 843	-21 574	-10 453	11 121
*ca 64 mill flyttet inntekter RKB fra 2018 til 2019					

Budsjettet for de enkelte sektorer er altså presentert i hvert sitt kapittel nedenfor, og budsjett-tallet for den enkelte sektor består altså av tre elementer:

a. Konsekvensjustert budsjett (business as usual). Det vil si hvordan budsjettet blir med samme bemanning som

idag, og med kjente forhold som man vanskelig kan påvirke selv, slik som f.eks lønnsvekst, prisstigning, endringer i rentenivå og strømpriser, rammeoverføringer, skatt mv.

b. Driftstiltak som er inkludert. Dette kan være nye behov, endringer i driften, innsparinger og effektiviseringer mv som politikerne har påvirkningsmulighet på. De enkelte tiltak blir presentert pr sektor i kapittel 13 nedenfor.

c. Driftsvirkningen av investeringstiltak som er inkludert.

Nedenfor presenteres en tabell over sammenhengen mellom konsekvensjustert budsjett og det samlede budsjett der også driftstiltak og driftsvirkning av foreslåtte investeringstiltak inngår:

	Konsekvensjustert budsjett	Effekt av driftstiltak	Driftseffekt av investerings-tiltak	Budsjett 2020
Sentraladministrasjonen	50 948	925	1 341	53 081
Oppvekst og kultur	372 930	940		372 939
Helse og velferd*	349 784	457	50	349 416
Plan og utvikling	74 559	3 461		77 826
Virksomheter utenom kommunen	29 786	0		29 786
Overordnede inntekter og utgifter før disp.	-900 915	2 971	2 312	-893 504
Udisponert	-22 910	8 753	3 703	-10 453

I det konsekvensjusterte budsjettet hadde rådmannen allerede innarbeidet to tiltak for 2020 som det var et bredt flertall for da Økonomi- og handlingsplanen ble vedtatt i fjor. Det ene gjelder 6,0 mill kr i ekstra eiendomsskatt for boliger / fritidseiendommer knyttet til retakseringen som må skje. Det andre er økt betaling i SFO som i fjor var knyttet opp mot en satsing på anskaffelse av PCer og Ipader i skolen. I tillegg var det innarbeidet effekten av besparelse på det politiske området, ca 800.000 kr etter vedtak i kommunestyret i juni. Effekten av disse forhold er stort sett reversert i det vedtatte budsjettet.

Listen over hvilke nye driftstiltak og nye investeringstiltak for 2020 som inngår i de to tiltakskolonnene overfor fremgår av kapittel 13.1. (driftstiltak) og kapittel 13.2.(investeringstiltak).

Anslaget for utbytte fra Trønderenergi med 12,4 mill kr pr år i planperioden, til 19,9 mill kr. Dette gir et vesentlig bidrag til at budsjettet kan legges fram med sorte tall.

Av plusstiltak på driften kan nevnes seks tiltak som en konsekvens av den nylig vedtatte digitaliseringsstrategien, en oppbemanning av hjemmetjenesten, planarbeid og to nye stillinger innen teknisk avdeling. Det er i liten grad funnet rom for tiltak knyttet til den nylig vedtatte veiplanen.

Av minustiltak kan nevnes tiltak på bemanningssiden innen barnehage som følge av færre barn og det samme innen bofellesskap der Melhus har en høyere kostnad pr bruker enn landsgjennomsnittet. I tillegg er det vedtatt å innføre egenbetaling for trygghetsalarmer, som følge av en kraftig kostnadsøkning ved innføring av digitale alarmer og ny organisering av vaktberedskapen for disse.

Av nye investeringstiltak / behov for tilleggsbevilgninger kan særlig nevnes parkeringsløsning for Gimse-området der fjorårets bevilgning var for liten, samt at anslaget for kostnader til skole / idrettshall var for lavt i forhold til de entrepriser som nå foreligger. Det må derfor bevilges midler til hele parkeringsanlegget i årets ØHP. Et parkeringsanlegg ved Melhushallen er det som best tilfredsstiller den vedtatte sentrumsplanen, og det er derfor ikke innhentet tilbud på å eventuelt bygge parkeringsløsningen under den nye idrettshallen (som vil være en rimeligere løsning, men som vil kreve endringer i sentrumsplanen). Den årlige driftsvirkningen av et slikt anlegg er anslått til 2,8 mill kr netto. Da er estimerte leieinntekter fra Fylkeskommunen på 1,4 mill kr trukket fra.

Av andre investeringstiltak kan nevnes bygging av en ny driftssentral for teknisk område, dog i en langt rimeligere variant enn i fjor (nå ca 40 mill kr mot ca 60 mill kr i fjor).

Det er også tenkt nytt ift i fjor mht samling av tre bofellesskap i Rådhusvegen, bl.a for å spare bemanning. For å få tilskudd fra Husbanken er det tenkt et større bygg, der det også er andre leiligheter samt et næringsareal på 560 m2. Den økonomiske effekten av denne utvidelsen er positiv med ca 2 mill kr pr år i forhold til fjorårets planer. Prosjektet er gitt arbeidstittelen "Lena Park".

Et utdrag av skjemaet "Økonomisk oversikt drift" ser slik ut:

	Regnskap 2018	Oppr budsjett 2019	Reg budsjett 2019	Budsjett 2020	Endring fra 2019 til 2020
SUM DRIFTSINNEKTER (B)	-1 336 347	-1 268 237	-1 321 669	-1 294 718	26 951
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	1 247 098	1 189 615	1 247 745	1 230 385	-17 360
NETTO FINANS	67 684	74 396	63 423	66 267	2 844
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	-21 566	-4 226	-10 501	1 934	12 435
NETTO AVSETNINGER	12 872	4 226	10 501	-12 387	-22 888
MINDREFORBRUK	-8 694	0	0	-10 453	-10 453

Det er også verd å merke seg differansen på 12,3 mill kr som er mellom netto driftsresultat og mindreforbruket. Dette indikerer at det tenkes å brukes mye av fond i 2020. Dette gjelder særlig bruk av flyktningefondet, enkelte enheters overskuddsfond samt avløpsfondet.

Endring i tenkning om 2020 det siste året

	Budsjett 2020	Fjorårets ØHP deflatorjustert	Endring i tenkning om 2020 det siste året
Sentraladministrasjonen	53 081	49 975	3 106
Oppvekst og kultur	372 939	363 244	9 695
Helse og velferd*	349 416	333 046	16 370
Plan og utvikling	77 826	75 161	2 665
Virksomheter utenom kommunen	29 786	30 324	-538
Overordnede inntekter og utgifter før disp. *	-893 504	-873 124	-20 380
Udisponert	-10 453	-20 732	10 279

I tabellen ovenfor sammenlignes 2020-budsjettet laget i år, mot budsjettet for 2020 som ble laget i fjor, justert for 3,1 % kommunal deflator.

Dette viser til dels store endringer, som blant annet skyldes:

- et dyrere lønnsoppgjør for 2019 enn antatt i 2018, som har effekt også for 2020
- behovet for tilleggsbevilgninger innen helseområdet gjennom 2019
- økt kommunal egenandel for ressurskrevende brukere
- rammeflyttinger av tidlig innsats og skjønnskudd (nulleffekt for kommunen)
- satsing på tiltak innen digitalisering (IT)
- ekstra bevilgning knyttet til parkeringsløsning på Gimse
- økt satsing på planarbeid
- flere stillinger innen teknisk sektor
- flere stillinger innen Hjemmetjenesten
- økte skatteinntekter
- reduserte renteutgifter pga lavere rentenivå
- økte forventninger til utbytte fra Trønderenergi
- lavere pensjonskostnader for 2020 enn antatt for et år siden
- reversering av forutsetninger om økt eiendomsskatt og økte inntekter fra SFO-området

Summen av disse forhold har altså "forverret" det udisponerte mindreforbruket med 10,3 mill kr. Dette er en illustrasjon på hvor vanskelig det kan være å drive langtidsplanlegging i en kommune!

3.2 Driftsbudsjett 2021-23

Nedenfor presenteres forslag til rammer for sektorene også for 2021-2023, samt endringen i rammene fra året før, uten inflasjon:

	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Endring 21-20	Endring 22-21	Endring 23-22
Sentraladministrasjonen	53 083	53 910	53 081	52 949	827	-829	-132
Oppvekst og kultur	372 939	374 636	372 071	371 138	1 697	-2 565	-933
Helse og velferd	349 416	354 149	358 459	364 477	4 733	4 310	6 018
Plan og utvikling	77 826	76 228	82 509	82 644	-1 598	6 281	135
Virksomheter utenom kommunen	29 786	29 374	29 374	29 374	-412	0	0
Overordnede inntekter og utgifter*	-893 504	-897 339	-901 158	-911 364	-3 835	-3 819	-10 206
Udisponert / til disp.fond	-10 453	-9 042	-5 664	-10 782	1 411	3 378	-5 118
Netto driftsresultat	1 934	-8 689	-6 191	-11 134	-10 623	2 498	-4 943

Innenfor sentraladministrasjonen forventes ingen større rammeendringer; det varierer litt med når det er valgår eller ikke, samt prosjekter som startes opp og avsluttes.

Innenfor Oppvekstområdet forventes det ingen økning i barnetallene. Det er lagt inn et tiltak om en nedbemanning av fire årsverk av 280 i skolesektoren fra høsten 2021, da det synes å være noe større bemanning enn lovpålagte krav inkl spes.ped skulle tilsi.

Innenfor helseområdet planlegges det for en vekst i antall eldre og dermed økt bemanningsbehov i planperioden, dog ikke lineært, så her er det lagt inn en viss effektiviseringsgevinst.

Innenfor Plan og Utvikling øker kostnadene særlig som følge av økte kostnader til FDV (Forvaltning, drift og vedlikehold) på den økte bygningsmassen på Gimse-området. Denne økningen er på 8,8 mill kr for skolen og idrettshallen.

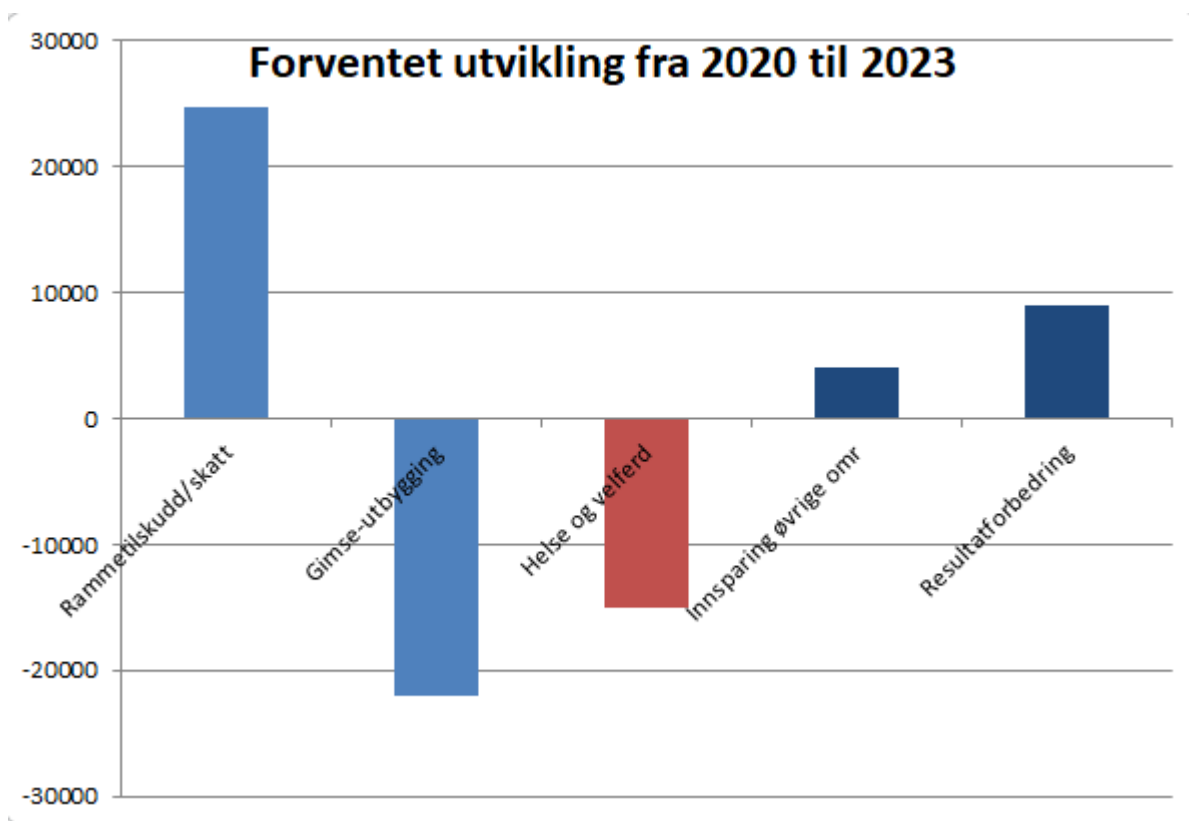
På de overordnede inntekter og utgifter er det to effekter som virker hver sin veg: det forventes en vekst i rammetilskudd som følge av flere og relativt med eldre innbyggere enn landsgjennomsnittet. Dette forventes å kunne gi ca 10 mill kr mer pr år, målt i dagens priser.

Med motsatt fortegn på det overordnede nivået kommer effekten av økte renteutgifter og avdrag som følge av de mange forestående investeringer.

Nedenfor presenteres sammenhengen mellom det konsekvensjusterte budsjettet, effekten av kommunestyrets foreslåtte nye investeringstiltak og driftstiltak for planperioden:

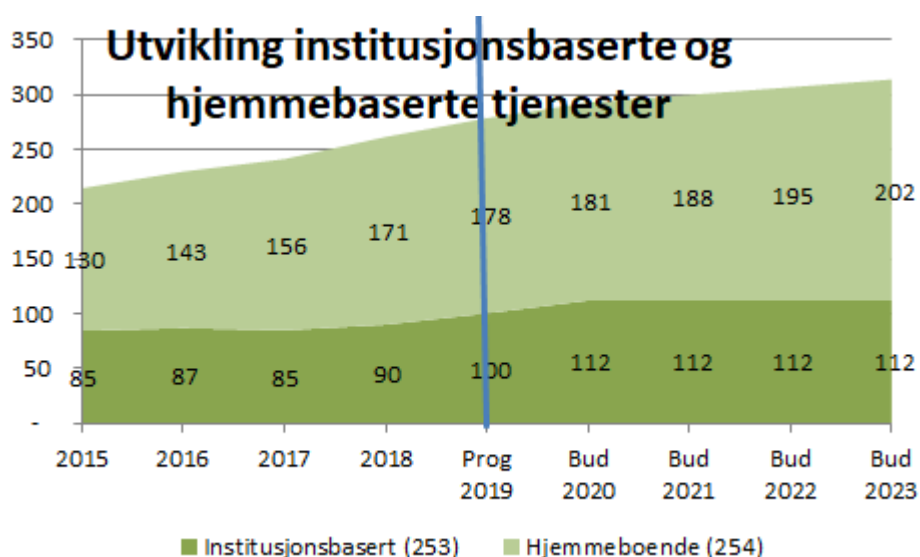
	2020	2021	2022	2023
Mindreforbruk konsekvensjustert budsjett	-22 908	-21 085	-13 558	-15 119
+Driftsvirkning av valgte nye investeringstiltak	3 703	6 858	6 914	7 722
+Driftsvirkning av valgte driftstiltak	8 753	5 184	980	-3 386
'=Mindreforbruk budsjett	-10 454	-9 043	-5 664	-10 782

Figuren nedenfor illustrerer de viktigste forholdene som forventes å skje de siste tre årene av planperioden.

Historisk og forventet framtidig utvikling av de store helsetjenestene

Innenfor helseområdet er det to store Kostra-funksjoner som mottar de største bevilgningene; det er 253 Tjenester i institusjon og 254 Tjenester i hjemmet. Grafen nedenfor viser utviklingen fra 2015 og fram til i dag, samt kommunestyrets planer for utviklingen framover:

Vi ser at de hjemmebaserte tjenestene (inkl Bo og avlastning) som føres med kostrafunksjon 253 har økt med 48 mill kr (37 %) de siste fire årene, noe som er 25 %-poeng over kommunal deflator. Hele veksten knyttet til demografi på sektor Helse fram mot 2023 er plassert på denne funksjonen. Tallene for 2021-2023 er her presentert i 2020-kroner.

3.3 Investeringsbudsjett 2020-2023

	2020	2021	2022	2023	SUM
Finansieringsbehov	502 764	417 078	187 246	149 045	1 256 133
herav selvkost	61 650	58 100	63 750	51 150	234 650
herav startlån	50 000	50 000	50 000	50 000	200 000
Finansiert ved nye låneopptak	329 055	298 448	159 246	121 066	907 815
Finansiert ved en annen finansiering	173 709	118 630	28 000	27 979	348 318

Til fradrag i de oppgitte nye lånetiltak vil komme forventet tilskudd fra Byvekstavtalen på 19,2 mill kr vedr gangbro over Gaula.

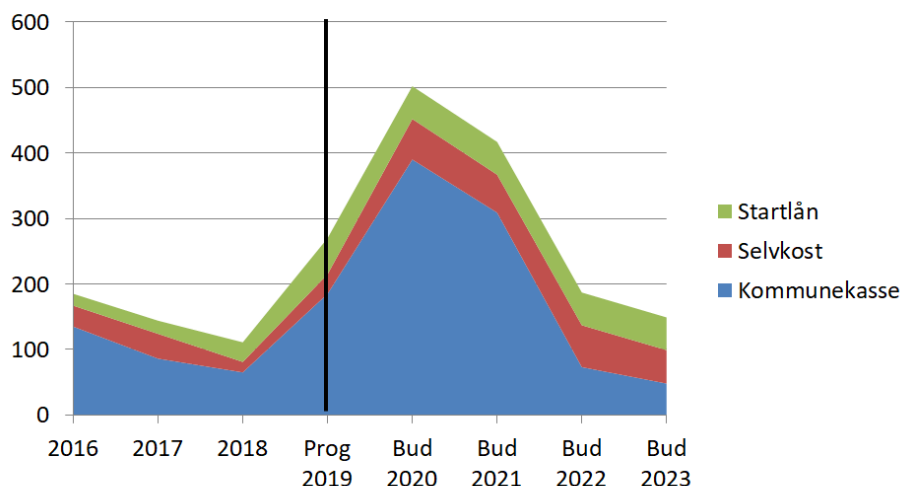
Dersom vi holder startlån utenom er det et veldig høyt investeringsprogram kommunen står foran den neste fireårsperioden. De største prosjektene vil være:

- Gimse skole med idrettshall   279 mill
- Parkeringsanlegg skoleområder   77 mill
- Lena Park   123 mill
- Driftssentral   41 mill

Omfanget av dette investeringsprogrammet vil medføre at kommunen kommer så vidt utenfor målsettingene om gjeldsgrader som nylig er vedtatt, se kapittel 3.4.

Som det fremgår av grafen nedenfor står kommunen foran en skikkelig "hump" mht finansieringsbehov de neste to årene.

Finansieringsbehov

3.4 Finansielle måltall

Kommunestyret vedtok september 2019 følgende:

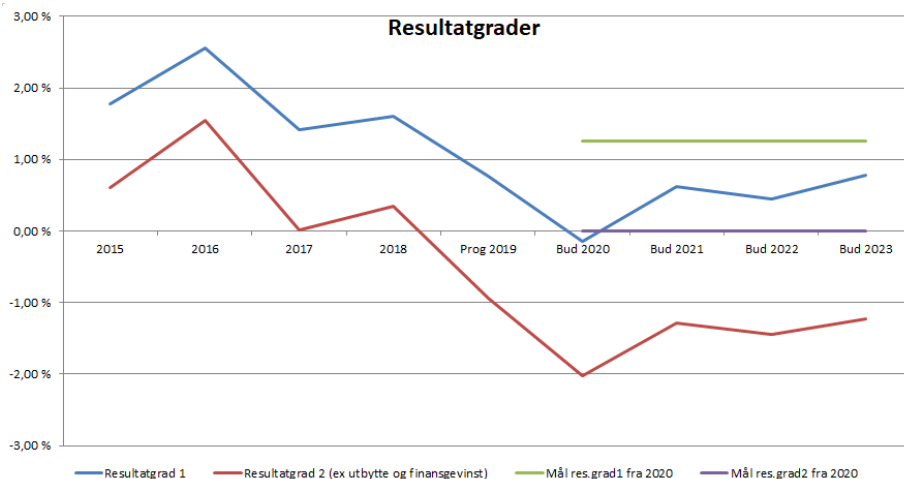
Kommunestyret vedtar følgende finansielle måltall som Melhus kommune skal styres etter (alle tall i prosent av brutto driftsinntekter):

1. *Resultatgrad 1 (netto driftsresultat) skal over tid være minimum 1,25 % og resultatgrad 2 (netto driftsresultat før utbytte og finansgevinst) skal over tid være minimum 0 %*

2. Gjeldsgrad 1 (brutto gjeld) skal over tid være maksimum 140 % og gjeldsgrad 2 (rentebærende gjeld) skal over tid være maksimum 80 %
3. Buffergrad 1 (disposisjonsfondet) skal over tid være minimum 13 % og buffergrad 2 (udisponert andel av disposisjonsfondet) skal over tid være minimum 3 %

Nedenfor gis en vurdering av om disse målsettingene oppnås i planperioden.

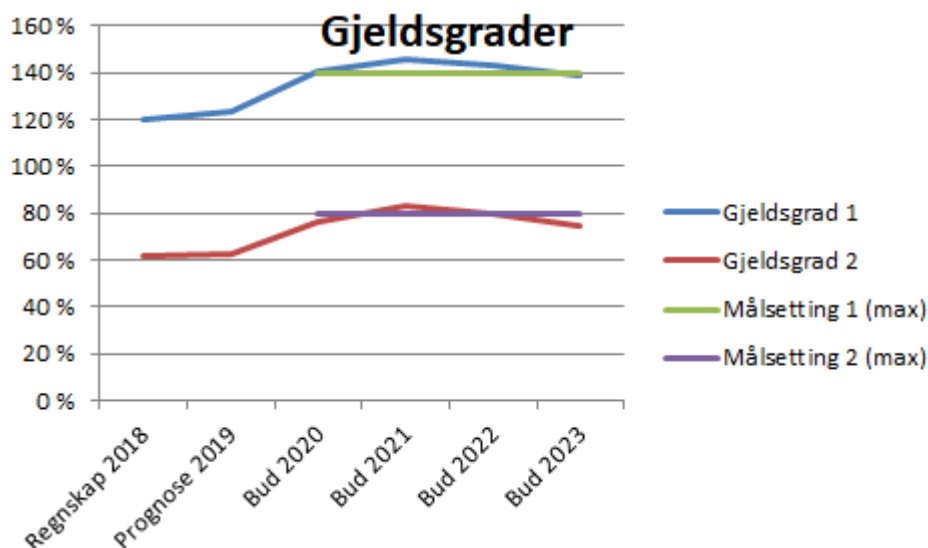
1. RESULTATGRADER

Ett prosentpoeng i denne grafen tilsvarer ca 14 mill kr i driftsresultat. Vi ser da at det mangler ca 18 mill kr på at resultatgrad 2 er på et tilfredsstillende nivå, og ca 8 mill kr på at resultatgrad 1 er på et tilfredsstillende nivå.

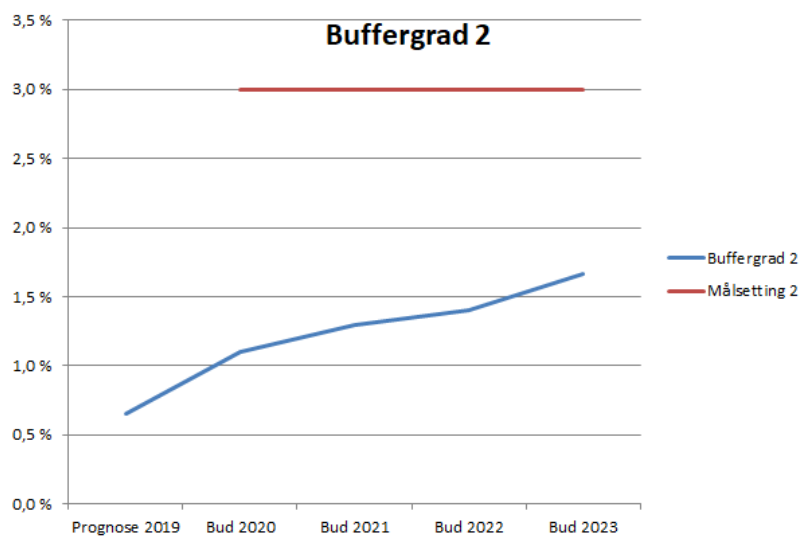
Etter at det nå er oppjustert anslaget for utbytte fra Trønderenergi framover, bør forskjellen mellom målsettingene for resultatgrad 1 og 2 økes til 1,75 % (24 mill / 1.400 mill) ved neste revisjon. Helst bør resultatgrad 1 økes til 1,75 %, et mer realistisk alternativ er å senke resultatgrad 2 til -0,50 %.

2. GJELDSGRADER

Ti prosentpoeng på denne grafen tilsvarer ca 140 mill kr i gjeld. Vi ser at både gjeldsgrad 1 og 2 i et par år ligger over målsettingene, for så å hente seg inn. Dette skyldes særlig at Gimse-utbyggingen med skole, hall og parkeringsløsning blir dyrere enn antatt da målsettingene ble laget. I tillegg skyldes det at omfanget av VAR-investeringer og opptak av startlån er noe høyere enn da målsettingene ble satt. En eventuell nedskalering / utsettelse av investeringstiltakene vil få bedret disse måltallene.

3. BUFFERGRADER

Det er vanskelig å lage en prognose for utviklingen i hvordan disposisjonsfondet som helhet vil utvikle seg. Nivået er i dag omtrent på målsettingen på 13 %, og det må antas at så også er tilfelle i hele planperioden.

For buffergrad 2 har vi basert på tabellen i kapittel 11 laget denne prognosen for planperioden:

Ett prosentpoeng på denne grafen tilsvarer ca 14 mill kr i fritt disposisjonsfond. Man kunne selvsagt ønske en brattere stigning av den blå kurven, men dette er likevel ikke så verst. MEN, det forutsetter at 50 % av mindreforbruket i planperioden settes av til det FRIE disposisjonsfondet, og ikke øremerkes til andre gode formål.

4 Overordnede inntekter og utgifter

Nedenfor er en oppstilling av de ulike typer fellesinntekter og -kostnader som mottas på det som tidligere ble benevnt som "rammeområde 9".

	Regnskap 2018	Oppr. Budsjett	Reg budsjett 2019	Budsjett 2020	Endring fra 2019 til 2020	Herav effekt av tiltak i 2020	Tiltaksnr
9101 Skatt på inntekt og formue	-405 508	-401 748	-416 748	-435 535	-18 787	0	
9102 Rammetilskudd	-472 635	-498 521	-498 521	-514 148	-15 627	0	
9201 Eiendomsskatt	-21 065	-22 040	-20 978	-20 590	388	6 000	d133
9401 Konesjonskraft	4 281	4 258	4 257	4 704	447	0	
9501 Generelle statstilskudd	-67 563	-2 555	-2 578	-2 450	128	0	
9502 Boligtilskudd Husbanken	0	0	0	1500	1500	1 500	d148
9601 Renter og avdrag	97 286	90 822	89 620	95 522	5 902	2 312	div invest.
9602 Aksjeutbytte	-27 308	-15 381	-25 081	-27 781	-2 700	-2 400	d139
9701 Kalkulatoriske utgifter og inntekter	-24 800	-26 692	-25 692	-25 865	-173	0	
9702 Avsetning lønnsoppgjør	22 000	31 398	15 719	26 468	10 749	0	
9801 Disposisjonsfond	40 271	0	21 523	0*	-21 523	0	
9802 Bundne driftsfond	60	100	100	100	0	0	
9803 Regnskapsresultat	-15 730	0	0	0	0	0	
9804 Overføring fra drift til kapital	5 316	5 667	5 062	4 573	-489	0	
1301 Næringstjeneste	125	0	0	0	0	0	
SUM Rådmannen på overordnede inntekter og utgifter	-865 269	-834 692	-853 319	- 883 051	-29 732	7 412	

* før avsetning / saldering av budsjettet for 2020

De enkelte inntekts- og utgiftselementer og endringene fra 2019 til 2020 kommenteres nedenfor i avsnitt som gjenspeiler tabellen ovenfor.

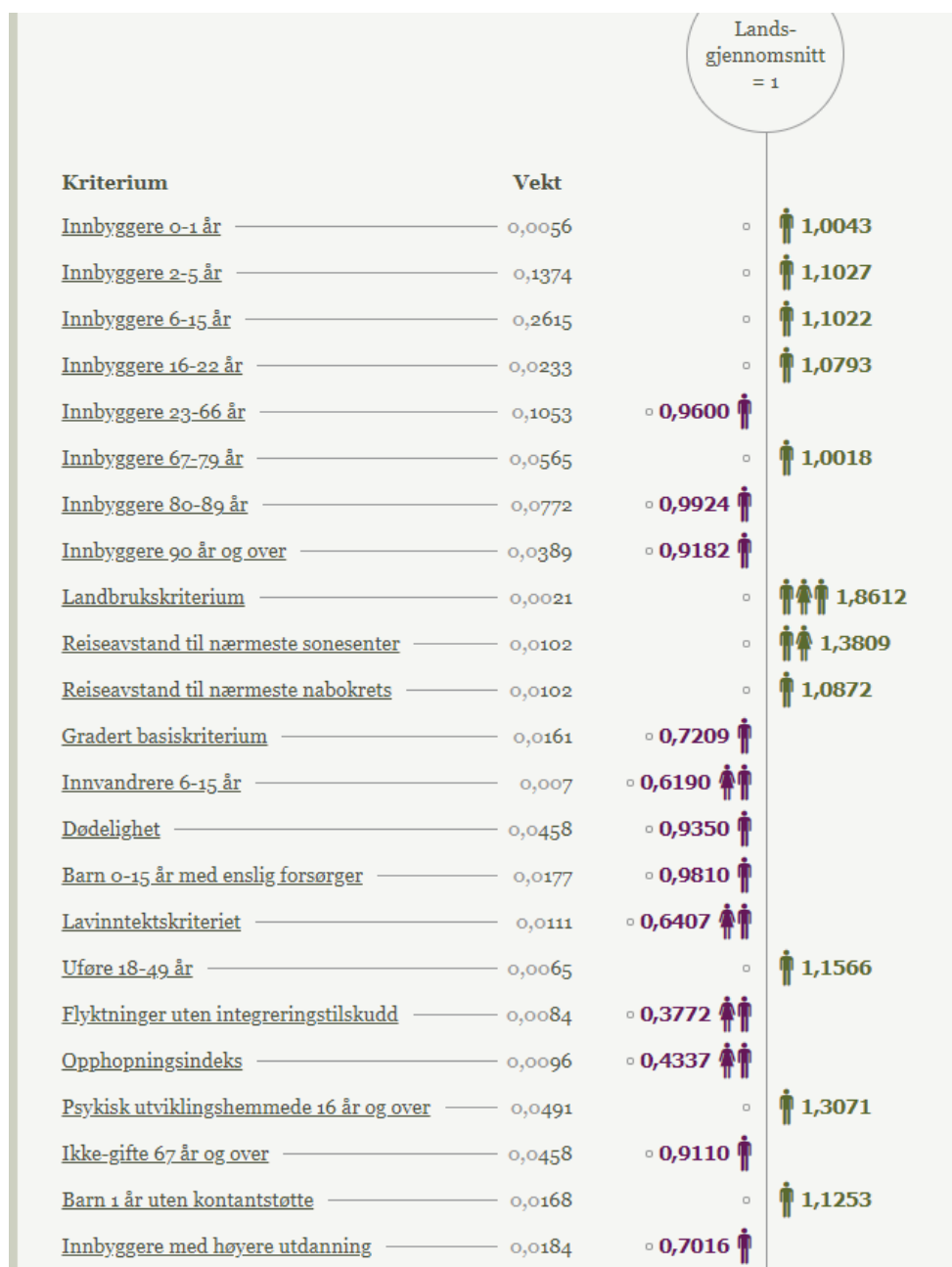
4.1 Rammetilskudd

Som rammetilskudd føres både rammetilskuddet på 444,1 mill kr (se nedenfor) samt skatteutjevning på 70,0 mill kr. Rammetilskuddet består av flere komponenter; et fast innbyggertilskudd på kr 25.083 pr innbygger samt noen tilskudd, der "utgiftsutjevning" er det vesentligste.

Anslag skatteinntekter	505 535 000 kr	∨
+		
Totalt rammetilskudd	444 147 000 kr	
Slik beregnes det samlede rammetilskuddet:		
Innbyggertilskudd før omfordeling	417 088 000 kr	∨
Omfordeling:		
Utgiftsutjevning *	17 601 000 kr	∨
Korreksjon for elever i statlige og private skoler	393 000 kr	∨
Tilskudd med særskilt fordeling	6 290 000 kr	∨
Inntektsgarantiordningen	-896 000 kr	∨
Regionalpolitiske tilskudd:		
Skjønnstilskudd	3 670 000 kr	∨
=		
Anslag frie inntekter	949 682 000 kr	∨

"Utgiftsfordelingsbeløpet tildeles ettersom Melhus kommune regnes for å være en dyrere kommune enn landsgjennomsnittet (1,000). Nedenfor er en tabell som forteller hvilke kriterier som teller med hvilken vekt, og hvordan Melhus ligger an i forhold til gjennomsnittskommunen.

Melhus sin totalindeks er for 2020 satt til 1,0193, mot 1,0118 i 2019 og 1,0087 i 2018. Det siste året har indeksen for barn 0-5 år gått kraftig ned, mens indeksen for eldre over 90 år har gått kraftig opp. Dette medfører at mens kommunen i 2019 fikk 10,2 mill kr i utgiftsutjevning, er dette beløpet økt til 17,6 mill kr for 2020. Dette er en trend vi forventer og planlegger med skal fortsette også i perioden 2021-2023.

Tabell: <https://frieinntekter.regjeringen.no/frie-inntekter-2020/trondelag/melhus/>

I tillegg til de skatteinntekter kommunens innbyggere bidrar med, mottar Melhus ca 70 mill kr gjennom den såkalte *skatteutjevningsordningen*. Denne ordningen innebærer at kommuner med høy skatteinngang pr innbygger subsidierer kommuner med lav skatteinngang. Melhus kommune ligger på ca 80 % av landsgjennomsnittet når det gjelder skatteinngang, og er således en betydelig mottaker av skatteinntekter gjennom denne ordningen (70 mill kr). For en nærmere gjennomgang av denne ordningen vises det til linken nedenfor:

<https://www.regjeringen.no/no/tema/kommuner-og-regioner/kommuneokonomi/inntektssystemet-for-kommuner-og-fylkeskommuner/utbetaling-av-rammetilskudd-til-kommuner/inntektsutjevningen/id548665/>

4.2 Skatteinntekter

Det er altså budsjettert med 435,5 mill kr under denne posten.

I disse tallene ligger det inne forventninger om skatteinngang i Melhus kommune, basert på anslag fra sentralt hold. Som nevnt i avsnittet ovenfor utjevnes skatten mellom kommunene etter et omfordelingsprinsipp, så om det kommer avvik på denne budsjettlinja, så vil det bli justert under linja "rammetilskudd" gjennom skatteutjevningsordningen.

4.3 Eiendomsskatt

Det er budsjettert med 11,2 mill kr i eiendomsskatt fra boliger / fritidsboliger og 10,9 mill kr i eiendomsskatt fra næringseiendommer. Til fradrag kommer 1,5 mill kr i lønnsutgifter, datautgifter mv.

Det spesielle for 2020 er at det skjer en vesentlig endring i takstgrunnlagene for begge disse grupper, da dette må endres hvert tiende år. Dette gir et stort potensiale for økte inntekter for kommunen. I ØHP for 2019-2022 ble det vedtatt å benytte 6,0 mill kr av dette potensialet for boliger / fritidsboliger. Denne økningen ble ikke vedtatt i ØHP 2020-2023

Det er mulig å sette en rabattsats på hvert av de to takstgrunnlagene. Denne blir stående fast i ti-årsperioden, mens promillesatsene kan endres hvert år. For boliger / fritidseiendommer har regjeringen lovpålagt kommunene å minst gi 30 % rabatt på takstgrunnlaget.

Rabattsatsen låses for de neste ti år, mens bunnfradrag og promillesats kan endres årlig. .

Det er vedtatt at det brukes en promillesats på 1,0 for boliger, det maksimalt tillatte er 5,0 - noe som gir et utnyttet potensiale for kommunen på ca 48 mill kr. For næringer er det vedtatt en promillesats på 4,0, det maksimalt tillatte er 7,0 - noe som gir et utnyttet potensiale på ca 8 mill kr.

En utfordring oppi dette er at energibedrifter som f.eks Trønderenergi allerede beskattes etter et eget allerede oppdatert takstgrunnlag - og med maksimal sats 7 promille. Derfor vil det skje en omfordeling av hvilke bedrifter som skal betale de 10,9 mill kr som er budsjettert.

Det vises for øvrig til egen sak til formannskapsmøtet 5.november om dette. Det er også vedtatt å gjøre en endelig fastsettelse av promillesatser og bunnfradrag når de endelige takster er fastsatt, innen februar.

4.4 Konesjonskraft

Her er det budsjettert med en brutto utgift på 4,7 mill kr.

Melhus kommune forvalter 14,86 GWH i konesjonskraft. For 2020 har rådmannen solgt denne krafta høsten 2018 for ca 34 øre pr KWH. Til fradrag går diverse avgifter til Statskraft (ca 12,5 øre pr KWH).

Kommunen har en intern ordning om at Bygg og Eiendom og Teknisk avdeling subsidieres med til sammen ca 7,6 mill kr til strømkjøp for kommunale bygg og veilys fra denne posten, for å utligne prisvirkningene både på kjøps- og salgssiden. Kommunen kjøper for øvrig ca 20 GWH til eget forbruk hvert år. Det er inngått gunstig fastpris-avtale på 50 % av kjøpet for 2020, som er et positivt bidrag i budsjettet innen denne sektoren.

4.5 Lønn og pensjon

Her ligger det et budsjett på 26,5 mill kr som består av to poster: avsetning for det sentrale lønnsoppgjøret (17,2 mill kr) samt en pensjonskostnad på 9,3 mill kr (herunder amortisering av premieavvik). Denne sentralt førte pensjonskostnaden er redusert med 5 mill kr ift inneværende år.

Avsetningen for det sentrale lønnsoppgjøret blir flyttet ut på de enkelte enheter når resultatet er klart. Beløpet på 17,2 mill kr fremkommer basert på en lønnsmasse på ca 570 mill kr, med enten 2/3-dels eller hel årsvirkning, samt tillegg for pensjonspremie og arbeidsgiveravgift. Det forventes da en lønnsvekst på 3,50 % for 2020.

4.6 Aksjeutbytte

Her er det budsjettert renter på ansvarlig lån til Trønderenergi (7,9 mill kr), samt forventet utbytte fra Trønderenergi på 19,9 mill kr for inneværende regnskapsår (som inntektsføres i Melhus i 2020). Aksjeutbyttet fra Trønderenergi de siste årene har vært:

2019: 17,3 mill kr

2018: 19,4 mill kr

2017: 5,8 mill kr

2016: 4,5 mill kr

2015: 7,8 mill kr

2014: 7,0 mill kr

Budsjettet på 17,5 mill kr i utbytte fra Trønderenergi innebærer en økning på 12,4 mill kr i forhold til fjorårets Økonomi- og handlingsplan, og ansees forsvarlig for hele fireårs-perioden, gitt den innsikt vi pt har i selskapets økonomi og forventet utbyttepolitikk, som det er redegjort for på eiermøtet i Trønderenergi 11.11.19.

4.7 Renter og avdrag

Nedenfor er det satt opp en tabell som viser kategorien "renter og avdrag" fordelt på ulike detaljposter, som kommenteres hver for seg nedenfor:

	Regnskap 2018	Opprinnelig budsjett	Rev budsjett 2019	Budsjett 2020 inkl tiltak	Endring fra 2019 til 2020	Herav effekt tiltak i 2020	Tiltaksnr
Renter løpende lån inkl rentesikring	33 278	35 567	34 372	37 917	3 545	1 358	div. invest
Avdrag løpende lån	62 814	63 749	63 741	66 950	3 209	954	div. invest
Renter bankinnskudd	-3 617	-3 751	-4 051	-5 001	-950		
Gevinster / tap på finansielle instrumenter	2 527	-5 950	-5 950	-5 950	0		
Andre poster	2 284	1 207	1 508	1 606	98		
SUM renter og avdrag	97 286	90 822	89 620	95 522	5 902	2 312	

Renter og avdrag på løpende lån:

Se nærmere beskrivelse under kapittel 10. Som det fremgår av tabellen er 2,312 mill kr i renter og avdrag for 2020 knyttet til nye investeringstiltak som er "avkrysset" i kommunestyrets budsjettframlegg.

Renter bankinnskudd:

Budsjett-tallet fremkommer som 250 mill kr i banken i gjennomsnitt gjennom 2019 til en rentesats på 2,0 % i gjennomsnitt.

Gevinst finansielle instrumenter

Budsjettet er det samme som i 2019, og gjelder midler til forvaltning hos Grieg Investor. Uttak av avkastning til driften er regulert gjennom en fondsmekanisme for å utjevne svingninger over tid. Avkastningen representerer 3,3 % av fondsverdien som er ca 180 mill kr.

4.8 Kalkulatoriske utgifter og inntekter

Her er det budsjettet en inntekt på 25,9 mill kr.

Under denne posten ligger det tilbakeføring til kommunekassen knyttet til selvkostområdene. Det er nemlig slik i kommunen at det tas opp felles lån for kommunekassen og selvkostområdene, som kommunekassen betaler og deretter "sender regning" til selvkostområdet. Dette dreier seg om lån på ca 300 mill kr av kommunens totale lån. For 2020 er det beregnet avskrivninger på 14,6 mill kr og renter på 7,1 mill kr.

Videre godskrives en andel av stabsfunksjoner / overhead-kostnader selvkost-regnskapet etter en revisorgodkjent nøkkel. Dette beløpet er i 2020 beregnet til 4,2 mill kr.

Alle disse beløpene har da altså tilsvarende motposter under selvkostområdene, som belastes innbyggerne i form av gebyrer.

4.9 Andre inntekter og utgifter

Generelle statstilskudd

Her føres i 2020 rentekompensasjonstilskudd på tidligere tilskuddsordninger, der beløpene trappes ned over tid.

Overføring fra drift til kapital

Her ligger det to poster; innbetaling av egenkapitalinnskudd til KLP (3,0 mill kr) som føres opp som en eiendel i

balansen, samt 1,6 mill kr knyttet til formidlingslån.

Boligtilskudd Husbanken

Her ligger det 1,5 mill kr for tildeling som tilskudd for dem som søker om Startlån. Tidligere kom dette fra Husbanken og ble nullet i regnskapet, men nå er inntekten innbakt i rammetilskuddet, og utgiften føres her. Beløpet er på et lavere nivå enn i 2018/19.

5 Sentraladministrasjonen

5.1 Området omfatter

Sentraladministrasjonen består i hovedsak av områdene politikk, stab/støtte og interne tjenester. Fra 01.01.18 ble ny administrativ organisasjonsstruktur gjort gjeldende, med bl.a. virkninger for sentraladministrasjonen. Det er etablert en strategisk ledergruppe, som i tillegg til sentraladministrasjonens ledere også omfatter kommunalsjefene på helse og velferd, oppvekst og kultur og plan og utvikling.

I dag består sentraladministrasjonen av områdene politikk, rådmannen, økonomi og lønn, personal og organisasjon og IT og digital samhandling.

5.2 Ansvarsområde

Sentraladministrasjonen arbeider både internt og eksternt, overordnet og samordnende i tråd med overordnede planer og strategier. Enhetene innad i sentraladministrasjonen legger også til rette og bistår øvrige enheter i både drift og planlegging innenfor sektorens ansvarsområder.

Overordnede samfunnsmessige utfordringer og oppgaver for rådmannen og stab fremgår i stor grad under kapittel 2 - Utfordringsbildet - status og utviklingstrekk. Her er presentert endel nasjonale føringer og satsninger, disse skal følges opp lokalt i Melhus kommune. Under Lokale trekk og vurderinger fremgår de viktigste overordnede oppgavene, som miljø, klima og energi, folkehelse, digitalisering, overordna planarbeid, personalforvaltning/kompetanse og rekruttering, IA-arbeid, nærvær mv.

Politikk-området:

- drift av de folkevalgte organer, med møtesekretariat, innkallinger, protokoller, møtegodtgjørelser.

Rådmannen:

- rådmann og stab (administrasjonen) er fellestjenester knyttet til rådmannens strategiske ledergruppe, bestående av rådmannen, kommunalsjefene på helse og velferd, oppvekst og kultur og plan og utvikling samt lederne for økonomi og lønn, personal og organisasjon og IT og digital samhandling. Strategisk ledergruppe skal samordne aktivitetene på tvers av organisasjonen, og ha et overordnet, strategisk ansvar for drift og utvikling i Melhus kommune. Rådmannen har ansvar for fremleggelse av saker og overordnet oppfølging av saker behandlet i politiske organ.

Personal og organisasjon:

- veileder enhetene i vanskelige personalsaker, sykefraværsoppfølging, lønnsforhandlinger, rekruttering, annonsering og forestår all tilsetting i Melhus kommune. Enheten er ansvarlig for ordningene med lærlinger, tillitsvalgts- og verneombudsordningen, drift av Organisasjonsutvalget og AMU.

Økonomi og lønn:

- enheten har sentrale oppgaver innen prosesser som omhandler budsjett- og økonomiplaner, økonomistyring, støttefunksjon overfor enhetsledere, utarbeidelse av årsberetning og årsmelding, eiendomsskatt, fellesutgifter sentraladministrasjon og innkjøp, rådgivning og opplæring, samt vertskommune for interkommunalt kemnerkontor for Melhus, Skaun og Midtre Gauldal. Kemnerfunksjonen er i Statsbudsjettet foreslått statliggjort fra 1.6.2020

IT og digital samhandling:

- servicesenteret er ansvarlig for intern og eksternt informasjon, drift av kommunens hjemmeside, kundemottak, postmottak/dokumentsenter/arkivering.

Fra 01.04.18 etablerte vi felles interkommunalt IT-samarbeid mellom Skaun kommune og Melhus kommune. IT drifter, vedlikeholder og utvikler kommunal IKT- infrastruktur; servere, nettverk, felles programvare, telefoniløsninger og sikkerhetsløsninger. IT- avdelingen bistår systemansvarlige i forhold til vedlikehold og drift av fagprogrammer, og yter brukerstøtte til brukerne i forhold til bruk av IT- løsningene, samt bistår i arbeidet med digitalisering av tjenesteytingen i et samspill mellom organisasjon, prosesser og teknologi.

5.3 Mål og resultat

5.4 Mål for sektoren

5.4.1 Samfunn

Overordnet mål	Delmål	Måleindikator	Resultat 2018	Resultat 2019	Mål 2020
Melhus kommune skal ha et levende lokaldemokrati	Innbyggerne og næringslivet opplever gjennom dialog og deltagelse at det er god kommunikasjon med kommunen. Gjennom dette forstår de kommunen sin rolle som samfunnsutvikler og tjenesteyter.				
Melhus kommune skal føre en bærekraftig og langsiktig miljø-, klima- og energipolitikk					
Melhus kommune skal ha tilfredsstillende samfunnsikkerhet og beredskap					

5.4.2 Organisasjon

Overordnet mål	Delmål	Måleindikator	Resultat 2018	Resultat 2019	Mål 2020
Melhus skal være en profesjonell og attraktiv arbeidsgiver	Kommunen skal som helhet ha et sykefravær på under 7%	Langtidsfravær	4 %	4,7 %	3,2 %
		Totalt fravær	6,4 %	6,8 %	4,5 %
		Forbrukerrådets Kommunetesten		43,1	50
Melhus kommune skal ha en fleksibel og endringsdyktig organisasjon med motiverte, engasjerte og modige medarbeidere	Gjennomføre og bruke medarbeiderundersøkelsen i forbedringsarbeidet ved den enkelte enhet				
	Gjennomføre 2 årlige medarbeiderskapsamlinger for nytilsatte	Gjennomføre medarbeiderskapsamlinger			

5.4.3 Tjenester

Overordnet mål	Delmål	Måleindikator	Resultat 2018	Resultat 2019	Mål 2020
Melhus kommune skal være tilgjengelig og brukerorientert	Digitalisere tjenester med utgangspunkt i brukernes behov	Implementere digitaliseringsstrategi for Melhus kommune			
Melhus kommune skal ha gode, tilpassede tjenester til barn/unge, voksne og eldre	Gjennomføre og bruke brukerundersøkelser i forbedringsarbeidet for den enkelte enhet				
	Følge opp resultater fra innbyggerundersøkelsen				

5.4.4 Folkehelse

5.4.5 Økonomi

Overordnet mål	Delmål	Måleindikator	Resultat 2018	Resultat 2019	Mål 2020
Melhus kommune skal ha en sunn kommuneøkonomi	Holde tildelt netto budsjett	Prosentvis avvik fra budsjett totalt		2 %	0 %
Melhus kommune skal gi effektive tjenester på rett nivå					

5.5 Budsjettall

Nedenfor er en oppstilling over hvordan sektorens og enhetenes rammer er endret over tid.

	Regnskap 2018	Oppr. Bud 19	Rev bud (2.tert)	Budsjett 2020 inkl tiltak	Endring fra 2019 til 2020	Herav effekt av tiltak i 2020	Tiltaksnr (drift/invest)
Rådmannen	3 278	2 824	2 817	2 769	-48	-131	D143
IT og digital samhandling	17 195	19 846	20 602	23 121	2 519	1606	I96, I81, I80, I79, I78, I77 og D65
Økonomi og lønn	9 066	9 226	9 398	8 995	-403		
Personal og organisasjon	8 403	9 931	9 622	10 689	1 068		
Politikk	7 096	7 928	8 377	7 509	-868	660	D134
Sentraladministrasjon	45 038	49 757	50 816	53 083	2 267	2 135	

Hovedforklaringene til budsjettendringene er:

- IT: seks tiltak ihht digitaliseringsstrategien som ble vedtatt i sommer. Helårseffekt av prosjektstillinger som kun har vært ansatt deler av 2019
- Økonomi: lavere bemanning på kemnerkontoret grunnet permisjon samt bortfall av ekstrakostnader i 2019 knyttet til sykmelding på lønningskontoret
- Personal: økningen skyldes i hovedsak periodisering av kostnader / tilskudd knyttet til lærlinger
- Politikk: Det er ikke valgår i 2020 (-700'), samt effekt av innsparinger på politisk område vedtatt i 2019, jfr sak i kommunestyret

6 Oppvekst og kultur

6.1 Om sektoren

Sektoren dekker områdene grunnskole, skolefritidsordning, barnehage og kultur og fritid.

6.2 Barnehage

6.2.1 Området omfatter

11 kommunale barnehager, kjøp av tjenester fra 3 private barnehager og 3 private familiebarnehager.

6.2.2 Ansvarsområde

Drifte kommunale barnehager i henhold til lover og forskrifter. Gi driftstilskudd til godkjente ikke-kommunale barnehager. Godkjenne og føre tilsyn med alle barnehagene i kommunen. Sørge for kompetansetiltak for barnehageansatte i kommunale og private barnehager. Tilby barnehageplass til alle som har rett på plass. Forvalte statlige øremerkede tilskudd.

6.2.3 Status og utviklingstrekk

Nasjonale føringer og satsningsområder

To viktige endringer i regelverket for barnehager er bemanningsnorm og skjerpet pedagognorm.

Ny bemanningsnorm har trådt i kraft fra 01.09.2019. Normen krever minst 1 ansatt pr 3 barn under 3 år og 1 ansatt pr 6 barn over 3 år.

Ny pedagognorm ,fra 01.08.2018 innebærer at den enkelte pedagogiske leder kan ha ansvar for færre barn enn tidligere, og sier at barnehagen skal ha minst en pedagogisk leder per syv barn under tre år og per fjorten barn over tre år. Ett ekstra barn utløser krav om en ny fulltidsstilling som pedagogisk leder. Styrers tid til administrasjon og ledelse kan ikke inngå i beregningen av normen for pedagogisk bemanning. Kommunen som barnehagemyndighet kan innvilge dispensasjon fra norm for pedagogisk bemanning for inntil ett år om gangen dersom særlige hensyn tilsier det.

Når det gjelder kompetanseutvikling, har Utdanningsdirektoratet i samarbeid med fylkesmennene igangsatt en regional ordning for kompetanseutvikling. REKOM. Denne ordningen skal bidra til at barnehagene utvikler sin pedagogiske praksis gjennom barnehagebasert kompetanseutvikling, og er et av flere virkemidler som skal sikre at alle barn får et likeverdig barnehagetilbud av høy kvalitet. Fylkesmannen skal organisere samarbeidsforum i de enkelte fylkene, der private og kommunale eiere og lokale myndigheter skal samarbeide. Målet for forumet er at aktørene blir enige om en langsiktig plan for kompetanseutvikling som skal gjelde for strategiperioden frem til 2022. Her satses det på pedagogisk ledelse og kompetanseheving for styrere og pedagogiske ledere, barnehagebasert kompetanseutvikling og implementering av ny rammeplan for barnehagen.

Lokale trekk og vurderinger

Bemanning

Melhus kommune har en bemanningstetthet på 6,1 barn per ansatt, mens landsgjennomsnittet er på 6,0. I dette regnestykket er alle barn omregnet til å være over tre år. Norm for bemanning tar ikke høyde for at barnehager har ulik åpningstid, som vil si at kravene er de samme for alle barnehager med en åpningstid på over seks timer.

I løpet av dette barnehageåret har det vært jobbet godt med å løse dette ved og ansette nok pedagoger, og løse overtallighet i assistentgruppa. Barnehagemyndigheten har pr 1. okt 2019 ikke fått noen søknader om midlertidig dispensasjon fra pedagognormen.

Det vil si at barnehagene i Melhus pr 1.oktober oppfyller både pedagognormen og bemanningsnormen.

Når det gjelder andelen menn i barnehagene, ligger kommunale barnehager i Melhus under både Melhus totalt, Sør-Trøndelag og landet som helhet. Det har vært en svak økning de siste årene, men det er fortsatt et uttalt ønske om å øke andelen menn i barnehagene. Øie-utvalget har i sin rapport vist at det er en økning både i mannlige studenter på barnehagelærerutdanningene og en økning i andelen menn i barnehagene i Norge. Det viser seg ofte at der det er en mannlig leder er gjerne andelen menn høyere (NOU, 2012:1, s.80).

Kompetanseutvikling

Melhus kommune samarbeider med Melhus vekst og Fagforbundet om fagbrev til ansatte i barnehagene. Det er et mål om flere barne- og ungdomsarbeidere i barnehagene i Melhus. I tråd med *Kompetanse for fremtidens barnehage- revidert strategi for kompetanse og rekruttering 2018-2022*, utvikles planer og strategier lokalt med tanke på å bedre kvaliteten i det pedagogiske arbeidet. Barnehagene i Melhus har akkurat gjennomført en kompetansekartlegging hos pedagogene i barnehagene. Fokus framover vil være relasjonskompetanse og veiledning, tilrettelegge av det almennpedagogiske tilbudet med tanke på barn med behov, og å styrke assistentene med fagbrev. Som eksempel deltar Melhus kommune i et utviklings- og forskningsprosjektet «Trygg før 3», som har som formål å fremme god barnehagekvalitet for ett- og toåringer gjennom fokus på positivt samspill mellom barn og ansatte i hverdagssituasjoner og godt samarbeid med foreldrene. Ansvarlige for prosjektet er styrere og pedagoger i barnehagene, PPT og forskere ved BI, RBUP og NTNU.

Regional kompetanseutvikling blir ivaretatt gjennom samarbeidsnettverket i Gauldalsregionen, kalt REKOM. Temaet i 2019/2020 er analysekompetanse i forhold til kartlegging i kommunene og relasjonskompetanse, veiledning og barns psykiske helse. DMMH er UH-leverandør knyttet til nettverket.

Tilsyn

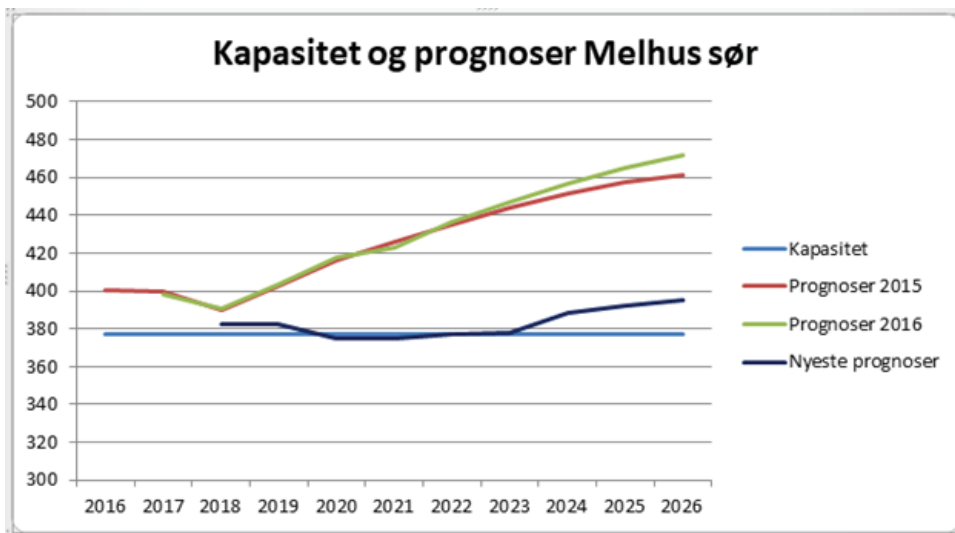
Melhus kommune er både barnehageeier og tilsynsmyndighet for barnehagene.

Tilsyn Våren 2019 ble organisering og plan for tilsyn i barnehagene endret. Denne presiserer betydningen av risikovurdering og forebygging framfor kontroll og sanksjonering. Dette fordrer et målrettet tilsyn med veiledning inn mot enheter som trenger det, eller mot hele sektoren der vi ser en gjennomgående tendens. Barnehagemyndigheten har god kunnskap om barnehagene gjennom blant annet årsmeldinger, brukerundersøkelser, medarbeiderundersøkelser og jevnlig risikovurdering. Dialog gjennom samtaler og eventuell veiledning settes i system.

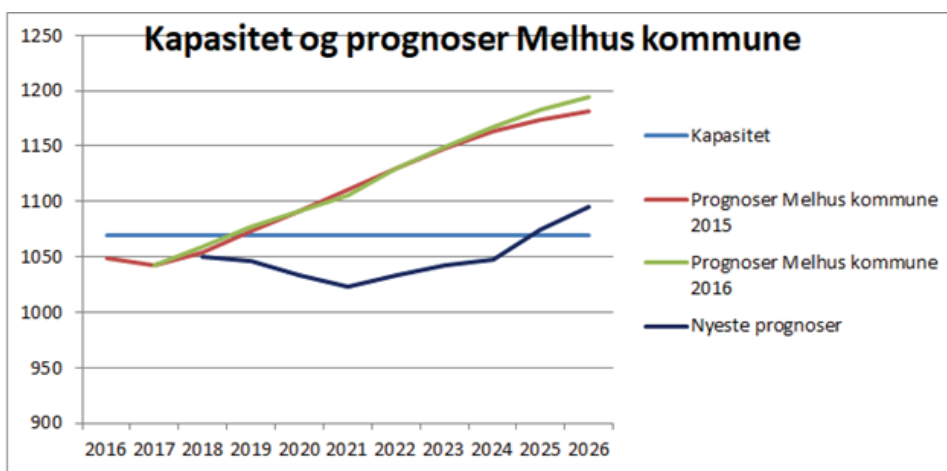
Kapasitet

Når det gjelder barnehagekapasitet, så har prognosene har i alle år vist vekst, også i antall barnehagebarn. Dette har imidlertid nå endret seg, og vi ser for første gang en forventet nedgang i antall barn i barnehagealder.

Diagrammet under viser prognoser for 2015, 2016 og de siste prognosene vi har fått som gjelder Melhus sør (Kvål, Ler, Lundamo og Hovin). Her ser vi betydelig endring i de nyeste prognosene.

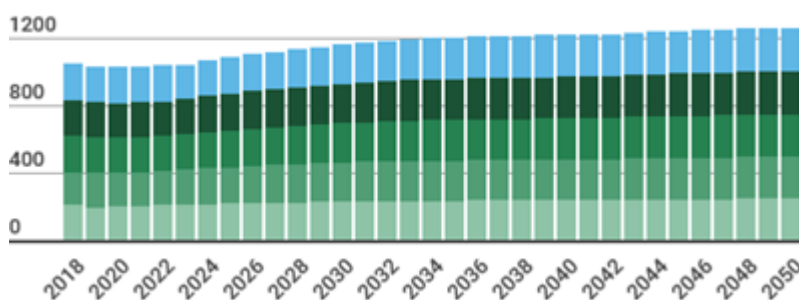

Vi ser samme trend for hele kommunen:

De siste prognosene viser at Melhus kommune har tilstrekkelig kapasitet totalt i kommunen i dag og noen år framover.

Den totale veksten i Melhus ser vi i diagrammet under. Her er barn 1-5 år lys blå.

Fødselstallene totalt i Melhus går svakt ned fram mot 2023. Prognosene viser en svak nedgang i barnetallet ved Hovin, Lundamo, Flå, Rosmælen, samt Gimse og Gåsbakken i denne perioden. Fødselstallene i Nedre Melhus har en økning fra 2021.

Barnehagene i Melhus sør har gjennom flere år utvidet for å møte økt etterspørsel. Barnehagene var før opptaket 2019 helt sprengt. Hovin barnehage har løst plassproblemene med en brakke, som fortsatt er i bruk.

Ved opptaket 2019 har flere barnehager redusert søknad, og noen barnehager, som Flå og Tambartun, har noen ledige plasser. De private familiebarnehagene har også problemer med å fylle opp plassene. Dette har ført til at man både i barnehagene og familiebarnehagene har tatt inn barn som ikke har rett på plass, dvs barn født etter 1. desember 2018.

Eksisterende barnehager har i beste fall kapasitet til en økning på 30 barn for nedre Melhus og 20 barn på Eid når

den nye barnehagen står ferdig. Brakke på Hovin er, og bør være, en midlertidig løsning. Behovet for ny barnehage på Ler kan bli aktuelt, dersom utbyggingen på Ler får konsekvenser. Ny barnehage i nedre Melhus bør også vurderes, men det må jevnlig foretas en totalvurdering basert på prognoser, behov og planer for utbygging i hele kommunen.

Barnehageopptak

Melhus kommune har ett hovedopptak i året og tar inn barn gjennom supplerende opptak når det blir ledige plasser gjennom hele året. 84 % av kommunene i landet håndterer barnehageopptaket på samme måte som oss. Melhus kommune oppfyller også retten til barnehageplass for alle barn med slik rett. Det betyr at ventelisten består av barn som ikke har rett på plass, enten fordi de er for unge (yngre enn 7-8 måneder ved oppstart av nytt barnehageår), fordi foreldrene har søkt om plass etter søknadsfristen til hovedopptaket, eller fordi de bor i en annen kommune enn Melhus. Barn som kommer flyttende til kommunen, og som er gamle nok til å gå i barnehage, får barnehageplass gjennom suppleringsopptaket.

Brukermedvirkning

Barnehagene i Melhus gjennomfører Foreldreundersøkelsen hvert andre år, sist gjennomført 2017. Ny undersøkelse gjennomføres i barnehagene i Melhus i slutten av 2019. Undersøkelsen består av åtte hovedområder: ute- og innemiljø, relasjon mellom barn og voksen, barnets trivsel, informasjon, barnets utvikling, medvirkning, henting og levering og tilvenning og skolestart. Denne undersøkelsen gir utfyllende informasjon om kvaliteten i barnehagene i kommunen gjennom foreldrenes opplevelse og meninger. Foreldre er godt fornøyd med barnehagetilbudet i Norge, på alle områder ligger fornøydhet på over 4 poeng av 5 oppnåelige. Når det gjelder Melhus ligger vi på landsgjennomsnittet eller noe over. Melhus skårer i 2017 over landsgjennomsnittet på områdene «relasjon mellom barn og voksen» og «barnets utvikling».

Minoritetsspråklige barn

Andelen minoritetsspråklige barn har økt noe de siste årene. Minoritetsspråklige familier i barnehagen er også en viktig faktor for å speile mangfoldet i samfunnet også i barnehagen. Det går 78 minoritetsspråklige barn i kommunale barnehager.

Barnehagene i Nedre Melhus er de barnehagene som tar imot flest flyktningbarn. Mye av dette handler om bosetting og at disse barnehagene har opparbeidet seg god kompetanse gjennom flere år med minoritetsspråklige barn og familier. Vi ser også at det er behov for å ha noen beredskapsplasser i barnehagene, da det kommer familier hele året. Jamfør vedtektene for kommunale barnehager skal barn av innvandrere som skal delta i introduksjonsprogram, tilbys barnehageplass snarest og innen 3 måneder.

Spesialpedagogisk tilrettelegging

Barn under opplæringspliktig alder har rett til spesialpedagogisk hjelp dersom de har særlige behov for det. Dette gjelder uavhengig av om de går i barnehage eller ikke. Formålet med spesialpedagogisk hjelp er å gi barn tidlig hjelp og støtte i utvikling og læring av for eksempel språklige og sosiale ferdigheter. Spesialpedagogisk hjelp kan gis til barnet individuelt eller i gruppe. Hjelpen skal omfatte foreldrerådgivning. (Barnehageloven § 19 a). Vi ser at kommunen har vært omtrent på landsgjennomsnittet når det gjelder andelen barn som mottar spesialpedagogisk hjelp, men at dette har endret seg de siste årene, med en svak prosentstigning. Tidlig innsats starter lenge før barna starter på skolen, og vi må også se om en effekt av dette kan bli at færre elever i grunnskolen får behov for spesialundervisning.

Gebyrer

Stortinget fastsetter en maksimalgrense for foreldrebetaling i barnehagen. I forskriften om foreldrebetaling i barnehager står det i §1: «Foreldrebetaling for en plass i barnehage skal ikke settes høyere enn en maksimalgrense. Betaling for kost kan komme i tillegg». Det vil si at barnehageeier som har en foreldrebetaling lik maksimalprisen, i tillegg kan kreve betaling for måltider servert i barnehagen.

Eventuelle kostpenger skal i så fall dekke barnehagens faktiske utgifter til måltidene. Dersom barnehagen har ansatt kjøkkenassistent/kokk, kan utgiftene til lønn til denne tas med i beregningen av barnehagens faktiske utgifter til måltidene. De fleste barnehagene i kommunen har ikke kokk eller kjøkkenhjelp ansatt, og da er det en eller flere av de ordinære ansatte som bruker tid på kjøkkenet til forberedelse og etterarbeid etter måltider. Det gjør at kostpengesatsene blir lavere, men bemanningen oppleves også som noe lavere fordi ansatte får kjøkkenoppgaver i tillegg til andre oppgaver. Alle barnehager i Melhus tar kostpenger i tillegg til maksprisen foreldrene betaler for barnehageplassen. Melhus kommune ligger godt over landsgjennomsnittet mht kostpenger, og kostpengene varierer mellom 250 og 685 kroner innad i kommunen.

6.2.4 Behov

Vi må fortsette å ha trykk på kompetansehevingstiltak med hovedvekt på implementering av ny rammeplan og økt kompetanse på gode barnehager for de minste barna. Vi trenger å øke andelen faglærte totalt, det gode arbeidet med å få ned sykefraværet må fortsette, vi trenger flere menn i barnehagen, og vi må sørge for at kapasiteten står i forhold til behovene når det gjelder bygging av ny barnehage i Melhus kommune.

6.3 Grunnskole

6.3.1 Området omfatter

11 skoler og oppvekstsentre. Eid skole og barnehage, Flå skole og barnehage, Gimse skole, Gimse u. skole, Gåsbakken skole og barnehage, Hovin skole- og barnehage, Høyeggen skole, Lundamo skole og barnehage, Lundamo ungdomsskole, Rosmælen skole og barnehage, Brekkåsen skole.

6.3.2 Ansvarsområde

Området dekker grunnskole og skolefritidsordning.

6.3.3 Status og utviklingstrekk

Nasjonale føringer og satsningsområder

Lærerløftet – På lag for kunnskapsskolen

Strategien omfatter blant annet krav om at alle lærere skal ha fordypning for å undervise i de mest sentrale fagene, satsing på etter- og videreutdanning og skolebaserte utviklingstiltak og en pilot for å skape flere karriereveier i skolen.

Nytt regelverk om skolemiljø

Tiltakene er blant annet en oppfølging av utredningen fra Djupedalsutvalget (NOU 2015: 2 Å høre til). De viktigste tiltakene kan knyttes til tre hovedområder; økt kompetanse, bedre hjelp og støtte til mobbeofrene og deres familier, nytt og bedre regelverk. En innskjerping av §9A i Opplæringsloven. Skoleeier i Melhus kommune har gjennom tilsyn sjekket at rutiner er på plass og at regelverk blir fulgt.

Inkluderende fellesskap for barn og unge

Rapporten fra ekspertutvalget for barn og unge med behov for særskilt tilrettelegging, ledet av Thomas Nordahl, ble presentert våren 2018. Arbeidet har til hensikt å bidra til at barn og unge som har behov for tilrettelagte tiltak, herunder spesialundervisning, får et pedagogisk og spesialpedagogisk tilbud av høy kvalitet og opplever økt inkludering i barnehage og skole. Rapporten etterspør både ny organisering, ny ansvarsfordeling og nytt innhold i

spesialundervisningen i barnehage og skole, noe som får følger for opplæringen framover. Ny Stortingsmelding kommer høsten 2019, men er allerede et tema for oppvekstnettverket i Melhus.

Man utreder pt et interkommunalt samarbeid med Skaun kommune innen PPT. Når dette arbeidet er avsluttet vil vi se på egen praksis i Melhus kommune.

Fagfornyelsen

Overordnet del – verdier og prinsipper for grunnopplæringa - er en del av læreplanverket som ble fastsatt ved kongelig resolusjon 1. september 2017. Denne utdyper verdigrunnlaget og de overordnede prinsippene for opplæringene – både pedagogisk praksis og samarbeidet mellom hjem og skole. Nye læreplaner er utviklet og blir presentert i november 2019. Skolene i Melhus er allerede i gang med forberedelsene, både lokalt og regionalt. Læreplanene blir gjeldene fra skoleåret 2020/2021.

Ny digitaliseringsstrategi for grunnopplæringa er en del av fagfornyelsen. Forståelsen for koding og teknologi skal inn i skolen allerede fra barneskolen. Gjennom nye læreplaner i alle fag vil det legges til rette for at alle elever skal ha forståelse for programmering. Videre legges det vekt på å gi elevene grunnleggende digitale ferdigheter og digital dømmekraft. Dette er også et tiltak for å gi bedre mulighet for tilpasset undervisning til den enkelte elev.

Tidlig innsats - lærernorm

Kommunene er tildelt midler og har en lovpålagt oppgave med å sikre tidlig innsats i skolen. Midlene skal brukes til å gi intensiv opplæring til elever på 1. – 4. trinn som strever med lesing, skriving og regning. I tillegg er det foreslått å lovfeste skolenes plikt til å samarbeide med barnevernet, BUP og andre kommunale tjenester.

Skoleåret 2019/2020 skal ny lærernorm, som også er en del av tidlig innsats, være innført. Fra høsten 2019 skal gruppestørrelse 2 være 15 elever på 1-4. trinn og 20 på 5.-7. trinn og 8.-10. trinn. Gruppestørrelse 2 er en indikator som viser antall elever per lærer i ordinær undervisning, hvor ressurser til spesialundervisning og undervisning i særskilt norsk ikke regnes med. Skolene i Melhus er i rute mht ny norm, men det er krevende for noen å oppfylle kriteriene, da ny norm låser organiseringen på skolene noe.

Lokale trekk og vurderinger

Tilstanden i Melhusskolen for 2018 er vurdert og behandlet i komité for oppvekst og kultur våren 2019.

Vedtak i komiteen beskriver følgende satsningsområder for grunnskolen i Melhus:

Læringsmiljøet, satsing på fag og ferdigheter gjennom fagfornyelsen, spesialundervisning og videreutdanning.

Fagfornyelsen

Fagfornyelsen tas videre gjennom både nasjonal, regional og lokal satsing. Som en del av Gauldalsregionen, DEKOM, satses det på fagfornyelse både innen tverrfaglige tema, dybdelæring, nettverklæring og enkeltfag.

Digitalisering

I tillegg til den nasjonale satsinga på digitalisering i regi av fagfornyelsen er oppvekstsektoren en del av Smartere Melhus strategien, og vi har vår egen digitale skolestrategi. Leasingavtalen kom på plass høsten 2019, og gjelder i perioden 2019-2022.

Fagfornyelsen krever at programmering kommer inn i skolen i alle fag og trinn, og det krever tilgang til utstyr og kompetanse, slik at skolen kan utvikle egen praksis og etablere skaperverksted jfr digitaliseringsstrategien Smartere Melhus.

Økt grad av digitalisering i skolens læringsarbeid krever bruk av flere digitale læremidler, dvs programvare tilpasset ulike trinn. Bruk av tradisjonelle og digitale læremidler er gjenstand for drøfting og revidering.

Status akkurat nå er at elevene har fått sine læringsbrett. Lærere og elever er i opplæringsfasen. Digital klasseromsledelse blir vektlagt. Kommunikasjonsplattformen Vigilo skal tas i bruk høsten 2019. Det er etablert et felles app-bibliotek i skolesektoren. Skolene har tatt i bruk Teams som kommunikasjons- og samhandlingsarena. For å nevne noe.

Utforskende praksis og læringsmiljø

Vi viderefører troen på refleksjon over egen praksis og utforskende opplæring gjennom ulike utviklingsprosjekt på skolene, Erasmus + prosjekt høsten 2019 og lærende nettverk.

Spesialundervisning

Vi opplever at antallet barn med behov for spesialpedagogiske tiltak er høyt, både i barnehage og skole. Dette gjelder i større grad utfordringer knyttet til psykisk helse og atferd, i mindre grad knyttet til lærevansker. Våren 2020 ser vi på egen praksis, prosesser og organisering av undervisningen. En grundig analyse er på sin plass for å kvalitetssikre spesialpedagogisk opplæring, og sikre kvaliteten i opplæringa til den enkelte elev. Dette i tråd med nyere forskning på området. Vi ønsker også å relatere oss til sammenlignbare kommuner mht omfang og opplæring. Vi må gå inn i tallene og vurderingene som gjøres, og se på prosesser, innhold og organisering. I forbindelse med ekspertutvalgets rapport, og forventet ny utredning, trengs ei kompetanseheving innen skole og PPT - dette for å heve kvaliteten i alle ledd. Deltakelse i forskningsarbeid knyttet til temaet bør vurderes.

Videreutdanning

Oppfølging i tråd med kompetansekrav. Innrapportering fra skolene (GSI) viser at det ennå er noen lærere som ikke har godkjent undervisningskompetanse etter ny forskrift. Anslaget viser at dette gjelder 10 lærere. Det må her tas forbehold om at det er rapportert korrekt fra skolene.

Lærere i Melhus kommune har over lengre tid deltatt i videreutdanning i samsvar med strategien Kompetanse for kvalitet. Fra 2009 til i dag har 53% av lærerstaben gjennomført videreutdanning.

Melhus kommune har deltatt i ordningen med lærerspesialister helst siden oppstarten. Dette skoleåret har vi 13, fordelt på 7 skoler. De aktuelle skolene har høstet gode erfaringer med distribuert ledelse og styrket kompetanse og delingskultur gjennom lærerspesialister.

Veiledning av nyutdannede lærere er et annet tiltak som Melhus kommune har iverksatt fra høsten 2019, med statlig midler. Nyutdannede lærere får veiledning både individuelt og i gruppe. Vi ønsker å skape tryggere lærere gjennom god veiledning.

Læringsmiljø - skolemiljø

Vurderingen for 2018 gjennom Elevundersøkelsen viser at totalt sett ligger Melhus kommune på nasjonalt snitt når det gjelder læringsmiljøet både for barnetrinnet og ungdomstrinnet. Noen områder peker seg ut med hensyn til videre oppfølging på ungdomstrinnet; vurdering for læring, relevant opplæring og praktisk opplæring.

Hvis man legger til grunn gjennomsnittet for de siste 4 målingene for Melhus kommune sammenlignet med tilsvarende nasjonale resultat er forskjellene minimale.

Revisjonen av kap 9a i opplæringsloven er fulgt opp av alle skolene med innføring av nye rutiner. Skoleeier har i tillegg hatt eget møte med alle skolene og sjekket at disse er på plass.

Spredning av erfaringene fra læringsmiljøprosjektet på Lundamoskolene fortsetter, og det er avsatt egne ressurser til PP-tjenesten for å gjennomføre dette

Mobbing

Figuren gjelder barnetrinnet.

	Ikke i det hele tatt	2 eller 3 ganger i mnd eller mer
Melhus (Høst 2018) <u>bsk</u>	94,5	5,5
Melhus (Høst 2017) <u>bsk</u>	93,9	6,1
Melhus (Høst 2016) <u>bsk</u>	94,1	5,9
Nasjonalt (Høst 2018) <u>bsk</u>	93,2	6,7

Skolene har i tråd med endringen i lovverket endret sine rutiner samt sørget for å informere elever og foresatte. Skoleeier har fulgt opp hver enkelt skole gjennom eget tilsyn og sjekket ut at skolene følger opp de nye kravene. Det er laget ca 30 aktivitetsplaner knyttet til varsler om skolemiljøet i Melhus kommune i 2018. Melhusskolene ligger stort sett på det nasjonale snittet mht mobbing.

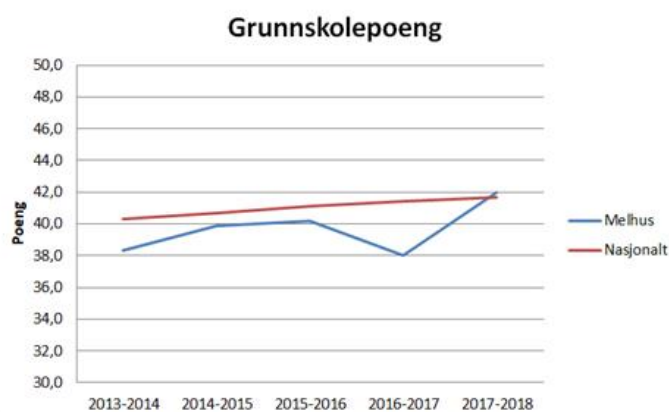
Når man går nærmere inn på tallene for Melhus er det verd å merke seg at ved flere av skolene er det ingen av elevene som rapporterer at de mobbes «1 gang i uken eller oftere». Hvilket er meget positivt.

Faglig utbytte

I 2018 så viser eksamensresultatene på våren, og de nasjonale prøvene på høsten at elevene i Melhus kommune presterer rundt nasjonalt snitt, med små endringer opp og ned fra år til år.

Grunnskolepoeng

	2013-14	2014-15	2015-16	2016-17	2017-18
Melhus	38,3	39,9	40,2	38,0	42,0
Nasjonalt	40,3	40,7	41,1	41,4	41,7

Eksamensresultatene i matematikk ligger på nasjonalt snitt. Eksamensresultatene i engelsk og nynorsk ligger under snittet. Eksamensresultatene i norsk ligger over nasjonalt snitt og resultatet for skriftlig eksamen i 2018 i engelsk og nynorsk er under nasjonalt snitt. Tilsvarende resultat finner vi på nasjonale prøver i 2018 når det gjelder lesing og regning. Engelsk bør fortsatt følges opp nærmere. Enkelte skoler ser ut til å vise bedring når det gjelder regning.

Resultatene for nasjonale prøver høsten 2019 blir klare i disse dager.

Jentene presterer bedre enn guttene, som på nasjonalt nivå. Det er et behov for å se særskilt på hvordan skole og barnehage møter guttenes behov i Melhus kommune. Grupper av elever, som mister motivasjon underveis, mestrer dårlig hvis de ikke opplever undervisningen som relevant, eller for stillesittende. Mulighetene som ligger i fagfornyelsen, den digitale satsinga, lærende nettverk og utforskende pedagogisk praksis må utnyttes i denne sammenhengen

Rammebetingelser

Elevtallet flater ut og prognosene viser en lavere vekst fremover. Den beste indikatoren på ressursbruken i skolen er gruppestørrelse. Ressurssituasjonen viser en klar bedring på småtrinnet og en liten oppgang på ungdomstrinnet. Noen få skoler vil ha krav på økte ressurser som en konsekvens av den nye lærernormen.

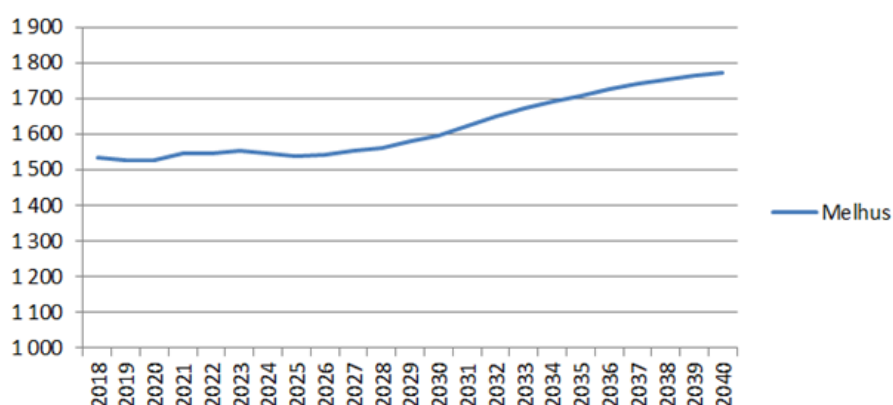
Grupperstr 2		2015	2016	2017	2018
1653 Melhus	Elever alle trinn	17,5	17,5	16,8	17,4
EKG07 KOSTRA-gruppe 7	Elever alle trinn	17,1	17,1	17,4	17,2

Rammebetingelser og skolebygg

Den viktigste kostnadsdriveren innenfor skole er endringer i elevtallet. Prognosene for elevtall i Melhus kommune viser en svak økning i elevtallet totalt sett i perioden 2018-2050 på ca 40 elever. Den største veksten i elevtall vil komme på Eid og Gåsbakken seint i perioden. Prognosene vil imidlertid være avhengig av boligutbyggingen, både med hensyn til omfang, lokasjon og når den kommer.

Tabellen under viser prognose for antall 6-12-åringer i Melhus kommune.

Melhus - b.trinnet totalt

Kapasiteten til Høyeggen skole er utfordret på grunn av den økte boligbyggingen. Høyeggen skole har pt 340 elever, og forventer 360 skoleåret 2020/21, altså et høyere tall enn prognosen viser. Brekkåsen har ledig kapasitet. Områdeplan for Brekkåsen ferdigstilles for politisk behandling før sommeren 2021, og er nok årsaken til at elevtallet er forventet å stige fra 2024/25. Gimse skole har pt et elevtall på 280 og ledig kapasitet. Når skolen står ferdig i 2022 vil det være rom for 450 elever på Gimse barneskole.

For å sikre en effektiv utnyttelse av skolekapasiteten i nedre Melhus vil det være nødvendig å revurdere opptaksområdene i nedre Melhus. Kommunestyret i Melhus vedtok i september 2018 at det skal utredes justeringer av opptaksområdet i nedre Melhus innen våren 2021, men arbeidet starter allerede nå.

6.3.4 Behov

Rådmannens kommentarer til komitéens vurderinger og genererte behov:

Fagfornyelsen

Ny overordnet del og nye læreplaner, med tema som digitalisering, dybdeløring, tverrfaglighet, medborgerskap og livsmestring, vil medføre et meget omfattende arbeid de nærmeste årene. Det vil få innvirkning på behov for kompetanse og arbeid rent planmessig og metodisk. Vår satsing på lærende nettverk, også i samarbeid med Gaudalsregionen, vil være nyttig i denne sammenhengen.

System og metoder for vurdering og videreutvikling

Det videre arbeidet med å utvikle kvaliteten på skoletilbudet er helt avhengig av at vi har gode system og metoder for vurdering og videreutvikling. Det vises for øvrig til den kommende fagfornyelsen «Overordnet del – verdier og prinsipper for grunnopplæringen», som nettopp vektlegger profesjonsfelleskap og skoleutvikling. Vi fortsetter med system for skolebasert vurdering, og helhetlig skolevurdering. Både tilsynsmyndighet og skoleledere gir gode tilbakemeldinger på at vi går i riktig retning.

Digitalt utstyr

Opptrappingsplanen innen digitalisering er i bruk. Leasingavtalen for å sikre at alle elever i grunnskolen i Melhus har et eget digitalt verktøy tilgjengelig gjelder i fire år. I pakken ligger det at lærerne får tilstrekkelig kompetanseheving og at skolene har infrastruktur på plass. Dette vil utgjøre en utgift for kommunen på 5,9 mill fordelt over fem år (2019-2023).

For å dekke denne utgiften vil man måtte prioritere tiltaket, både innenfor eksisterende rammer og foran eventuelle andre ikke lovpålagte tiltak. Det er gjennom tidligere vedtak i kommunestyret satt av egne midler til kompetanseheving innenfor feltet. Disse vil bli en del av satsningen. Kommunestyret har vedtatt en tilpasning av ramma, for å få frigjort midler til satsninga (1,6 mill fra 2020), ved å halvere overforbruk innen SFO (jfr utredning gjort i 2017). Dette er samtidig en tilpasning av SFO-tilbudet i tråd med kommunene rundt oss.

Utgiftene på området må sees i sammenheng med behov knytta til Smartere Melhus. Det er et ønske om å gjøre tilbudet; utstyr og kompetanse og tilgangen til digitale læremidler mer likt i hele sektoren.

Kompetanseutvikling

Hovedstrategi vil være skolen som lærende organisasjon. Det innebærer at skoleeier er tett på skolelederne og at

skolelederne er tett på lærerne. Samtidig bør skoleeier og den enkelte skole legge opp til systematisk vurdering og utvikling av kvaliteten på undervisningen. I den nye «Overordnede delen» sies det blant annet at lærere som i fellesskap reflekterer over og vurderer planlegging og gjennomføring av undervisningen, utvikler en rikere forståelse av god pedagogisk praksis. Refleksjon over egen praksis og nettverksarbeid relatert til forskning er, tror vi, veien å gå.

Det er med utgangspunkt i rapporterte tall et stort behov for videreutdanning for å dekke lovkravet. Kostnadene er beregnet til om lag 4 – 5 millioner. Rent økonomisk vil det være behov for å dekke videreutdanningen i tråd med lovkravet, samarbeidet med høyskolenivået, samt øvrige tiltak som grunnleggende ferdigheter, skolemiljø, folkehelse, miljø og andre aktuelle satsningsområder. Vi følger Trondheim kommunes arbeid med "Robuste barnefellesskap" nøye, og ser ikke bort fra at inspirasjon derifra vil genere lokale prosjekter i Melhus kommune.

Her kan også nevnes at ledere innen skole og barnehage i Melhus deltar i et Erasmus+ prosjekt, som handler om grunnleggende ferdigheter, variert undervisning og utforskende praksis. Her får vi tilført midler til internasjonal mobilitet, supplert med DEKOM-midler.

Læringsmiljø – skolemiljø

Endringen i lovverket medførte et behov for etablering av nye rutiner. Disse er utarbeidet ved skolene og fulgt opp av skoleeier. Det er fremdeles nødvendig å følge opp med kompetanseheving. Erfaringene fra læringsmiljøprosjektet som er kjørt ved Lundamoskolene spres stadig videre til øvrige skoler.

Spesialundervisning

Det er nødvendig å arbeide videre med rutiner og kvalitet i spesialundervisningen. Dette må ses isammenheng med tilpasset opplæring og utviklingen av god pedagogisk praksis. Det er imidlertid et økende press på timer til spesialundervisning. Kommunen har aldri brukt så mye ressurser på feltet som nå, trass i liten endring i elevtallet. Det er nødvendig å se på kvalitet, kvantitet og ressurser brukt i spesialpedagogisk sammenheng. Det lokale arbeidet med vår praksis vil starte når en har landet sonderingene rundt interkommunalt samarbeid med PPT i Skaun kommune.

Måltid i skolen

En kort forundersøkelse viser at barnehagene, SFO og skolene i Melhus kommune har et varierende utvalg av tilbud mht måltider og frukt og grønt. Tilbudene varierer fra intet tilbud og ingen kantine/matsal (noen skoler), til måltider hver dag (barnehager). Det samme gjelder kostpris og foreldrebetaling, her er det store ulikheter. Matsservering setter store krav til skolene når de ikke er bygd for å dekke dette behovet. I tillegg til midler til innkjøp av mat, må både romløsninger, voksenressurser, organisering, administrasjon og produksjon være på plass. De skolene som har etablert kantine har klart det ved hjelp av kreative løsninger når det gjelder medarbeidere og areal. Mattilsynet setter også strenge krav for gjennomføring.

Følgende vedtak ble gjort i kommunestyret i juni 2019:

1. Kommunestyret tar saken «God og sunn mat fremmer læring» til orientering.
2. Kommunestyret ber om en videre utredning av modell 2 og 2b med tanke på organisering, kostnader og med en primær innretning mot ungdomstrinnet i første omgang.
3. Kommunestyret anbefaler at dette ses i sammenheng med MerSmak-prosjektet.

Saken behandles i komité for oppvekst og kultur i oktober 2019.

Annet

Skolesektoren har i kommende periode oppdrag fra kommunestyret innen "Grønn barnebygd", svømmeopplæring i autentiske omgivelser og forbedring av seksualundervisningen. Ingen av disse temaene har foreløpig fått en kostnadsside, men en må forvente at der det skal skje kompetanseheving må en også finne finansiering av dette.

6.4 Kultur og fritid

6.4.1 Området omfatter

Området omfatter allment kulturarbeid, bibliotek og kulturskole. Inn under nevnte hovedområder ligger bl.a. følgende tjenester: Tilskudsforvaltning. Arrangementer. Bygdetun og museer. Forebyggende tiltak barn og unge. Fritidsklubber. Frivilligsentralen. Idrett. Kino. Kunst- og kulturformidling. Kulturminnevern. Kulturtiltak til mennesker med spesielle behov. Den kulturelle skolesekken. Den kulturelle spaserstokken.

6.4.2 Ansvarsområde

Alle innbyggere skal få kultur- og fritidstilbud bygd på opplevelse, kvalitet, mangfold og egenutvikling. Til grunn for dette arbeidet ligger at lover, som til enhver tid gjelder for allment kulturarbeid, bibliotek og kulturskole, skal ivaretas.

6.4.3 Status og utviklingstrekk

Nasjonale føringer og satsningsområder

Kulturdepartementet og Kunnskapsdepartementet har kommet med en felles satsing for å styrke norske bibliotek. I strategien **Rom for demokrati og dannelse** (2020-2023) legges det vekt på bibliotekenes viktige rolle som arena for kunnskap, dannelse og kritisk tenkning.

Regjeringen har igangsatt arbeidet med en barne- og ungdomskulturmelding, hvor kulturskole skal inngå. Kulturdepartementet og Kunnskapsdepartementet samarbeider om meldingen, som etter planen legges frem høsten 2020.

Fra 2017 ble tilskuddet til Frivilligsentralen lagt inn i rammeoverføringen til kommunen (tabell C). Dette blir endret fra 2021 slik at det går inn som en del av det ordinære rammetilskuddet til kommunen.

Kulturdepartementet har gjennomført en del forenklinger i spillemiddelordningen som gjør arbeidet for det enkelte lag som søker enklere.

Det er igangsatt et arbeid med å begrense bruken av gummigranulat i kunstgressbaner i Norge. Mye tyder på at det vil komme et forbud mot nye kunstgressbaner med gummigranulat og at det må legges en plan for utfasing av de banene som allerede finnes.

Kulturens kraft — Kulturpolitikk for framtida Meld. St. 8 (2018–2019) Denne, sammen med barne- og ungdomsmeldingen og "Balanserkunst – Kulturstrategi for Trøndelag 2019- 2022", vil ha betydning for vår egen kulturplan.

Lokale trekk og vurderinger

Det er en stor etterspørsel av kulturtilbud. Mye aktivitet på Horg bygdatun, med mange besøkende og stor bruk av friluftsområdet. Kompetansen til våre ansatte i Kultur og fritid er etterspurt og blir brukt av mange i hele kommunen. Selv om utbyggingstakten av idrettsanlegg har vært jevn er det mange idretter som sliter med nok tilgang til anlegg.

Kulturminneplanen ble vedtatt i 2018. Det bør settes av ressurser til oppfølging av tiltaksdelen i planen.

Kulturskolen er et populært tilbud men har dårlig dekning i enkelte deler av kommunen.

For å gi våre innbyggere et enda bedre bibliotektilbud er arbeidet med "Meråpent bibliotek" igangsatt.

Det er et ønske om flere visningsdager på Melhus kino. For å gi alle besøkende til kultursalen et bedre tilbud må det settes av areal til en kiosk i foajeen. Det ligger et stort potensiale i inntjening på et slikt tilbud.

Frivilligsentralen er en god lokal møteplass som knytter enkeltmennesker og organisasjoner sammen for å skape et godt frivillig miljø, gode aktivitetstilbud og et godt samarbeid med lokal offentlighet.

6.4.4 Behov

Det er behov for oppfølging innenfor følgende områder:

- Justere driftsbudsjettet i forhold til økningen av innbyggere
- Enheten har et meget stort behov for en merkantil stilling
- Kompetansebehov ved kulturskolen spesielt, men generelt på alle som jobber med barn og unge i virksomheten.
- Kultursalen mangler nødvendig teknisk utstyr
- Kulturskolen har behov for større egnede lokaler
- Melhus kommune mangler egnede lokaler til å presentere forskjellige uttrykksformer

Det er en økende del av befolkningen/organisasjoner som har mulighet til å bidra med frivillig arbeid. Flere frivillige er opptatt av avgrenset prosjekt eller enkeltoppgaver gjerne i samarbeid med det offentlige.

6.5 Mål for sektoren

6.5.1 Samfunn

Overordnet mål	Delmål	Måleindikator	Resultat 2018	Resultat 2019	Mål 2020
Melhus kommune skal ha et levende lokaldemokrati	Et aktivt ungdomsråd	Antall møter	20		15
Melhus kommune skal føre en bærekraftig og langsiktig miljø-, klima- og energipolitikk	Øke barn og unges miljøbevissthet				
Melhus kommune skal ha tilfredsstillende samfunnssikkerhet og beredskap					
Melhus kommune skal være kjent som kulturkommune	Tilby attraktive kulturtilbud	Antall arrangement på biblioteket	5	101	
		Besøk på Torsdagsklubben	732	1 879	
		Besøk på ungdomskubbene og Ungdomstorget	1 437	2 579	
		Antall barnehager med tilbud om barnehagebibliotek	10	10	
		Antall tilrettelagte tilbud	3	3	

Overordnet mål	Delmål	Måleindikator	Resultat 2018	Resultat 2019	Mål 2020
		Antall åpne arrangement i kultursalen	250	10	
		Antall billetterte arrangement i kultursalen	13	17	
		Antall elevplasser i kulturskolen	750	671	
		Antall besøkende på Melhus kino	4 060	1 964	
		Antall på venteliste i kulturskolen	120	156	
	Iverksette tiltak i kulturminneplanen	Antall tiltak	2		
	Utarbeide kulturplan				

6.5.2 Organisasjon

Overordnet mål	Delmål	Måleindikator	Resultat 2018	Resultat 2019	Mål 2020
Melhus skal være en profesjonell og attraktiv arbeidsgiver	Kommunen skal som helhet ha et sykefravær på under 7%	Langtidsfravær	4,4 %	5,8 %	3,9 %
		Totalt fravær	6,6 %	7,7 %	5,6 %
		Forbrukerrådets Kommunetesten		43,1	50
Melhus kommune skal ha en fleksibel og endringsdyktig organisasjon med motiverte, engasjerte og modige medarbeidere	Gjennomføre og bruke medarbeiderundersøkelsen i forbedringsarbeidet ved den enkelte enhet				

6.5.3 Tjenester

Overordnet mål	Delmål	Måleindikator	Resultat 2018	Resultat 2019	Mål 2020
Melhus kommune skal være tilgjengelig og brukerorientert	Alle barn med lovfestet rett til barnehageplass skal få tilbud om plass	Andel barn med rett som fikk plass ved hovedopptaket	100 %	100 %	
	Kultur og fritid: Aktiv informasjonsdeling på alle tilgjengelige kanaler				
Melhus kommune skal ha gode, tilpassede tjenester til barn/unge, voksne og eldre	Gjennomføre og bruke brukerundersøkelser i forbedringsarbeidet for den enkelte enhet	Barns utvikling på foreldreundersøkelsen i barnehagen skal ligge på 4,8 eller høyere			
		Tilbakemelding på brukerundersøkelsen biblioteket (informasjon)			
		Barns trivsel på foreldreundersøkelsen i barnehagen skal ligge på 4,8 eller høyere			
		Tilbakemelding på brukerundersøkelsen biblioteket (helhetsvurdering)			

Overordnet mål	Delmål	Måleindikator	Resultat 2018	Resultat 2019	Mål 2020
		Tilbakemelding på brukerundersøkelse kulturskolen (helhetsvurdering)			
	Øke andelen ansatte med formell kompetanse	Andel barne- og ungdomsarbeidere i barnehagen	24,3 %	30,2 %	
		Andel barnehagelærere i barnehagen	42 %	45,9 %	44 %
		Andel faglærte totalt i barnehagen	74,8 %	87,6 %	
		Andel pedagogiske ledere med godkjent utdanning i barnehagen			100 %
		Andel lærere uten godkjent undervisningskompetanse i skolen	4	1	0
	Øke andelen menn i barnehagene	Andel menn i barnehagen	8,3 %	6,8 %	
	Sikre alle elever et godt og trygt skolemiljø som fremmer læring, mestring og trivsel	Gjennomsnitt opplevelse av mestring (elevundersøkelsen) skal være over nasjonalt snitt	4	4	4
		Gjennomsnitt motivasjon (elevundersøkelsen) skal være over nasjonalt snitt	3,9	3,9	4
		Gjennomsnitt opplevelse av variert opplæring (elevundersøkelsen) skal være over nasjonalt snitt	3,8		3,9
		Andel elever som opplever mobbing 2 - 3 ganger i måneden eller mer (elevundersøkelsen) skal være under nasjonalt snitt	4,8	2,5	5
	Sikre elevenes grunnleggende ferdigheter og faglige utvikling	Grunnskolepoeng skal være over nasjonalt snitt	41		41
		Andel på mestringsnivåene 1 og 2 nasjonale prøver regning 9. trinn skal være under nasjonalt snitt			19
		Andel på mestringsnivåene 1 og 2 nasjonale prøver lesing 9. trinn skal være under nasjonalt snitt	22,4		16

Overordnet mål	Delmål	Måleindikator	Resultat 2018	Resultat 2019	Mål 2020
		Andel på mestringsnivåene 1 og 2 nasjonale prøver regning 8. trinn skal være under nasjonalt snitt	36,5		30
		Andel på mestringsnivåene 1 og 2 nasjonale prøver lesing 8. trinn skal være under nasjonalt snitt	21,6		30
		Andel på mestringsnivåene 1 og 2 nasjonale prøver engelsk 8. trinn skal være under nasjonalt snitt	28,3		27
		Andel på det laveste mestringsnivået nasjonale prøver regning 5. trinn skal være under nasjonalt snitt	20	18,5	23
		Andel på det laveste mestringsnivået nasjonale prøver lesing 5. trinn skal være under nasjonalt snitt	17,1	14	25
		Andel på det laveste mestringsnivået nasjonale prøver engelsk 5. trinn skal være under nasjonalt snitt	21,6	19,5	25
	Innføre ny læreplan				
	Redusere elevfraværet				
	Videreutvikle den skolebaserte vurderingen og skolen som lærende organisasjon				
	Kvalitetssikre tilbudet til elever med spesielle behov				
	Utrede innføring av varmt måltid i grunnskolen.				
Melhus kommune skal jobbe med hverdagsmestring i alle tjenester					

6.5.4 Folkehelse

Overordnet mål	Delmål	Måleindikator	Resultat 2018	Resultat 2019	Mål 2020
Melhus kommune skal være en foregangskommune innen folkehelsearbeid	Tilrettelegging av stier/turmål knyttet til kulturminner	Antall nye stier/turmål	0		
Melhus kommune skal være blant de fremste på forebyggende arbeid	Gjennomføre Ungdata hvert 2. år				
Melhus kommune skal legge til rette for at innbyggerne aktivt deltar i samskapingen av egne livsvilkår og lokalsamfunn					

6.5.5 Økonomi

Overordnet mål	Delmål	Måleindikator	Resultat 2018	Resultat 2019	Mål 2020
Melhus kommune skal ha en sunn kommuneøkonomi	Holde tildelt netto budsjett	Prosentvis avvik fra budsjett totalt	1,9 %	-0,3 %	0 %
Melhus kommune skal gi effektive tjenester på rett nivå					

6.6 Budsjettall

Nedenfor er en oppstilling over hvordan sektorens og enhetenes rammer er endret over tid.

Beskrivelse	Regnskap 2018	Opprinnelig budsjett 2019	Reg budsjett 2019	Budsjett 2020	Endring fra 2019 til 2020	Herav effekt av tiltak i 2020	Tiltaksnr
Oppvekst og kultur kommunalsjef	47 746	55 806	51 326	61 691	10 365	670	D128, D143, D147
Brekkåsen skole	17 114	17 073	17 712	16 426	-1 286		
Gimse skole	22 690	22 072	23 015	23 352	337		
Høyeggen skole	26 554	23 559	25 087	26 154	1 067		
Rosmælen skole og barnehage	21 417	22 392	23 687	23 273	-414		
Flå skole og barnehage	21 399	20 233	22 674	23 073	399		
Lundamo skole og barnehage	23 084	21 911	24 075	24 480	405		
Hovin skole og barnehage	23 123	22 852	23 509	22 799	-710		
Gåsbakken skole og barnehage	10 661	10 845	12 030	13 341	1 311		
Eid skole og barnehage	22 203	22 790	23 495	22 713	-782		
Gimse ungdomsskole	27 141	28 470	29 891	28 986	-905		
Lundamo ungdomsskole	15 510	15 666	16 280	15 842	-438		
Nedre Melhus barnehager	45 627	45 137	47 264	47 455	191	-890	D54
Kultur og fritid	21 706	21 855	22 981	23 353	372	230	D61, D15, D169
Oppvekst og kultur	345 974	350 661	363 027	372 939	9 913	10	

Budsjettet for 2020 er i hovedsak en videreføring av prognosen for 2. tertial 2019. De vesentligste endringene, foruten pris, gebyr og lønnsvekst er:

- ny budsjettmodell på skole basert på elevtall og lærernorm som tas i bruk fra høsten 2020 fører til noen forflytninger av ressurser mellom enhetene.
- rammeflytting lærernorm
- demografiendringer

6.7 Gebyrer

Kulturskolen

Det er lagt ttil grunn 3 % økning av skolepengesatsene for kulturskolen fra 2019 til 2020 (kommunal deflator).

Friplass i Kulturskolen gis, etter søknad, for et skoleår om gangen. Inntektsgrensen for friplass i

Kulturskolen settes til 4 G.

Det vises forøvrig til vedlegg Gebyrregulativ.

SFO

Prisen på en helklass ved SFO i Melhus kommune er 2567,- etter prisjustering (2,8 %) i januar 2019. Prisen på en halvpllass, altså opp til 14 timer i uka, er 1460,-.

Kommunestyret vedtok å kun justere satsene med kommunal deflator (3,1 %). Se kapittel 12 for vedtatte satser fra 1.1.20.

Kostpenger kommer i tillegg, disse varierer.

Søskkenmoderasjon og inntektsgraderte priser praktiseres.

7 Helse og velferd

7.1 Om sektoren

Helse og velferd består av om lag 470 årsverk og har et samlet brutto budsjett på rundt 400 millioner. Sektoren har ansvar for tjenester som inkluderer forebyggende og oppfølgende tjenester til barn og unge, tjenester til voksne og eldre med nedsatt fysisk og/eller psykisk funksjonsevne og alvorlig sykdom, samt sosiale tjenester og integrering. Felles mål for sektoren er "Levva livet - mestring av egen hverdag". Pleie og omsorgstjenestene utgjør med sine 340 årsverk det største tjenesteområdet i sektoren. Endrede rammebetingelser, nye oppgaver og demografiske og samfunnsmessige endringer gjør at helse- og velferdssektoren er satt under sterkt press. Tjenestene må omstille og utvikle seg for å møte fremtidens utfordringer. Sektoren har gjennomgått en større organisasjonsendring i løpet av de siste årene og vil være inndelt i følgende seks enheter fra 1.1.20:

1. Arbeid, psykisk helse og rus
2. Bo og aktivitet
3. Familie, forebygging og mestring
4. Flyktningetjenesten og voksenopplæring
5. Hjemmetjenesten
6. Institusjonstjenesten

Som følge av det økte behovet for helse- og omsorgstjenester er det valgt ut tre hovedsatsningsområder for de kommende årene:

1. Heltidskultur
2. Digitalisering
3. Nytt bofellesskap

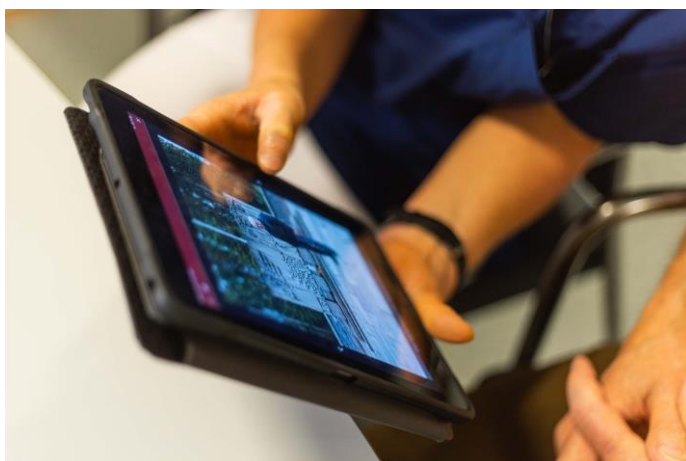
Heltidskultur: Kommunestyret i Melhus vedtok i fbm ØHP 2019 - 2022 at det skulle etableres et prosjekt om heltidskultur i Melhus kommune, hvor målet er å få flere faste, hele stillinger i helse- og omsorg. Det er etablert en styringsgruppe, hvor politisk ledelse, fagforeningene, vernetjenesten og administrasjonen er representert. Heltidskultur kan defineres som at minimum halvparten av de ansatte som jobber i turnus jobber i 100 % stilling. De turnusbaserte helse- og omsorgstjenestene i pleie og omsorg har en betydelig andel ansatte i deltidsstillinger og i dag er mer enn 500 ansatte fordelt på 340 årsverk. Gjennomsnittlig stillingsstørrelse er 56 %, mens andelen heltidsansatte i turnus kun er på 13 % i Melhus. For Norge som helhet ligger andelen heltidsansatte i turnus på 26 % i 2019.

For å sikre nødvendig rekruttering og kvalitet på tjenestene som gis, er det helt avgjørende at vi de kommende årene øker andelen heltidsansatte i turnustjenestene i Melhus. Dette er et stort og krevende arbeid for en sektor som har hatt en utbredt bruk av deltid siden 70-tallet. Det er søkt forskningsrådet om midler til et pilotprosjekt, og parallelt med dette planlegges det kompetanseheving for lokale HMS-utvalg, som består av ledere, tillitsvalgte og verneombud. Gjennom prosjektet vil det legges til rette for utprøving nye arbeidstidsordninger, som skal gi en større andel heltidsstillinger. Det antas at en gradvis økning av andelen heltidsansatte i pleie og omsorg vil kunne påvirke det høye sykefraværet i positiv retning. Pleie og omsorgstjenestene har et høyt og økende sykefravær og det er iverksatt flere tiltak knyttet til dette.

Digitalisering: Helseplattformen er en ny, felles pasientjournal ved sykehus og kommuner i Midt-Norge. Journalen

skal følge pasienten i alle møter med helsetjenesten og det er første gang det etableres en felles løsning for kommune- og spesialisthelsetjeneste, fastleger og avtalespesialister. Helseplattformen skal gi økt kvalitet i pasientbehandling, bedre pasientsikkerhet og mer brukervennlige systemer. Journalløsningen, som vil leveres av Epic, skal være i drift fra høsten 2021. De samlede kostnadene i perioden 2020-2023 er anslått til 5 millioner. Det skilles mellom drifts- og investeringskostnad med om lag 50 % på hver. Det er en mulighet for reduksjon av kostnadene knyttet til egne systemutgifter og support, som ligger på ca kr 500 000,- for dagens journalløsninger.

Et annet område innen digitalisering, er bruk av teknologi i tjenestene. Gjennom omstillingsprosjektet 100 år i eget hjem og deltakelse i Nasjonalt velferdsteknologiprogram har sektoren arbeidet målrettet med innføring av velferdsteknologi. Dette videreføres i kommunens digitaliseringsstrategi, og de kommende årene vil det blant annet byttes pasientvarslingsanlegg på kommunens sykehjem og innføres digitale trygghetsalarmer for hjemmeboende. I tillegg vil det benyttes mobile løsninger i barnevern, for å kunne effektivisere arbeidsprosessene. Flere avdelinger har tatt i bruk Min Memoria, som er en kommunikasjonsplattform som støtter helsepersonell i sitt møte med brukeren. Systemet brukes i miljøarbeid, til forebygging av uro og som et bindeledd mellom omsorgstjenesten og pårørende.

Nytt bofellesskap: Melhus har store utgifter knyttet til bolig- og tjenestestruktur til personer med utviklingshemming. Som følge av boligstrukturen med 7 bofellesskap, bruker kommunen 18,5 årsverk alene på natt. I tillegg har vi flere bofellesskap med gammel og uegnet bygningsmasse. På bakgrunn av dette planlegges det et nytt bofellesskap med 16 boenheter på tomta hvor Rådhusvegen bofellesskap i dag ligger. Dette bofellesskapet vil erstatte tre av dagens bofellesskap i Melhus sentrum og vil sikre mer effektive tjenester og et større fagmiljø. I tilknytning til bofellesskapet vil det etableres et annet bygg som inneholder næringsareal og 8 ordinære utleieboliger. Totalt lånebehov for byggeprosjektet vil ligge på 60 millioner. Byggeprosjektet har fått Lena Park som et foreløpig navn.

7.2 Helse og velferd administrasjon

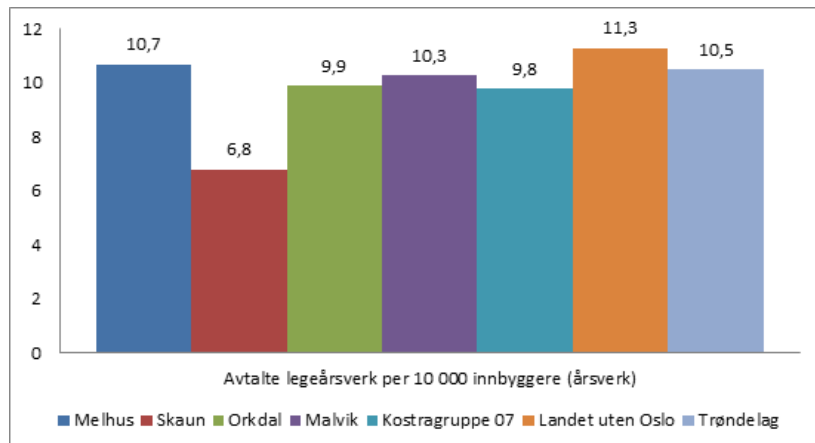
Helse og velferd administrasjon består av helse- og velferdskontoret og kommuneoverlegefunksjonen. Helse- og velferdskontoret er kommunens dør inn for kommunale helse- og omsorgstjenester og har ansvar for rådgivning og veiledning, samt saksbehandling og tildeling av vedtaksbaserte helse- og omsorgstjenester. I tillegg fungerer avdelingen som kommunens koordinerende enhet for brukere med sammensatte og langvarige behov. Fra 1.1.20 vil ansvar for hverdagsrehabilitering legges til innsatsteam ved helse- og velferdskontoret.

Kommuneoverlegefunksjonen forvalter kommunes ansvar og oppgaver i fastlegeordningen. Kommunen har 13 fastlegehjemler, fordelt på tre legesenter (Gaula, Lundamo og Melhus). Alle fastlegene i Melhus er selvstendig næringsdrivende. I tillegg har vi et kommunalt driftet utekontor på Korsvegen, som er bemannet med fastlege fra et av de andre legesentrene en dag pr uke. Melhus kommune dekker utgiftene til kontorlokaler og hjelpepersonell på Korsvegen. Kommunen har to LIS1-stillinger (tidl turnuslegestillinger) som er fordelt på Lundamo og Melhus. Gaula legesenter, som er kommunens minste legesenter med 3 fastleger, har hatt mye vikarbruk som følge av permisjoner og oppsigelse av hjemler de siste årene. Det er et behov for å se nærmere på organisering av og struktur knyttet til fastlegeordningen, for å sikre nødvendig rekruttering og et robust fagmiljø for både fastleger og hjelpepersonell.

Fastlegeordningen ble innført tilbake i 2001 og har så langt ikke vært endret. Etter hovedmodellen får legene et basistilskudd fra kommunen basert på antall innbyggere de har på sin liste. Dette tilskuddet skal kommunene få kompensert av staten. Legenes inntekt består av refusjoner og egenandeler i tillegg til basistilskuddet. På bakgrunn av fastlegekrisen, har regjeringen har varslet en handlingsplan for allmennlegetjenesten våren 2020. Dette betyr

at større endringer i fastlegeordningen tidligst vil skje i statsbudsjettet 2021.

Melhus har interkommunalt samarbeid innen legevakt på kveld, natt og helg, innen kommunale akutte døgnplasser (KAD) og miljørettet helsevern. Trondheim er vertskommune for dette samarbeidet. Det interkommunale samarbeidet innen miljørettet helsevern ble utvidet fra 01.12.18, ved at myndighet for miljørettet helsevern er overført vertskommunen. Det har vært store utgiftsøkninger knyttet til de interkommunale samarbeidsordningene, og dette har spesielt vært knyttet til interkommunal legevakt. Årsaken til dette er blant annet bemanningsøkning, behov for kompetanseheving og økte driftskostnader knyttet til nødnettet..

Denne tabellen viser at Melhus ligger over sammenligningskommunene, men litt under landet i fht avtalte legeårsverk pr 10 000 innbyggere.

7.3 Kommnehelse

7.3.1 Området omfatter

Følgende tjenester er knyttet til kommnehelseområdet:

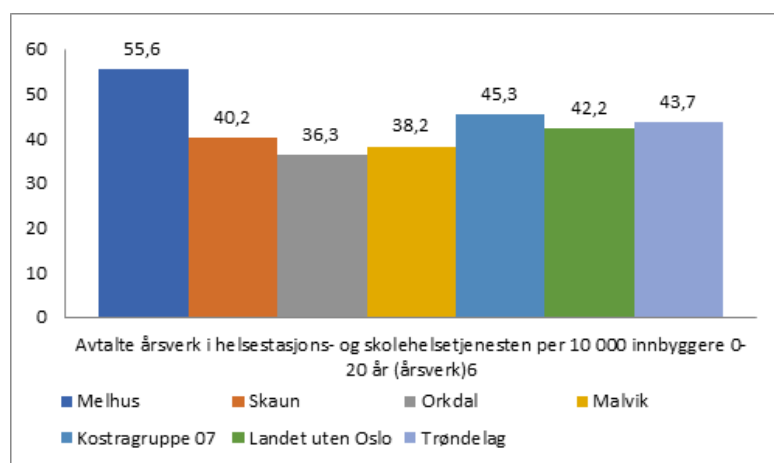
- Svangerskap og barselomsorg
- Helsestasjon- og skolehelsetjenesten
- Ergo- og fysioterapitjenester
- Psykisk helse og rustjenester

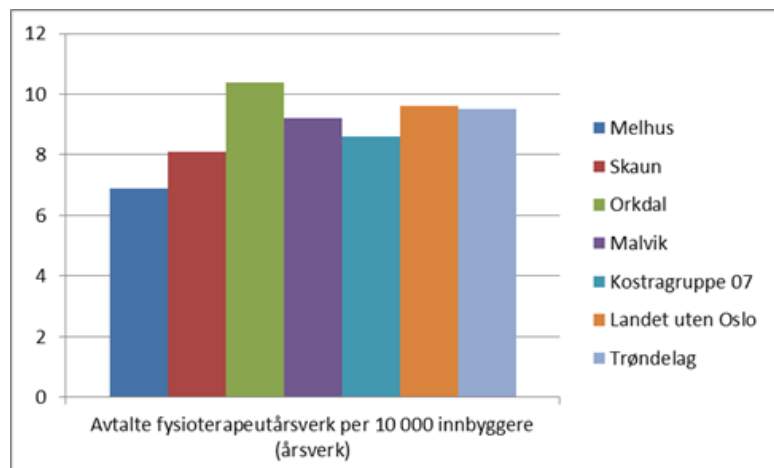
7.3.2 Ansvarsområde

Helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2: Kommunens ansvar for helse- og omsorgstjenester: nr 1, 2, 4 og 5.

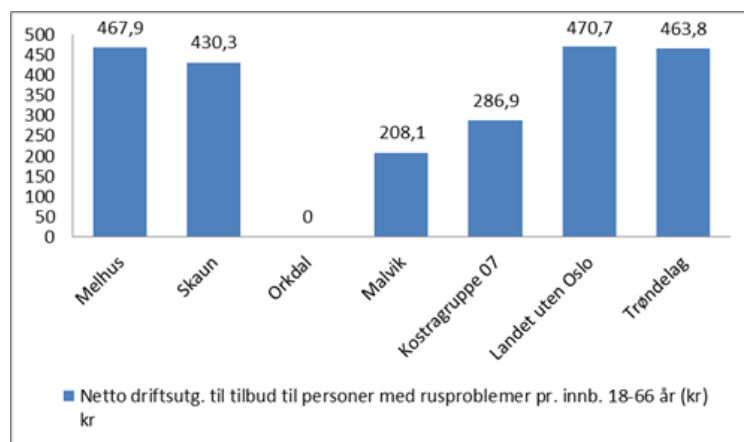
7.3.3 Status og utviklingstrekk

Diagrammet over viser at Melhus ligger over sammenligningskommunene, kostragruppen, fylket og landet når det gjelder årsverk i helsestasjon og skolehelsetjeneste

Diagrammet over viser at Melhus ligger betydelig lavere enn sammenligningskommunene, kostragruppen, fylket og landet når det gjelder fysioterapeuter

Diagrammet over viser at Melhus ligger over sammenligningskommunene og kostragruppen, men på snitt med fylket og landet når det gjelder netto driftsutgifter til personer med rusproblemer pr innbygger 18-66 år

7.3.4 Behov

Helsestasjon- og skolehelsetjenesten er blitt styrket gjennom flere år både gjennom økning i kommunens frie inntekter og tilskuddsordninger knyttet til tjenesten. Avtalte årsverk i helsestasjon- og skolehelsetjenesten ligger dermed høyt og over både sammenlikningskommunene, landet, fylket og kostragruppen. Helsestasjon - og skolehelsetjenesten skal sikre en god svangerskapsoppfølging, styrke foreldrerollen, styrke mestringsevne, samt å avdekke og følge opp de gravide, barn og unges utvikling. I tillegg sikres barna vaksiner gjennom det nasjonale vaksinasjonsprogrammet fra spedbarnsalder og ut grunnskolen. De senere år har det kommet flere nasjonalfaglige retningslinjer knyttet til helsestasjon og skolehelsetjenesten, herunder svangerskapsomsorgen. I Melhus jobbes det for å styrke skolehelsetjenestetilbudet 6-20 år ved alle skoler i Melhus kommune, herunder videregående skoler samt de private skolene.

Ergo- og fysioterapitjenesten er et område hvor Melhus kommune ligger lavt med tanke på avsatte ressurser til både ergo- og fysioterapitjenester, sammenliknet med både sammenlikningskommunene, kostragruppen, fylket og landet. En egen plan for habilitering og rehabilitering ble vedtatt av komite for helse og omsorg høsten 2018, og denne planen har en tiltaksliste som inneholder økt ressursinnsats innen ergo- og fysioterapeutressursene og tjenesteutvikling knyttet til koordinerende enhet og hjelpemiddelforvaltning. For å bygge opp under omstillingsprosjektet 100 år i eget hjem, kreves det en økt satsning på forebyggende og rehabiliterende tjenester fremover. På bakgrunn av dette økes fysioterapiressursene med et årsverk og det etableres et eget innsatsteam tilknyttet helse- og velferdskontoret.

Psykisk helse og rustjenester er et område som har blitt tilført ressurser over tid i Melhus kommune. Fra 1.1.20 samorganiseres tjenestene i en ny enhet for arbeid, psykisk helse og rus. Enheten vil bestå av avdelingene psykisk helse og rus, NAV og Idrettsveien bofellesskap. Et av hovedmålene i ny organisering er samkjøring av tjenestetilbudene, samt utvikling av ambuleringstilbud til brukergruppen. Dette er i tråd med funn og anbefalinger fra det landsomfattende tilsynet innen rus og psykisk helse som fylkesmennene gjennomførte i 2017-2018. Ellers deltar kommunen i et regionalt læringsnettverk sammen med spesialisthelsetjenesten for utvikling av psykisk helse- og rusarbeid i Trøndelag. Betalingsplikt for utskrivningsklare pasienter innen rus og psykisk helse ble innført 1.1.19, men har så langt ikke gitt særlige utslag i fht betaling til spesialisthelsetjenesten.

7.4 Pleie og omsorg

7.4.1 Området omfatter

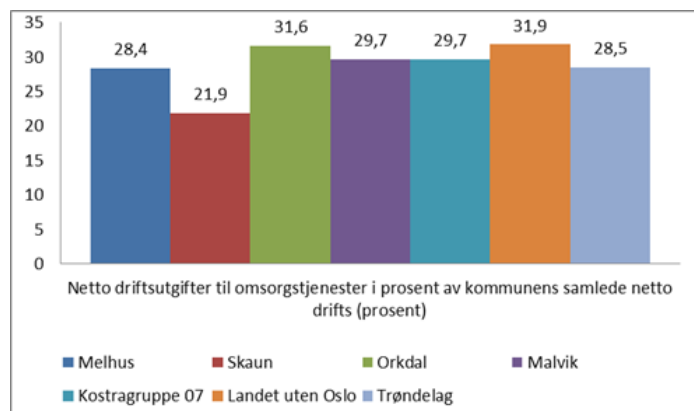
Følgende tjenester inngår under området pleie og omsorg:

- Hjemmesykepleie
- Personlig assistanse, herunder praktisk bistand, opplæring og støttekontakt
- Bofellesskap med heldøgns bemanning
- Dagtilbud i institusjon
- Korttids- og langtidsopphold i institusjon

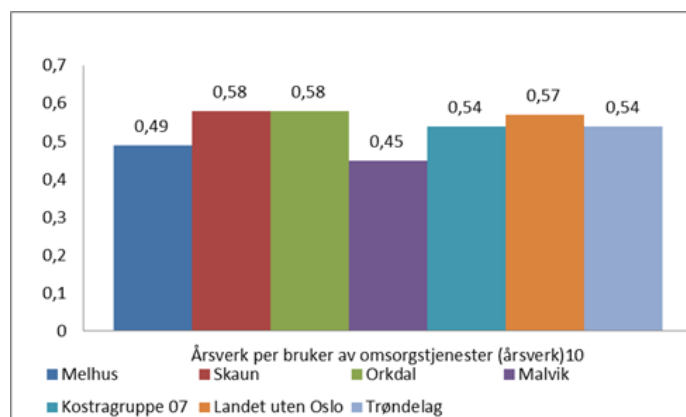
7.4.2 Ansvarsområde

Helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2: Kommunens ansvar for helse- og omsorgstjenester: nr 6.

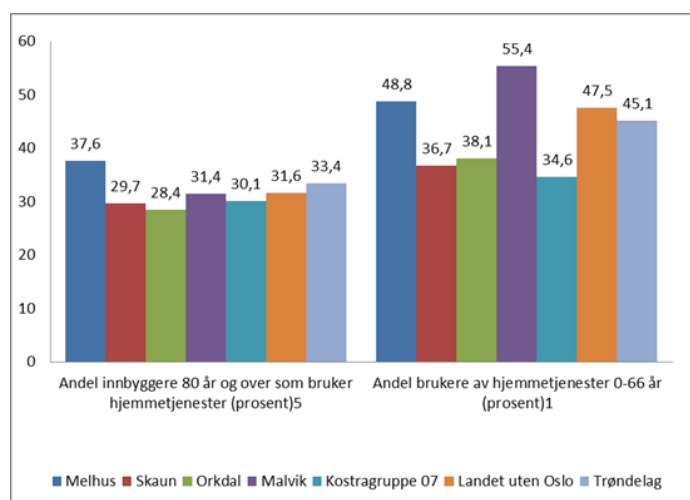
7.4.3 Status og utviklingstrekk

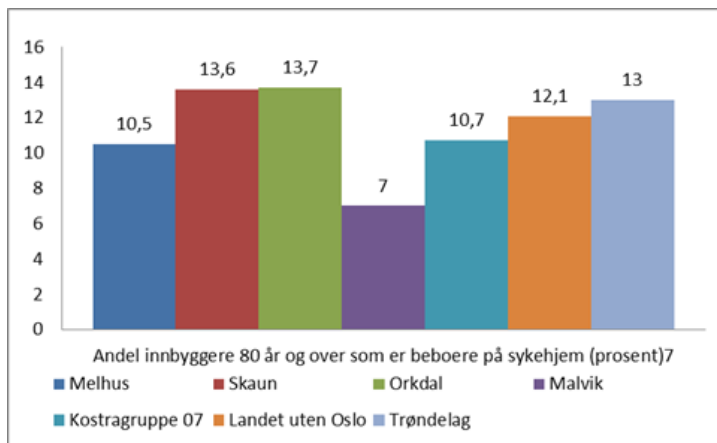
Diagrammet over viser at Melhus ligger over Skaun, men under de andre sammenlikningskommunene, kostragruppen, landet og fylket i netto driftsutgifter til omsorgstjenester i % av utgifter til kommunens samlede netto driftsutgifter

Diagrammet over viser at Melhus ligger over Malvik, men under de andre sammenlikningskommunene, kostragruppen, landet og fylket i årsverk pr bruker av omsorgstjenesten

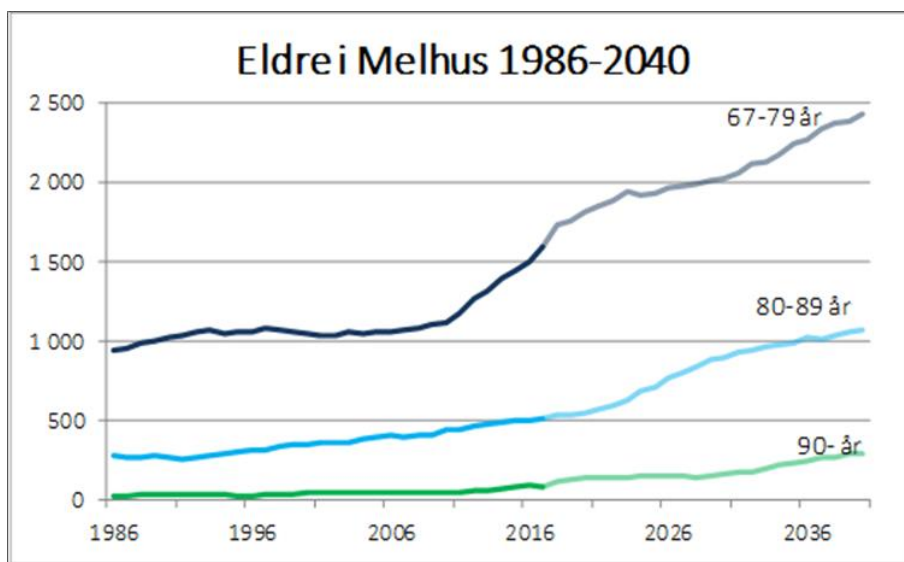

Diagrammet over viser at andelen innbyggere over 80 år som bruker hjemmetjenester er betydelig høyere i Melhus enn i sammenlikningskommunene, kostragruppen, fylket og landet. I tillegg er andelen hjemmetjenestebrukere som er yngre enn 66 år også høy i Melhus

Diagrammet over viser at andelen innbyggere over 80 år som er beboere på sykehjem er, med unntak av Malvik, lavere enn sammenlikningskommunene, kostragruppen, fylket og landet.

7.4.4 Behov

Hjemmetjenesten har hatt en svært stor økning i antall brukere de siste årene og dette har skapt et betydelig press på tjenestene, spesielt i Nedre Melhus. Den demografiske utviklingen medfører en enda sterkere økning de kommende årene, og det vil være behov for å sette inn flere årsverk i hjemmetjenesten og i støttetjenestene rundt (rehabilitering, dagtilbud etc) i takt med økningen i antall eldre i Melhus. Fra 2018 til 2019 økte andelen eldre over 90 år med 16 %, samtidig som de yngste aldersgruppene går ned eller holder seg stabile. Fremover vil samme utvikling forventes og fra årsskiftet 2023/2024 øker andelen eldre over 80 år markant.

Kostratallene viser at flere av innbyggerne i Melhus over 80 år mottar hjemmetjenester, enn hva som er tilfellet for sammenlikningskommunene, kostragruppen, fylket og landet. Dette må vi gå nærmere inn i gjennom forebyggende hjemmebesøk for å finne årsakene til hva som utløser behov for helse og omsorgstjenester i Melhus. Fra 2020 lovfestes en plikt for kommunene til å tilby et tilrettelagt dagaktivitetstilbud for personer med demens. I dag tilbys dette ved Horg helse- og omsorgssenter og det vil vurderes andre mulige løsninger for å tilby en tilpasset tilbud til yngre personer med demens.

Utskifting fra analoge til digitale trygghetsalarmer er utsatt fra 2019 til 2020 og samtidig vil Melhus koble seg mot Værnes Respons som responstjeneste for alarmene. Overgangen fra analoge til digitale løsninger gjør det mulig å tilby velferdsteknologiske trygghetspakker, som ikke bare inneholder alarm, men også GPS, fallsensorer og toveis kommunikasjon. Det har i 2019 vært en gjennomgang av alle vedtak på trygghetsalarm og antallet alarmer ligger i dag på 340. Med bakgrunn i kostnadsøkningen som følge av utskifting til digitale alarmer, samt kobling mot Værnes Respons, foreslås det å ta egenbetaling for trygghetsalarmer justert i fht inntekt over og under 2 G.

Institusjonstjenestene omfatter 105 sykehjemsplasser, hvorav 16 plasser er avsatt til korttid. Tjenestene retter seg mot brukere som er tildelt korttids- og langtidsopphold i sykehjemmene ved Buen, Horg og Hølonda. I tillegg kommer kjøkkentjenester til alle brukergrupper, både institusjonsbeboere og hjemmeboende. Regjeringen la i 2018

fram Meld. St. 15 (2017-2018) Leve hele livet, som er en kvalitetsreform for eldre. Reformperioden startet 1.1.19 og vare i fem år med ulike faser for planlegging, gjennomføring og evaluering. På bakgrunn av dette vil det utarbeides et kunnskapsgrunnlag som beslutning for hvilken vei tjenestene innen eldreområdet bør utvikles de neste 10 årene. Det må blant annet tas stilling til om antall sykehjemsplasser er tilstrekkelig for de kommende årene og hvilken struktur og innretning sykehjemstilbudet skal ha.

Rekruttering av sykepleiere til både hjemmetjenestene og sykehjem har blitt svært krevende de siste årene. Det er igangsatt et eget prosjekt for å øke rekruttering av sykepleiere, i samarbeid med nabokommunene Midtre Gauldal og Skaun. I Melhus er det spesielt stillinger på natt og stillinger ved Hølonda som har vist seg vanskelig å rekruttere sykepleiere til. Som følge av dette har det blitt iverksatt en kompensasjon for sykepleiere på natt og ved Hølonda. I tillegg har det vært brukt relativt store økonomiske ressurser til vikarbyrå for å sikre forsvarlig drift ved Hølonda. Dette vil ikke være bærekraftig fremover og hvilken driftsform som skal kunne videreføres, må vurderes i lys av forskrift om sykehjem og boform for heldøgns omsorg og pleie.

Tjenester til utviklingshemmede innebærer tjenester til personer med utviklingshemming i bofellesskap eller i nærliggende bolig. Tjenestene gis i form av helsetjenester i hjemmet, praktisk bistand til personlig assistanse og opplæring i dagliglivets gjøremål og praktisk bistand til fritidsaktiviteter og arbeids- og aktivitetstilbud. Fra 1.1.20 samorganiseres dag- og aktivitetstilbudet ved Melhus arbeidssenter med boligtilbudene og vil sammen utgjøre den nye enheten Bo og aktivitet. Boligstrukturen til mennesker med utviklingshemming er spredt og bare i Melhus sentrum er det lokalisert 5 bofellesskap med mellom 4 og 8 leiligheter i hver. Dette er svært ressurskrevende å drifte, samtidig som at de ansatte får et lite kompetansemiljø. På bakgrunn av dette og et behov for en utskifting av eksisterende bygningsmasse i Rådhusvegen bofellesskap, planlegges det et nytt bofellesskap med 16 leiligheter, kombinert med 8 utleieleiligheter og næringsareal, på samme tomt. Dette vil igangsettes i 2020 og ferdigstilles i 2021 og har fått foreløpig navn Lena Park.

Tall på registrerte personer med psykisk utviklingshemming over 16 år og som mottar helse- og omsorgstjenester er med og danner grunnlag for utregning av rammetildelingen i inntektssystemet til kommunene. Kommunene rapporterer årlig til Helsedirektoratet på dette. I tillegg har staten en tilskuddsordning til kommunene når det gjelder å dekke utgifter til ressurskrevende tjenester. Gjennom ordningen dekker staten 80 % av kommunenes utgifter ut over innslagspunktet (kommunens egenandel). Toppfinansieringsordningen for ressurskrevende tjenester skal sikre at tjenestemottakere som krever stor ressursinnsats fra det kommunale tjenesteapparat, får et best mulig tilbud, uavhengig av kommunens økonomiske situasjon. Toppfinansieringsordningen for ressurskrevende tjenester har de siste årene, med unntak for 2019, hatt en årlig økning på kr 50 000 i tillegg til lønns- og prisvekst. Innslagspunktet for 2020 er foreslått økt tilsvarende og dette utgjør en mindreinntekt på kr 1,8 mill for Melhus.

7.5 Velferd, arbeid og inkludering

7.5.1 Området omfatter

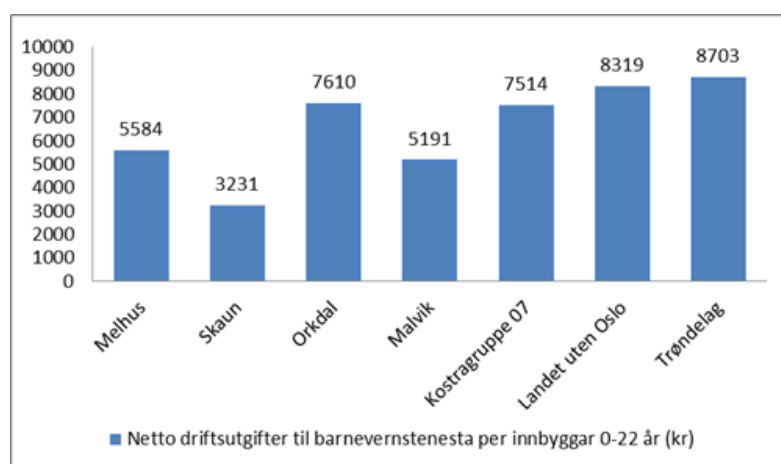
Følgende tjenester inngår under området velferd, arbeid og inkludering:

- Barneverntjenesten
- Sosialtjenester (NAV)
- Flyktningetjenesten og voksenopplæring
- Pedagogisk-psykologisk tjeneste

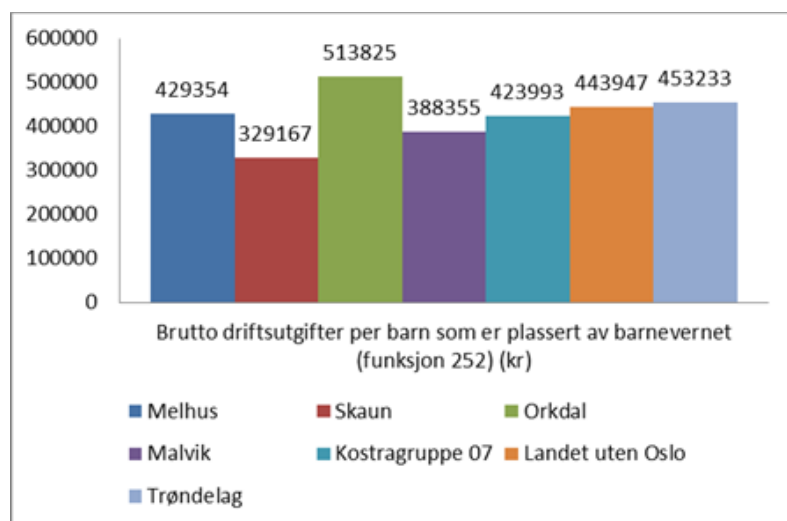
7.5.2 Ansvarsområde

- Lov om barneverntjenester
- Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen (sosialtjenesteloven)
- Lov om introduksjonsordning og norskopplæring for nyankomne innvandrere (introduksjonsloven)
- Barnehelgeloven § 19 c og opplæringsloven § 5-6

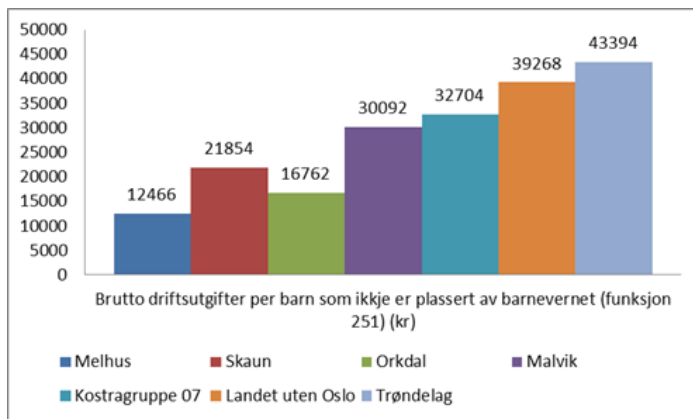
7.5.3 Status og utviklingstrekk

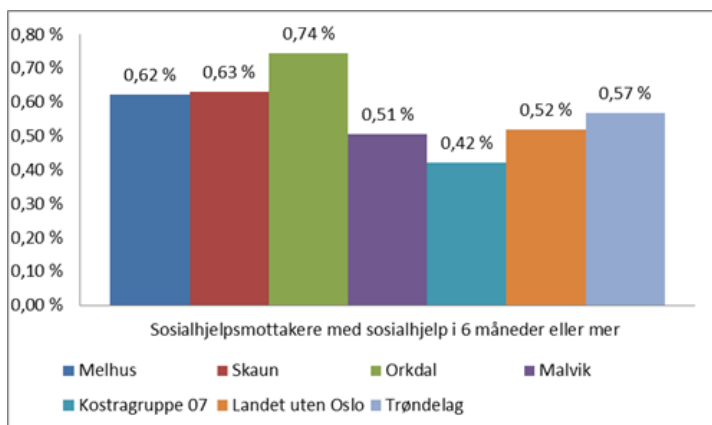
Diagrammet over viser at Melhus ligger over Skaun og Malvik, men betydelig under Orkdal, kostragruppen, fylket og landet i netto driftsutgifter til barnevern pr innbygger

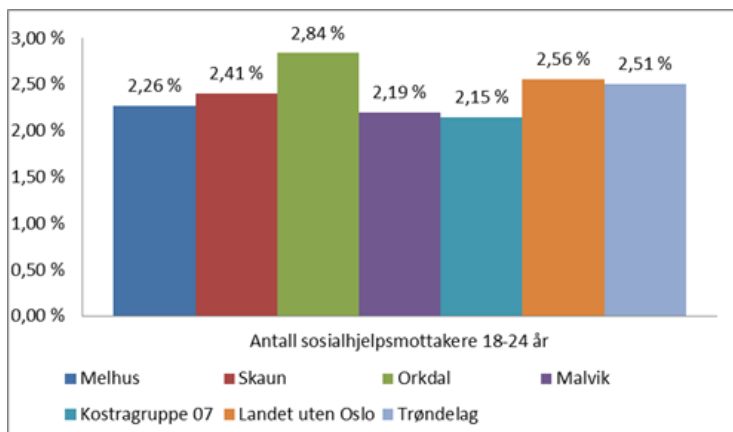
Diagrammet over viser at Melhus ligger over Skaun, Malvik og kostragruppen, men under Orkdal, kostragruppen, fylket og landet i brutto driftsutgifter pr barn som er plassert av barnevernet

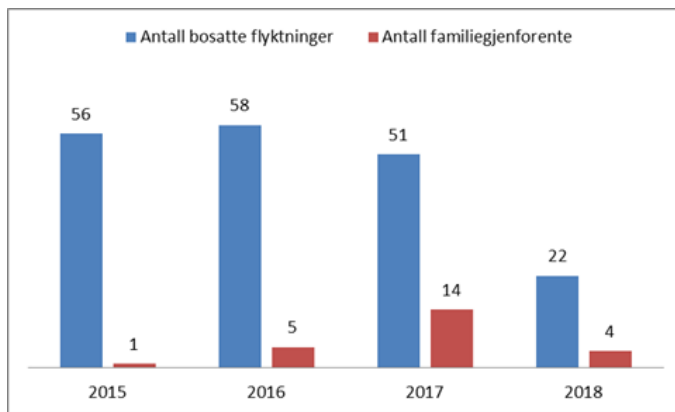
Diagrammet over viser at Melhus ligger svært lavt i brutto driftsutgifter pr barn som ikke er plassert av barnevernet

Diagrammet over viser at Melhus ligger under Orkdal, men over Skaun, Malvik, kostragruppen, fylket og landet i sosialhjelpsmottakere som har sosialhjelp i 6 mnd eller mer

Diagrammet over viser at Melhus ligger over Malvik og kostragruppen, men under Orkdal, Skaun og landet i antall sosialhjelpsmottakere i alderen 18-24 år

Diagrammet over viser utviklingen i antall bosatte flyktninger og antall familiegjenforente i Melhus i perioden 2015 - 2018

7.5.4 Behov

Barneverntjenesten i Melhus ble interkommunal med Skaun fra 1.1.18. Tjenesten har 19 årsverk og er inndelt i to team, et mottak- og undersøkelsesteam og et tiltak- og omsorgsteam. Melhus har hatt en høy andel plasserte barn sammenlignet med barn som mottar hjelpetiltak i eget hjem, og fremover vil tjenesten jobbe målrettet for å vri tjenesten til å jobbe mer forebyggende, i tråd med den nasjonale kompetansestrategien i barnevernet. Melhus kommune bosatte fire enslige mindreårige flyktninger i 2017 og det er opprettet en egen bolig med tjenester knyttet til disse ungdommene. På bakgrunn av at ungdommene er blitt eldre, er boligen vedtatt avviklet fra 1.1.20. Det vil settes inn andre tiltak for å ivareta ungdommene fremover.

Stortinget vedtok i 2017 en barnevernsreform som gir kommunene større ansvar for tilbudet til barn som trenger hjelp fra barnevernet. Disse endringene trer tidligst i kraft i 2020, men arbeidet med å styrke kompetansen er iverksatt med en egen kompetansestrategi. Barnevernet må arbeide mer forebyggende og kunnskapsbasert og kompetansetiltakene skal bidra til at kommunene blir bedre i stand til å sette inn riktig hjelp i krevende barnevernssaker. Medvirkning og samarbeid med barn og deres familier og nettverk er avgjørende, sammen med bedre tverrfaglig samhandling. Melhus deltar i interkommunal barnevernvakt med Trondheim som vertskommune, og i dette samarbeidet inngår 28 kommuner.

Sosialtjenesten arbeider for å redusere antall sosialhjelpsmottakere. Samtidig er det flere ungdommer mellom 18–24 år som mottar sosialhjelp enn tidligere. Dette og andre langvarige sosialhjelpsmottakere er områder som NAV har en stor bevissthet knyttet til. Fra 1.1.20 inngår NAV som en av avdelingene i den nye enheten Arbeid, psykisk helse og rus.

Flyktingetjenesten koordinerer de lovpålagte tilbudene til innvandrere med flyktningsstatus og er nesten selvfinansierende via de statlige midlene som følger den enkelte flykting i fem år fra bosetting i kommunen. Det har vært en betydelig nedgang i antall bosatte flyktninger i Melhus i 2018 og 2019 og det er forventet at dette vil vedvare. Dette innebærer at tjenestene som ble bygget opp under den store flyktingestrømmen til Europa i 2015 og 2016 må bygges ned igjen. Dette gjør at flyktingetjenesten og voksenopplæringa trapper ned sin aktivitet i 2020 og dette vil også gi seg utslag på andre enheter som har mottatt interne overføringer fra tjenesten. Både flyktingetjenesten og NAV jobber med mål om å få flest mulig over i jobb eller utdanning etter endt introduksjonsprogram.

Pedagogisk-psykologisk tjeneste er som avdeling organisert i helse og velferd, men har hovedarbeidsområdet sitt innen skole og barnehage. Det utredes muligheter for endret organisering og dette vil bli lagt frem politisk ila 2020.

7.6 Mål for sektoren

7.6.1 Samfunn

Overordnet mål	Delmål	Måleindikator	Resultat 2018	Resultat 2019	Mål 2020
Melhus kommune skal ha et levende lokaldemokrati					
Melhus kommune skal føre en bærekraftig og langsiktig miljø-, klima- og energipolitikk					
Melhus kommune skal ha tilfredsstillende samfunnssikkerhet og beredskap					

7.6.2 Organisasjon

Overordnet mål	Delmål	Måleindikator	Resultat 2018	Resultat 2019	Mål 2020
Melhus skal være en profesjonell og attraktiv arbeidsgiver	Kommunen skal som helhet ha et sykefravær på under 7%	Antall årsverk			
		Antall ansatte		2	
		Langtidsfravær	7 %	8,7 %	6,1 %
		Totalt fravær	9,5 %	10,3 %	8,7 %
	Utvikle en heltidskultur	Forbrukerrådets Kommunetesten		43,1	50
		Antall årsverk			
		Antall ansatte		2	
		Andel heltidsansatte		27,2 %	30 %
Melhus kommune skal ha en fleksibel og endringsdyktig organisasjon med motiverte, engasjerte og modige medarbeidere	Gjennomføre og bruke medarbeiderundersøkelsen i forbedringsarbeidet ved den enkelte enhet	Andel heltidsansatte i turnus		13,4 %	20 %

7.6.3 Tjenester

Overordnet mål	Delmål	Måleindikator	Resultat 2018	Resultat 2019	Mål 2020
Melhus kommune skal være tilgjengelig og brukerorientert					
Melhus kommune skal ha gode, tilpassede tjenester til barn/unge, voksne og eldre	Gjennomføre og bruke brukerundersøkelser i forbedringsarbeidet for den enkelte enhet	Gjennomførte brukerundersøkelser	0	7	0
	Sikre nødvendig faglig kompetanse	Andel ansatte i helse og omsorg med fagutdanning		81,5 %	82 %
Melhus kommune skal jobbe med hverdagsmestring i alle tjenester	Våre tjenester skal bidra aktivt til at den enkelte mestrer egen hverdag jfr. "Levva livet - mestring av egen hverdag"	Netto utgifter til forebygging, helsestasjon og skolehelsetjeneste per innbygger, 0 - 5 år	10 944	11 905	11 905

Overordnet mål	Delmål	Måleindikator	Resultat 2018	Resultat 2019	Mål 2020
		Snitt stønadslengde sosialhjelp for mottakere mellom 18 og 24 år	4,4		3,9
		Andel av opphold på sykehjem som er korttidsopphold	12,4 %		17 %
		Deltakere i introduksjonsprogram over i jobb eller utdanning	50 %		
		Elever på Melhus voksenopplæring som er på nivå A2 eller høyere (totalt på ett år)	65 %		

7.6.4 Folkehelse

Overordnet mål	Delmål	Måleindikator	Resultat 2018	Resultat 2019	Mål 2020
Melhus kommune skal være en foregangskommune innen folkehelsearbeid	Økt opplysning og opplæring i godt kosthold og ernæring	Andel ansatte som har gjennomført opplæring i hht ernæring og kosthold		22 %	
		Andel unge med overvekt og fedme, 17 år	26 %		23 %
Melhus kommune skal være blant de fremste på forebyggende arbeid	Forebygge rus- og psykiske problemer blant barn og unge	Antall innbyggere 15 - 29 år pr. tusen, med psykiske symptomer/lidelser	166		159
	Forebygge muskel og skjelettproblemer i befolkningen gjennom økt fysisk aktivitet og god psykisk helse	Antall innbyggere 0 - 74 år pr. tusen, med muskel- og skjelettplager	335		319
Melhus kommune skal legge til rette for at innbyggerne aktivt deltar i samskapingen av egne livsvilkår og lokalsamfunn					

7.6.5 Økonomi

Overordnet mål	Delmål	Måleindikator	Resultat 2018	Resultat 2019	Mål 2020
Melhus kommune skal ha en sunn kommuneøkonomi	Holde tildelt netto budsjett	Prosentvis avvik fra budsjett totalt		2 %	0 %
Melhus kommune skal gi effektive tjenester på rett nivå					

7.7 Budsjettall

Nedenfor er en oppstilling over hvordan sektorens og enhetens rammer er endret over tid.

	Regnskap 2018	Opprinnelig budsjett 2019	Prognose 2. tertial 2019	Budsjett 2020	Endring fra 2019 til 2020	Herav effekt av tiltak i 2020	Tiltaksnr (drift/invest)
Helse og velferd administrasjon	29 567	31 745	31 821	43 708	11 887	-174	D53, D137, D143

	Regnskap 2018	Opprinnelig budsjett 2019	Prognose 2. tertial 2019	Budsjett 2020	Endring fra 2019 til 2020	Herav effekt av tiltak i 2020	Tiltaksnr (drift/invest)
Familie, forebygging og mestring	61 518	63 091	66 475	65 156	-1 319	-	-
Flyktningetjenesten og voksenopplæring	4 394	5 360	5 663	5 973	310	-	-
Arbeid, psykisk helse og rus	35 856	30 488	31 011	33 786	2 775	-	-
Hjemmetjenesten	72 249	64 836	72 739	76 290	3 551	593	D56, D122
Bo og aktivitet	91 123	44 274	42 855	39 064	-3 791	- 836	D43, D45
Institusjonstjenesten	83 544	81 141	86 017	85 439	-578	50	-157
	378 251	320 935	336 581	349 416	12 835	-367	

Budsjettet for 2020 er hovedsak en videreføring av prognosen for 2.tertial 2019. De vesentligste endringene, foruten pris, gebyr og lønnsvekst er:

- Overflytting av kjøp av tjenester for enkeltbrukere fra Bo og aktivitet til Helse- og velferdskontoret på kr 5,8 mill
- Opprettelse av ny enhet for Arbeid, psykisk helse og rus, som innebærer flytting av 3 avdelinger
- Flytting av Melhus arbeidssenter fra Læring og tilrettelagt arbeid til Bo og aktivitet
- Økning i antall ressurskrevende tjenestemottakere

7.8 Gebyrer

Det er lagt til grunn 3 % økning på tjenester som ikke er regulert av forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester. Utskifting fra analoge til digitale trygghetsalarmer er utsatt fra 2019 til 2020 og samtidig vil Melhus koble seg mot Værnes Respons som responstjeneste for alarmene. Overgangen fra analoge til digitale løsninger gjør det mulig å tilby velferdsteknologiske trygghetspakker, som ikke bare inneholder alarm, men også GPS, fallsensorer og toveis kommunikasjon. Det har i 2019 vært en gjennomgang av alle vedtak på trygghetsalarm og antallet alarmer ligger i dag på 340. Med bakgrunn i kostnadsøkningen som følge av utskifting til digitale alarmer og oppkobling til Værnes Respons, foreslås det å ta egenbetaling for trygghetslarmer justert i fht inntekt over og under 2 G.

8 Plan og utvikling

8.1 Om sektoren

Sektoren omfatter enhetene, Plan, Arealforvaltning, Bygg og eiendom og Teknisk drift.

8.2 Plan

8.2.1 Området omfatter

- Overordnet planlegging (planstrategi, kommuneplanens arealdel, områdeplaner og temaplaner mv)
- Oppfølging av områdene miljø og klima, folkehelse og næring
- Undersøkelser, analyse, styring og kvalitet, internkontroll
- Miljøtilsyn, naturoppsyn
- Risiko og sårbarhet, beredskap og informasjonssikkerhet,
- Internasjonalt samarbeid
- Juridisk bistand innenfor områdene teknisk, bygg og eiendom og arealforvaltning

8.2.2 Ansvarsområde

Det vises til ovennevnte punkt.

8.2.3 Status og utviklingstrekk

Overordnet planlegging

For å fremme en bærekraftig utvikling skal regjeringen hvert fjerde år utarbeide nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging. Dette går frem av plan- og bygningsloven § 6-1. De nasjonale forventningene skal legges til grunn for kommunestyrets arbeid med planstrategi og planer. De nasjonale forventningene skal også legges til grunn for statlige myndigheters medvirkning i planleggingen (*Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging*: (<https://www.regjeringen.no/contentassets/cc2c53c65af24b8ea560c0156d885703/nasjonale-forventninger-2019-bm.pdf>)

Kommunens planarbeid må også legge til grunn den *Nasjonale jordvernstrategien* (<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/prop.-127-s-20142015/id2413930/sec14#VED4>)

Folkehelse

Mål og strategier for folkehelsearbeidet er hele kommunens ansvar og har betydning for å få til en helsefremmende lokalsamfunnsutvikling. Kommunen skal i sitt arbeid med kommuneplaner etter plan- og bygningsloven fastsette overordnede mål og strategier for kommunens folkehelsepolitikk. Utgangspunktet for utarbeidelse av mål og strategier skal være folkehelseutfordringer som kommunen har identifisert. Kommunens ansvar for arbeidet med mål og strategier presiseres ytterligere i merknader til folkehelseloven § 6 (regjeringen.no). Det vises forøvrig til "Veivisere i lokalt folkehelsearbeid" fra Helsedirektoratet (<https://helsedirektoratet.no/folkehelse/folkehelsearbeid-i-kommunen>)

Folkehelsemeldingen "Mestring og muligheter" Folkehelsemeldingen – "Mestring og muligheter". Psykisk helse skal få en større plass i folkehelsearbeidet, arbeidet med å fremme en helsevennlig livsstil skal få en mer positiv vinkling og det skal utvikles en ny og moderne eldrepolitikk.

Klima og miljø - energi

Norges klimapolitikk er basert på forlik inngått i Stortinget i 2008 og 2012. Forlikene er et resultat av at det er bred politisk enighet om at Norge skal ta et ansvar for reduksjon i klimagassutslipp gjennom en aktiv nasjonal politikk. Avtalen inneholder mål for utslippsreduksjoner i 2020, herunder ambisjoner for nasjonale utslippsreduksjoner og et langsiktig mål om å omstille Norge til et lavutslippssamfunn.

Meld. St. 25 (2015–2016) "Kraft til endring — Energipolitikken mot 2030" legger til grunn en helhetlig energipolitikk, som samlet skal bidra til forsyningssikkerhet, næringsutvikling og mer effektiv og klimavennlig energibruk. Politikktutformingene på alle disse områdene skal legge til rette for en fortsatt overgang fra fossil til fornybar energi.

Lokale trekk og vurderinger

Overordnet planlegging:

Det vises det til pkt.2.3.3.2 Planstrategi. Kommunestyret skal minst én gang i hver valgperiode, og senest innen ett år etter konstituering, utarbeide og vedta en kommunal planstrategi. Utarbeiding av strategien vil bli påbegynt i 2019 og vedtaksført i 2020.

Når det gjelder oppfølging av områdene *miljø og klima, energi og folkehelse* så vises det til pkt 2.3.2 "Særlige lokale trekk".

Risiko og sårbarhet, beredskap og informasjonssikkerhet

Det er avgjørende for kommunen å ha oversikt over risiko og sårbarhet i alle sektorer for å kunne vurdere og iverksette tiltak for å redusere risikoen og sårbarheten. Den overordnede ROS vurderingen er ferdig, men det gjenstår fortsatt en god del arbeid innenfor de ulike sektorene.

Kommunen gjennomfører per idag årlige øvelser i regi av fylkesmannen, og månedlige varslingsøvelser lokalt. Videre fremover er det behov for å gjennomføre "fullskalaøvelser" for å trene på samordning mellom kommunens kriseledelse og nødetater. Som en følge av ny personvernforordning (GDPR) er det behov for kompetanseheving generelt i organisasjonen.

Internasjonalt samarbeid

Organiseringen av det internasjonale samarbeidet ble vedtatt i Kommunestyret i møte 28.10.08, sak 85/08. En styringsgruppe med representanter fra politisk ledelse, opposisjon og administrasjon gir styringssignaler til arbeidet. Det tyngste internasjonale samarbeidet er i dag knyttet opp mot vennskapskommunen Taveta i Taita Taveta County i Kenya, og til det nordiske barnekultursamarbeidet med Ockelbo i Sverige og Kurikka i Finland. Når det gjelder samarbeidet med Taveta har regjeringen fjernet 2 av 3 muligheter for eksternfinansiering.

Vi gjennomfører nå et treårig samarbeid med Taveta innen primærhelsetjeneste overfor innbyggerne, med finansiering fra Fredskorpset. I perioden 2017-2020 vil 12 sykepleiere/vernepleiere ha deltatt i helårsutveksling innen områdene helsestasjon/skolehelsetjeneste, sykehjem/hjemmetjeneste og tjenester for psykisk funksjonshemmede, i Taveta og i Melhus. "100 år i eget hjem" danner til en viss grad en ramme for læringsmål.

Ungdomsrådet har et etablert, kontraktfestet samarbeid med Naimas barnehjem i Taveta, finansiert av Melhus kommune. Barnehagenettverket og Teknisk drift ønsker å gjenoppta det vellykkede samarbeidet med Taveta i en redusert form, noe som krever finansiering fra Melhus og Taveta.

De nordiske barnekulturdagene samler hvert annet år nærmere 80 barn og unge i alderen 12-18 år. Deltakerne deltar i verksteder for drama, sang og musikk som fører til en felles forestilling. Ockelbo er vertskap neste gang, i 2019. Høyeggen skole opprettholder det langvarige solidaritetssamarbeidet med Jagriti Vihara i India. Lundamo ungdomsskole har gjennom valgfaget "internasjonalt samarbeid" et samarbeid med Falstadsenteret, "The Museum

of The History of The Polish Jews" i Warszawa, samt en skole i Warszawa. Målet er å redusere rasisme og å skape toleranse og inkludering.

8.2.4 Behov

Behov

Overordnet planlegging

For å følge opp arbeidet med:

- Områdeplan for Brekkåsen
- Kommuneplanens samfunnsdel
- Kommuneplanens arealdel
- Kommuneplan pukk og grus
- Detaljplan for skoleområdet på Gimse
- Detaljplan for stasjonsområdet ved Skysstasjonen
- Områdeplan for Fremo (administrative kostnader, annonsering mv som ikke kan belastes de private)
- Plan for snøscooter (administrative kostnader, annonsering mv som ikke kan belastes de private)

vil det være nødvendig med en god del konsulentbistand til gjennomføring av nødvendige analyser og utredninger. I snitt er det kalkulert med omlag 1,5 mill. kroner årlig i planperioden til dette formålet. Det kreves i tillegg at det er god koordinering mellom den overordnede planleggingen og arbeidet med den tekniske infrastrukturen (VAR området). Det vil også være nødvendig å ha god kapasitet innen sistnevnte område.

Klima, miljø og energi

For å sikre et målrettet og oppdatert arbeid innenfor klima, miljø og energi områdene legges det opp til en rullering av planene for Miljø i 2020 og Klima og energi i slutten av 2019.

Folkehelse

Det må sikres et systematisk og kunnskapsbasert arbeid. Her legges oversiktsdokumentet til grunn. Videre må det utarbeides tiltak som fremmer folkehelsen i kommunen.

Risiko og sårbarhet, beredskap og informasjonssikkerhet

Hovedtyngden av arbeidet her vil være innenfor arbeidet med ROS-vurdering innen de ulike sektorene i kommunen. Den overordnede ROS må rulleres i løpet av 2020.

Det bør vurderes om kommunen skal gjennomføre fullskalaøvelser.

Det må gjennomføres kompetanseheving innen organisasjonen innenfor ROS og informasjonssikkerhet.

8.3 Arealforvaltning

8.3.1 Området omfatter

Området omfatter

Enheten arealforvaltning utfører tjenester innenfor områdene plan- og byggesaksbehandling, kart- og oppmåling, landbruk, viltforvaltning, friluftsliv, motorferdsel i utmark og Landbruksvikarordning. Vi er også forurensningsmyndighet iht forurensningsforskriften kapittel 12 og 15. Enheten har ansvaret for opprydding av spredt avløp og har ansvaret for å vedlikeholde kommunens geografiske informasjonssystemer (kart, temakart mv) og det offentlige kartgrunnlaget (DOK).

8.3.2 Ansvarsområde

Enheten har ansvaret for å:

- Forvalte kommunens areal i tråd med politiske vedtak, lover, forskrifter og retningslinjer.
- Drive effektiv saksbehandling i tråd med gjeldende lovverk, vedtatte planer og vedtak.
- Utarbeide planer innenfor egne ansvarsområder i h.h.t vedtak i kommunens planstrategi
- Sikre arealer til varig landbruksproduksjon og utvikle et mangfoldig og bærekraftig landbruk, og følge opp kommunens landbruksstrategi
- Gjennomføre nødvendig drift, vedlikehold og utvikling av kommunens kartdatabaser.
- Drive nødvendig og lovpålagt tilsyn innenfor de områdene som hører til virksomhetens ansvarsområde
- Gjennomføre tiltak innenfor virksomhetens ansvarsområde iht. Forvaltningsplan for vann, for å redusere forurensing og følge opp kommunens ansvar iht. vannforskriften.

8.3.3 Status og utviklingstrekk

Nasjonale føringer og satsningsområder

- Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning (kgl.res. 28. september 2018)
- Meld. St. 11 (2016-2017) Endring og utvikling – En fremtidsrettet jordbruksproduksjon
- Nasjonal jordvernstrategi
- Vanddirektivet
- Satsing på forenkling og digitalisering av plan- og byggesaksprosesser.
- Grønt skifte - klima og miljøvennlig omstilling

Lokale trekk og vurderinger

Utviklingen går mot mer og mer digital saksbehandling. Dette medfører at kommunen må anskaffe arbeidsverktøy som gjør dette mulig. Dette vil på sikt skape gevinster i form av raskere og mer kvalitetsmessig saksbehandling, men vil være ressurskrevende i en innføringsperiode. Tjenestene har gått med underskudd i mange år og det er nødvendig å øke gebyrene for å nå målet om selvkost.

Kommunen er ansvarlig – både i forhold til tilsynsansvaret etter forurensningslovgivningen og i forholdet til ansvaret for å sikre miljøtilstanden i vannforekomster etter vannforskriften – for å jobbe for å minske forurensningen fra private avløpsanlegg, enten gjennom en oppgradering av eldre, eksisterende anlegg, eller gjennom funksjonskontroll av nyere anlegg.

Effektiv digital saksbehandling krever at saksbehandlere systemene snakker sammen med det offisielle kartgrunnlaget (DOK). Det er generelt rivende utvikling innenfor området kart og det krever ressurser å følge med på utviklinga. Vannbasene i kartet har dårlig kvalitet og det er nødvendig å oppgradere disse for å ha gode verktøy til å beregne flom og klimatiltak. Dette har vi tatt tak i og også fått skjønnsmidler til i både 2018 og 2019. Arbeidet utføres i nært samarbeid med Statens Kartverk.

Arbeidet med reguleringsplaner for E6 vil fortsatt ta en del ressurser. Parsell Prestteigen-Gyllan er under regulering og Nye veier AS vil også vurdere strekningene Gyllan- Kvål på nytt for å optimalisere veilinja.

Bygging av E6 Kvål-Melhus sentrum starter i 2019 og krever tett oppfølging fra kommunen. Det skal gjennomføres

jevnlige dialogmøter.

Gjennom arbeidet med områdeplaner for Ler sentrum og Melhus sentrum har vi hatt fokus på hvordan vi skal sikre at felles infrastruktur og andre fellesbehov skal ivaretas på en god måte og at kostnadene fordeles rettferdig. Utbyggingsavtaler er viktige verktøy i den forbindelse. Oppfølging av disse vil kreve mer ressurser enn tidligere.

Vi jobber kontinuerlig med å øke brukertilfredsheten innenfor byggesak. Det gjennomføres nå kontinuerlige brukerundersøkelser for å måle dette. Vi tror digitaliseringsarbeidet vil være med på å få bedre resultater på dette, samtidig som vi hele tiden ser på forbedring av interne rutiner.

Det er stort fokus på at vi i Norge må bygge ned mindre jordbruksareal. Melhus har ligget høyt på lista i forhold til nedbygging. Dette skyldes bl.a regulering av ny E6 trasse, men det er også stort trykk på nedbygging av dyrket og dyrkbar jord til boligformål og næring. En helhetlig arealplanlegging der vi skjærer landbruksjorda er derfor viktig. Arealplanene må også følges opp i enkeltsakene i ettertid.

Samordna areal og transportplanlegging er også et viktig fokusområde. Nasjonale mål om 0 vekst i personbiltrafikken må følges opp i kommunene gjennom den lokale arealforvaltningen.

8.3.4 Behov

På bakgrunn av både nasjonale føringer og lokale behov for å ytterligere effektivisere byggesaksbehandlingen blir det viktig å jobbe med digitalisering av tjenestene innenfor plan- og byggesak, i første omgang byggesak. Dette er store prosjekter som krever samhandling på tvers i organisasjonen. Det er satt i gang et felles prosjekt med Skaun og Midtre Gauldal for å få digital byggesaksbehandling på plass.

For å oppnå selvkostprinsippet er det nødvendig å øke gebyrene ett prosentpoeng mer enn lønns- og prisveksten innenfor kart- og oppmåling, planbehandling og byggesak.

Utredning om interkommunalt samarbeid innenfor landbruk for å se på ressursituasjonen i Melhus og Skaun er ferdig. I den sammenheng må vi også se på hvordan vi skal organisere friluftens arbeidet i kommunen. Melhus kommune avventer nå tilbakemelding fra Skaun på dette området.

Sterkere krav til klimatilpasninger gjør at kartlegging av vannbasene våre er viktig. Vi har startet opp et prosjekt med dette som det er viktig at gjennomføres slik at vannbasene i hele kommunen blir oppgradert. I 2017 ble stikkledninger langs kommunale veier målt inn og påført dimensjon. I 2018 er det gjennomført et kartleggingsprosjekt og analyser samt en del markarbeid for å oppdatere kartgrunnlaget med korrekte bekker og vassdrag. Dette arbeidet vil bli videreført i 2019. Vi har fått innvilget skjønnsmidler til dette prosjektet. Korrekte vannbaser er et viktig grunnlag for å gjøre nødvendige beregninger i forbindelse med fortetting og utbygging, og beregning av flomveier.

Kommunens ansvar i h.h.t forurensingsloven medfører behov for tilsyn med spredte avløpsanlegg, god kartlegging og sammenstilling av analyser av renseseffekt, og ikke minst målrettet avviksoppfølging. Resultater fra tilsyn på nyere private avløpsanlegg i andre deler av landet viser at også mange nye anlegg renser dårligere enn forventet. Kommunen bør derfor i større grad også fokusere sitt tilsynsarbeid mot slike anlegg, da spesielt minirensesanlegg. Dette både for å sikre god vannkvalitet i bekker og vassdrag, motivere leverandører og anleggseiere til god oppfølging og service, øke kunnskapen i alle ledd om hva som skaper gode driftsbetingelser og sikre at de store investeringene på dette området står i forhold til forventningene.

Tilsynsoppgaven må anses å være krevende både kompetansemessig og ressursmessig. Arbeidet vil kunne effektiviseres gjennom et felles tilsynsopplegg med nabokommuner, eksempelvis gjennom vertskommunesamarbeid eller IKS. Slikt samarbeid er også viktig for helhetlige kompetansebygging og erfaringsutveksling. Vi bør begynne å utrede slikt samarbeid i løpet av økonomiplanperioden.

8.4 Bygg og eiendom

8.4.1 Området omfatter

Bygg- og eiendom med tjenestene forvaltning, drift og vedlikehold samt nybygg.

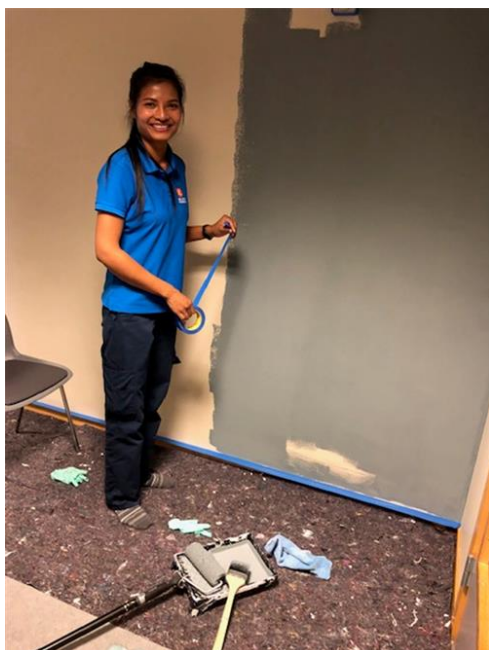
8.4.2 Ansvarsområde

Tjenester: Drift og vedlikehold, renhold, boligforvaltning (inkludert egen gruppe for bosetting av flyktninger) bolig og bosettingsavdeling og nybygging.

Forvalte den kommunale bygg og eiendomsmassen på mest mulig effektiv og hensiktsmessig måte. Påse at renhold utføres i henhold til moderne prinsipper for renhold og at "Innemiljøstandarden" legges til grunn. Boligmassen forvaltes på en god og effektiv måte.

Prosjekttere og gjennomføre nybygg og rehabilitering på en kostnadseffektiv måte og med god kvalitet og positiv miljøpåvirkning. Gjennomføre kommunens boligpolitikk gjennom den til enhver tids gjeldende handlingsplan.

8.4.3 Status og utviklingstrekk

Nasjonale føringer og satsningsområder

- *Bolig for velferd* – nasjonal strategi for boligsosialt arbeid. Denne strategien omhandler alle satsningene innenfor Bygg og eiendoms boligarbeid/boligsosialt arbeid.
- Bygg og eiendom har mål om å være blant de fremste av kommunens virksomheter på forebyggende arbeid ved å tilrettelegge for praksisplasser, dette ved å tilby lærlingeplasser, sommerjobber for ungdom, arbeidsutprøving fra NAV eller flyktingetjenesten og andre organisasjoner som tilrettelegger for dette.

Lokale trekk og vurderinger

Det må arbeides med å implementere alle våre delsystemer i et nytt helhetlig system. Dette medfører en bedre totaloversikt over hele FDVU-ansvaret, og som vil føre til et bedre grunnlag for å treffe riktige avgjørelser for optimal ressursbruk.

8.4.4 Behov

- Vise vedlikeholdsbehov og investeringsplaner for den eksisterende kommunale bygningsmassen inklusiv bygningstekniske avvik som følge av tilsyn som brann, mattilsyn, el tilsyn eller etter forskrift av miljørettet helsevern. Benytte "IK-bygg" som verktøy for å synliggjøre byggenes tilstand og skaderisiko. IK-bygg er et internkontrollsystem utviklet av NKF (Norsk kommunalteknisk forening) og skal integreres mot vårt tidligere system "V-pro". Verktøyet skal benyttes i samarbeid med driftslederne og virksomhetene i forhold til oppfølging av tiltakene i gjennomføringsfasen av vedtatte tiltak, registrering av nye behov og tiltak samt som en løsning for bestilling av utførelse av behov i den daglige driften. Alle behov og tiltak registrert i systemet vil danne grunnlag for vedlikeholdsbehovet totalt sett.
- Leverer renholdstjenesten i Melhus kommune i henhold til «Innemiljøstandarden» og sikre økonomien i dette gjennom å jobbe aktivt med KOSTRA. Renholdsavdelingens største utfordring inn i framtida er rekruttering. For å vinne kampen om de beste folkene jobbes det med å skape et godt omdømme slik at vår avdeling blir attraktiv for de beste renholderne.
- Oppfølging av Klima- og energiplanen er viktig for å nå målet om redusert energibruk i kommunale bygg. Vi vil fortsette å følge opp energiforbruket ved å forlenge avtalen for videre samarbeid med AF-gruppen som gjennom tett oppfølging av driftspersonale i våre kommunale bygg overvåker dette. AF-gruppen er vår samarbeidspartner i EPC-avtaler (Energisparekontrakter).

- Melhus kommune har i perioden 2016 - 2020 en samarbeidsavtale med Husbanken. Denne definerer Melhus kommune som en programkommune. Gjennom avtalen har Melhus kommune en egen programplan og årlige handlingsplaner. Boligsosial handlingsplan er klar for rulling, men dette forventes til medio 2020, da man i programperioden jobber etter nevnte programplan og handlingsplaner. I tillegg bør det tidlig i 2020 vurderes om boligsosial handlingsplan skal erstattes med en boligpolitisk plan. Om Melhus kommune kvalifiserer til en ny samarbeidsavtale avgjøres av Husbanken i slutten av 2019. Om så er dette en periode som vil vare fra 2020 – 2023.
- Enheten vil i planperioden påvirkes av alt arbeidet med byggingen av både ny barnehage på Korsvegen og bygging av ny barneskole på Gimse inkludert idrettshall. Dette bidrar til å presse den administrative kapasiteten samtidig som det er interessante prosesser og jobbe med.

8.5 Teknisk drift

8.5.1 Området omfatter

Kommunale veger og gatelys, trafikkisikkerhetsarbeid, sikringskjøring, naturskader, kommunale avgifter og eiendomsskatt. Vannforsyning, avløpshåndtering og private avløpsanlegg.

8.5.2 Ansvarsområde

Inntaksledning i Benna.

Effektiv og hensiktsmessig drift og vedlikehold av kommunaltekniske VVA-anlegg innenfor de årlige rammene som er vedtatt.

Videreføre tiltak og oppgaver som fremkommer i overordnede planer og enkeltvedtak.

Prosjekttere og gjennomføre nyanlegg og vedlikeholdsprosjekter i henhold til vedtak og overordnede planer på en kostnadseffektiv måte med god kvalitet.

8.5.3 Status og utviklingstrekk

Store dimensjoner. Avgreinsingskum.

Kryssing av Gaula.

Vannleveranse fra MeTroVann og overføring av spillvann til Høvringen avløpsrensseanlegg er nå satt i drift. Mengdemålinger dokumenterer at andel uregistrert forbruk (lekkasjer og ikke betalende forbrukere) på det kommunale forsyningsnettet, er for stort. Videre viser mengdemålingene at andel fremmedvann er for stor. Videreføring av arbeidet med lekkasjereduksjon, kontakt med ikke-betalende forbrukere, kartlegging og sanering av funksjonsdårlige avløpsledninger vil fortsatt være en høyt prioritert oppgave i perioden.

Mange private utbyggingsplaner, medfører mye arbeid med gjennomgang og godkjenning av tekniske planer. Bruk av ressurser til kommunens egne områdeplaner påvirker også organisasjonens egen drift og gjennomføringsevne av egne tekniske anlegg.

Teknisk drift har siste året arbeidet med en organisasjonsutvikling der et av målene har vært å styrke plansiden, med tanke på foreliggende høringer og behandling av tekniske planer. Denne gjennomgangen har resultert i fire avdelinger (drift av veg, drift av vann- og avløp, prosjekt VVA og plan). Rådmannen legger opp til å styrke både planleggingskompetansen og prosjekteringskompetansen på vei fom neste års budsjett. Dett blir svært viktig for å kunne operere både forpliktelser innen byvekstavtalen og utbyggingsavtaler.

Prosjekter som har vært fokus på det siste året er oppgradering av gatelyst, ny avløpspumpestasjon på Jaktøya og sanering av vann- og avløpsledninger i Lykkjvegen. Oppfølging av reguleringsplaner for ny gang- og sykkelveg langs Nævsvegen, og mellom Losenkrysset og Hermanstad. Deltakelse og gjennomgang av saneringsbehov og kapasitet av ledningsnettet i forbindelse med sentrumsplan. Det er utredet muligheter for sanering ved Gresjmovegen, og igangsatt arbeider med hovedplan for vann og for avløp. Sistnevnte slutføres i 2020.

Det forventes fortsatt et meget stort påtrykk fra private utbyggere om å bygge ut boligområder. Oppfølging og gjennomgang av tekniske planer vil fortsatt være i fokus sammen med kommunens egne behov, både kortsiktig og langsiktig. Store og krevende oppgaver innenfor veg, vann og avløp vil påvirke kommunebudsjettet og avgiftsnivået. Det blir derfor viktig å få behandlet og vedtatt hovedplaner for disse fagområdene, slik at det blir forutsigbarhet for både avgiftsnivå og utviklingstakt i kommunen.

Nasjonale føringer og satsningsområder

Utbygging av E6 sør for Trondheim, berører Melhus i stor grad. Teknisk drift vil være involvert i planfasen og utbyggingsfasen, og denne utbyggingen vil pågå over flere år.

Klimaendringer er i fokus, og nye krav og retningslinjer pålegger oss til å endre lokale krav. Blant annet dimensjonering av vår infrastruktur, spesielt overvann.

Lokale trekk og vurderinger

Det er stor aktivitet i flere av kommunens tettsteder, og spesielt i Melhus sentrum. Nå når sentrumsplanen er vedtatt, forventes et høyt påtrykk fra flere aktører som ønsker å igangsette utbygging i sentrum. Aktiviteten i sentrum vil påvirke trafikkmønster og eksisterende infrastruktur i stor grad. I tillegg vil planlagt utbygging av Gimse barneskole og ønske om en områdeplan for Brekkåsen, påvirke aktiviteten innfor teknisk sektor. Aktivitetsnivået de kommende årene i forhold til de utfordringer det er å skaffe og beholde ressurser i enheten, er og vil være en krevende oppgave.

8.5.4 Behov

Drift

Melhus kommune sitt vedtak om å være en profesjonell arbeidsgiver, gir forventninger om å ha et stort fokus på HMS i sin driftsorganisasjon. Innenfor Teknisk drift er det fokus på sikkerhet og arbeidsmiljø på utestasjonene. Det er gjennom vernerunder avdekket mange behov som det søkes forbedringer på, og kontinuerlig forbedringer gjennom strakstiltak og investeringstiltak blir en viktig oppgave.

Det arbeides mot å samle den operasjonelle driften til ett oppmøtested, med nødvendige fasiliteter som dekker dagens krav til HMS. Videre ivareta nødvendige garasjebehov for transportmidler og utstyr samt et fungerende beredskapslager.

Utbyggingsprosjekter

Teknisk drift har 5-6 prosjektledere for å gjennomføre egne prosjekter. Ut fra tilgjengelige ressurser, må vedatte, og igangsatte prosjekter gjennomføres etter en krevende prioritering. Følgende prioritering legges til grunn for videre arbeid:

Prioritet 1:

- Vann og avløp langs E6, Kvål-Melhus sentrum

Kommunen må følge opp entreprenørens prosjektering og gjennomføre egen prosjektering, i forbindelse med omlegging av infrastruktur (vann og avløp) når detaljprosjektering og bygging av ny E6 er påbegynt i 2020. God oppfølging kan redusere kommunens kostnader med omleggingen. Anlegg som ligger i eksisterende veggrunn må bekostes av ledningseier (kommunen), og det er derfor viktig at optimale løsninger benyttes og at en ser på helheten og at det bygges for fremtiden.

- Avløpsanlegg Jaktøya-Lerli-Kvammen

Overføring av spillvann fra Åsvegen og Kvammen med videre forbindelse til Løvset, er nødvendig i forhold til kapasitet på avløpsanleggene på Løvset. Utbyggingen på Løvset sammen med utbygging i Melhus sentrum, påvirker kapasiteten på eksisterende anlegg i sentrum og videre nedstrøms. Overføring via Lerli til Jaktøya frigjør kapasitet på eksisterende anlegg, som igjen påvirker tidpunktet for nådd kapasitet på eksisterende anlegg, spesielt i sentrum.

- Vann og avløpsanlegg Losenkrysset-Hermanstad

Oppfølging av prosjekteringsarbeidene med vann og avløpsanlegg må tas samtidig med detaljprosjektering av gang- og sykkelvegen. Videre må det sees i sammenheng med den videre utbyggingen på Hermanstad. Byggingen av g/s forventes oppstartet våren 2020.

- Gatelys, lovpålagt energimåling

Nødvendig oppgradering av gatelysanlegg slik at all forbruksstrøm måles i henhold til pålegg fra NVE til alle kraftleverandørene. I tillegg vil eldre lysarmatur bli skiftet ut med LED-armatur på enkelte strekninger, slik at energiforbruket og vedlikeholdskostnader reduseres. Dette prosjektet vil pågå i hele perioden.

- Hovedplaner for vann og avløp

Det vurderes som viktig å gjennomføre en overordnet analyse av eksisterende anlegg og strategisk planlegging. Gode planverk vil være viktig for å få en felles forståelse (faglig og politisk) av hvilke prioriteringer som gjøres om fremtidige tiltak på vann- og avløpsanleggene i kommunen.

- Vann og avløpsanlegg i Melhus sentrum

Vurderingene som er gjennomført i forbindelse med områdeplanen for Melhus sentrum, utredes videre i 2019, for deretter å planlegge prioriteringer og utbyggingstakt til selve anleggsarbeidene. Prosjektering og utførelse vil fremkomme i ØHP 2020-2023.

- Hovedvannforsyning til Melhus sentrum

Ny vannledning ned fra Gimse til Martin Tranmæls veg, planlegges som en hovedledning til sentrum i tillegg til eksisterende ledning i Gammelbakkane. Sistnevnte er en eldre ledning av asbestsement. En ønsker å redusere risikoen for et brudd på denne ledningen i forbindelse med utbygging av ny Gimse barneskole. Et brudd/skade på denne ledningen vurderes å kunne gi store skader og konsekvenser. Ved å sikre forsyning til sentrum i dette området, vil en redusere sannsynligheten for skader og svikt i forsyningen nå arbeidene startes opp med bygging av ny Gimse barneskole.

- Avløpssanering Korsvegen etappe 2

En strekning med en spillvannsledning som fungerer dårlig. Store innlekkinger av fremmedvann som tar all kapasitet i ledningsnettet og medfører forurensing av resipient. Utbedring av denne strekningen medfører økt kapasitet på hovedledningen inn mot renseanlegget og selve renseanlegget. Ringvirkningene er økt kapasitet til avløpsanlegget, slik at planlagte boligfelt som Sandbakken og Bøveråsen, kan knytte seg til det offentlige avløpsanlegget.

Prioritet 2

- Gåsbakken avløpsrenseanlegg

Nylig gjennomførte tilstandsvurdering av eksisterende avløpsanlegg viser at anlegget er modent for rehabilitering. Tilstandsvurderingen viser videre at anleggets dimensjonering ikke er tilpasset ytterligere tilkoblinger, ut over dagens belastning. En oppgradering vil medføre muligheter til flere tilknytninger og mindre forurensing av resipient.

- Sanering av vann og avløpsledninger i Varmbo boligområde

Avløpsanleggene i Varmbo boligfelt er av svært dårlig kvalitet. Det er mye innlekking av fremmedvann i spillvannsnettet, og mye forurenset kloakk i overvannsnettet. Gjennomføring av prosjektet vil medføre reduserte overføringskostnader til Høvringen renseanlegg og mindre forurensing til Varmbobekken.

- Ny driftssentral for Teknisk drift

Melhus kommunes driftsavdelinger har i dag ingen tilfredsstillende oppmøte-, garderobe- eller verksteder etter kravene i Arbeidsplassforskriften. Behovet for utbedringer er påtrengende på alle steder. For å kunne utnytte og forbedre dagens mannskaper ved driftsavdelingen er det en klar fordel om alle møter på samme plass. Samlokalisering av uteseksjonen til Teknisk drift gir flere positive ringvirkninger. Det frigjøres plass til Gauldal Brann- og Redning IKS (GBR IKS) ved Søredden 2, samle rør- og delelager til vann og avløp på ett sted, tilfredsstillende (HMS) oppmøtelokaler til de ansatte.

Varmbu renseanlegg (avløp)

Som konklusjon så er forholdene på Varmbu kritikkverdige i forhold til at kravene som gjelder for personalrom i hht. arbeidsmiljøloven ikke er oppfylt. Det er spesielt ventilasjons- og garderobeforholdene som er kritikkverdige.

Teigen (vann)

Som konklusjon så er det store mangler når det gjelder personalrom på Teigen, og slik situasjonen er så kan containeren alene ikke kvalifisere som personalrom.

Søregga (veg)

Som konklusjon så er det også her store mangler når det gjelder personalrom, hovedsakelig fordi en container uten ventilasjon ikke kan kvalifisere som et godt personalrom for 8 personer, at disponible lokaler inne i bygningen er oppdelt og kan bare benyttes sammen med andre etater slik at det er uklart hvor "grensen" går, og personalrommene er dessuten plassert på en slik måte at den tiltenkte bruken blir vanskelig (garderober).

Rådmannen er av den oppfatning at det er sterkt påkrevd og samlokalisere utedrifta innen kommunens VVA. Rådmannen er også av den oppfatning at det bør legges til grunn en maksimalramme på 39 mill. kroner til bygging av ny driftssentral med tilhørende erverv av tomteareal.

8.6 Mål for sektoren

8.6.1 Samfunn

Overordnet mål	Delmål	Måleindikator	Resultat 2018	Resultat 2019	Mål 2020
Melhus kommune skal ha et levende lokaldemokrati					
Melhus kommune skal føre en bærekraftig og langsiktig miljø-, klima- og energipolitikk	Veksten i persontrafikken skal gjennomføres med kollektivtransport, sykkel og gange i tråd med nullvekstmålet i byvekstavtalen	Andel av yrkespendlere som reiser kollektivt			

Overordnet mål	Delmål	Måleindikator	Resultat 2018	Resultat 2019	Mål 2020
	Rehabiliter spredte avløpsanlegg for å bedre tilstanden i vann og vassdrag	Ant anlegg rehabilitert (ferdigattest)		11	50
	Revidere klima og energiplan for 2020-2023, inkludert handlingsprogram				
	Riktig energiforbruk i skolebygg	Antall skolebygg med energiforbruk høyere enn KOSTRA-gruppe 07	2		0
Melhus kommune skal ha tilfredsstillende samfunnsikkerhet og beredskap	Kommunen skal gjennom et helhetlig og systematisk arbeid, ROS-analyser og øvelser bidra til at samfunnsikkerhet og beredskap integreres i all kommunal virksomhet og planlegging				
Melhus kommune skal legge til rette for utvikling og vekst i hele kommunen	Gjennomføre gjeldende planstrategi				
Melhus kommune skal ha et aktivt jordvern	Kommunen skal bidra til at det nasjonale jordvernmålet nås, ved en sterk begrensning i omdisponering av fulldyrka jord.(Landbruksplanen)	Ant dekar omdisponert areal; jordlov (KOSTRA)			15
		Ant dekar omdisponert plan- og bygningslov (KOSTRA)			0
Melhus kommune skal ha en aktiv næringspolitikk	Sikre god samhandling mellom Melhus kommune og eksterne aktører innen næringsarbeidet				
	Bidra til å gjøre Melhus kommune til en aktiv næringslivskommune				
	Volumproduksjonene våre innen melk, kjøtt og korn skal videreutvikles og økes				
	Økt verdiskaping sikres gjennom satsing på videreforedling og utvikling av matmangfoldet, med basis i bærekraftige produksjoner og god dyrevelferd				

8.6.2 Organisasjon

Overordnet mål	Delmål	Måleindikator	Resultat 2018	Resultat 2019	Mål 2020
Melhus skal være en profesjonell og attraktiv arbeidsgiver	Kommunen skal som helhet ha et sykefravær på under 7%	Langtidsfravær	4 %	5,7 %	2,9 %
		Totalt fravær	5,9 %	5,5 %	4,2 %
		Forbrukerrådets Kommunetesten		43,1	50
Melhus kommune skal ha en fleksibel og endringsdyktig organisasjon med motiverte, engasjerte og modige medarbeidere	Gjennomføre og bruke medarbeiderundersøkelsen i forbedringsarbeidet ved den enkelte enhet				

8.6.3 Tjenester

Overordnet mål	Delmål	Måleindikator	Resultat 2018	Resultat 2019	Mål 2020
Melhus kommune skal være tilgjengelig og brukerorientert					

Overordnet mål	Delmål	Måleindikator	Resultat 2018	Resultat 2019	Mål 2020
Melhus kommune skal ha gode, tilpassede tjenester til barn/unge, voksne og eldre	Gjennomføre og bruke brukerundersøkelser i forbedringsarbeidet for den enkelte enhet	Resultat for brukere brukerundersøkelse byggesak	4,1		4,1
	Forbedre den kommunale saksbehandlingen	Være blant de 150 beste kommunene innen Saksbehandling i Kommunebarometeret	352	224	150

8.6.4 Folkehelse

Overordnet mål	Delmål	Måleindikator	Resultat 2018	Resultat 2019	Mål 2020
Melhus kommune skal være en foregangskommune innen folkehelsearbeid	Rent vann og sikker vannforsyning til kommunens abonnenter	Bedre Vann indikator – kvalitetsindeks for vannforsyning	3,6		3,8
	Reduksjon av utslipp fra kommunale avløpsanlegg til bekker og vassdrag	Bedre Vann indikator – kvalitetsindeks for avløpstjenesten	2,2		2,9
	Sørge for kunnskapsbasert folkehelsearbeid i organisasjonen				
Melhus kommune skal være blant de fremste på forebyggende arbeid	Forebygge rus- og psykiske problemer blant barn og unge				
	Forebygge muskel og skjelettproblemer i befolkningen gjennom økt fysisk aktivitet og god psykisk helse				
Melhus kommune skal legge til rette for at innbyggerne aktivt deltar i samskapingen av egne livsvilkår og lokalsamfunn	Benytte ressursgruppe folkehelse til å komme i dialog med befolkningen om lokale folkehelseutfordringer				
	Bruke frivillighetssentralen som arena for innbyggerdialog og aktivitet overfor særskilte grupper				

8.6.5 Økonomi

Overordnet mål	Delmål	Måleindikator	Resultat 2018	Resultat 2019	Mål 2020
Melhus kommune skal ha en sunn kommuneøkonomi	Holde tildelt netto budsjett	Prosentvis avvik fra budsjett totalt	-0,5 %	0 %	0 %
Melhus kommune skal gi effektive tjenester på rett nivå					

8.7 Budsjettall

Nedenfor er en oppstilling over hvordan sektorens og enhetenes rammer er endret over tid.

Beskrivelse	Regnskap 2018	Oppr. Bud 19	Rev bud (2.tert)	Budsjett 2020 inkl tiltak	Endring fra 2019 til 2020	Herav effekt av tiltak i 2020	Tiltaksnr (drift/invest)
Plan og utvikling kommunalsjef	1 226	1 445	1 422	-123	-194		D143
Bygg og eiendom	40 975	44 380	43 869	45 976	2 107	510	D146, D149
Arealforvaltning	8 485	8 645	8 897	8 899	3		

Beskrivelse	Regnskap 2018	Oppr. Bud 19	Rev bud (2.tert)	Budsjett 2020 inkl tiltak	Endring fra 2019 til 2020	Herav effekt av tiltak i 2020	Tiltaksnr (drift/invest)
Teknisk drift	10 569	11 406	11 526	13 121	1 595	1 452	D59,D60,D66,D67,D68,D69,D70,D123
Plan	6 248	7 120	7 365	8 531	1 166	1 500	D64
Plan og utvikling	67 503	72 996	73 078	77 826	4 748	3 268	

Endringen fra prognose 2 tertial 2019 til budsjett 2020 kan foruten lønnsoppgjør og prisvekst forklares i nye planleggerstillinger på Teknisk Drift og konsulenthjelp på Plan. Disse er nærmere beskrevet i tiltaksrapporten, tiltak 64 og 59. For Bygg og Eiendom er økningen i kommunale avgifter, renovasjon og kraftpriser hovedforklaringen. Det er i tillegg tillagt 1/2 års effekt av FDV for Eid barnehage.

8.8 Selvkostbudsjett

Oversikten under viser løpende utvikling på selvkostfondene innen vann og avløp i økonomiplanperioden.

Avløp	2019	2020	2021	2022	2023
Utgifter	30700	35 996	35 479	37 331	39 806
Inntekter	29923	31 610	33 403	35 357	37 435
Saldo mot fond	777	4 386	2 076	1 974	2 371
IB fond	12 422	11 645	7 259	5 183	3 209
Avsetning					
Bruk	- 777	- 4 386	- 2 076	- 1 974	- 2 371
Saldo	11 645	7 259	5 183	3 209	838
Dette forutsetter en gebyrøkning på 6 % for hvert år.					
Vann	2019	2020	2021	2022	2023
Utgifter	18 846	19 830	21 214	22 187	22 771
Inntekter	20 977	21 653	22 338	23 029	23 736
Saldo mot fond	- 2 131	- 1 823	- 1 124	- 842	- 965
IB fond	- 962	1 169	2 992	4 116	4 958
Avsetning	2 131	1 823	1 124	842	965
Bruk					
Saldo	1 169	2 992	4 116	4 958	5 923
Dette forutsetter en gebyrøkning på 3 % for hvert år.					

8.9 Gebyrer

Kart, plan og byggesak

Det er lagt opp til en gebyrendring på 4% på byggesak fra 2019 til 2020. Dette er begrunnet med at det ligger an til betydelig underdekning i 2019. Det skal også innføres e-byggesak i løpet av 2020 noe som vil kreve mer ressurser i en periode. En vil senere komme tilbake til om dette på sikt kan medføre lavere økning i gebyrer på sikt.

For plan og kart og oppmåling er det lagt opp til en økning på 3,5%. På plan viser prognose for 2019 så langt underdekning. På kart og oppmåling styres det mot balanse i 2019.

Lønnsveksten innenfor disse områdene er ganske høy og kompenseres ikke, så kostadene med høyere lønnsutgifter må dekkes av høyere gebyr.

Vann, avløp og septikk

Det legges opp til en årlig økning i vannavgiften på 3% i hele planperioden. Dette tilsvarer lønns- og prisveksten. Slam håndteringen blir overført til nytt selskap i 2020. Med det datagrunnlaget en har i dag er det ikke grunnlag for å endre slamavgiftene fra 2019 til 2020. Den videre utviklingen vil en måtte komme tilbake til når en ser utviklingen i det nye selskapet.

Avløpsavgiftene øker med 6% fra 2019 til 2020 etter at de ble satt ned med 6% fra 2018 til 2019. Med andre ord ingen endring fra 2018 til 2020. For årene 2021 til 2023 er det også behov for å justere opp avgiftene noe mere enn den årlige lønns og prisveksten på 3% skulle tilsi. Med bakgrunn i økte investeringer innen sektoren samt noe økt bemanning og økte utgifter på levering av avløp til Trondheim er det behov for å legge seg på en årlig økning på 6% i planperioden for så å komme ned på lønns- og prisvekst vekst i 2024.

9 Virksomheter utenom kommunen

Nedenfor vises de ulike poster som føres på dette rammeområdet (tidligere benevnt som ramme 6). De største bidragene; til Gauldal Brann og Redning, samt til Melhus Kirkelig Fellesråd er nærmere omtalt i egne avsnitt.

	Regnskap 2018	Oppr. Budsj 2019	Reg budsjett 2019	Budsjett 2020	Endring fra 2019 til 2020	Herav effekt av tiltak i 2020
6000 Revisjon Midt-Norge IKS	1 193	1 193	1 193	1 229	36	0
6005 Sekretæriat for kontrollutvalget	376	357	360	330	-30	0
6010 Arbeidsgiverkontrollen	773	862	862	412	-450	0
6030 Melhus kirkelig fellesråd	8 947	9 222	9 373	9 672	299	0
6040 Andre religiøse formål	377	345	345	385	40	0
6050 Driftstilskudd Prestgårdsåna	125	125	125	125	0	0
6051 Driftstilskudd Gamle Hovin	40	40	40	40	0	0
6060 Tilskudd til Gaula Natursenter	250	250	250	250	0	0
6062 Vertskommunesamarbeid, Rovdyr	31	30	30	30	0	0
6085 Vekst Melhus AS	0	566	735	756	21	0
6090 Gauldal Brann og redning IKS	14 194	15 252	15 252	15 708	456	0
6095 Trondheimsregionen	475	398	428	488	60	0
6097 Tilskudd til 17. mai arrangement i Nedre Melhus	51	20	65	50	-15	0
6098 Tilskudd til næringsforeningen i Trheim avd Melhus	150	150	150	150	0	0
6100 Sagauka	495	442	398	0	-398	0
6101 Vannområdesekretariatet for Gaula	40	60	60	60	0	0
6102 Regionrådet Trondheim Sør	0	100	100	100	0	0
SUM Virksomheter utenom kommunen	27 517	29 412	29 766	29 786	19	0

9.1 Gauldal brann og redning

De viktigste endringene:

Endringer feiervesen:

For feiervesenet er budsjettforslaget tilpasset slik at fondet gradvis gjenoppbygges og vil komme på plussiden i løpet av to år. Feierfondet kom i minus i forbindelse med at det tok tid å få på plass ordning med feiing og tilsyn for fritidsboliger.

Gebysatsene for feiing og tilsyn forutsettes økt med 5,5 % per år, sånn som forutsatt i forrige økonomiplan. Gebysatsene for servicetjenester økes med 3 %.

Budsjettet øker med cirka 8 %. Hovedårsaken til økninga er at det i 2020 og videre blir helårsvirkning av ny stilling som var nødvendig for å kunne betjene fritidsboligene.

Gebyrregulativ for feiertjenesten:

Gebyrregulativ med satser for feiertjenesten, se kapittel 12.7.

Endringer brann- og redningsvesen

Budsjettforslaget for brann- og redningsvesen er i tråd med økonomiplanen.

Tabellen under viser noen av endringene:

Lønn til opplæring	262	24,4 %
Sosiale utgifter	381	15,0 %
Husleie, energi og renhold	128	5,9 %
Avskrivninger	-78	-5,8 %
110 kostnad	-224	-14,8 %
Kurskostnader	-112	-21,8 %

Lønnsvekst

Ordinær lønnsveksten er lagt inn med 3 %. De sosiale kostnadene øker fordi gruppelevi nå er tatt med som egen post i budsjettet og fordi alle kostnader til styre og representantskap nå belastes brannvesenet. (Ny forskrift til økonomibestemmelsene i kommuneloven, som forventes å tre i kraft fra årsskiftet, forutsetter dette).

Husleieøkning

Det er tatt høyde for økt leiekostnad i siste kvartal på grunn av utbedringer ved Melhus brannstasjon. Kostnadene knyttet til oppgraderingene på Melhus er beregnet å få helårsvirkning i 2021, med totalt cirka 335' kroner. Oppgraderingene ved Melhus brannstasjon er nødvendige for å få lukket Arbeidstilsynets avvik angående garderobeforhold og renhold av brannmateriell.

Endring i avskrivninger

Flere tidligere investeringer er nedskrevet og avskrivningene totalt reduseres derfor med 5,8 %, selv om det fortsatt gjøres nye investeringer.

Brannskole og annen kompetansegivende opplæring

Det budsjetteres med at 8 konstabler og 4 utrykningsledere skal ta brannskolekurs i 2020 og deretter 9 pluss 4 i 2021, i henhold til plan for kompetansegivende opplæring. Det er svært viktig å få gjennomført brannskolekurs sånn at vi kommer ajour med dette. Lønn til kompetansegivende kurs øker derfor med 24,4 %, mens kurskostnadene går ned med 21,8 %. I 2022 forutsettes det at opplæringsmidlene brukes til førerkort klasse C og kurs i utrykningskjøring og da vil lønnskostnadene minke mens kurskostnadene øker igjen. Det forutsettes at det settes av midler fra egenkapitalen til å dekke inn brannskolekursene i 2020 og 2021. Egenkapitalen er i sin helhet oppbygd av overskudd fra brannvesenet. Egenkapitalen har rom for å dekke noe av opplæringskostnadene og det er derfor riktig å gjøre dette, i stedet for å be eierne om ytterligere bidrag.

110-sentral

Bidraget til 110-sentralen reduseres fordi kostnadene der er bebudet å gå noe ned.

Investeringer

Styret vedtok i Ssak 14/16, 22. september 2016, ny investeringsplan for perioden 2017 – 2020. Planen er i hovedsak fulgt fram til nå, bortsett fra at styret vedtok å forsere gjennomføring av enhet for overflateredning til Lundamo fra 2020 til 2019. I 2020 er det forutsatt investert i ny liten mannskapsbil til Korsvegen og en servicebil til brannvesenet.

De beregnede avskrivningene i budsjettforslaget tar hensyn til disse investeringene.

9.2 Kirkelig fellesråd

Budsjettet for Kirkelig Fellesråd for 2020 inneholder en økning tilsvarende kommunal deflator.

Kirkelig Fellesråd har oversendt forslag til to tiltak som er vedlagt budsjettsaken; ekstra investeringsbevilgning på 3,250 mill kr inkl mva for å fullføre rehabiliteringen av Melhus kirke (investerings tiltak nr 1624), samt 253' i et driftstiltak for ekstra administrasjonsressurs (driftstiltak nr 125). I kommunestyrets budsjettforslag inngår kun investerings tiltaket.

9.3 Andre områder

For de andre områdene endres budsjettene stort sett med kommunal deflator. Sagauka er overført til Kulturenhetens budsjett for 2020. Arbeidsgiverkontrollen er budsjettert fram til 1.6.20. Deretter blir den statliggjort, og kostnaden fortsetter da i form av et redusert rammetilskudd fra Staten.

10 Investeringer, finansiering, gjeldsutvikling og rentekostnader

10.1 Investeringer og finansieringer

I tabellen nedenfor vises budsjettskjema Bevilgningsoversikt -investering i henhold til Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommune og fylkeskommuner §5-5. Denne viser en samlet oversikt over finansieringsbehovet og finansiering av investeringsregnskapet for 2020 (grått) og for hele planperioden. Kolonnen "nye prosjekter" samsvarer med kommunestyrets forslag til nye investeringstiltak som er "avkrysset" i vedlegget om investeringstiltak.

Bevilgningsoversikt investering						
	Igangsatte prosjekter	Nye prosjekter	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Investeringer i varige driftsmidler	250 619	193 366	443 985	359 048	129 395	91 536
Tilskudd til andres investeringer						
Investeringer i aksjer og andeler i selskapet	-	3 037	3 037	-	-	-
Utlån av egne midler						
Avdrag på lån						
Sum investeringsutgifter	250 619	196 402	447 022	359 048	129 395	91 536
Kompensasjon for merverdigavgift	(38 992)	(33 883)	(72 875)	(59 130)	(12 129)	(7 130)
Tilskudd fra andre	(4 100)	(7 375)	(11 475)	(38 500)	-	-
Salg av varige driftsmidler	-	(905)	(905)	(440)	(100)	(400)
Salg av finansielle anleggsmidler						
Utdeling fra selskaper						
Mottatte avdrag på utlån av egne midler						
Bruk av lån	(181 696)	(151 203)	(332 899)	(260 978)	(117 166)	(84 006)
Sum investeringsinntekter	(224 788)	(193 366)	(418 154)	(359 048)	(129 395)	(91 536)
Videreutlån	-	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
Bruk av lån til videreutlån	-	(50 000)	(50 000)	(50 000)	(50 000)	(50 000)
Avdrag på lån til videreutlån	5 742	-	5 742	8 030	7 851	7 509
Mottatte avdrag på videreutlån	(4 206)	-	(4 206)	(8 030)	(7 851)	(7 509)
Netto utgifter videreutlån	1 536	-	1 536	-	-	-
Overføring fra drift	(1 536)	(3 037)	(4 573)	-	-	-
Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond	(266)	-	(266)	-	-	-
Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond	(25 565)	-	(25 565)	-	-	-
Dekning av tidligere års udekket beløp						
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	(27 367)	(3 037)	(30 404)	-	-	-
Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	0	-	0	-	-	-

Her vises en spesifikasjon av bruken av lån pr investeringsområdet.

	Igangsatte prosjekter	Nye prosjekter	Budsjett 2020	2021	2022	2023
Spesifisering av lån						
<i>Melhus Kommunen ex selvkost</i>						
Bruk av tidligere låneopptak	-19 154	-2 400	-21 554	-580	-320	-2 080
Nytt låneopptak	-124 352	-122 453	-246 805	-202 298	-53 096	-30 666
Sum bruk av lån	-143 506	-124 853	-268 359	-202 878	-53 416	-32 746
<i>Startlån</i>	0	0	0	0	0	0
Nytt startlån	0	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
<i>Melhus kirkelig fellesråd</i>						
Bruk av tidligere låneopptak	-160	0	-160	0	0	-110
Nytt låneopptak	0	-2 600	-2 600	0	0	0
Sum	-160	-2 600	-2 760	0	0	-110
<i>Selvkost, vann</i>						
Bruk av tidligere låneopptak	-17 050	0	-17 050	-2 700	-1 100	-2 900
Nytt låneopptak	-100	-8 550	-8 650	-21 100	-18 300	-2 200
Sum	-17 150	-8 550	-25 700	-23 800	-19 400	-5 100
<i>Selvkost, avløp</i>						
Bruk av tidligere låneopptak	-14 950	0	-14 950	-9 250	-6 500	-7 850
Nytt låneopptak	-5 800	-15 200	-21 000	-25 050	-37 850	-38 200
Sum	-20 750	-15 200	-35 950	-34 300	-44 350	-46 050
<i>Selvkost, øvrig</i>						
Bruk av tidligere låneopptak	-130	0	-130	0	0	0
Nytt låneopptak	0	0	0	0	0	0
Sum	-130	0	-130	0	0	0
Bruk av tidligere låneopptak	-51 444	-2 400	-53 844	-12 530	-7 920	-12 940
Sum nytt låneopptak	-130 252	-148 803	-279 055	-248 448	-109 246	-71 066
Startlån	0	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
SUM bruk av lån 2019	-181 696	-151 203	-332 899	-260 978	-117 166	-84 006

I oversiktene nedenfor spesifiseres utgiftsbehovet for hvert enkelt investeringsprosjekt for hhv Melhus kommune,

Melhus kirkelige fellesråd og de ulike selvkost-områdene. Tabellen er inndelt i kolonner for hhv igangsatt prosjekter som er bevilget tidligere og nye prosjekter som har behov for nye bevilgninger. De enkelte nye prosjekter er nærmere omtalt i vedlegg pkt 13.2.

De største nye prosjektene gjelder Lena Park (bofellesskap samt 8 leiligheter og næringsareal på ca 560m2), parkeringsanlegg på Gimse, en rimeligere variant av driftssentral for tekniske tjenester enn den som ble fremmet (og forkastet) i fjorårets ØHP og en mellomfinansiering av gangbro over E6 inntil vi får dette refundert av Byvekstmidler.

	Igangsatt prosjekter	Nye prosjekter	Budsjett 2020	2021	2022	2023
Finansieringsbehov, Melhus kommune ex selvkost	217 406	219 402	436 808	358 978	123 496	97 690
Finansieringsbehov, Melhus kirkelig fellesråd	926	3 250	4 176	0	0	205
Finansieringsbehov, selvkost-vann	17 150	8 550	25 700	23 800	19 400	5 100
Finansieringsbehov, selvkost-avløp	20 750	15 200	35 950	34 300	44 350	46 050
Finansieringsbehov, selvkost	130	0	130	0	0	0
Korrigert for formidlingslån	-5 742	-50 000	-55 742	-58 030	-57 851	-57 509
Sum finansieringsbehov ex formidlingslån	250 619	196 402	447 022	359 048	129 395	91 536

Under vises en nærmere spesifisering for hver området helt ned på prosjektnivå.

Investeringsprosjekter Melhus kommunekasse

Prosjekt	Prosjektnavn	Igangsatt prosjekter	Nye prosjekter/nye bevilgninger	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Levetid år
1226	Interkommunalt IT-samarbeid - felles investering	7 000	11 250	18 250	0	0	0	5
1227	Digital samhandlingsplattform	808	0	808	0	0	0	
1228	GDPR og informasjonssikkerhet	805	0	805	0	0	0	
1229	Velferdsteknologi	1 510	0	1 510	0	0	0	
1230	Ny ERP løsning	2 063	0	2 063	0	0	0	
1231	Mobilitet-tilgjengeliggjøre digitale kommunale verktøy	0	375	375	0	0	0	5
1232	Innføre SvarUt og Svar Inn i alle fagsystemer	0	375	375	0	0	0	5
1233	Digisos - innføre digital søknad og dokumenthåndtering NAV/sosial	0	209	209	0	0	0	5
1234	IKT utstyr til barnehager	0	863	863	0	0	0	5
1235	Innføre lokaliseringsteknologi	0	625	625	0	0	0	5

Prosjekt	Prosjektnavn	Igangsatte prosjekter	Nye prosjekter/nye bevilgninger	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Levetid år
2308	Utrede barnehageløsning ved Rosmælen	0	0	0	0	0	500	
2313	Høllonda helsehus, utredning av ny demensavdeling	554	0	554	0	0	0	
2319	PAL-prosjekt	250	0	250	0	0	0	
2328	Ombygging Kroa eldresenter	1 157	0	1 157	0	0	0	
2337	Etablering av brakkeløsning Høyeggen skole	500	0	500	0	0	0	
2385	Utvidelse til 6 avdelings barnehage ved Hovin bhg	1 316	0	1 316	0	0	0	
2388	Ny barnehage Korsvegen	14 875	0	14 875	0	0	0	
2390	Ny barnahage Ler	0	0	0	0	0	0	
2397	Velferdsteknologi Buen sykehjem	5 104	0	5 104	0	0	0	
2401	Kjøp av kommunale boliger 2018	23 950	0	23 950	0	0	0	
2403	Nye bassenglys Buen bad	300	0	300	0	0	0	
2416	Ny Gimse skole og idrettshaller	108 400	0	108 400	137 000	27 920	4 456	
2418	Utskiftning av heiser	500	0	500	0	0	0	
2419	Eid skole, forprosjekt	313	0	313	0	0	0	
2420	Sykehjem, etablering av trådløst nettverk	1 200	0	1 200	0	0	0	
2421	Lena Park	0	49 200	49 200	73 800	0	0	40
2423	Velferdsteknologi Høllonda sykehjem	1 400	4 725	6 125	0	0	0	5
2428	Brannalarmanlegg i kommunale bygg	1 310	0	1 310	810	0	0	
2429	Ombygging Sørreggen (GBR) garderober	6 480	0	6 480	0	0	0	
2429	Tiltak mot granulat ved kunstgressbaner	875	0	875	0	0	0	
2437	Strandvegen barnehage - uteområdet	750	0	750	0	0	0	
2440	Flyfotografering	375	0	375	0	0	0	
2441	Digitalisering av byggesak	500	0	500	0	0	0	
2442	Kiosk tilknyttet kinosalen	475	0	475	0	-	-	
2445	E-lås	850	0	850	0	-	-	
2446	Nødstrøm Buen sykehjem	0	3 125	3 125	0	-	-	20
2444	Diverse investering Bygg og Eiendom 2020	0	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	40
2500	Uspesifisert	0	0	0	5 000	5 000	5 000	

Prosjekt	Prosjektnavn	Igangsatte prosjekter	Nye prosjekter/nye bevilgninger	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Levetid år
2443	Parkeringshus ved Melhuhallen	0	37 500	37 500	39 500	0	0	40
2453	Gimsøya bhg - ombygging av kjøkken	0	813	813	0	0	0	
2454	Kosekroken bhg - vognbod -utelekeplass	0	625	625	0	0	0	
2455	Presttrøa bhg - fallmatter	0	138	138	0	0	0	
2456	Strandvegen bhg - Vognbod, takoverbygg og asfalt	0	388	388	0	0	0	
2457	Tambartun bhg - vognbod og takoverbygg	0	250	250	0	0	0	
2458	Kulturhusutredning	0	375	375	0	0	0	
6706	Overvann Sørregga	0	0	0	0	200	0	
6707	Gang og sykkelveg, Nævsvegen	0	0	0	0	450	2 000	
6708	Bekkelukking Presttrøa-E6	0	0	0	0	0	2 000	
6813	Kregnesbakken	0	0	0	7 500	7 500	7 500	
6818	Gang og sykkelveg Losenkrysset-Hermanstad	19 100	0	19 100	0	0	0	
6825	Gateløp, energimåling	6 000	0	6 000	9 000	8 000	6 750	
6827	Sanering av bru nr 016 - Fremo bru	0	0	0	625	0	0	
6828	Snuplass, Lebergsvegen/Losavegen	0	0	0	500	1 500	0	
6830	Mindre trafiksikkerhetstiltak	190	0	190	0	0	0	
6831	Driftssentral	0	8 125	8 125	8 125	0	0	40
6833	Erosjonssikring Stor-Trondsveg/Kroken	1 750	0	1 750	3 000	3 000	0	
6834	Klimatilpassing	100	0	100	100	200	100	
6836	Øvre Møllefoss bru	550	0	550	2 500	0	0	
6837	Klefstad bru	355	0	355	0	0	0	
6839	Gimsvegen v/Rema-rundkjøring	0	7 000	7 000	0	0	0	40
6840	Investeringsbehov maskinpark-teknisk drift	0	5 188	5 188	3 488	1 375	1 875	10
6841	Gangbru over E6	0	24 000	24 000	0	0	0	1
6842	Gangbru over Gaula	0	1 000	1 000	0	0	0	40
6843	Trafiksikkerhetstiltak i Gimsvegen ved Bøndenessvingen	0	219	219	0	0	0	40
6846	p-hus ved stasjonsområdet	0	0	0	0	500	0	
9601	Formidlingslån	5 742	50 000	55 742	58 030	57 851	57 509	
9603	Egenkapital innskudd KLP	0	3 037	3 037	0	0	0	

Prosjekt	Prosjektnavn	Igangsatte prosjekter	Nye prosjekter/nye bevilgninger	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Levetid år
	Årets finansieringsbehov	217 406	219 402	436 808	358 978	123 496	97 690	

Investeringsprosjekter, Melhus kirkelig fellesråd

Prosjekt	Prosjektnavn	Igangsatte prosjekter	Nye prosjekter/nye bevilgninger	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Levetid år
1608	Horg kirkegård - støyskjerming	426	-	426	-	-	-	
1613	Nytt Orgel Melhus kirke	-	-	-	-	-	205	
1622	Melhus kirke - Varmestyringsanlegg m.m	500	-	500	-	-	-	
1624	Melhus kirke - rehabilitering	-	3 250	3 250	-	-	-	40
		-	-	-	-	-	-	
	Årets finansieringsbehov	926	3 250	4 176	-	-	205	

Investeringsprosjekter, selvkost-vann

Prosjekt	Prosjektnavn	Igangsatte prosjekter	Nye prosjekter/nye bevilgninger	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Levetid år
5442	Reservevann (samarb.m. Trondheim)	900	-	900	-	-	-	
6001	Bagøyvegen - vann	-	-	-	-	900	2 000	
6003	Varmbo boligfelt - vann	500	-	500	2 500	5 000	-	
6010	Ler -Lundamo utskiftning av eternittledning	-	-	-	-	-	1 000	
6015	Driftssentral teknisk drift - vann	6 500	-	6 500	6 500	-	-	
6016	Gimsvegen v/Rema - vannledning	-	1 000	1 000	-	-	-	40
6017	Hovedforsyning Melhus sentrum (Ø/V)	2 500	-	2 500	2 000	-	-	
6021	Sonevannmåling	200	-	200	200	200	200	
6024	Vannledning Skjerdingsstad-Røskaft, E6	-	-	-	-	-	500	
6027	Eternittledning, Gammelbakkan	-	-	-	-	-	200	
6028	Vannledning Ler-Losen	-	-	-	-	-	200	
6031	Krisevannunker	-	-	-	-	200	-	
6032	Vannkum Rye	700	700	1 400	-	-	-	40
6035	Hovinåsen VPS	400	-	400	-	-	-	

Prosjekt	Prosjektnavn	Igangsatte prosjekter	Nye prosjekter/nye bevilgninger	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Levetid år
6036	Rønningstrøa høydebasseng	250	-	250	4 000	8 000	-	
6038	Vannforsyning, Losenkrysset-Hermanstad	1 000	-	1 000	1 500	-	-	40
6039	Vannforsyning, Øvre Lyngen	300	-	300	-	-	-	
6040	Vannforsyning, Jaktøyen - Lerli - Kvammen	1 000	2 000	3 000	2 000	-	-	40
6041	Sanering av vannledning, Gruva	-	-	-	-	100	1 000	
6046	Brekåsåsen - vannforsyningsområdet	100	-	100	100	-	-	
6047	Vannledninger E6, Melhus sentrum - Kvål	2 250	1 250	3 500	3 500	1 500	-	40
6048	Overordnet tiltaksplan for vannforsyning, Melhus kommune	150	-	150	-	-	-	
6049	Høyeggen VPS	400	2 600	3 000	-	-	-	20
6050	Rønningstrøa VPS	-	500	500	1 500	-	-	20
6051	Ledningsanlegg til Rønningstrøa HBS	-	500	500	-	3 500	-	20
		-	-	-	-	-	-	
	Årets finansieringsbehov	17 150	8 550	25 700	23 800	19 400	5 100	

Investeringsprosjekter, selvkost-avløp

Prosjekt	Prosjektnavn	Igangsatte prosjekter	Nye prosjekter/nye bevilgninger	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Levetid år
6201	Bagøyvegen - avløp	0	0	0	0	1 500	1 500	
6204	Varmbo boligfelt - avløp	1 000	0	1 000	7 000	6 000	0	40
6210	Spillvannsløsning mot Høvringen renseanlegg	1 000	0	1 000	0	0	0	
6219	Bagøyvegen avløpsspumpestasjon	0	0	0	0	0	3 000	
6225	Avløpssanering Ler sentrum	0	0	0	500	2 000	0	40
6228	Driftssentral teknisk drift, avløp	6 500	0	6 500	6 500	0	0	40
6232	Gimsvegen v/Rema - avløp	0	2 000	2 000	0	0	0	40
6241	Avløpsledning Øysand-Klett	0	0	0	0	500	10 000	

Prosjekt	Prosjektnavn	Igangsatte prosjekter	Nye prosjekter/nye bevilgninger	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Levetid år
6242	Avløpsledning Røskaft-Hovin, E6	0	0	0	0	0	200	
6243	Spillvannsledning, Varmbubekken-Hølbekken	0	0	0	500	1 500	0	
6244	Avløpssanering Korsvegen etappe 2	900	600	1 500	0	0	0	
6245	Hovin RA, rehabilitering	0	0	0	250	0	0	
6246	Saneringsplan, Løvseth	0	0	0	0	300	0	
6247	Saneringsplan, Kvål	0	0	0	0	0	200	
6248	Saneringsplan, Øysand	0	0	0	0	0	250	
6249	Avløpsledning Skjerdingsstad-Røskaft, E6	0	0	0	0	0	500	
6250	Brekkåsen avløpssone	100	0	100	100	0	0	
6251	Spillvannsledning Ler-Losen	0	0	0	0	0	200	
6253	Spillvannsledning, Ler - Lundamo	0	0	0	0	0	500	
6255	Saneringsplan Hovin	0	0	0	0	200	0	40
6257	Spillvannsledning Ler-Kvål	4 000	0	4 000	500	20 000	4 000	
6260	Avløpssanering Tranmælsvegen	0	0	0	2 500	2 500	0	
6262	Avløpsanlegg, Losenkrysset-Hermanstad	1 500	0	1 500	1 500	0	0	
6263	Sanering Moavegen, Kvål	0	0	0	0	0	1 500	40
6264	Avløpsanlegg, Øvre Lyngen	300	0	300	0	0	0	40
6266	Avløpsanlegg, Jagtøya-Lerli-Kvammen	1 800	3 200	5 000	5 000	0	0	40
6268	Varmbubekken APS	0	0	0	1 250	1 250	0	
6271	Avløp E6, Melhus sentrum-Kvål	2 000	5 000	7 000	3 500	1 000	0	40
6272	Utskiftning av felleskummer, Hovin	400	0	400	400	0	0	
XXXX	Kvål øst, avløp	0	0	0	0	0	3 200	40
6274	Sanering Lundadalen APS	300	0	300	0	0	0	20
XXXX	Sanering Granmo APS	0	0	0	0	3 000	0	20
XXXX	Sanering Rønningen APS, Hovin	0	0	0	0	3 000	0	40

Prosjekt	Prosjektnavn	Igangsatte prosjekter	Nye prosjekter/nye bevilgninger	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Levetid år
6276	Avløpsanlegg, Løvset-Åsvegen	500	0	500	1 500	1 500	0	40
XXXX	Avløpsanering, Gruva	0	0	0	0	100	2 000	40
6277	Avløpsanlegg, Litjlerlia	300	200	500	500	0	0	40
6278	Overordnet tiltaksplan for avløpsanlegg, Melhus kommune	150	0	150	0	0	0	
6279	Kvammen APS	0	3 000	3 000	0	0	0	20
6275	Litlerlia APS	0	200	200	2 800	0	0	20
6280	Avløpsanlegg Gåsbakken	0	500	500	0	0	0	40
6281	Avløpsplan Fremo	0	500	500	0	0	0	40
XXXX	Avløpsanlegg Furuvegen og Eidsåsen, Korsvegen	0	0	0	0	0	4 000	
XXXX	Avløpsanlegg Gresjmovegen	0	0	0	0	0	9 000	
XXXX	Gresjmo APS	0	0	0	0	0	3 000	
XXXX	Granmoen APS	0	0	0	0	0	3 000	
	Årets finansieringsbehov	20 750	15 200	35 950	34 300	44 350	46 050	

Investeringsprosjekter, selvkost øvrig

Prosjekt	Prosjektnavn	Igangsatte prosjekter	Nye prosjekter/nye bevilgninger	Budsjett 2020	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Levetid år
5304	Digitalisering av arkiv, areal og teknisk - selvkost	130		130					
	Årets finansieringsbehov	130	0	130	0	0	0		

Oppsummert :

	Igangsatte prosjekter	Nye prosjekter	Budsjett 2020	2021	2022	2023
Finansieringsbehov, Melhus kommune ex selvkost	217 406	219 402	436 808	358 978	123 496	97 690
Finansieringsbehov, Melhus kirkelig fellesråd	926	3 250	4 176	0	0	205

	Igangsatte prosjekter	Nye prosjekter	Budsjett 2020	2021	2022	2023
Finansieringsbehov, selvkost-vann	17 150	8 550	25 700	23 800	19 400	5 100
Finansieringsbehov, selvkost-avløp	20 750	15 200	35 950	34 300	44 350	46 050
Finansieringsbehov, selvkost	130	0	130	0	0	0
Sum finansieringsbehov	256 362	246 402	502 764	417 078	187 246	149 045

10.2 Renter, avdrag og gjeldsutvikling

Tallene i dette kapittelet er eksklusive startlån.

10.2.1 Renter og avdrag i 2020

Nedenfor fremgår de ulike lån samt forventede renter og avskrivninger som er lagt inn i budsjettet for 2020:

	Gjeld 1.1.20	Gjeld 31.12.20	Rentekostnader 2020	Avdrag 2020
Lån				
14603972	553	461	2	92
14605049	551	368	2	184
14932770	214	107	1	107
14943617	154	93	1	62
14943654	687	412	3	275
14953102	605	432	3	173
KBN-20180503	141 127	134 243	3 120	6 884
KBN-20180504	148 285	140 871	3 278	7 414
KBN-20180526	53 455	51 731	1 183	1 724
KBN-20190286	89 562	87 003	2 141	2 559
Sertifikat 1	147 371	147 371	2 997	0
Sertifikat 2	182 902	137 177	3 255	45 726
Sertifikat 3.	134 701	134 701	2 738	0
Sertifikat 4.	226 032	226 032	4 591	0
Sertifikat 5	184 147	184 147	3 746	0
Sertifikat 6	200 000	200 000	4 064	0
Låneopptak kommunekassen 2020 for allerede vedtatte prosjekter	0	123 555	991	797
Nye investeringstiltak iflg Kommunestyrets vedtak	0	127 453	1 360	953
<i>Delsum</i>			33 456	
Rentesikringsavtaler				
1239097			1 590	
1403604			1 052	
2872			326	
4368			479	
9 241 91			997	

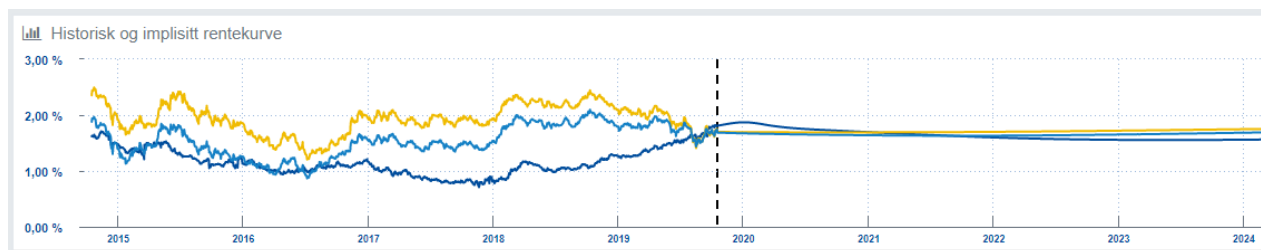
	Gjeld 1.1.20	Gjeld 31.12.20	Rentekostnader 2020	Avdrag 2020
Delsum			4 444	
Totalsum	1 510 345	1 693 169	37 919	66 911

Renter og avdrag er beregnet i Kommunalbankens lånemodell basert på markedsrentene for 3mnd NIBOR pr 1.oktober. Lånene i Kommunalbanken har et rentepåslag på denne renten på 0,40-0,60 %-poeng. Nye låneopptak er gitt et påslag på 0,60 %-poeng. Sertifikatporteføljen er gitt et rentepåslag på kun 0,20 %-poeng. Avskrivningstid på nye låneopptak vektet i forhold til levetiden på de investeringer de er ment å dekke.

Kostnaden knyttet til rentebindingsavtalene er også beregnet ift markedsrenteutviklingen.

Samlet rentekostnad for kommunen, inkl rentebindingskostnaden tilsier et nivå på 2,45 % for 2020.

Markedsrenten på 3 mnd NIBOR fremgår av den mørkeblå kurven nedenfor. Det forventes altså en svak nedgang i rentenivået i fireårsperioden. Forventet rentenivå ved inngangen til 2022 er nå ca 0,40 %-poeng lavere enn for ett år siden, grunnet internasjonale forhold. Dette gir et positivt bidrag på ca 6 mill kr årlig til Økonomi- og handlingsplanen for 2021-2023 i forhold til den planen som ble laget i fjor.

10.2.2 Renter og avdrag i 2021-2023

Tabellen nedenfor forteller hvordan renter (inkl. rentesikring) og avdrag forventes å utvikle seg de neste fire årene, hensyntatt de investeringstiltak som inngår i kommunestyrets budsjettframlegg:

	Prognose 2019	Bud 2020	Bud 2021	Bud 2022	Bud 2023
Renter løpende lån	34 372	37 918	39 043	39 712	38 307
Avdrag løpende lån inkl nye VAR-lån	63 741	67 133	74 415	79 264	81 308
SUM renter og avdrag løpende lån	98 113	105 051	113 458	118 976	119 615

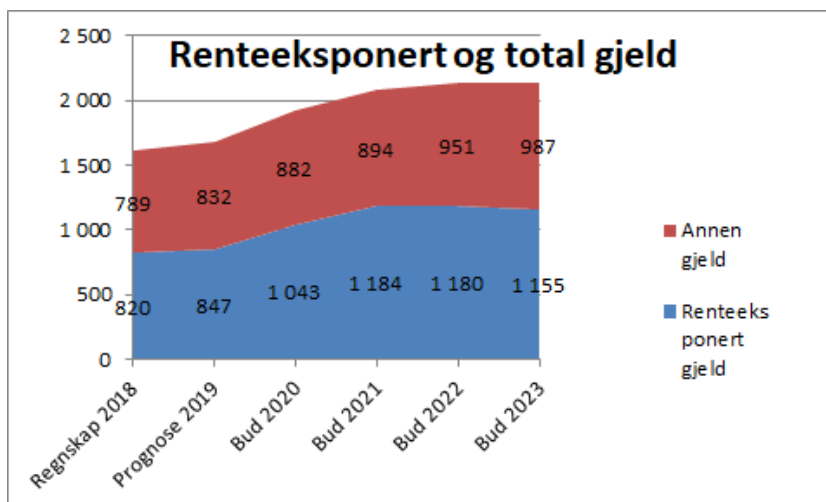
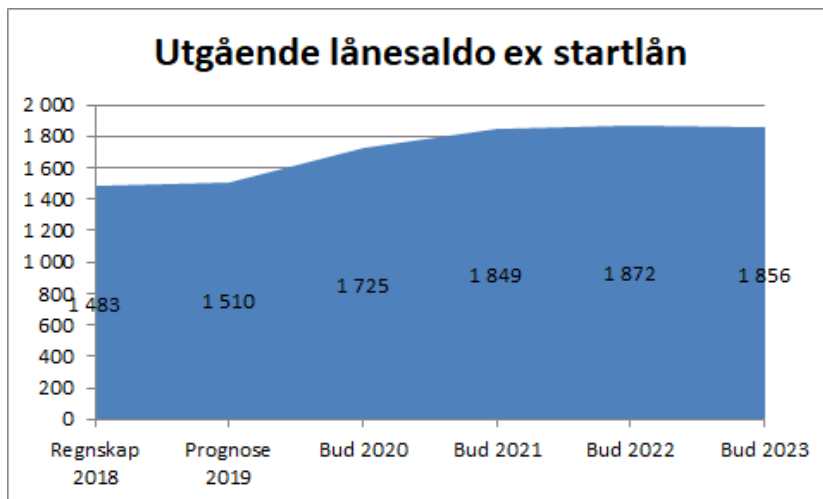
Som det fremgår vil altså rentekostnadene stiger ikke rentekostnadene så kraftig selv om lånesaldoene økes, som følge av forventninger om et litt synkende rentenivå over perioden.

10.2.3 Gjeldsutvikling 2019-2023

Som følge av de store investeringene man står over for de nærmeste årene, særlig knyttet til utbyggingen til ny Gimse skole med idrettshall og parkeringsløsning, vil det skje en stor netto gjeldsøkning fram mot 2022.

	Prognose 2019	Bud 2020	Bud 2021	Bud 2022	Bud 2023
Sum nye låneopptak	89 562	281 455	198 248	103 246	65 066
Sum avdrag inkl nye VAR-lån	-63 741	-67 133	-74 415	-79 264	-81 308
Netto gjeldsøkning	25 821	214 322	123 833	23 982	-16 242

Økningen i lånesaldo kan illustreres slik:

	Regnskap 2018	Prognose 2019	Bud 2020	Bud 2021	Bud 2022	Bud 2023
Utgående lånesaldo ex startlån	1 483	1 510	1 725	1 849	1 872	1 856
Utgående lånesaldo startlån	126	169	200	230	259	286
Brutto utlån	1 609	1 679	1 925	2 079	2 131	2 142
Utgående lånesaldo startlån	-126	-169	-200	-230	-259	-286
Rentekompensasjon	-92	-95	-79	-72	-65	-47
Ubrukte lånemidler	-145	-132	-117	-63	-50	-42
VAR-lån	-316	-325	-374	-418	-466	-501
Ansvarlig lån Trønderenergi	-111	-111	-111	-111	-111	-111
Renteeksponert gjeld	820	847	1 043	1 184	1 180	1 155

Det vises til kapittel 3 for en omtale av hvordan denne gjeldsutviklingen harmonerer med de finansielle måttallene som nylig ble vedtatt av kommunestyret.

10.3 Startlån / lån for videreformidling

1. FORSLAG TIL BEVILGNING TIL STARTLÅN FOR 2020

Startlån er en behovsprøvd låneordning hvor kommunen tar opp lån i Husbanken og som benyttes til videre utlån til kommunens innbyggere. Startlån skal bidra til at personer med langvarig boligfinansieringsproblemer kan skaffe seg en egnet bolig og beholde den. Låneordningen er regulert i «Forskrift om startlån fra Husbanken». I tillegg brukes «Husbankens veileder for saksbehandling av startlån i kommunene».

Melhus kommune har gjennom mange år tilbudt behovsprøvde lån og tilskudd til sine innbyggere, og mange har fått hjelp til å finansiere sine boligkjøp og boligtilpasninger gjennom disse ordningene. For mange vanskeligstilte er startlån og tilskudd det som skal til for å kunne skaffe egen egnet bolig eller kunne beholde bolig. Det jobbes aktivt med kommunens boligsosiale utfordringer, for bedre gjennomstrømming i den kommunale boligmassen og det settes fokus på fra leie til eie. Sentrale føringer er at barnefamilier og varig vanskeligstilte har høy prioritet for ordningen.

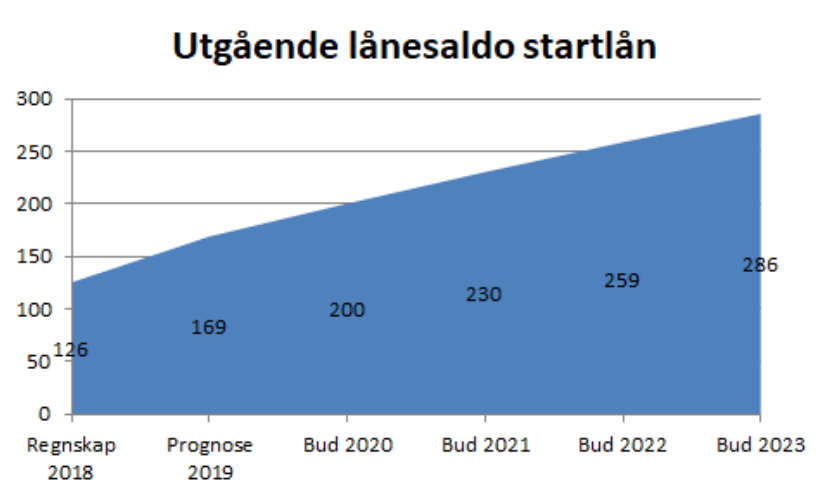
Søknadsinngangen og bruken av startlån i 2019 har vært svært høy. Det er pr utgangen av september 2019 utbetalt kr 44.761.500,-.

Med bakgrunn i kommunens boligsosiale arbeid og etterspørsel etter startlån **anbefales for 2020 at det tas opp kr 50.000.000,- i startlån fra Husbanken**. Det anbefales at lånet tas opp som annuitetslån med 30 års løpetid.

Pr 30.08.19 er det lånt kr 122.278.000 fra Husbanken til dette formålet. Da er ikke søknad om tilleggsbeviling på 20 mill kr for resten av 2019 inkludert.

2. UTVIKLING LÅNESALDO STARTLÅN

Dersom man forutsetter at det bevilges 50 mill kr for hvert år i fireårs-perioden, vil man få denne utviklingen:

Dette vil i så fall innebære en kraftig utlånsvekst for kommunen. Det er grunn for å tro at innstramningen i bankenes adgang til å yte boliglån vil / har medført økt etterspørsel etter startlån. Melhus kommune må ta stilling til hvor stor gjeld / risiko man ønsker å ta innenfor dette området.

11 Disposisjonsfond – tiltak og utvikling

Siden det nå er laget finansielle måltall for det frie disposisjonsfondet, er det laget en tenkt framskrivning for hvordan det frie disposisjonsfondet kan utvikle seg i planperioden.

I oversikten er det tatt inn de tiltak som forutsetter bruk av disposisjonsfondet. I tillegg er det benyttet tall fra kommunestyrets budsjettforslag for mindreforbruk pr år. Det er også forutsatt at 50 % av mindreforbruket i de respektive regnskapssakene vil bli benyttet til andre gode formål etter politikernes bestemmelse. De resterende 50 % er da forutsatt skal gå til å bygge opp det frie bufferfondet opp mot målsettingen på 3,0 % av driftsinntektene.

		Prognose 2019	Bud 2020	Bud 2021	Bud 2022	Bud 2023
	IB - Fritt disposisjonsfond (etter 2.tertialregnskap)	4 691	8 870	15 057	18 479	20 811
Tertial 2 / 2019	Oppgjør rettssak	-2 402				
ØHP 2019-2022	Forventet avsetning i opprinnelig budsjett 2019	10 844				
Tertial 1 / 2019	Forventet avsetning ved vedtak tertial 1/2019	5 360				
Tertial 2 / 2019	Forventet avsetning ved vedtak tertial 2/2019	5 319				
Regnskapssak 2019	Forventet avsetning ved regnskapsavslutning 2019 vedr. andel til Hermanstad K sak 72/19	-8 360				
Regnskapssak 2019	Forventet avsetning ved regnskapsavslutning 2019 til andre gode formål	-6 582				
Regnskapssak 2019	Forventet effekt av opprydding ift tidligere vedtak, jfr K sak 70/19		3 400			
ØHP 2020-2023	Bredbåndutbygging - Benna- Broka-Grøtan		-540			
ØHP 2020-2023	Bredbåndutbygging - Jåravegen til Korsvegen			-600		
ØHP 2020-2023	Bredbåndutbygging - Nordtømme, Skoladalsvege, Hølundavegen og Nævsvegen		-1 100			
ØHP 2020-2023	Generell bredbåndsutbygging		-500	-500	-500	-500
ØHP 2020-2023	Utredning/prosjektering flerbrukshall		-300			
ØHP 2020-2023	Forventet avsetning ved vedtak av budsjett 2020		10 454			
Regnskapssak 2020	Forventet avsetning ved regnskapsavslutning 2020 til andre gode formål (50 %)		-5 227			
ØHP 2020-2023	Forventet avsetning ved vedtak av ØHP for 2021			9 043		
Regnskapssak 2021	Forventet avsetning ved regnskapsavslutning 2021 til andre gode formål (50 %)			-4 521		
ØHP 2020-2023	Forventet avsetning ved vedtak av ØHP for 2022				5 664	
Regnskapssak 2022	Forventet avsetning ved regnskapsavslutning 2022 til andre gode formål (50 %)				-2 832	
ØHP 2020-2023	Forventet avsetning ved vedtak av ØHP for 2023					10 782

		Prognose 2019	Bud 2020	Bud 2021	Bud 2022	Bud 2023
Regnskapssak 2023	Forventet avsetning ved regnskapsavslutning 2023 til andre gode formål (50 %)					-5 391
ØHP 2020-2023	UB - disponibelt	8 870	15 057	18 479	20 811	25 702

12 Gebyrregulativer

Nedenfor fremlegges de ulike gebyrregulativer som finnes for kommunale tjenester - i den form de etter kommunestyrets vedtak tenkes publisert for kommunens innbyggere på hjemmesidene. Endringer i satsene fra 2019 er omtalt under egne avsnitt i kapittel 6, 7 og 8.

12.1 Pleie og omsorg

EGENBETALING FOR KOMMUNALE HELSE- OG OMSORGSTJENESTER

Matombringning					
Middag		kr	100	pr porsjon	
Fullkost per dag		kr	175	pr dag	
Tjenesten forutsetter behovsvurdering					
Middagssalg hjemmeboende		kr	100	Pr porsjon	
Tjenesten avtales direkte med kjøkkenet					
Leie av sengetøy					
Leie av sengetøy og håndklær		kr	258		
Vask av privat tøy		kr	258		
Dagsenteropphold					
Opphold per dag		kr	85		
Mat under oppholdet		kr	100		
Trygghetsalarm					
Beløpsgrense					
Under 2G	199 716	kr	103	pr. mnd	
Over 2G	199 716	kr	258	pr. mnd	
Følgende kostnader belastes i tillegg bruker: Nødvendig telefonabonnement (fast- eller mobilabonnement). Påløpte kostnader for testing av apparatet (for eksempel tellerskritt). Reparasjon av skade og batteriskift.					
Praktisk bistand					
Selvkost (timepris) for hjemmetjenester:		kr	443		
Praktisk bistand betales for hver time, inntil maksbeløpet. Tidsforbruket rundes av til nærmeste halvtime.					
Beløpsgrenser					
			Pr. Time	Ant. Timer	Maksbeløp
Under 2G	kr 199 716	kr	210	1	kr 210
2-3G	kr 199 716	kr	443	3	kr 1 329
3-4G	kr 299 574	kr	443	4	kr 1 772
4-5G	kr 399 432	kr	443	5	kr 2 215

over 5G	kr 499 290	kr 443	6	kr 2 657
1G pr. 01.05.19	kr 99 858			
Egenbetaling er regulert i forskrift om egenbetaling for kommunale helse- og omsorgstjenester av 17.12.18 nr. 2038 med hjemmel i Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester av 24.06.2011 §11-2. Satser pr. 01.01.20 (over) justeres i tråd med endringer i forskriften.				
Institusjonsopphold, korttid				
Heldøgns opphold	Pr. døgn	kr 170,00		
Dag-/nattopphold	Pr. døgn	kr 90,00		
Langtidsopphold	Beregnes etter inntekt			
Egenbetaling er regulert i forskrift om egenbetaling for kommunale helse- og omsorgstjenester av 17.12.18 nr. 2038 med hjemmel i Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester av 24.06.2011 §11-2. Satser pr. 01.01.20 (over) justeres i tråd med endringer i forskriften.				
Oppholdsutgift i institusjon/sykehjem, Langtid				
Fribeløpet før beregning av vederlag for langtidsopphold er pt satt til kr. 8 700.				
Oppholdsutgift	Pr døgn	3 303		
Utgifter	pr mnd.	99 789		
Utgifter	pr. år	1 197 474		
Egenbetaling er regulert i forskrift om egenbetaling for kommunale helse- og omsorgstjenester av 17.12.18 nr. 2038 med hjemmel i Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester av 24.06.2011 §11-2. Satser pr. 01.01.20 (over) justeres i tråd med endringer i forskriften.				

12.2 Utleietakster og regler for utleie av kommunale bygg

Enkeltrom på skoler

Type rom	Utleietakstr. påbegynt time
Klasserom/sløydsal/heimkunnskapsrom/musikkrom/Bibliotek, barnehagelokaler og lignende - til aktiviteter for lag/org.	Kr. 77
Gymnastikksaler m/scene og kjøkken til møte- og tilstelninger	
Høyeggen, Rosmælen, Flå, ½ sal Gimse ,Festsal Lundamo U., Brekkåsen,	Kr. 113
Gimse, Eid og Lundamo B. inkl. storstua	Kr. 144
Gåsbakken	Kr. 98
Lundamo skole, storstua (til konfirmasjon etc.)	Kr 3.873 pr. dag/arr.
Gymnastikksaler til sang- og musikkøving, kurs innen kroppsøving, treningspartier og lignende	Kr. 98uten garderobe/dusj

Type rom	Utleietakstpr. påbegynt time
Dusj/garderobe	Kr. 98
Svømmehall til trening	Kr. 390
Barnebursdag (til elev ved skolen + barnehagen)	Kr. 596 pr. bursdag

Utenbygds leietaker får påslag på 50% som tillegg til leieprisen.

Møter/øvinger beregnes ut fra en minstepris for 3 timer med påslag av ytterligere brukt tid.

I tillegg kommer utgifter til ekstra renhold og tilsyn der dette er nødvendig.

Billettpriser i folkebadene:

Voksne: Kr. 50,-

Barn: Kr. 30,-

Klippekort: Kr. 400,-

Aldersgrense: 16 år

Se også egne utleietakster for Hovin og Hølonde samfunnshus, samt Melhus Rådhus.

Generelle utleieregler og -takster for lokaler Melhus kommune eier

eller er medeier i.

I UTLEIEREGLEMENT

- Alle kommunale lokaler og lokaler som kommunen er medeier i, skoler, barnehager, og rådhuset, og uteareal til disse kan utleies etter regler som fastsettes av bygg og eiendom.
- Fastsetting av regler for den enkelte enhet må skje i henhold til gjeldende lover og forskrifter.
- Allerede inngåtte avtaler vedrørende asfalterte håndballbaner/idrettsbaner i
- umiddelbar nærhet av lokalene, kan ikke endres av de regler som fastsettes ved enhetene.
- Utleie til private som skal bruke kommunale lokaler til baking, ha Home party, etc. må avtales i hvert enkelt tilfelle og det skal betales leie.
- Ved utleie av kommunale lokaler til konfirmasjon/bryllup må leietaker sende inn søknad innen **august** året før arrangementet. Tildeling av lokalene skjer **innen 15.august året før**. Har flere ønske om samme dato, vil det bli foretatt trekning mellom søkerne.
- Overnatting i kommunale lokaler avgjøres i hvert enkelt tilfelle etter søknad, av virksomhetsledere (Bygg og eiendom/bruker av bygget) og brannvernleder.
- All utlevering av nøkler og gjennomgang av sikkerhetsrutiner ved all utleie, foregår kun mellom kl. 07.00 og 15.00 på hverdager, etter avtale med driftsleder.
- Alle arrangementer i regi av skole/barnehage går foran all annen utleie, unntaket er terminfestede kamper som kommer først.. Dette varsles senest en uke før arrangementet.
- Bygg og eiendom avgjør behovet for bruk av tilsynsvakter og ekstra renhold, i forbindelse med utleie av lokalene.
- Ved behov for utrykking av driftspersonell utover vanlig arbeidstid, der feil skyldes leietaker, vil leietaker bli belastet med minimum 2 timer overtid eller faktisk medgått tid.
- Virksomhetsleder for bygg og eiendom har ansvar for bygningene og skal påse at utleie skjer i henhold til fastsatte regler.
- Rådmannen tar avgjørelser ved tvilstilfelle.
- Formannskapet behandler søknader om avvik fra reglementet.

II. UTLEIETAKSTER

- Takstsystem og prinsipper for utleiesatser fastsettes av kommunestyret. Det utarbeides egne takster for skole-/barnehagelokaler, idrettshallene og rådhuset.
- Innbetaling skal skje til økonomiseksjonen etter regning utstedt på bakgrunn av utleielister fra enhetene.

c. Leie av uteområder er gratis for lag og organisasjoner innen kommunen.

d. Det er gratis utleie av idrettshaller og gymsaler til trening for alle aldersgrupper. Gratis utleie til trening følger den ordinære skoleruta med unntak av planleggingsdager, d.v.s. at alle skolens ferier er unntatt for gratis trening. Se for øvrig pkt. H angående spesielle bestemmelser. Når det gjelder betaling for kamper i hallene i Melhus kommune, så er dette gratis for aldersgruppen opp til og med 18 år. Aldersgruppen over 18 år skal betale for kamper. Det er gratis leie for alle lag/org. ved arrangement av stevner, cup'er, etc. i idrettshaller/gymsaler. Ved gratis leie av idrettshall og gymsaler til trening og kamper til aldersgruppen opp til og med 18 år, skal det ikke betales billettinntekter for publikum. Alle disse bestemmelsene gjelder kun for lag tilhørende Melhus kommune.

e. Skole-/barnehagelokalene utleies gratis til skolens/barnehagens rådsorganer/styre, elevlag, skolekor/-korps, kommunale nemnder og utvalg, musikkskolen, ferdighetstrening for elever og lærere, studieorganisasjoner/voksen opplæring og arrangementer 1. og 17. mai.

f. Alle aktiviteter som omfattes av pkt. e – studieorganisasjoner/voksen opplæring, men som er av inntektsbringende art for leietaker, faktureres husleie etter takster for utenbygdsboende for øvrig.

g. Andre kommunale lokaler utleies gratis til skoler og barnehager til arrangement som går i skolens/barnehagens regi

h. Generelle regler for gratisleie:

1. For tradisjonell lagvirksomhet:

Hvert lag eller øvingsgruppe:

- for barn under og i skolepliktig alder opp til 12 år: 1 øving gratis pr. uke i skoleåret.
- for barn 13-18 år: 2 øvinger gratis pr. uke i skoleåret
- for aldersgruppen over 18 år 2 øvinger gratis pr. uke i skoleåret

2. Til møtevirksomhet:

Hvert lag:- for barn under og i skolepliktig alder 1 gang gratis pr. måned i skoleåret

i. Utenbygds leietakere skal alltid betale leieavgift.

Utleietakster for Hølonda samfunnshus

Type rom	Utleietakstpr. påbegynt time
Sal med scene og kjøkken	Kr. 144
Salen til sang – og musikkøving, kursInnen kroppsøving, treningsparter og lignende	Kr. 98
Kjøkken (kommer i tillegg til andre rompriser)	Kr. 36
Minste møterom	Kr. 62
Begge møterommene sammen	Kr. 98
I tillegg til timeprisen kommer renholdsutgifter ved alle arrangement. Pris er alltid gjeldende timesats 100 % overtid og minimum 2 timer.	
Spesielle arrangementer inkl. renhold	
Hele huset til lukket arrangement/selskap/bryllup m/dans (inkl. renhold)	Kr. 3.873
Hele huset til bingo (inkl. renhold)	Kr. 1.550
Hele huset til offentlig dansefester/auksjoner	Kr. 13.110

Møter/øvinger beregnes ut fra en minstepris for 3 timer med påslag av ytterligere tillegg for brukt tid.

Utenbygds leietakere betaler et påslag på 50 % i tillegg til leieprisen.

Andelseiere får en reduksjon i leieprisen på 20 %.

Utleietakster for Hovin samfunnshus

Type rom	Utleietakst pr. påbegynt time
Storsal inkl. scene og kjøkken	Kr. 144
Storsal til trening/øving	Kr. 98
Kjøkken (kommer i tillegg til andre rompriser)	Kr. 36
Lillesal (ekskl. kjøkken)	Kr. 98
Salong 1 og 2	Kr. 77
Begge salonger sammen	Kr. 98
Lagskontor - klubbrom	Kr. 66
Garderobe/dusj pr. rom	Kr. 98
I tillegg til timeprisen kommer renholdsutgifter ved alle arrangement. Pris er alltid gjeldende timesats 100 % overtid og minimum 2 timer.	
Spesielle arrangementer inkl. renhold	
Hele huset til lukket arrangement/selskap/bryllup m/dans	Kr. 3.873
Hele huset til bingo	Kr. 1.550
Hele huset til offentlig dansefester/auksjoner	Kr. 13.110
Lillesal + kjøkken til lukket arrangement/selskap etc.	Kr. 2.323

Møter/øvinger beregnes ut fra en minstepris for 3 timer med påslag av ytterligere tillegg for brukt tid.

Utenbygds leietakere betaler et påslag på 50 % i tillegg til leieprisen.

Andelseiere får en reduksjon i leieprisen på 20 %.

Utleietakster Melhus rådhuset

Lokale	Utleietakst pr. påbegynt time
Møterom m/teknisk utstyr	Kr. 134
Kommunestyresal	Kr. 144
Kantine m/kjøkken til møter	Kr. 134
Kantine m/kjøkken til lukket arr. (barnedåp, konfirmasjon)	Kr. 2.385 pr.dag/arr.
Kinosal m/scene	Kr. 4.172 pr.dag/arr.
Leie av lydutstyr (PA-flate) i kinosal (Kommer i tillegg til leieprisene)	Kr. 1.789 pr.dag/arr.
Scene	Kr. 185
Scene til øving for innenbygds skoleklasser. Leietakere under dette punktet må vike plass for annen utleie. Beskjed gis senest 1 uke i forveien.	Kr. 0
Scene til øving for sang- og musikklag m.m. Leietakere under dette punktet må vike plass for annen utleie. Beskjed gis senest 1 uke i forveien.	Kr. 77
For alle arrangement gjelder: I tillegg til leieprisen for kinosal kommer renholdsutgifter. Pris er alltid gjeldende timesats 100 % overtid og minimum 2 timer.	
I tillegg til leieprisene for kinosal kommer utgifter for tilstedeværelse av driftsleder der dette er påkrevet. Pris er alltid gjeldende timesats 100 % overtid og minimum 2 timer	
Møter/øvinger beregnes ut fra en minstepris for 3 timer med påslag av ytterligere brukt tid. For riksinstusjoner som Riksteateret og lignende utleies lokalene til en fast pris i henhold til alltid gjeldende avtale, inkl. nødvendig betjening. Rådmannen kan fastsette pris for utleieforhold som ikke dekkes av ovenstående. I tillegg kommer utgifter til ekstra renhold og tilsyn der dette er nødvendig, se egen pris. For utenbygds leietakere og forretningsmessige arrangement gjelder et tillegg på 50 % for alle satser.	

Utleietakster og bestemmelser for aktivitetsbygget på Bruatunet

Utleietakster

Lokale	Utleietakst pr. påbegynt time
Forsamlingssal	Kr. 98

Lokale	Utleietakst pr. påbegynt time
Forsamlingsal m/kjøkken	Kr. 144
I tillegg til timeprisen kommer renholds utgifter ved alle arrangement som går ut over 3 timer. Pris er alltid gjeldende timesats 100 % overtid og minimum 2 timer	
Spesielle arrangementer	
Hele huset til lukket arrangement/ konfirmasjon/ barnedåp/bursdag, etc.	Kr. 2.820inkl. renhold

Bestemmelser:

Eksempel utleiepriser:

3 timers arrangement uten kjøkken, Kr. 98 x 3 = kr. 294

3 timers arrangement med kjøkken, Kr. 144 x 3 = kr. 432

4 timers arrangement inkl. kjøkken Kr. 144 x 4 = kr. 576 + renhold minimum 2 timer etter gjeldende timesats 100 % overtid.

Virksomhetsleder for bygg og eiendom har ansvar for bygningene og skal påse at utleie skjer i henhold til fastsatte regler.

Organisering av all utleie skal foretas av Bygg og Eiendom, v/driftsleder som har ansvar for bygget. Driftsleder skal ha oversikt over **all** utleie, dette på grunn av brannansvar og fakturaansvar.

Innbetaling av leie skal skje til økonomiseksjonen etter regning utstedt på bakgrunn av utleielister fra virksomheten.

Beboerne av Bruatunet har førsterett til bruk av bygget. Dette gjelder når de skal ha sine faste beboermøter, og hvis enkelte av beboerne skal feire sine egne bursdager. Minnestund for tidligere beboere og ektefeller inngår også i førsteretten. Beboerne på Bruatunet har da gratis leie. Datoer for dette skal legges inn i avtaleboken til driftsleder. Dette for å reservere bygget.

Det må varsles minst tre uker før arrangement skal avholdes. Minnestunder gjøres det unntak for.

Beboere i Lundebroen Borettslag, som er et borettslag hvor Melhus kommune har tildelingsrett, kan benytte bygget gratis til sine beboermøter og styremøter, en gang per måned. Til andre arrangement skal de betale på lik linje med andre leietakere.

Sanitetsforeningen i området får leie huset gratis til sine møter, en gang per måned.

Bygget kan brukes til bursdager fra 60 år og oppover, konfirmasjoner, barnedåp, årsmøter, lags -og styremøter.

Møter beregnes ut fra en minstepris for 3 timer med påslag av ytterligere brukt tid.

Rådmannen kan fastsette pris for utleieforhold som ikke dekkes av ovenstående.

I tillegg kommer utgifter til ekstra vasking og tilsyn der dette er nødvendig.

For utenbygds leietakere og forretningsmessige arrangement gjelder et tillegg på 50 % for alle satser.

Utleietakster for idrettshaller i Melhus kommune

	Leieavgift for idrettshall	Innenbygds
1.	Trening – Foreninger og lag (barn t.o.m. 18 år har gratis leie)	Utleietakst pr. påbegynt time
1.1.	Pr. sal (1/4 av hallen) per klokke time	Kr. 82
1.2.	½ av hallen	Kr. 126
1.3.	Hele hallen	Kr. 220
1.4.	Styrketreningsrom	Kr. 67
1.5.	Ved bruk av styrketreningsrom der bruken inngår som den del av den tiltenkte trening i hall/sal betales ikke ekstra avgift.	
1.6.	Garderobe, betjent hall	Kr. 85
1.7.	Garderobe, ikke betjent hall – hallens reelle utgifter.	
1.8.	Badstu, betjent hall.	Kr. 85

	Leieavgift for idrettshall	Innenbygds
1.9.	Badstu, ikke betjent hall – hallens reelle utgifter.	
1.10	Bot ved feil/ikke godkjent klisterbruk	Kr. 3.000 pr. bot
2.	Trening enkeltpersoner.	
2.1.	Pr. time	Kr. 36
2.2.	Klippekort à 10 klipp	Kr. 215
3.	Stevner, konkurranser og arrangementer.	
3.1.	Hele hallen	20 % av billettinntektene minimum kr. 793Kr. 381 per påbegynt time utover 2 timer.
3.2.	Møterom, per påbegynt time. Maksimum leie pr. dag, kr. 540	Kr. 180
	Hvis bruk av kjøkken er nødvendig, inngår dette i prisen per møterom.	
4.	Idrettsarrangementer uten billettinntekter.	
4.1.	Pr. sal (1/4 av hallen) pr. kl.time	Kr. 126
4.2.	Hele hallen pr. time.	Kr. 348
	Ved arrangement som er definert som minihåndball/-fotball.	Kr. 180
5.	Fullmakter.	
	Bygge- og eiendomssjefen gis fullmakt til å fastsette leie for enkeltstående arrangement.	
6.	Avbudmeldinger.	
	Lag som ikke melder avbud til fast trening/konkurranse senest 1 uke før utleiedatoen, må betale full pris.	
7.	Tilleggsavgifter.	
	For arrangementer som gjør det nødvendig med ekstra betjening, betaler leietaker for de reelle merutgifter i tilknytning til de leiesatser som er nevnt under pkt. 1-6.	
9	Forretningsmessige arrangementer – messer etc. (gjelder også utenbygdsboende)	
	Per døgn inkl. overtid driftsleder og ekstra renhold	Kr. 19.670
	Hel helg fra fredag t.o.m. søndag kveld – inkl. overtid driftsleder og ekstra renhold	Kr. 45.887

For utenbygds leietakere gjelder et tillegg på 50 % for alle satser.

Utleiepriser for kamper i hallene i Melhus kommune.

Pris per minutt Kr. 6,80

Aldersgruppe	Tid	Pris per kamp	Pris for utenbygds lag per kamp
10-11 år	45 min.	Kr. 306	Kr. 459
12-13 år	60 min.	Kr. 408	Kr. 612
14-15 år	60 min.	Kr. 408	Kr. 612
16-17-18 år	70 min.	Kr. 476	Kr. 714
Senior	80 min.	Kr. 544	Kr. 816
Senior 3.div.	120 min.	Kr. 816	Kr. 1.224

Generelle regler for utleie av idrettshaller og gymsaler i Melhus kommune

1. Alle foreninger/organisasjoner som leier idrettshall/gymsal, plikter å ha voksen ansvarlig leder tilstede.
2. Leierne har ikke adgang til andre lokaler enn dem de til enhver tid leier. (Unntatt fra dette er kombinert trening – hall/treningsrom).
3. Uvedkommende har ikke adgang til hallene/gymsalene.

4. All passasje til haller/gymsaler og treningsrom foregår gjennom garderobene.
5. Hvert parti skal ha en ordensmann som sammen med ansvarlig leder skal sørge for følgende:
  1. At det hersker orden i garderobesaler, både under bruk og når trening er avsluttet.
  2. Alt materiell som blir brukt blir behandlet med varsomhet og satt på plass i materialrommet etter bruk.
  3. At det ikke sløses med varmt vann i dusjrommet.
6. Før trening tar til skal omklledning foretas i garderobene. Ansvar for tøy, verdisaker m.m. er utleieren uvedkommende.
7. Det er ikke tillatt å trene uten fottøy. Alt treningsutstyr som setter merker i golvet er ikke tillatt brukt, for eksempel sko med pigger/knotter, spranglister av metall uten beskyttelse etc. Alt fottøy som nyttes i hallen må være rengjort for sand og annet smuss.
8. Bare teknisk fotballtrening, for eksempel "FIVE-A-SIDE"-spill, er tillatt. Uvettig spark mot vegger, tak etc. er ikke tillatt. Bare spesielt godkjente baller til innendørsbruk er tillatt.
9. Fotballsko, andre knottsko og piggsko kan ikke brukes i lokalene. Sko som er brukt under utetrening tas av ved inngangen.
10. Driftsleder/tilsynsvakt/ansvarlig leder skal sørge for forsvarlig åpning og lukking av foldevegg. De er også ansvarlig for bruken av andre tekniske innretninger i hallene/gymsalene.
11. Tobakksrøyking er ikke tillatt innendørs og ikke ved hovedinnganger. Bruk av rusmidler er forbudt på idrettshallen/gymsalens område. Unntaket er arrangement med godkjent skjenkebevilgning.
12. Ved arrangement som stevner/cup'er vil alle lag/org. få leie idrettshaller/gymsaler gratis. Dette gjelder kun for lag tilhørende Melhus kommune. Ved behov for ekstra renhold faktureres dette etter medgått tid. Ekstra søppeltømming etter et stevne/cup vil bli fakturert leietaker direkte fra Envina el. fra Melhus kommune.
13. Ved stevner og større arrangementer plikter leietaker å stille med hjelpere og ordensvern.
14. Alle leiere plikter å rette seg etter de pålegg som blir gitt av driftsleder eller tilsynsvakt.
15. Skader på inventar og bygning som følge av uvøren framferd vil leieren bli gjort økonomisk ansvarlig for. Alle skader må straks meldes til driftsleder eller tilsynsvakt.
16. Alle lag/parti skal gi beskjed senest 1 uke før utleiedato, hvis tildelt tid ikke skal benyttes. Det vil bli sendt ut faktura på leie av lokalene, dersom beskjed ikke er gitt. Dette gjelder også for de aldersgrupper som egentlig har gratis leie. Viser til pkt. 6 i utleietakster for idrettshaller.
17. All treningstid følger skoleruta med unntak av planleggingsdager, d.v.s. at alle skolens ferier er unntatt for trening. Trening innenfor skoleruta og på planleggingsdager er gratis for alle. Bruk av hallene/gymsalene utover dette, må det søkes om til Melhus kommune ved bygg og eiendom. For all utleie utover den ordinære skoleruta og planleggingsdagene og utleiesesongen september-april, vil det bli belastet leie for alle aldersgrupper.
18. Brudd på utleiereglene fra leierens side kan føre til at partier/grupper blir utestengt fra hallene/gymsalene for kortere eller lengre tid etter virksomhetsleder for Bygg og Eiendom sin avgjørelse.
19. Utleiereglene sendes/leveres leietakerne. Ansvarlig leder har plikt til å gjennomgå reglene med deltakerne/medhjelperne, slik at hver enkelt blir kjent med dem.
20. Virksomhetsleder for Bygg og Eiendom kan i spesielle tilfeller dispensere fra utleiereglene.

Regler for bruk av idrettshaller for lag/grupper som trener eller spiller kamper

1. For trening/kamp skal laget som leier, stille en ansvarshavende leder og
2. Kontrollør som møter fram i god tid før treningen/kampen tar til. Det skal føres kontroll med inn- og utgang til tribuner, hall og garderobesaler for å hindre ukontrollert trafikk.
3. De som skal trene/spille kamp, har adgang til omklenningsrom tidligst 15 minutter før trening og 30 minutter før kamp.
4. Det er leietakers ansvar å bestille tilstrekkelig med tid slik at terminfestede serie- og cupkamper, som av en eller annen grunn blir forsinket, skal få spilles ferdig uten at neste leietaker av hallen bli skadelidende.
5. Tilrigging og rydding av hallen må leieren sørge for under ledelse av vaktmester, tilsynsvakt eller ansvarlig leder.
6. Utstyr som etter avtale kan brukes under trening eller kamp, skal utleveres av vaktmester, tilsynsvakt eller ansvarlig leder. Sistnevnte påser at utstyret blir brakt på plass etter bruk.
7. Generelle regler for leie av idrettshaller/gymsaler gjelder.

Regler for bruk av styrketreningsrom i idrettshallene

1. Aldersgrense for bruk av styrketreningsrom er 18 år.
2. Personer under 18 år må være i følge med en voksen person som er ansvarlig for at treningen skjer i betryggende former.
3. I skoletida disponerer skolen styrketreningsrommet i henhold til fordelingsplanen.
4. Lag som trener i hallen, kan i inntil ½ time etter endt trening disponere styrketreningsrommet.
5. Etter forhåndsavtale kan styrkerommet leies.
6. Enkelt personer kan, mot å betale billett, trene i styrketreningsrommet når det er plass
7. Det er ikke tillatt å bruke ball i styrketreningsrommet.
8. Ved bruk av skivestang skal det være sikring
9. Utstyr utenom det som finnes i styrketreningsrommet skal godkjennes av ansvarshavende i hallen.
10. Skade på utstyr meldes til ansvarshavende
11. Det er ikke tillatt å bruke utesko i styrketreningsrommet.
12. For øvrig gjelder generelle regler for leie av idrettshallene.

Utleietakster for lokaler ved

Kroa eldrecenter, Buen omsorgssenter og Melhus arbeidssenter

Type rom – KROA ELDRESENTER	Utleietakst pr. påbegynt time
Kjøkken (20 m ²)	Kr. 36
Peisestue (49 m ²)	Kr. 77
Kantine (67,8 m ²)	Kr. 98
Aktivitetsrom (54,3 m ²)	Kr. 77
Kjøkken-peisestue-kantine- inkl.renhold)	Kr. 2.726 pr. dag/arr.
Hele huset (191 m ²) (inkl. renhold)	Kr. 3.873 pr. dag/arr.

Type rom – BUEN OMSORGSSENTER/BYGDAKAFE	Utleietakst pr. påbegynt time
Bygda kafè (197,8 m ²) (inkl. renhold)	Kr. 3.873 pr. dag/arr.
Peisestua (58,1 m ²) (inkl. renhold)	Kr. 2.385 pr. dag/arr.
Rom 3 – peisestua-dagsenter (58,1 m ²) – pr. påbegynt time	Kr. 77

Type rom – MELHUS ARBEIDSENTER	Utleietakst pr. påbegynt time
Kantine m/kjøkken (118 m ²) (inkl. renhold)	Kr. 2.385 pr. dag/arr.
Kantine m/kjøkken (118 m ²) – pr. påbegynt time	Kr. 119

Utenbygds leietaker får påslag på 50 % som tillegg til leieprisen.

Møter/øvinger beregnes ut fra en minstepris for 3 timer med påslag av ytterligere brukt tid.

Renhold kommer i tillegg til leieprisen på timebasert leie.

Eventuelt behov for tilkalling av driftsleder, kommer også i tillegg til leieprisen.

Utleieregler for lokaler ved Kroa eldrecenter, Buen omsorgssenter/bygdakafe og Melhus arbeidssenter

Virksomhetsleder for bygg og eiendom har ansvar for bygningene og skal påse at utleie skjer i henhold til fastsatte regler.

Organisering av all utleie skal foretas av Bygg og Eiendom, v/driftsleder som har ansvar for bygget. Driftsleder skal ha oversikt over **all** utleie, dette på grunn av brannansvar og fakturaansvar.

Møter beregnes ut fra en **minstepris for 3 timer** med påslag av ytterligere brukt tid.

Rådmannen kan fastsette pris for utleieforhold som ikke dekkes av ovenstående.

I tillegg kommer utgifter til ekstra vasking og tilsyn der dette er nødvendig.

For utenbygds leietakere og forretningsmessige arrangement gjelder et tillegg på 50 % for alle satser. Innbetaling av leie skal skje til økonomiseksjonen etter regning utstedt på bakgrunn av utleielister fra driftsleder.

12.3 Arealforvaltning

GEBYRREGULATIV AREALFORVALTNING

2. GENERELLE BESTEMMELSER

HJEMMEL TIL Å VEDTA GEBYRREGULATIV.

- Plan- og bygningslovens (pbl) § 33-1, for behandling av søknad om tillatelse, utferdigelse av kart og attester og for andre arbeid som det etter plan- og bygningsloven eller tilhørende forskrifter påhviler kommunen å utføre, herunder behandling av private planforslag. Gebyret skal ikke overstige kommunens kostnader på sektoren. I gebyret kan det inkluderes utgifter til nødvendig bruk av sakkyndig bistand under tilsyn. Andelen av gebyr som innkreves for tilsyn skal framgå av regulativet. Kostnader til grunnundersøkelse eller andre tiltak som kommunen krever før søknaden kan behandles, utføres og betales av tiltakshaver.
- § 32 i lov om eideomsregistrering (matrikkellova) av 17 juni 2005.
- Konesjonslovens §1 for behandling av konsesjonssaker og Jordloven for behandling av deling av grunneiendommer
- § 2-12 i Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Lokal forskrift om gebyrer for saksbehandling og tilsyn av utslipp av oljeholdig avløpsvann,
- Lov om eierseksjoner av 16.6.17 § 15 (i kraft fra 1.1.18) Gebyret kan ikke være høyere enn de nødvendige kostnadene kommunen har med slike saker.
- Gebyrregulativet vedtas av kommunestyret

BETALINGSBETINGELSER OG BETALINGSPLIKT.

- Den som får utført tjenester etter dette regulativet skal betale gebyr etter satser og retningslinjer som framgår av påfølgende bestemmelser.
- Ved avslag på søknad betales fullt gebyr. I slike tilfeller refunderes innkrevd gebyr for godkjenning av ansvarsretter, utstikking og ajourføring av kartverk samt innkrevd tinglysingsgebyr.
- For søknader som trekkes (skriftlig) før de er ferdigbehandlet skal 50 % av behandlingsgebyret betales.
- For søknader som returneres pga manglende dokumentasjon etter gitt frist skal 50% av behandlingsgebyret betales.
- Hvis gebyret anses å bli åpenbart urimelig i forhold til det arbeid og de kostnader kommunen har hatt med saken, eller anses åpenbart urimelig av andre grunner, kan kommunen, etter skriftlig søknad fastsette annet gebyr enn det som framgår av regulativet. Søknad om nedsettelse av gebyret utsetter ikke betalingsfristen.

ENDRING AV GEBYRREGULATIVET.

- Endring av gebyrregulativet vedtas av kommunestyret, jfr plan- og bygningslovens § 33-1. Dersom det ikke foretas en revisjon av gebyrregulativet foretas en justering av gebyrsatsene i forbindelse med kommunestyrets budsjettbehandling for kommende år.

GEBYR TIL STATLIGE ETATER.

- Der kommunen skal kreve inn gebyrer til statlige etater for saker som behandles etter dette regulativet (eksempelvis tinglysingsgebyr) skal utskrivning og innkreving av statlige og kommunale gebyrer skje samordnet.
- Grunnsatsen for rettsgebyret (R) er pr. 01.01.2019) kr. 1150,-. Størrelsen på rettsgebyret endres som regel i forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet, det vil si en gang i året.

3. BYGGESAKSBEHANDLING

3.1 TILTAK SOM KREVER SØKNAD OG TILLATELSE ETTER §§ 20-1 OG 20-2, (ett-trinns behandling).a) Nybygg bolig og fritidsbolig

en boenhet kr 21 900,-

tillegg pr boenhet i flerboligbygg, rekkehus, kjedehus kr 8 600,-

b) Næringsbygg og kombinerte bygg (herunder bygninger for tjenesteyting), **garasjer, uthus, nybygg, tilbygg, påbygg, underbygg**

Mindre tiltak som utløser søknadsplikt kr 8 600,-

51 – 70 m² BRA kr 13 400,-

71 – 100 m² BRA kr 19100,-

101 – 200 m² BRA kr 21 900,-

201 – 300 m² BRA kr 29 500,-

301 – 400 m² BRA kr 37 200,-

401 – 600 m² BRA kr 48 500,-

601 – 1000 m² BRA kr 63 200,-

over 1000 m² BRA kr 84 300,-

I tillegg betales et gebyr pr bruksenhet utover én kr 8 600,-

c) Driftsbygninger i landbruket

bruksareal inntil 1000 m² BRA kr 8 600,-

bruksareal over 1000 m² BRA kr 29 500,-

d) Bruksendring, for hver bruksenhet som blir berørt kr 8 600,-

e) Riving, fasadeendring, tiltak som krever avfallsplan og miljøsaneringsbeskrivelse

kr 8 600,-

f) Mindre søknadspliktige tiltak i / på eksisterende bygninger, fasadeendring, tilleggsdel til hoveddel innenfor en bruksenhet, pipe, skilt, reklameinnretninger, antennesystem, tak over terrasse samt riving som ikke krever avfallsplan

kr 4 200,-

g) Utenomhusanlegg som lekeplasser, parkeringsplasser, svømmeanlegg, støttemurer, idrettsanlegg,, master mm

kr 4 200,-

h) Bryggeanlegg og moloer kr 6 400,-

i) Ledningsanlegg kr 4 100,-

j) Midlertidige konstruksjoner og anlegg

Inntil 2 år kr. 3 300,-

k) Vesentlige terrenginngrep, (§ 20-1 k)

0-1000 m² kr 3 300,-

1000- 5000 m² kr 8 600,-

5.000 m² – 10.000 m² og/eller over 3 m høyde kr 22 000,-

over 10000 m² kr 29 500,-

l) Opparbeiding av regulerte felt, teknisk infrastruktur

1 – 10 tomter / boenheter kr 21.900,-

11 eller flere tomter / boenheter kr 29.500,-

m) Merarbeid i forbindelse med etterspørring av søknader om tiltak eller ferdigattest der tiltaket allerede er tatt i bruk

kr 1300,-

n) Registrering av ikke søknadspliktige byggetiltak kr 900,-

3.2 OPPDELING AV SØKNADER I RAMMETILLATELSE OG IGANGSETTINGSTILLATELSER ETTER § 21-4 (to-trinns

behandling).

a) Søknad om rammetillatelse 75% av 3.1

b) Søknad om igangsettingstillatelse 40% av 3.1

for hver igangsettingstillatelse innenfor rammen

c) ved ytterligere oppdeling av hver søknad om igangsettingstillatelse 25% av 3.1

for hver behandlingsrunde.

3.3 UTSLIPPSSAKER.

a) Søknad om utslipp av avløpsvann fra bolighus, hytter mv.:

1) mindre enn 15 pe kr 8.600,-

2) 15 pe til 50 pe kr 22.500,-

3) mellom 50 pe og 1000 pe kr 33.400,-

Samme priser gjelder for rehabilitering av avløpsanlegg etter pålegg, men dersom kommunens frister i pålegget overholdes betales 70 % av sats av 1-3.

Rehabilitering av avløpsanlegg uten pålegg 70 % av 1-3

b) Søknad om utslipp av oljeholdig avløpsvann, forurensingsforskriften § 15-4

kr 8 600,-

c) Søknad om påslipp til kommunalt avløpsnett, forurensingsforskriften § 15A-4

kr 8 600,-

3.4 OPPRYDDING AV FORURENSET GRUNN

Godkjenning av tiltaksplan for opprydding av forurenset grunn

ved bygge- og gravearbeider. kr 7 300,-

3.5 ENDRING AV SØKNAD/TILLATELSE.

Søknad om endring av tillatelse 25% av behandlingsgebyret

3.6 Godkjenning av personlig ansvarsrett (selvbygger) kr 1300,-

3.7 DISPENSASJON FRA TEKNISK FORSKRIFT

For saker som krever dispensasjon fra teknisk forskrift kreves et tilleggsgebyr på kr 2 900,-

3.8 DELING AV GRUNNEIENDOMMER.

a) Deling i område hvor tomteinndeling/festepunkt framgår av vedtatt plan kr 10 400,-

b) Deling i område hvor tomteinndeling/festepunkt ikke framgår av vedtatt plan kr 12 800,-

c) Deling av tilleggsparsell kr 6 500,-

3.9 DELING I EIERSEKSJONER.

4%

Seksjonering nybygg	1-4 seksjoner	5 eller flere seksjoner
Seksjonering nybygg	12 900,-	12 800 + 540 pr seksjon over 4
Seksj. Eksisterende bygg og reseksjonering	17 300	17 200 +540 pr seksjon over 4
Sletting/oppheving	5 400,-	5 400,-

I tillegg kommer følgende gebyrer:

Tinglysning (Tingslysningsloven § 12 b)

Oppmåling (Matrikkellovens § 18)

3.10 TILSYNSGEBYR

Tilsynsgebyr skal betales av- alle som har tillatelse etter forurensningsforskriften kap. 15

og alle som har tillatelse fra kommunen eller er underlagt forskrift etter forurensningsforskriften kap. 15A
Gebyret skal belastes alle oljeutskilleranlegg innenfor kommunens myndighetsområde.

Tilsynsgebyret utgjør kr 1 800,- pr år.

3.11 GENERELLE BESTEMMELSER.

- I saker der forhåndskonferanse etter § 21-1 er avholdt og det leveres en komplett søknad uten mangler jfr § 21-2, reduseres selve behandlingsgebyret etter punkt 3.1, 3.2, 3.3,3.8 og 5.1, med 10%. Søknaden må være i samsvar med det en ble enige om på forhåndskonferansen og så komplett at tillatelse kan utstedes.
- Kostnader til grunnundersøkelse eller andre tiltak som kommunen krever før søknaden kan behandles, utføres og betales av tiltakshaver.
- Gebyr beregnes ut fra gjeldende gebyrregulativ på innleveringstidspunkt for komplett søknad. Dette gjelder også for søknad om igangsettingstillatelse og søknad om endring av tillatelse.
- Andelen av gebyret etter plan- og bygningsloven som innkreves for tilsyn utgjør 10%
- Tiltakshaver skal selv sørge for nødvendige utredninger i forbindelse med tilsyn jfr pbl § 33-1

4 KART- OG OPPMÅLINGSTJENESTER

4.1	Oppretting av matrikkelenhet		
4.1.1	Oppretting av grunneiendom og festgrunn		
	areal fra 0 – 250 m ²	Kr	9 700
	areal fra 251 – 500 m ²	Kr	14 600
	areal fra 501 – 2000 m ²	Kr	22 800
	areal fra 2000 m ² – 5000 m ² økning pr. påbegynt da.	Kr	2 400
	Areal fra 5000 m ² - økning pr 5 daa	Kr	2 400
4.1.2	Matrikulering av eksisterende umatrikulert grunn		
	areal fra 0 – 250 m ²	Kr	9 700
	areal fra 251 – 500 m ²	Kr	14 600
	areal fra 501 – 2000 m ²	Kr	22 800
	areal fra 2000 m ² – 5000 m ² økning pr. påbegynt da.	Kr	2 400
	Areal fra 5000m ² - økning pr 5 daa	Kr	2 400
4.1.3	Oppmåling av uteareal på eierseksjon		
	areal fra 0 – 50 m ²	Kr	9 700
	areal fra 51 – 250 m ²	Kr	14 600
	areal fra 251 – 2000 m ²	Kr	22 800
	areal fra 2001 m ² – økning pr. påbegynt da.	Kr	2 400
	Areal fra 5000m ² - økning pr 5 daa:	Kr	2 400
4.1.4	Oppretting av anleggseiendom		
	volum fra 0 – 2000 m ³	Kr	19 700
	volum fra 2001 m ³ – økning pr. påbegynt 1000m ³	Kr	1 700
4.1.5	Registrering av jordsameie		

	Gebyr for registrering av eksisterende jordsameie faktureres etter medgått tid, minstegebyr	Kr	4 900
4.1.6	Oppmålingsforretning over punktbeste		
	Oppmålingsforretning over punktbeste med markarbeid	Kr	10 700
	Oppmålingsforretning over punktbeste uten markarbeid	Kr	5 400
4.1.7	Oppmålingsforretning over større sammenhengende arealer		
	For oppmålingsforretninger som gjelder større sammenhengende arealer til landbruks- allmenne fritids- og andre allmenntilretteleggende formål betales gebyr etter medgått tid.		
4.2	Oppretting av matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretning		
	For oppretting av matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretning i tillegg kommer gebyr for oppmålingsforretning når denne avholdes, jfr. 1.1.1 - 1.1.6.	Kr	3 200
4.2.1	Avbrudd i oppmålingsforretning eller matrikulering		
	Gebyr for utført arbeid når saken blir trukket før den er fullført, må avvises, ikke lar seg matrikkelføre på grunn av endrede hjemmelsforhold eller av andre grunner ikke kan fullføres, settes til 1/3 av gebyrsatsene etter 4.1.1 og 4.1.2		
4.3	Grensejustering		
4.3.1	Grunneiendom, fest grunn og jordsameie		
	Ved gebyr for grensejustering kan arealet for involverte eiendommer justeres med inntil 5 % av eiendommens areal. (maksimalgrensen er satt til 500 m ²). En eiendom kan imidlertid ikke avgis areal som i sum overstiger 20 % av eiendommens areal før justeringen. For grensejustering til veg- eller jernbaneformål kan andre arealklasser gjelde.		
	areal fra 0 – 250 m ²	Kr	8 200
	areal fra 251 – 500 m ²	Kr	11 400
4.3.2	Anleggseiendom		
	For anleggseiendom kan volumet justeres med inntil 5 % av anleggseiendommens volum, men den maksimale grensen settes til 1000 m ³		
	Gebyr for grensejustering av anleggseiendom faktureres etter medgått tid, minstegebyr	Kr	4 900
4.4	Arealoverføring		
4.4.1	Grunneiendom, fest grunn og jordsameie		
	Ved arealoverføring skal oppmålingsforretning og tinglysing gjennomføres. Arealoverføring utløser dokumentavgift. Dette gjelder ikke arealoverføring til veg- og jernbaneformål.		
	areal fra 0 – 250 m ²	Kr	9 700
	areal fra 251 – 500 m ²	Kr	14 600
	areal fra 501 – 2000 m ²	Kr	22 800
	areal fra 2000 m ² – 5000 m ² økning pr. påbegynt da.	Kr	2 400

	Areal fra 5000m ² - økning pr 5 daa:	Kr	2 400
4.4.2	Anleggseiendom		
	For anleggseiendom kan volum som skal overføres fra en matrikkelenhet til en annen, - ikke være registrert på en tredje matrikkelenhet. Volum kan kun overføres til en matrikkelenhet dersom vilkårene for sammenføring er til stede. Matrikkelenheten skal utgjøre et sammenhengende volum.		
	volum fra 0 – 500 m ³	Kr	9 700
	volumoverføring pr. nytt påbegynt 500 m ³	Kr	1 700
4.5	Påvisning av eksisterende grense der grensen tidligere er koordinatbestemt ved oppmålingsforretning		
	Faktureres etter medgått tid, minstegebyr	Kr	2 600
4.6	Klarlegging av eksisterende grense der grensen ikke tidligere er koordinatbestemt / eller klarlegging av rettigheter		
	Faktureres etter medgått tid, minstegebyr	Kr	2 600
4.7	Privat grenseavtale		
	Faktureres etter medgått tid, minstegebyr	Kr	2 600
4.8	Utstedelse av matrikkelbrev (statens satser)		
	Matrikkelbrev inntil 10 sider	Kr	175
	Matrikkelbrev over 10 sider	Kr	350
	Endring i maksimalsatsene reguleres av Statens kartverk i takt med den årlige kostnadsutviklingen.		
4.9	Timepris		
	Timepris for arbeider etter matrikkeloven	Kr	1 300
4.10	Tinglysing / andre kostnader		
	I saker som krever tinglysing av dokumenter, kommer tinglysingsgebyr og eventuelt dokumentavgift i tillegg til kommunens gebyrer. Kostnader som kommunen påføres i forbindelse med innhenting av relevante opplysninger i forbindelse med oppmålingsforretninger, viderefaktureres til rekvirent.		
4.11	Nedsatt gebyr etter Matrikkeloven		
	Etter matrikkelforskriftens § 18 skal kommunen gjennomføre oppmålingsforretningen og fullføre matrikkelføring innen 16 uker. Oversittes fristen skal gebyret for oppmålingsforretningen og matrikkelføringen avkortes med en tredjedel. Denne bestemmelsen kommer ikke til anvendelse i vintertiden, jfr. forskriftens § 18, 3. ledd. Melhus kommune definerer vintertiden til å vare fra 1. desember til 1. mai.		
4.12	Betalingstidspunkt		
	Gebyrene fastsettes etter det regulativ som gjelder på rekvisisjonstidspunktet. Gebyret skal kreves inn etterskuddsvis.		
4.13	Endring av regulativet eller gebyrsatsene		

	Endringer av gebyrregulativet vedtas av kommunestyret, normalt i forbindelse med kommunestyrets behandling av økonomiplan og budsjett for kommende år.		
4.14	Øvrige Bestemmelser		
	Følgende arbeider er gebyrfrie: Grensejustering i forbindelse med annen forretning Sammenføring av bruk		
	Alle gebyrer inkluderer nødvendig merkemateriell.		
	Alle gebyrer skal betales til kommunekasserer etter regningsoppgave fra oppmålingsmyndighet.		

5 PLANBEHANDLING.

5.1 REGULERINGSPLANER.

a	Reguleringsplaner (detaljplaner) (§12-2 og 12-3)	inntil 5 da5- 10 da10- 20 da20- 40 daover 40 da	kr. 44 300,- kr. 57 300,-kr. 85.700,- kr. 115.200,- kr. 135.700,-
b	Endring av reguleringsplaner plankart og bestemmelser der arealet er klart avgrenset i plankart § 12-14 1. ledd		75 % av 5.1 a
c	Endring av plan etter § 12-14 2. ledd (endringer som er delegert til formannskapet eller administrasjonen)		kr 15.900,-
d	Behandling av planprogram jfr 4-1		kr 19.000,-

5.2 BESTEMMELSER FOR ØVRIG:

- Følgende forslag til reguleringsformål er fritatt for gebyr: LNF- områder, grønnstruktur, herunder friområder som ikke inngår i utbyggingsområde, arealer som unntas fra byggemulighet som følge av regulering til bevaring eller vern, samt områder som kommunen pålegger innsender å ta med i planforslaget og som ikke er en nødvendig del av de utbyggingsområder forslagsstiller ønsker å regulere.
- For at et privat planforslag skal bli tatt opp til behandling skal dokumentene være av en slik kvalitet at de kan legges ut til offentlig ettersyn uten videre bearbeiding av kommunen. Dette vil si at plankartet med planbeskrivelse og bestemmelser er utarbeidet i h.h.t krav for fremstilling av arealplanforslag for Melhus kommune.
- Beregningsgrunnlaget er arealet av det planområdet som fremmes til 1. gangs behandling.
- Dersom forslaget avvises i løpet av behandlingsprosessen kan rådmannen etter søknad redusere gebyret med inntil **50 %**
- Gebyret kan likevel ikke reduseres mer enn at det dekker kommunens annonsekostnader
- Ved tilbaketrekking av plan etter oppstartsmøte og før den tas opp til 1. gangs behandling kan det faktureres et gebyr beregnet på medgått tid til arbeidet med planen. Timepris kr 1000,-
- Ved skriftlig tilbaketrekking av en plan, før den tas opp til 2.gangs behandling betales **75%** av fullt gebyr.
- Vurdering (politisk behandling) av om et forslag til reguleringsplan skal fremmes jfr §12-11 kr. 13 500,-
- Behandling av dispensasjoner etter plan og bygningsloven kap 19 som må sendes på høring til regionale myndigheter kr 17.800,-
- Behandling av dispensasjonssaker som ikke trenger å sendes på høring til regionale myndigheter: Kr 8.800,-

6. MILJØTJENESTER.

6.1 OPPRYDDING AV FORURENSET GRUNN:

	Gebyr ved pålegg om opprydding av forurenset grunn	kr. 16.700,-
--	--	--------------

7.LANDBRUK

7.1 DELING AV GRUNNEIENDOMMER

	Deling av grunneiendommer (jordloven)	kr. 2000,-
--	---------------------------------------	------------

7.2 LANDBRUKSVIKAR

	Leie av landbruksvikar ved sykdomLeie av landbruksvikar andre oppdrag (ferie/fritidsavløsning)	kr 1.609,- pr dag eks mva.kr 2.075,- pr dageks mva.
--	--	---

7.3 KONSESJON

	Behandling av søknad om konsesjon.	Kr 5000,-
--	------------------------------------	-----------

8. DIVERSE AVGIFTER.

TINGLYSINGSGEBYR

	Tinglysingsgebyr for ny eiendom, dokumentavgift, erklæringer, matrikkelbrev, eierseksjonering etc. til Statens kartverk faktureres etter de til enhver tid gjeldende satser.	
--	--	--

12.4 Kulturskolen

Betalingsbestemmelser for kulturskolen:

Tilbud til kr. 1525,- pr semester:

- Instrumental-/ vokalopplæring
- Visuelle kunstfag
- Drama og musikk
- Lyd- og lysteknikk
- Moderne musikkproduksjon

Tilbud til kr. 955,- pr semester:

- Sirkus
- Drama
- Dans/ballett *
- Filiokus

*For dans/ballett gjelder egne satser dersom elevene er med på fleire parti:

- 1. tilbud: kr. 955,- pr. semester
- 2. tilbod: kr. 710,- pr. semester
- 3. tilbod: kr. 475,- pr semester

Det gis 25 % rabatt i søskenmoderasjon på totalbeløpet. Ingen familie skal betale mer enn 3050,- pr. semester (halvår). Unntaket er når eleven har flere timer pr. uke i ett og samme uttrykk. Det betales da kr. 3050,- uten moderasjon, for ekstratilbudet.

Friplass i kulturskolen gis, etter søknad, for ett skoleår av gangen. Inntektsgrensen for friplass i kulturskolen settes til 4G.

Faktura sendes ut èn gang pr. semester.

Påbegynt semester betales som et helt semester.

12.5 Sfo

Følgende satser gjelder for skolefritidsordningen i Melhus kommune SFO fra 1. jan. 2020.

I tillegg kommer eventuelt kostpenger, som fastsettes ved den enkelte skole.

Generelle betalingsbestemmelser:

Betaling for opphold i skolefritidsordningen skjer på bakgrunn av tilsendt regning fra Melhus kommune. Ved barnets sykdom, der fraværet utgjør en sammenhengende periode på mer enn en måned, og det foreligger legeerklæring om barnets sykdom/fravær, innvilges det fritak for betaling.

Moderasjonsreglement

Det gis 20 pst. søskenmoderasjon i skolefritidsordningen.

Moderasjonen gis på det rimeligste tilbudet. Søskenmoderasjon gis etter at eventuelt andre moderasjoner er trukket fra.

Det gis i tillegg moderasjon etter søknad ut fra følgende kriterier:

Fra 1. januar til 30. juli 2020 gjelder gammel ordning

- 50 % moderasjon til familier med inntekt/skattbare offentlige ytelser under Folketrygdens grunnbeløp pr. 1.5.2019 x 3 (3G) – kr. 299.574.
- 25 % moderasjon til familier med inntekt/skattbare offentlige ytelser under Folketrygdens grunnbeløp pr. 1.5.2019 x 4 (4G) – kr. 399.432

Inntektsgrunnlaget er familiens/husstandens samlede bruttoinntekt, skattbare trygdeytelser, bidrag, stipend og lignende.

For samboere fastsettes kontingenten etter samlet inntekt. Som samboer gjelder også dersom en bor sammen med en annen enn barnets mor/far.

Søkere må dokumentere at inntektsgrunnlaget gjelder når søknaden sendes inn.

Fra 1. august 2020 er det foreslått å innføre ny nasjonal ordning:

Innteksgradert foreldrebetaling på 1. - 2. trinn og gratis SFO for elever på 5. – 7. trinn for barn med særskilte behov.

12.6 Barnehage

Maksprisen for et ordinært heltidstilbud fastsettes av Stortinget. Priser for deltidsplasser settes i forhold til dette. Barnehagekontingenten faktureres i 11 terminer per år.

Oppholdstid pr uke	5 hele dager, ca 50 t/u	4 hele dager, ca 40 t/u	3 hele dager, ca 30 t/u	2/3 hele d, ca 25 t/u	2 hele dager, ca 20 t/u
Pris pr mnd	3 135	2 612	1 949	1 636	1 327

Kjøp av enkeltdager	209 pr dag
Kjøpe av enkelttimer	56 pr time

I tillegg kommer kostpenger som fastsettes i den enkelte barnehage.

Generelle betalingsbestemmelser:

Betaling for opphold i barnehage skjer å bakgrunn av tilsendt faktura fra Melhus kommune.

Ved barnets sykdom, der fravær utgjør en sammenhengende periode på mer enn en måned, og det foreligger legeerklæring om barnets sykdom/fravær, innvilges det fritak for betaling. Jfr. Vedtekter for Melhus kommunes barnehager.

Økonomisk moderasjon

Melhus kommune følger nasjonale regler for reduksjon av foreldrebetaling for familier med lav inntekt. Ordningen går ut på at ingen husholdninger skal betale mer enn 6 prosent av inntekten sin for en barnehageplass. For perioden 2020 gjelder derfor denne ordningen for husholdninger med en samlet inntekt som er lavere enn 574 750 kroner per år.

Alle 2-5-åringer, og barn med utsatt skolestart, som bor i husholdninger med lav inntekt har rett til å få 20 timer gratis oppholdstid i barnehage per uke. Fra 1. januar til og med juli 2019 gjelder gratis kjernetid for husholdninger som har en samlet inntekt som er lavere enn 548 167 kroner per år. Fra 1. august inntektsjusteres inntektsgrensen til kr. 566 100.

Du må søke om moderasjon i kommunen der barnet er folkeregistrert. Kopi av selvangivelsen siste år legges ved søknaden. For søknader som gjelder barnehageåret 2019/20, er det selvangivelsen for 2018 som skal legges ved. For søknader som gjelder barnehageåret 2020/21, er det selvangivelsen for 2019 som skal legges ved. Som en husholdning regnes ektefeller, registrerte partnere og samboere. Som samboere regnes to ugifte personer over 18 år som bor sammen, og som har bodd sammen i et ekteskapslignende forhold i minst 12 av de siste 18 månedene, eller har felles barn. Bor et barn fast hos begge foreldrene, skal foreldrebetalingen beregnes ut fra inntekten til den forelder som har samme folkeregisteradresse som barnet.

Det søkes om reduksjon i foreldrebetalingen for ett barnehageår av gangen.

Søknad mottatt innen den 15. i måneden gjelder fra og med den 1. i samme måned. Søknad mottatt etter den 15. i måneden gjelder fra og med den 1. i påfølgende måned. Ordningene er søknadsbasert og digitalt skjema på kommunens hjemmeside benyttes.

Søskenmoderasjon

30 % søskenmoderasjon på barnehagekontingenten for 2. barn, og 50 % for 3. barn eller flere barn. Ved ulike oppholdstider gis moderasjon i forhold til det korteste tilbudet. Søskenmoderasjon gis etter at eventuelt andre moderasjoner er trukket fra. Det gis søskenmoderasjon også når søsken går i ulike barnehager. Når søsken går i ulike barnehager, er det den barnehagen det eldste barnet går i som gir moderasjon.

12.7 Teknisk drift

GEBYRREGULATIV TEKNISK DRIFT - VANN, AVLØP OG SEPTIK

1. Generelle bestemmelser

Hjemmel til å vedta gebyrregulativ.

- Kommunens abonnenter betaler for vann- og avløpstjenester levert av kommunen. Forholdet mellom abonnenten og kommunen er regulert av lover og forskrifter samt av lokale reglementer, bestemmelser, regulativer og deklarasjoner. De viktigste dokumentene er lov av 16. mars 2012 nr. 12 om kommunale vass- og avløpsanlegg, lov av 14. juni 2013 nr. 52 om vern mot forurensninger og om avfall, sentral forskrift om begrensnings av forurensning av 29. januar 2014 nr. 77 og forskrift for utslipp av avløpsvann fra bolig- og fritidsbebyggelse i Melhus kommune av 16. mars 2010.
- Gebyrene skal ikke overstige kommunens kostnader på sektoren. I gebyret kan det inkluderes utgifter til nødvendig bruk av sakkyndig bistand under tilsyn. Andelen av gebyr som innkreves for tilsyn skal framgå av regulativet. Kostnader til graving eller andre tiltak som kommunen krever før søknaden kan behandles, utføres og betales av tiltakshaver.
- Gebyrregulativet vedtas av kommunestyret.

Betalingsbetingelser og betalingsplikt.

- Abbonnten har ansvar for betaling av gebyr, uansett om gebyrkravet er rettet mot abonnenten eller annen regningsmottaker. Abonnenter som samarbeider om felles vannmåler, er solidarisk ansvarlige for gebyrene. Gjelder slikt samarbeid sameie etter lov om eierseksjoner, er hver abonnent ansvarlig for mengdevariabel del av gebyret i forhold til sin eierandel, dersom ikke annen fordeling er fastsatt i sameiets vedtekter eller bindende vedtak i sameiet.
- Den som får utført tjenester etter dette regulativet skal betale gebyr etter satser og retningslinjer som framgår av påfølgende bestemmelser.
- Forfalt krav på årsgebyr er sikret med pant i eiendommen etter "Lov om pant" § 6-1.
- Tilknytningsgebyr innkreves i egen faktura og skal være betalt når tilknytning foretas.
- Årsgebyr og tilknytningsgebyr kan kreves inn av kommunen etter lov om betaling og innkreving av skatte-

- og gebyrskrav.
- Omregningsfaktoren ved arealberegning av forbruk er 1,2 (0,6 for fritidsbolig jfr §2-3-1)
- Ved ulovlig tiltak faktureres gebyret, også eventuelle overtredelsesgebyr, etter de satser som gjelder på det tidspunktet forholdet blir oppdaget eller påtalt.
- Abonnten plikter å ta kontakt med kommunen innen forfall dersom fakturaen er feil. Ved vesentlige feil eller mangler ved gebyrberegningen, skal beregningen rettes og differansen gjøres opp. Krav som er foreldet etter reglene om foreldelse av fordringer, dekkes normalt ikke.
- Ved mottak av vann- og/eller avløpstjenester uten godkjent tilknytning skal gebyr betales fra det tidspunkt tilknytningen ble foretatt. Har kommunen ikke annet beregningsgrunnlag, utmåles gebyret etter skjønn. Slik beregning innebærer ikke at kommunen har godkjent tilknytningen. Tilknytningsgebyr betales etter gjeldende sats på det tidspunktet kravet fremsettes.
- Ved tap av kommunale inntekter kan også erstatningskrav bli stilt til utførende virksomhet (entreprenør/rørlegger).
- Dersom frakobling er foretatt uten godkjenning skal abonnenten betale gebyr inntil frakoblingen er godkjent.
- Det er ikke klageadgang på gebyrer som er fastsatt i henhold til dette gebyrregulativ, jf. forvaltningslovens bestemmelser.
- Enkeltvedtak truffet i medhold av forskriften, kan påklages til kommunens klagenemnd.
- Klage sendes til den instans som har fattet vedtaket, og innen tre uker etter mottatt vedtak.
- Kommunen kan frafalle påløpt gebyr helt eller delvis dersom særlige grunner tilsier det. Gebyr må betales innen forfallsdato selv om gebyrvedtaket er påklaget.

Endring av gebyrregulativet.

- Endring av gebyrregulativet kan kun gjøres av kommunestyret.
- Dersom det ikke foretas en revisjon av gebyrregulativet foretas en justering av gebyrsatsene i forbindelse med kommunestyrets budsjettbehandling en gang i året.

Frister.

- Frist for innsendelse av ferdigattest etter at det er foretatt tilknytning til kommunalt ledningnett er en måned. Etter dette kan det løpe på gebyrer i forbindelse med purring.
- Frist for innsendelse av vannmålermelding etter at det er foretatt montering av vannmåler er en måned. Etter dette kan det løpe på gebyrer i forbindelse med purring.
- Det kan også påløpe purregebyr ved manglende innbetaling ved betalingsforfall.
- Går krav til inkasso vil det også påløpe ulike gebyr til inkassoselskap.

Generelle bestemmelser.

- Kostnader til graving eller andre tiltak som kommunen krever før søknaden om tilknytning eller fritak godkjennes, utføres og betales av tiltakshaver.
- Gebyr beregnes ut fra gjeldende gebyrregulativ på innleveringstidspunkt for den aktuelle søknaden.

2. Tilknytningsgebyr

2.1 Tilknytning kommunal vannledning

	u/mva	m/mva
Tilknytning vann pr. boenhet	9 373,00	11 716,25
Tilknytning vann pr. hytte/fritidsbolig	9 373,00	11 716,25
Tilknytning vann offentlig/næring pr m2 *)	46,86	58,58
Tilknytning vann pr. driftsbygning	18 746,00	23 432,50
Tilknytning vann utv. Tappekran	9 373,00	11 716,25

2.2 Tilknytning kommunal avløpsledning

	u/mva	m/mva
Tilknytning avløp pr. boenhet	8374,00	10 467,50

	u/mva	m/mva
Tilknytning avløp hytte/fritidsbolig	8374,00	10 467,50
Tilknytning avløp offentlig/næring pr m2	41,87	52,34
Tilknytning avløp pr. driftsbygning	16748,00	20 935,00

*) Minimum tilknytningsgebyr er to ganger tilknytning for en boenhet. Dvs. at dersom bygget er under 400 m2, må det betales gebyr tilsvarende for en driftsbygning. Er arealet høyere skal m2-gebyr betales.

3. Kommunalt vann og avløp

3.1 Abonnementsgebyr

	u/mva	m/mva
Abonnementsgebyr vann bolig	1 648,00	2 060,00
Abonnementsgebyr avløp bolig	1 971,60	2 464,50
Abonnementsgebyr vann boenhet i borettslag	1 648,00	2 060,00
Abonnementsgebyr avløp boenhet i borettslag	1 971,60	2 464,50
Abonnementsgebyr vann fritidseiendom	824,00	1 030,00
Abonnementsgebyr avløp fritidseiendom	985,80	1 232,25
Abonnementsgebyr vann næring *)	2 729,50	3 411,88
Abonnementsgebyr avløp næring *)	4 017,40	5 021,75

3.2 Forbruksgebyr

	u/mva	m/mva
Forbruksgebyr vann pr. m3	15,55	19,44
Forbruksgebyr avløp pr. m3	34,77	43,46

3.3 Leie av vannmåler

	u/mva	m/mva
Leie vannmåler, pr år, mindre enn 25 mm	309,00	386,25
Leie vannmåler, pr år, 25 – 32 mm	1 030,00	1 287,50
Leie vannmåler, pr år, større enn 32 mm	2 060,00	2 575,00

3.4 Andre gebyrer

	u/mva	m/mva
Vannmåler avinstallering	2 060,00	2 575,00
Vannmåler reinstallering	2 060,00	2 575,00
Ny vannmåler ved utskifting / bytte **)	1 030,00	1 287,50
Kontroll vannmåler	515,00	643,75
Purregebyr ***)	515,00	643,75

*) Dersom en eiendom består av både bolig- og næringsbygg, belastes gebyr for både næringsdel og alle boenheter.

***) Kostnaden for ny vannmåler reduseres i forhold til gammel målers alder / levetid.

****) Gjelder manglende ferdigmelding, tilknyttingsmelding, vannmålermelding.

4. Private avløpsanlegg

4.1 Abonnementsgebyr

Boligeiendommer:	u/mva	m/mva
Grunngebyr slamavskiller	2 000,00	2 500,00
Grunngebyr minirensesanlegg	2 000,00	2 500,00
Grunngebyr tett-tank	2 000,00	2 500,00
Gråvannstank	750,00	937,50
Planlagt tilleggstømming	2 000,00	2 500,00
Fritidseiendommer:		
Grunngebyr slamavskiller	1 000,00	1 250,00
Grunngebyr minirensesanlegg	1 000,00	1 250,00
Grunngebyr tett-tank	1 000,00	1 250,00
Gråvannstank	375,00	469,00
Planlagt tilleggstømming	900,00	1 125,00
Næringseiendommer:		
Grunngebyr slamavskiller næring pr. tank	2 000,00	2 500,00
Grunngebyr minirensesanlegg	2 000,00	2 500,00
Grunngebyr tett-tank	2 000,00	2 500,00
Gråvannstanker	750,00	937,50
Planlagt tilleggstømming	2 000,00	2 500,00
Tillegg for tanker over 4 m ³ , pr. m ³	500,00	625,00

4.2 Andre gebyrer

	u/mva	m/mva
Oppmøtegebyr ved mangl. klargjøring	1 200,00	1 500,00
Ekstratømming	2 500,00	3 125,00
Nødtømming	3 000,00	3 750,00

12.8 Feiing og tilsyn med fyringsanlegg

GEBYRREGULATIV 2020, FOR FEIING OG TILSYN MED FYRINGSANLEGG:			
<p>Med hjemmel i Lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver, § 28, og Forskrift om brannforebygging § 17, vedtas følgende lokale forskrift, gebyrregulativ, for gjennomføring av lovbestemt feiing og tilsyn med fyringsanlegg, og for tilleggstjenester, i kommunene Melhus og Midtre Gauldal.</p>			
Feiing og tilsyn:		Gebyr per år, med mva	
Tilsyn	Hvor ofte:	2019	2020
▪	Hvert 12 år	148,00	156,00
▪	Hvert 10 år	177,00	187,00
▪	Hvert 8 år	222,00	234,00
▪	Hvert 6 år	296,00	312,00
▪	Hvert 4 år	443,00	468,00
Feiing	Hvert 12 år	58,00	61,00
▪	Hvert 10 år	69,00	73,00
▪	Hvert 8 år	87,00	92,00
▪	Hvert 6 år	115,00	121,00
▪	Hvert 4 år	173,00	183,00
▪	Hvert 2 år	346,00	365,00
▪	Hvert år	693,00	731,00
<p>Gebyrsatsene gjelder per pipeløp, med unntak av tilsyn for skorsteiner med flere pipeløp som betjener samme boenhet, hvor det betales kun ett gebyr for tilsyn.</p>			
Servicetjenester utført av feier:		Sats, med mva	
		2019	2020
Installasjonskontroll av ildsted		821,00	846,00
Feiing i tillegg til vurdert behov		821,00	846,00
Feiing av ordinært ildsted		821,00	846,00
Feiing av fyrkjele/større ildsted/industrianlegg per time		821,00	846,00
Fresing av skorstein* per time		821,00	846,00
Røykprøve av skorstein per time		821,00	846,00
Kamerakontroll av skorstein per time		821,00	846,00
Tetthetsmåling av skorstein per time		821,00	846,00
Service oljekamin per time		821,00	846,00
Temperaturmåling/røykgassanalyse av skorstein per time		821,00	846,00
Informasjon til megler		322,00	332,00
* Første gangs fresing faktureres ikke.			
Kriterier for gebyrfritak:			
<p>Det gis fritak for gebyr for fyringsanlegg hvor eier gir skriftlig erklæring om at anlegget ikke brukes til oppvarming av rom eller bygninger. I slike tilfeller gis feiervesenet rett til å foreta tilsyn for å kontrollere at fyringsanlegget faktisk ikke brukes. (Gebyr for slikt tilsyn belastes kun dersom det viser seg at anlegget likevel er i bruk).</p>			

12.9 Renovasjon mm

Abonnementstype		Inkl. mva.
Avfallsbeholdere	80 liter	3 561,-
	140 liter	3 957,-
	240 liter	5 144,-
	360 liter	7 359,-
	660 liter	11 000,-
	1000 liter	18 517,-
Ekstra restavfallssekk		79,-
Nabodeling		
Nabodeling	Fra 140 l	-336,-
Bringefradrag		-336,-
Servicegrad 1 (campingvogn/-hytte)		
Servicegrad 1 (campingvogn/-hytte)		568,-
Servicegrad 2 (normal fritidsabonnement)		
Servicegrad 2 (normal fritidsabonnement)		757,-
Servicegrad 3 (hyttefelt)		
Servicegrad 3 (hyttefelt)		946,-
Servicegrad 4 (fritidsbolig i boligfelt)		
Servicegrad 4 (fritidsbolig i boligfelt)		2 770,-
Ekstra hentemeter, gående, per påbegynte 10 meter utover 5 meter som er inkludert		
Ekstra hentemeter, gående, per påbegynte 10 meter utover 5 meter som er inkludert	10 meter	594,-
Ekstra hentemeter, kjørende, per påbegynte 100 meter kjørbare vei etter avtale (ref §11 om kjørbare vei)		
Ekstra hentemeter, kjørende, per påbegynte 100 meter kjørbare vei etter avtale (ref §11 om kjørbare vei)	100 meter	594,-
Servicegebyr ved bytte av avfallsbeholder (utkjøring)		
Servicegebyr ved bytte av avfallsbeholder (utkjøring)	Utkjøring	356,-
Kunden henter selv	Henting	0,-
(ved nytt abonnement kjøres dunker ut gratis)		
Nedgravd avfallsløsning:		
Sum varelinje 318		4 783,-
(i tillegg får kunden fratrukk for nabodeling)		(se over)

Som begrunnelse for disse gebyrene sies det i brev datert 24.oktober:

"Budsjett og renovasjonsgebyr 2020 - Foreløpig vedtak

Envina IKS vil fra nyttår fusjonere inn i ReMidt IKS. Det er interimsstyre og det nye representantskapet som skal

vedta de endelige budsjett med tilhørende renovasjonsgebyr. Dette vil skje 14. november 2019.

Med forbehold om dette så er det i budsjettforslaget lagt inn en økning på 10% på et vanlig husholdningsabonnement. Bakgrunnen for denne økningen er at man innfører fri levering på gjenvinningsstasjonene fra 1.1.2020. Videre vil man øke tilgjengeligheten på ReMidt sine gjenvinningsstasjoner i form av mer åpningstid. Dette er tiltak som i sum forbedrer tilbudet, og målet er at mer av avfallet/ressursene skal komme inn dit.

Med forbehold om de endelige vedtak vil renovasjonsgebyr bli som følger:

- 1. a. Et normalabonnement på 140 liter økes med 10% til kr 3.957 inklusive merverdiavgift.*
- 2. b. For fritidshus økes abonnementet tilsvarende slik at normalt fritidsabonnement settes til 35% av et normalabonnement for husholdning.*

Hvert enkelt kommunestyre må behandle avfallsgebyret for 2020 i forbindelse med fastsettelsen av øvrige kommunale gebyrer, jfr Forurensningslovens §34, og den kommunale renovasjonsforskriftens §14.

Når det gjelder gebyr for slamtømming, så vil ReMidt ta over fakturering og oppfølging av kundene i begge kommunene fra nyttår. Tjenesten er tenkt utført av de samme som i dag utfører dette. Kommunene har selv best oversikt over egne selvkostfond på dette området, så beregning av dette gebyret har kommunene selv best forutsetning for å gjøre.

Med vennlig hilsen Envina IKS

Erik Fenstad (daglig leder)"

13 Vedlegg

I dette kapittelet forklares hvordan tallene i budsjettet henger sammen, og det gis en oppskrift på hvordan de politiske partiene kan utarbeide sine egne budsjettframlegg.

I kapittel 13.1.1 finnes et sammendrag av det vedtatte budsjettet.

Budsjettet fremkommer etter at kommunestyret har valgt enkelte *driftstiltak og investeringstiltak*.

Det er opprettet ca 75 driftstiltak (mange innen veg-området) hvorav ca 25 er valgt i budsjettet, og det er opprettet ca 90 investeringstiltak (mange innen VAR-området) hvorav ca 75 er valgt i budsjettet.

En nærmere beskrivelse av hvert av de valgte driftstiltakene finnes i kapittel 13.1.2.

En nærmere beskrivelse av hvert av de valgte investeringstiltakene finnes i kapittel 13.2.2.

13.1 Oversikt over vedtatte budsjett inklusive driftstiltak

13.1.1 Kommunestyrets budsjettversjon inklusive driftstiltak

	2020	2021	2022	2023
Mer-/mindreforbruk konsekvensj. budsjett	-12 455 868	-12 041 954	-7 893 545	-4 336 125
Totale driftskostnader fra investeringsbudsjett	3 702 589	6 858 052	6 913 589	7 722 393
Valgte driftstiltak	8 753 279	5 183 902	979 956	-3 386 268
Mer-/mindreforbruk budsjettversjon	0	0	0	0

Valgte tiltak

Totale driftskostnader fra investeringsbudsjett	3 702 589	6 858 052	6 913 589	7 722 393
<i>Posisjonens forslag</i>	<i>3 702 589</i>	<i>6 858 052</i>	<i>6 913 589</i>	<i>7 722 393</i>

Videreførte tiltak fra siste økonomiplan	0	300 000	0	0
<i>Bredbånd/mobiledkning-medfinansiering 2019</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Disposisjonsfond (9801)</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Nordiske barnekluturdager 2019</i>	<i>0</i>	<i>300 000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Fritidsaktiviteter barn og unge (2604)</i>	<i>0</i>	<i>300 000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Utredning / prosjektering flerbrukshall 2019</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Disposisjonsfond (9801)</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

Sentraladministrasjon	925 000	775 000	775 000	775 000
<i>Digitalisering - System for samskriving og sikker lagring for bedre tverrfaglig innsats helse, skole og barnehage</i>	265 000	115 000	115 000	115 000
<i>Informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT) (1201)</i>	265 000	115 000	115 000	115 000
<i>Redusert besparelse politikk</i>	660 000	660 000	660 000	660 000
<i>Godtgjørelse til politiske ledere (1001)</i>	660 000	660 000	660 000	660 000

Oppvekst og kultur	939 609	-310 391	-2 060 391	-2 060 391
<i>Overtallighet Nedre Melhus barnehager</i>	-890 391	-890 391	-890 391	-890 391
<i>Barnehagedrift (2301)</i>	-890 391	-890 391	-890 391	-890 391
<i>Sommeruka</i>	200 000	200 000	200 000	200 000
<i>Fritidsaktiviteter barn og unge (2604)</i>	200 000	200 000	200 000	200 000
<i>Besparelse skolesektoren fra høst 2021</i>	0	-1 250 000	-3 000 000	-3 000 000
<i>Grunnskoledrift (2201)</i>	0	-1 250 000	-3 000 000	-3 000 000
<i>SFO-ingen endringer fra idag</i>	1 600 000	1 600 000	1 600 000	1 600 000
<i>Grunnskoledrift (2201)</i>	1 600 000	1 600 000	1 600 000	1 600 000
<i>Økt støtte fritidsklubber</i>	30 000	30 000	30 000	30 000
<i>Fritidsaktiviteter barn og unge (2604)</i>	30 000	30 000	30 000	30 000

Helse og velferd	456 579	456 579	456 579	456 579
<i>Legeavtaler, reversering</i>	0	0	0	0
<i>Legetjenester (4010)</i>	0	0	0	0
<i>Tiltak 1: Moesgrinda: Turnusendringer</i>	-372 254	-372 254	-372 254	-372 254
<i>Hjemmetjeneste i boliger m/heldøgns tilbud (3206)</i>	-372 254	-372 254	-372 254	-372 254
<i>Tiltak 4: Sørtun: redusere vaktlengde ved innleie</i>	-464 086	-464 086	-464 086	-464 086
<i>Hjemmetjeneste i boliger mheldøgns tilbud (3206)</i>	-464 086	-464 086	-464 086	-464 086
<i>Økning stillinger Nedre Melhus Hjemmetjeneste</i>	1 129 919	1 129 919	1 129 919	1 129 919
<i>Hjemmesykepleie (3204)</i>	1 129 919	1 129 919	1 129 919	1 129 919
<i>Egenbetaling trygghetsalarmer - alternativ 2</i>	-537 000	-537 000	-537 000	-537 000
<i>Administrasjon pleie- og omsorg (3209)</i>	-537 000	-537 000	-537 000	-537 000
<i>Fysio-/ergoterapeut</i>	700 000	700 000	700 000	700 000

<i>Administrasjon pleie- og omsorg (3209)</i>	<i>700 000</i>	<i>700 000</i>	<i>700 000</i>	<i>700 000</i>
Plan og utvikling	3 461 324	3 161 324	3 261 324	3 161 324
<i>Kommuneplanarbeid</i>	<i>1 500 000</i>	<i>1 500 000</i>	<i>1 500 000</i>	<i>1 500 000</i>
<i>Plan (5700)</i>	<i>1 500 000</i>	<i>1 500 000</i>	<i>1 500 000</i>	<i>1 500 000</i>
<i>Ny stilling på Teknisk drift- vegingeniørstilling til avdeling veg og trafikk</i>	<i>775 912</i>	<i>775 912</i>	<i>775 912</i>	<i>775 912</i>
<i>Veg (5401)</i>	<i>775 912</i>	<i>775 912</i>	<i>775 912</i>	<i>775 912</i>
<i>Ny stilling Teknisk drift plan- veg</i>	<i>575 912</i>	<i>575 912</i>	<i>575 912</i>	<i>575 912</i>
<i>Kommunale veger (5401)</i>	<i>575 912</i>	<i>575 912</i>	<i>575 912</i>	<i>575 912</i>
<i>Hovedplan veg - asfalt - prioritert 1 - Hammondsveg</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Kommunaleveger (5401)</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Hovedplan veg - asfalt - prioritert 2 - Damvegen</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Kommunaleveger (5401)</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Hovedplan veg - asfalt - prioritert 3 - Eidsåsen nr. 17-19</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Kommunaleveger (5401)</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Hovedplan veg - asfalt - prioritert 4 - Furuvegen</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Kommunaleveger (5401)</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Hovedplan veg - asfalt - prioritert 5 - Hovinåsen</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Kommunaleveger (5401)</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Loddgårdstrøa - Kontrollmåling og overvåkning av målebolter</i>	<i>100 000</i>	<i>0</i>	<i>100 000</i>	<i>0</i>
<i>Naturskader (5407)</i>	<i>100 000</i>	<i>0</i>	<i>100 000</i>	<i>0</i>
<i>Morgentrening C-bygget</i>	<i>309 500</i>	<i>309 500</i>	<i>309 500</i>	<i>309 500</i>
<i>Melhushallen (5562)</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Melhushallen (5562)</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Gimsesvømmehall, C-bygget (5564)</i>	<i>179 500</i>	<i>179 500</i>	<i>179 500</i>	<i>179 500</i>
<i>Gimsesvømmehall, C-bygget (5564)</i>	<i>130 000</i>	<i>130 000</i>	<i>130 000</i>	<i>130 000</i>
<i>Utstyr Melhushallen</i>	<i>200 000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Melhushallen (5562)</i>	<i>200 000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Fritt disposisjonsfond	0	0	0	0
<i>Bredbåndutbygging - Bennavegen - Broka-Grøtan</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

<i>Disposisjonsfond (9801)</i>	0	0	0	0
<i>Bredbåndutbygging - Jåravegen til Korsvegen</i>	0	0	0	0
<i>Disposisjonsfond (9801)</i>	0	0	0	0
<i>Bredbåndutbygging - Nordtømme, Skoldadalsvegen, Hølundavegen og Nævsvegen</i>	0	0	0	0
<i>Disposisjonsfond (9801)</i>	0	0	0	0

Andre disposisjonsfond	0	0	0	0
<i>Investering i svømmebasseng C-bygget</i>	0	0	0	0
<i>Disposisjonsfond (9801)</i>	0	0	0	0

Overordnede inntekter og kostnader	2 970 767	801 390	-1 452 556	-5 718 780
<i>Ingen økning eiendomsskatt bolig som følge av omtaksering</i>	<i>6 000 000</i>	<i>6 000 000</i>	<i>6 000 000</i>	<i>6 000 000</i>
<i>Eiendomsskatt (9201)</i>	<i>6 000 000</i>	<i>6 000 000</i>	<i>6 000 000</i>	<i>6 000 000</i>
<i>Ekstra utbytte TrønderEnergi</i>	<i>-2 400 000</i>	<i>-2 400 000</i>	<i>-2 400 000</i>	<i>-4 400 000</i>
<i>Aksjeutbytte (9602)</i>	<i>-2 400 000</i>	<i>-2 400 000</i>	<i>-2 400 000</i>	<i>-4 400 000</i>
Generell innsparing	-2 129 233	-4 298 610	-6 552 556	-8 818 780
<i>Administrasjon (1101)</i>	<i>-131 385</i>	<i>-267 590</i>	<i>-396 135</i>	<i>-528 180</i>
<i>Grunnskoledrift (2201)</i>	<i>-930 098</i>	<i>-1 873 395</i>	<i>-2 797 785</i>	<i>-3 730 380</i>
<i>Administrasjon pleie- og omsorg (3209)</i>	<i>-873 975</i>	<i>-1 776 125</i>	<i>-2 737 478</i>	<i>-3 719 970</i>
<i>Plan og utvikling (5901)</i>	<i>-193 775</i>	<i>-381 500</i>	<i>-621 158</i>	<i>-840 250</i>
<i>Boligtilskudd til etablering og tilpasning - avglemt</i>	<i>1 500 000</i>	<i>1 500 000</i>	<i>1 500 000</i>	<i>1 500 000</i>
<i>Boligtilskudd fra Husbanken (9502)</i>	<i>1 500 000</i>	<i>1 500 000</i>	<i>1 500 000</i>	<i>1 500 000</i>

13.1.2 Rapport driftstiltak

Kapittel : Vedtatte tiltak fra i fjor som er overført til økonomiplanperioden				
Tiltak	037: Bredbånd/mobildekning-medfinansiering 2019			
Beskrivelse	Dette tiltaket har vært fast de senere år, at det bevilges 500 kr pr år uspesifisert til bredbånd / mobildekning. Det ble gjort lignende vedtak for 2020-2022 i desember 2018.			
Ansvar: Rådmannen på overordnede inntekter og utgifter (90000) Tjeneste: Disposisjonsfond (9801)				
	2020	2021	2022	2023
Sum utgifter	500 000	500 000	500 000	500 000
Sum inntekter	- 500 000	- 500 000	- 500 000	- 500 000
SUM NETTO TILTAK	-	-	-	-
Tiltak	015: Nordiske barnekulturdager 2019			
Beskrivelse	Melhus kommune arrangerer sammen med vennskapskommunene Ockelbo (Sverige) og Kurikka (Finland) Nordiske barnekulturdager. Arrangementet går på omgang og arrangeres hvert 2. år. I 2021 er det Melhus sin tur til å stå for arrangementet. Vertskommunen står for faglig innhold, kost og losji mens de tilreisende dekker reisen selv.			
Ansvar: Kultur- og fritid (20300) Tjeneste: Fritidsaktiviteter barn og unge (2604)				
	2020	2021	2022	2023
Sum utgifter	-	300 000	-	-
Sum inntekter	-	-	-	-
SUM NETTO TILTAK	-	300 000	-	-
Tiltak	028: Utredning / prosjektering flerbrukshall 2019			
Beskrivelse	Dette tiltaket ble vedtatt av kommunestyret i forbindelse med ØHP 2019-2022 i desember 2018			
Ansvar: Rådmannen på overordnede inntekter og utgifter (90000) Tjeneste: Disposisjonsfond (9801)				
	2020	2021	2022	2023

Sum utgifter	300 000	-	-	-
Sum inntekter	- 300 000	-	-	-
SUM NETTO TILTAK	-	-	-	-
Kapittel : Sentraladministrasjon				
Tiltak	065: Digitalisering - System for samskriving og sikker lagring for bedre tverrfaglig innsats helse, skole og barnehage			
Beskrivelse	Innføre digital løsning hvor brukere og pårørende settes i sentrum og blir mer delaktige i sitt eget behandlingsopplegg. Enklere samarbeid på tvers av enheter og ulike nivåer. Bedre oversikt og ressursutnyttelse i kommunen. Sensitive personopplysninger håndteres på en trygg og forskriftsmessig måte.			
Ansvar: IT og digital samhandling (10015) Tjeneste: Informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT) (1201)				
	2020	2021	2022	2023
Sum utgifter	265 000	115 000	115 000	115 000
Sum inntekter	-	-	-	-
SUM NETTO TILTAK	265 000	115 000	115 000	115 000
Tiltak	134: Redusert besparelse politikk			
Beskrivelse	Ett utvalg mindre og 20 % økt andel varaordførerstilling (til 92 % av LSR), jfr KST-sak november 2019. Dette gir en lavere besparelse enn det som ligger inne i konsekvensjustert budsjett.			
Ansvar: Politikk (10040) Tjeneste: Godtgjørelse til politiske ledere (1001)				
	2020	2021	2022	2023
Sum utgifter	660 000	660 000	660 000	660 000
Sum inntekter	-	-	-	-
SUM NETTO TILTAK	660 000	660 000	660 000	660 000
Kapittel : Oppvekst og kultur				
Tiltak	054: Overtallighet Nedre Melhus barnehager			

Beskrivelse	Barnehagen har 1,9 årsverk i overtallighet fra 01.01.2020 ift antall barn og de normer som benyttes. Det er lagt inn reduksjon 700.000 kr i lønnsutgifter tilsvarende ca 1,5 årsverk. Overtalligheten vil løses ved normal turnover i kommunen, ingen vil bli sagt opp.			
Ansvar: Preststrøa barnehage (20140) Tjeneste: Barnehagedrift (2301)				
	2020	2021	2022	2023
Sum utgifter	- 890 391	- 890 391	- 890 391	- 890 391
Sum inntekter	-	-	-	-
SUM NETTO TILTAK	- 890 391	- 890 391	- 890 391	- 890 391
Tiltak	128: Besparelse skolesektoren fra høst 2021			
Beskrivelse	Det synes å være en høyere faktisk bemanning i skolesektoren enn lovpålagt nivå, inkl spes.ped. vedtak. det arbeider ca 280 årsverk i skolesektoren i Melhus, her foreslås et nedtak på 4 årsverk fra høsten 2021. Nedtaket løses ved naturlig avgang			
Ansvar: Rådmannen ramme 2 (29999) Tjeneste: Grunnskole drift (2201)				
	2020	2021	2022	2023
Sum utgifter	-	- 1 250 000	- 3 000 000	- 3 000 000
Sum inntekter	-	-	-	-
SUM NETTO TILTAK	-	- 1 250 000	- 3 000 000	- 3 000 000
Tiltak	061: Sommeruka			
Beskrivelse	Sommerferietilbud til spesielt utsatt ungdom. Har gjennomført tiltaket i 2 år med tilskuddsmidler fra Frifond og Nasjonal tilskuddsordning mot barnefattigdom. Evaluering og tilbakemeldinger etter forsøket disse 2 årene, har vist at det er et stort behov for et slikt tilbud i Melhus kommune. Det vil fortsatt bli søkt om eksterne midler til tiltaket.			
Ansvar: Kultur- og fritid (20300) Tjeneste: Fritidsaktiviteter barn og unge (2604)				
	2020	2021	2022	2023
Sum utgifter	200 000	200 000	200 000	200 000

Sum inntekter	-	-	-	-
SUM NETTO TILTAK	200 000	200 000	200 000	200 000
Tiltak	147: SFO-ingen endringer fra idag			
Beskrivelse	Det gjøres ingen endringer fra dagens praksis mht timetall og antall dager. Satser justeres kun med deflator 3,1 %			
Ansvar: Rådmannen ramme 2 (29999) Tjeneste: Grunnskole drift (2201)				
	2020	2021	2022	2023
Sum utgifter	-	-	-	-
Sum inntekter	1 600 000	1 600 000	1 600 000	1 600 000
SUM NETTO TILTAK	1 600 000	1 600 000	1 600 000	1 600 000
Tiltak	169: Økt støtte fritidsklubber			
Beskrivelse	Tiltak fra posisjonen			
Ansvar: Kultur- og fritid (20300) Tjeneste: Fritidsaktiviteter barn og unge (2604)				
	2020	2021	2022	2023
Sum utgifter	30 000	30 000	30 000	30 000
Sum inntekter	-	-	-	-
SUM NETTO TILTAK	30 000	30 000	30 000	30 000
Kapittel : Helse og velferd				
Tiltak	053: Legeavtaler, reversering			
Beskrivelse	I ØHP 2019-2022 ble det vedtatt et tiltak om besparelse på 691 pr år utfra forventet utfall av forhandlinger. Dette har ikke vært mulig å realisere. Dette til informasjon			
	2020	2021	2022	2023

SUM NETTO TILTAK	0	0	0	0
Tiltak	043: Tiltak 1: Moesgrinda: Turnusendringer			
Beskrivelse	<p>Turnusendringer/reduksjon av bemanning : Ny turnus er utarbeidet Vaktlengde tas ned på flere vakter(kortere vakter)og at enkelte vakter fjernes. Dette medfører:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. middagsmat tilberedes ikke lenger på huset, men det går over til matombringing 2. reduksjon av overlappingstid(kortere tid/færre til stede)mellom vaktene 3. muligheten for fritidsaktiviteter på ettermiddag reduseres 4. Omgjøring av 2 planleggingsdager til ordinære vakter for vernepleiere medfører mindre tid til fagarbeid, og vil gjøre det vanskeligere å rekrutterer nye vernepleiere ved ledighet i stilling 5. Man vil måtte leie inn ved alle fravær, da bemanningen nå ligger på minimumsbemanning på de fleste vakter. <p>To planleggingsdager for vernepleiere tatt bort per 12 uker.</p>			
Ansvr: Moesgrinda bofellesskap (34141) Tjeneste: Hjemmetjeneste i boliger m/heldøgns tilbud (3206)				
	2020	2021	2022	2023
Sum utgifter	- 372 254	- 372 254	- 372 254	- 372 254
Sum inntekter	-	-	-	-
SUM NETTO TILTAK	- 372 254	- 372 254	- 372 254	- 372 254
Tiltak	045: Tiltak 4: Sørtun: redusere vaktlengde ved innleie			

Beskrivelse	Sørtun har en langvaktturnus der ansatte arbeider 14,5 timers vakter. Dette har vært ønskelig fordi man da kan følge brukers døgnrytme og man unngår endring i bemanning midt på dagen. For beboere med den type utfordringer som beboerne på Sørtun har, har dette vært en viktig faktor i miljøarbeidet, da avbrudd og endringer ofte kan være vanskelig. Personalet på Sørtun skal fortsatt arbeide lange vakter, men ved fravær skal man fra nå bare leie inn på dagvakt (7-15) på første fravær. (Er det flere fravær leies det inn på de andre for å sikre forsvarlig drift) Dette gir alle brukere mulighet til å delta på sine dagaktiviteter. Konsekvenser er at det blir mindre muligheter for aktiviteter på ettermiddag/kveld for beboerne. Det vil også medføre en større belastning for ansatte de vakter det er uro.			
Ansvar: Sørtun bofellesskap (34160)				
Tjeneste: Hjemmetjeneste i boliger mheldøgns tilbud (3206)				
	2020	2021	2022	2023
Sum utgifter	- 464 086	- 464 086	- 464 086	- 464 086
Sum inntekter	-	-	-	-
SUM NETTO TILTAK	- 464 086	- 464 086	- 464 086	- 464 086
Tiltak	056: Økning stillinger Nedre Melhus Hjemmetjeneste			
Beskrivelse	Nedre Melhus Hjemmetjeneste har behov for en økning tilsvarende 2,6 årsverk. Økningen skal legges på aftenvakt for å styrke bemanningen på kveld. Økningen vil redusere dagens behov for ekstra innleie og bidra til økt kontinuitet for tjenestemottakerne. Videre vil økningen redusere bruken av overtid og minske belastningen på de ansatte som i dag blir anvendt som ekstrahjelp. Kostnadene er beregnet ut fra sykepleier med 10 års ansiennitet, og det er tatt høyde for økte t-trinn grunnet stilling på kveld/aften.			
Ansvar: Nedre Melhus hjemmetjeneste 1 (36210)				
Tjeneste: Hjemmesykepleie (3204)				
	2020	2021	2022	2023
Sum utgifter	1 129 919	1 129 919	1 129 919	1 129 919
Sum inntekter	-	-	-	-
SUM NETTO TILTAK	1 129 919	1 129 919	1 129 919	1 129 919
Tiltak	122: Egenbetaling trygghetsalarmer - alternativ 2			

Beskrivelse	<p>Leie og drift av trygghetsalarmer vil øke med ca 700.000 kr fra 2020 grunnet overgang til digitale alarmer koblet opp mot mottak ved Værnesregionen. Dette tiltaket er laget for å hente inn store deler av denne kostnadsøkningen. Leie per alarm er anslått til 2000 ber bruker i året. I tillegg kommer 1.000.000 til mottakssenter ved Værnesregionen. I budsjett for 2020 er det tatt høyde for leie av 350 alarmer. Foreslår på nytt å gjeninnføre egenandel for denne tjenesten. Per i dag er det flere kommuner, både lokalt i Trøndelag (Steinkjer, Midtre Gauldal, Snåsa, Høylandet, Klæbu, Selbu og Ørlandet), og på landsbasis som tar betalt for denne tjenesten. De som har trygghetsalarm som del av/ledd i nødvendig helsehjelp, eller som erstatning for annen helsehjelp unntas (60 stk) . I tiltaket er det differensiert egenandelen på bakgrunn av inntekt. De med inntekt under 2 G har en egenandel på kroner 100 pr.mnd. og de med inntekt over 2 G har en egenandel på kroner 250 pr. mnd. Satsen anses som rimelig dersom man ser til prisen (selvkost), samt til satsene i andre kommuner. Andelen med inntekt under og over 2 G er reell og hentet ut fra EPJ. Tiltaket tar høyde for at det er i 350 alarmer, hvorav 290 faller inn under betalingsordningen. De som skal unntas fra betalingsordningen er fordelt likt mellom de to inntektsgruppene.</p>			
Ansvar: Hjemmebaserte tjenester, administrasjon (36100) Tjeneste: Administrasjon pleie- og omsorg (3209)				
	2020	2021	2022	2023
Sum utgifter	-	-	-	-
Sum inntekter	- 537 000	- 537 000	- 537 000	- 537 000
SUM NETTO TILTAK	- 537 000	- 537 000	- 537 000	- 537 000
Tiltak	137: Fysio-/ergoterapeut			
Beskrivelse	1 årsverk til Fysio/ergoterapeut stilling			
Ansvar: Rådmannen ramme 3 (39999) Tjeneste: Administrasjon pleie- og omsorg (3209)				
	2020	2021	2022	2023
Sum utgifter	700 000	700 000	700 000	700 000
Sum inntekter	-	-	-	-
SUM NETTO TILTAK	700 000	700 000	700 000	700 000
Kapittel : Plan og utvikling				

Tiltak	064: Kommuneplanarbeid			
Beskrivelse	Oppfølging av til enhver tid vedtatt planstrategi. Følgende planer skal utarbeides/ rulleres fremover -Områdeplan for Brekkåsen -Kommuneplanens samfunnsdel -Kommuneplanens arealdel -Kommuneplan pukk og grus -Detaljplan for skoleområdet -Detaljplan for stasjonsområdet -Områdeplan for Fremo (administrative kostnader, annonsering mv som ikke kan belastes de private) -Plan for snøscooter (jf over)			
Ansvar: Prosjekt - kommuneplan (19990)				
Tjeneste: Plan (5700)				
	2020	2021	2022	2023
Sum utgifter	2 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000
Sum inntekter	- 1 000 000	-	-	-
SUM NETTO TILTAK	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000
Tiltak	059: Ny stilling på Teknisk drift- vegingeniørstilling til avdeling veg og trafikk			
Beskrivelse	Kommunestyret i Melhus vedtok i sak 29/2019 å slutte seg til fremforhandlet Byvekstavtale datert 15.3.2019, mellom kommunene Trondheim, Malvik, Melhus og Stjørdal samt Trøndelag Fylkeskommune og Staten for perioden 2019-2029. Gjennom høring til Miljøpakkens handlingsprogram for perioden 2020-2023 har Melhus kommune valgt å prioritere en rekke tiltak gjennomført og finansiert gjennom midler knyttet til byvekstavtale. Dette er tiltak som bl.a. omfatter gang- og sykkelbro over E6 og Gaula, innfartsparkering på Ler, Minimetro i Melhus sentrum, P-anlegg for sykkel og bil ved skysstasjonen i Melhus sentrum og i tillegg en rekke tiltak knyttet til kollektivtrafikken. For oppfølging og gjennomføring av prioriterte tiltak fremkommet gjennom handlingsprogrammet er det behov for å øke bemanningen ved enheten Teknisk drift ved å ansette en egen ressurs med veg kompetanse.			
Ansvar: Teknisk drift (53000)				
Tjeneste: Veg (5401)				
	2020	2021	2022	2023
Sum utgifter	775 912	775 912	775 912	775 912

Sum inntekter	-	-	-	-
SUM NETTO TILTAK	775 912	775 912	775 912	775 912
Tiltak	060: Ny stilling Teknisk drift plan- veg			
Beskrivelse	For behandling av private reguleringsplaner, utbyggingsplaner samt oppfølging av områdeplaner er det behov for å tilføre kapasitet og kompetanse på planavdelingen ved enheten Teknisk drift. Enheten har vært gjennom en omstrukturering hvor avdelingen plan er tillagt ansvaret for behandlingen og oppfølgingen av ovennevnte planer. I tillegg vil tiltak gjennom Byvekstavtale medføre behov for utarbeidelse av søknader knyttet til gjennomføring og finansiering av tiltak. For å imøtekomme enhetens behov ansettes en person med veg kompetanse.			
Ansvar: Teknisk drift plan-veg (53009) Tjeneste: Kommunale veier (5401)				
	2020	2021	2022	2023
Sum utgifter	775 912	775 912	775 912	775 912
Sum inntekter	- 200 000	- 200 000	- 200 000	- 200 000
SUM NETTO TILTAK	575 912	575 912	575 912	575 912
Tiltak	069: Hovedplan veg - asfalt - prioritet 1 - Hammondsveg			

Beskrivelse	<p>Melhus kommune har et stort etterslep på vegvedlikeholdet og mange av vegene i kommunen er utgått på dato. Det vil si at de har en restlevetid som er passert. Den vegen med lavest restlevetid er utgått på dato med seksten år.</p> <p>I vedtatt hovedplan veg, K-sak 55/19, er det estimert en kostand pr. år for asfaltering av kommunale veger og gater. Prioritert tiltaksliste er satt opp med ett hovedkriterie, restlevetid. Det forutsettes vedlikehold for ca. 2 millioner eks. mva hvert år i planperioden. Klarer kommunen å opprettholde denne vedlikeholdstakten vil alle veger med restlevetid eldre enn 2011 være vedlikeholdt.</p> <p>Hovedplan veg ble påbegynt i 2018 og har derfor tatt med år 2019 i sitt grunnlag. Ettersom hovedplanen ikke ble vedtatt før i 2019, anbefales det at Melhus kommune bevilger ekstra penger i 2020 for å holde framdriften i hovedplanen. På grunn av lav bemanning i 2019, forventer vi et overskuddsfond fra driftsbudsjettet med 500 000,- eks. mva. Dette fondet forutsettes satt av til asfaltering i 2020. Det er i tillegg bevilget 750 000,- eks. mva i K-sak 72/18 Vedlikehold av kommunale veger og plasser., som vil være med å finansiere planlagte tiltak i 2020.</p> <p>Behov i 2019 og 2020 i henhold til hovedplan veg: kr. +4 489 437 eks. mva</p> <p>Overskuddsfond fra driftsåret 2019: kr. -500 000 eks. mva.</p> <p>Bruk av fondsmidler for vedlikehold av kommunale veger og plasser: kr. -750 000 eks. mva.</p> <p>Behov for midler i 2020: kr. 3 239 437 eks. mva</p>			
Ansvar: Hovedplanveg 2019-2023 (53001) Tjeneste: Kommunaleveger (5401)				
	2020	2021	2022	2023
Sum utgifter	105 843	-	-	-
Sum inntekter	- 105 843	-	-	-
SUM NETTO TILTAK	-	-	-	-
Tiltak	068: Hovedplan veg - asfalt - prioritet 2 - Damvegen			
Beskrivelse	Jf tiltak 069 - prioritet 1			
Ansvar: Hovedplanveg 2019-2023 (53001) Tjeneste: Kommunaleveger (5401)				
	2020	2021	2022	2023

Sum utgifter	273 373	-	-	-
Sum inntekter	- 273 373	-	-	-
SUM NETTO TILTAK	-	-	-	-
Tiltak	066: Hovedplan veg - asfalt - prioritet 3 - Eidsåsen nr. 17-19			
Beskrivelse	Jf tiltak 069 - prioritet 1			
Ansvar: Hovedplanveg 2019-2023 (53001) Tjeneste: Kommunaleveger (5401)				
	2020	2021	2022	2023
Sum utgifter	269 579	-	-	-
Sum inntekter	- 269 579	-	-	-
SUM NETTO TILTAK	-	-	-	-
Tiltak	067: Hovedplan veg - asfalt - prioritet 4 - Furuvegen			
Beskrivelse	Jf tiltak 069 - prioritet 1			
Ansvar: Hovedplanveg 2019-2023 (53001) Tjeneste: Kommunaleveger (5401)				
	2020	2021	2022	2023
Sum utgifter	305 711	-	-	-
Sum inntekter	- 305 711	-	-	-
SUM NETTO TILTAK	-	-	-	-
Tiltak	070: Hovedplan veg - asfalt - prioritet 5 - Hovinåsen			
Beskrivelse	Jf tiltak 069 - prioritet 1			
Ansvar: Hovedplanveg 2019-2023 (53001) Tjeneste: Kommunaleveger (5401)				
	2020	2021	2022	2023
Sum utgifter	263 638	-	-	-
Sum inntekter	- 263 638	-	-	-

SUM NETTO TILTAK	-	-	-	-
Tiltak	123: Loddgårdstrøa - Kontrollmåling og overvåkning av målebolter			
Beskrivelse	<p>I 2016 ble det utført fjellsikring i fjellskrenten langs boligfeltet i Loddgårdstrøa. I tillegg er det installert flere målebolter i enkelte utsatte bergpartier som ved skred kan utgjøre stort skadepotensiale for bebyggelsen og menneskene nedenfor. Ingeniørgeolog anbefaler regelmessig kontrollmåling av måleboltene for å overvåke mulig bevegelse. Det er viktig å oppdage tegn til store bevegelser for å forebygge og minimere større skader på bebyggelsen, ved at man får oversikt og eventuelt setter inn sikringstiltak.</p> <p>Omfang: Kontrollmåling av 6 stk. målebolter med resultater beskrevet i et enkelt notat. Målinger bør utføres hvert 2. år. Hyppighet av kontrollmålinger kan bli endret ved tegn til større bevegelser og avdekking av økt risiko.</p> <p>Rådmannen innehar ikke erfaringstall for dette, men kostnader anslås å være i størrelsesorden kr. 100 000 hvert 2. år.</p>			
Ansvar: Naturskade (53008) Tjeneste: Naturskader (5407)				
	2020	2021	2022	2023
Sum utgifter	100 000	-	100 000	-
Sum inntekter	-	-	-	-
SUM NETTO TILTAK	100 000	-	100 000	-

Tiltak	146: Morgentrening C-bygget			
Beskrivelse	<p>Årlig merkostnad for renhold for å åpne svømmehall og gymsal 1 time tidligere: 179.500,-</p> <p>Årlig merkostnad for driftskostnader (Ventilasjon, vannforbruk, strøm) for C-bygget: 20.000,-</p> <p>Årlig merkostnad for driftskostnader (Ventilasjon, vannforbruk, strøm, kjemikalier) Svømmehallen C-bygget: 110.000,-.</p> <p>Kommentar fra Renhold: En utfordring her blir å rekruttere bemanning som starter på jobb kl. 05.00. Likedan vil en endring for eksisterende bemanning som må starte kl.05.00 på jobb medføre vesentlige endringer. Renholdsavdelingen i Melhus kommune jobber etter kvalitetskrav i innemiljøstandarden. For å tilfredsstille disse kravene må vi inn med overnevnte ressurser før svømming og trening. Det som er usikkert med tanke på treningstid i C-bygget og Melhushallen fra kl. 07.00 er hvilket omfang det er snakk om. Når det gjelder svømming kjenner vi antallet.</p> <p>Kommentar fra driftsansvarlig: Melhus IL svømmeavdeling ønsker svømmetrening fra klokken 0700 hver morgen på hverdager, de har til nå fått benyttet onsdager til dette og det er da 3-5 personer som møter opp. Å utvide åpningstiden vil medføre en merkostnad driftsmessig og utgjøre en utfordring arbeidsmessig da driftsleder må arbeide utenom nåværende arbeidstid som er fra klokken 0700 til 1500. For å få til dette må Bygg og eiendom må forskyve arbeidstiden til 2 stk. driftsledere som må ha ansvar for prøvetaking og drift av bassenget der den ene arbeider 0600-1400 og den andre 0800-1600 da vi må foreta prøvetaking før personer oppholder seg i vatnet og foreta tilførsel av kjemikalier i perioden 1500-1600 etter at skolene er ferdig med svømming og før folkebad. I dag er det en person som har hovedansvar for bassengdrift. Å forskyve arbeidstiden er ikke ønskelig med hensyn til de ansattes velferd og øket sårbarhet ved eventuelt sykefravær. Driftsmessig merkostnad på grunn av utvidet åpningstid gjelder økt arbeidsmengde, høyere strømforbruk, lengre åpningstid ventilasjon, høyere vannforbruk og mere kjemikalier estimert til kr 110.000,- eks. mva. i året for driftsavdelingen i Bygg og eiendom.</p>			
Ansvar: Forvaltning, drift og vedlikehold (55501) Tjeneste: Gimsesvømmehall, C-bygget (5564)				
	2020	2021	2022	2023
Sum utgifter	130 000	130 000	130 000	130 000

Sum inntekter	-	-	-	-
Sum netto	130 000	130 000	130 000	130 000
Ansvar: Renhold (55502) Tjeneste: Gimsesvømmehall, C-bygget (5564)				
Sum utgifter	179 500	179 500	179 500	179 500
Sum inntekter	-	-	-	-
SUM NETTO TILTAK	309 500	309 500	309 500	309 500
Tiltak 149: Utstyr Melhushallen				
Beskrivelse	Madrasser, treningsutstyr mm er 40 år gammelt			
Ansvar: Forvaltning, drift og vedlikehold (55501) Tjeneste: Melhushallen (5562)				
	2020	2021	2022	2023
Sum utgifter	200 000	-	-	-
Sum inntekter	-	-	-	-
SUM NETTO TILTAK	200 000	-	-	-
Kapittel : Disposisjonsfond				
Tiltak	097: Bredbåndutbygging - Bennavegen - Broka-Grøtan			
Beskrivelse	Dette tiltaket er ment å komme i tillegg til tiltak 037			
Ansvar: Rådmannen på overordnede inntekter og utgifter (90000) Tjeneste: Disposisjonsfond (9801)				
	2020	2021	2022	2023
Sum utgifter	540 000	-	-	-
Sum inntekter	- 540 000	-	-	-
SUM NETTO TILTAK	-	-	-	-
Tiltak	096: Bredbåndutbygging - Jåravegen til Korsvegen			

Beskrivelse	Dette tiltaket er ment å komme i tillegg til tiltak 037			
Ansvar: Rådmannen på overordnede inntekter og utgifter (90000)				
Tjeneste: Disposisjonsfond (9801)				
	2020	2021	2022	2023
Sum utgifter	-	600 000	-	-
Sum inntekter	-	600 000	-	-
SUM NETTO TILTAK	-	-	-	-
Tiltak	127: Bredbåndutbygging - Nordtømme, Skoldadalsvegen, Hølundavegen og Nævsvegen			
Beskrivelse	Det er utarbeidet en kostnadskalkyle som en mulighet til å kunne dekke bredbåndutbygging til husstander som ligger i randsone til feltgrenser som blir bygd ut med NKOM-støtte i Melhus sør (Gåsbakken), samt feltgrense/tilførselstrase for fiberfremlegging (Hovin-Tømmesdalsvegen). Konkret gjelder dette områdene Nordtømme, Skoldadalsvegen, Hølundavegen og Nævsvegen med til sammen 77 husstander, med forbehold om 80% innsalg (62 husstander). Kostnadskalkyle danner grunnlag for spleiselag mellom utbygger og kommune, med standard egenandel for innbyggerne. Kostnadskalkyle anslår Melhus kommunes andel av medfinansiering på dette prosjektet til kr. 1 100 000,-.			
Ansvar: Rådmannen på overordnede inntekter og utgifter (90000)				
Tjeneste: Disposisjonsfond (9801)				
	2020	2021	2022	2023
Sum utgifter	1 100 000	-	-	-
Sum inntekter	- 1 100 000	-	-	-
SUM NETTO TILTAK	-	-	-	-
Kapittel : Overordnede inntekter og kostnader				
Tiltak	133: Ingen økning eiendomsskatt bolig som følge av omtaksering			
Beskrivelse	Dette tiltaket eliminerer effekten på 6 mill kr som rådmannen har lagt inn som følge av omtakseringen av boliger og fritidseiendommer			
Ansvar: Rådmannen på overordnede inntekter og utgifter (90000)				
Tjeneste: Eiendomsskatt (9201)				
	2020	2021	2022	2023
Sum utgifter	-	-	-	-

Sum inntekter	6 000 000	6 000 000	6 000 000	6 000 000
SUM NETTO TILTAK	6 000 000	6 000 000	6 000 000	6 000 000
Tiltak	139: Ekstra utbytte TrønderEnergi			
Beskrivelse	Ekstra utbytte fra TrønderEnergi			
Ansvar: Rådmannen på overordnede inntekter og utgifter (90000) Tjeneste: Aksjeutbytte (9602)				
	2020	2021	2022	2023
Sum utgifter	-	-	-	-
Sum inntekter	- 2 400 000	- 2 400 000	- 2 400 000	- 4 400 000
SUM NETTO TILTAK	- 2 400 000	- 2 400 000	- 2 400 000	- 4 400 000
Tiltak	143: Generell innsparing			
Beskrivelse	0,25% virkning i 2020 0,50% virkning i 2021 0,75% virkning i 2022 1,0% virkning i 2023			
Ansvar: Rådmannen (10000) Tjeneste: Administrasjon (1101)				
	2020	2021	2022	2023
Sum utgifter	- 131 385	- 267 590	- 396 135	- 528 180
Sum inntekter	-	-	-	-
Ansvar: Rådmannen ramme 2 (29999) Tjeneste: Grunnskole drift (2201)				
Sum utgifter	- 930 098	- 1 873 395	- 2 797 785	- 3 730 380
Sum inntekter	-	-	-	-
Ansvar: Rådmannen ramme 3 (39999) Tjeneste: Administrasjon pleie- og omsorg (3209)				

Sum utgifter	- 873 975	- 776 125	1 - 737 478	2 - 719 970	3
Sum inntekter	-	-	-	-	-
Ansvar: Plan og utvikling kommunalsjef (59000) Tjeneste: Plan og utvikling (5901)					
Sum utgifter	- 193 775	- 381 500	- 621 158	- 840 250	-
Sum inntekter	-	-	-	-	-
SUM NETTO TILTAK	- 129 233	2 - 298 610	4 - 552 556	6 - 818 780	8
Tiltak	148: Boligtilskudd til etablering og tilpasning - avglemt				
Beskrivelse	Det har vært praksis i alle år å kunne gi boligtilskudd til enkelte ifm opptak av Startlån. Tidligere har vi fått midler direkte fra Husbanken til dette, men fra 2020 er dette ført inn i den store potten Rammetilskudd. Det er da avglemt å øremerke beløpet; 1,5 mill kr til dette formålet. Det er førøvrig laget et annet tiltak; nr 52 Ekstra beløp, for de partier som ønsker å yte mer enn det vi mottar fra Staten til formålet.				
Ansvar: Rådmannen på overordnede inntekter og utgifter (90000) Tjeneste: Boligtilskudd fra Husbanken (9502)					
	2020	2021	2022	2023	
Sum utgifter	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1
Sum inntekter	-	-	-	-	-
SUM NETTO TILTAK	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1

13.2 Oversikt over vedtatte budsjett inklusive investeringstiltak

13.2.1 Kommunestyrets budsjettversjon investering inklusive driftstiltak

	2020	2021	2022	2023
Netto investering i konsekvensjustert budsjett	0	0	0	0

Sum finansieringsbehov nye tiltak	193 365 625	188 412 500	73 975 000	58 275 000
Sum fond	0	0	0	0
Sum overført fra drift	0	0	0	0
Sum lån	-127 452 500	-78 850 000	-18 360 000	-15 700 000
Sum tilskudd	0	0	0	0
Sum annet	-42 163 125	-67 062 500	-3 465 000	-3 175 000
Netto finansiering nye tiltak	23 750 000	42 500 000	52 150 000	39 400 000
Sum renter og avdrag beregnet drift	2 311 589	7 775 694	10 907 886	11 716 690
Sum andre driftskonsekvenser	1 391 000	-917 642	-3 994 297	-3 994 297
Netto driftskonsekvenser	3 702 589	6 858 052	6 913 589	7 722 393

Valgte tiltak

Videreførte tiltak fra siste økonomiplan	13 125 000	21 000 000	19 950 000	17 000 000
<i>Nødstrøm Buen sykehjem 2019</i>	3 125 000	0	0	0
<i>Renter og avdrag</i>	37 258	126 349	124 725	123 099
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0
<i>Uspesifisert Bygg og Eiendom 2019</i>	10 000 000	10 000 000	10 000 000	10 000 000
<i>Renter og avdrag</i>	119 225	523 542	922 658	1 316 575
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0
<i>Uspesifisert 2020</i>	0	5 000 000	5 000 000	5 000 000
<i>Renter og avdrag</i>	0	74 516	327 215	576 663
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0
<i>6707 - Gang og sykkelveg Nævsvegen</i>	0	0	450 000	2 000 000
<i>Renter og avdrag</i>	0	0	5 365	42 040
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0
<i>6828 - Snuplass Lebergsvegen /Losavegen</i>	0	500 000	1 500 000	0
<i>Renter og avdrag</i>	0	5 961	38 101	80 605
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0
<i>6833 - Erosjonssikring Stor-Trondsveg/Kroken 2019</i>	0	3 000 000	3 000 000	0
<i>Renter og avdrag</i>	0	35 768	157 064	241 032

<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0
6836 - Øvre Møllefoss bru 2019	0	2 500 000	0	0
<i>Renter og avdrag</i>	0	29 806	101 080	99 780
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0

Sentraladministrasjon	13 696 875	0	0	0
<i>1226 - Interkommunalt IT-samarbeid - felles investering</i>	11 250 000	0	0	0
<i>Renter og avdrag</i>	134 450	496 633	486 234	475 833
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0
<i>1231-Digitalisering: Mobilitet - tilgjengeliggjøre digitale kommunale verktøy</i>	375 000	0	0	0
<i>Renter og avdrag</i>	17 568	66 696	65 136	63 576
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	360 000	360 000	360 000	360 000
<i>1232 - Digitalisering felleskomponenter: Innføre digitale kommunikasjonsløsninger - innbyggere, politiske møter, sikker identitetsforvaltning</i>	375 000	0	0	0
<i>Renter og avdrag</i>	17 568	66 696	65 136	63 576
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	562 000	282 000	282 000	282 000
<i>1233 - Digitalisering: Digisos - innføre digital søknad og dokumenthåndtering NAV/Sosial</i>	209 375	0	0	0
<i>Renter og avdrag</i>	9 809	37 238	36 367	35 496
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	39 000	39 000	39 000	39 000
<i>1234 - Digitalisering: Anskaffelse PC til pedagogiske ledere barnehage inkl. nye lisensavtale</i>	862 500	0	0	0
<i>Renter og avdrag</i>	40 405	153 399	149 811	146 223
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	200 000	200 000	200 000	200 000
<i>1235 - Digitalisering helse og velferd: Innføre lokaliseringsteknologi, sensorteknologi og multidose</i>	625 000	0	0	0
<i>Renter og avdrag</i>	29 279	111 159	108 559	105 959
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	180 000	180 000	180 000	180 000

Oppvekst og kultur	40 087 500	39 500 000	0	0
<i>Parkeringshus ved Melhushallen (200 pl.) 2019</i>	37 500 000	39 500 000	0	0

<i>Renter og avdrag</i>	447 094	1 987 128	3 093 741	3 053 700
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	-128 642	-257 284	-257 284
<i>Gimsøya bhg - ombygging av kjøkken</i>	812 500	0	0	0
<i>Renter og avdrag</i>	9 687	32 848	32 427	32 004
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0
<i>Kosekroken bhg - Vognbod - utelekeplass</i>	625 000	0	0	0
<i>Renter og avdrag</i>	16 806	62 080	60 780	59 479
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0
<i>Prestrøa bhg - fallmatter</i>	137 500	0	0	0
<i>Renter og avdrag</i>	3 697	13 658	13 372	13 085
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0
<i>Strandvegen bhg - Vognbod, takoverbygg og asfalt</i>	387 500	0	0	0
<i>Renter og avdrag</i>	10 420	38 490	37 683	36 877
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0
<i>Tambartun bhg - Vognbod og takoverbygg</i>	250 000	0	0	0
<i>Renter og avdrag</i>	6 723	24 832	24 312	23 793
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0
<i>Kulturhusutredning</i>	375 000	0	0	0
<i>Renter og avdrag</i>	10 084	37 249	36 469	35 689
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0

Helse og velferd	53 925 000	73 800 000	0	0
<i>2423 - Velferdsteknologi Hølanda sykehjem 2019</i>	4 725 000	0	0	0
<i>Renter og avdrag</i>	49 747	183 755	179 907	176 059
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	50 000	50 000	50 000	50 000
<i>Lena Park - tidligere Rådhusvegen bofellesskap</i>	49 200 000	73 800 000	0	0
<i>Renter og avdrag</i>	587 183	2 298 264	3 006 766	2 967 767
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	-1 900 000	-4 848 013	-4 848 013

Plan og utvikling	45 531 250	11 612 500	1 875 000	1 875 000
<i>6831 Driftssentral -veg</i>	8 125 000	8 125 000	0	0

<i>Renter og avdrag</i>	96 870	425 378	652 791	644 339
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0
6839-Gimsvegen v/Rema-rundkjøring	7 000 000	0	0	0
<i>Renter og avdrag</i>	83 458	283 022	279 382	275 743
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0
6840 - Investering maskinpark - Teknisk drift	5 187 500	3 487 500	1 375 000	1 875 000
<i>Renter og avdrag</i>	109 073	481 883	719 842	832 815
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0
6841 - Gangbru over E6	24 000 000	0	0	0
<i>Renter og avdrag</i>	422 400	0	0	0
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0
6842 - Gangbru over Gaula	1 000 000	0	0	0
<i>Renter og avdrag</i>	11 923	40 432	39 912	39 393
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0
6843 - Trafikksikkerhetstiltak i Gimsvegen ved Bøndenessvingen	218 750	0	0	0
<i>Renter og avdrag</i>	2 114	7 509	7 377	7 249
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0
6846 - P-hus v/stasjonsområdet - forprosjekt	0	0	500 000	0
<i>Renter og avdrag</i>	0	0	5 961	20 217
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0

Selvkost	23 750 000	42 500 000	52 150 000	39 400 000
6016 - Gimsvegen v/Rema - vannledning	1 000 000	0	0	0
<i>Renter og avdrag</i>	0	0	0	0
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0
6032 - Vannkum Rye	700 000	0	0	0
<i>Renter og avdrag</i>	0	0	0	0
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0
6040 - Vannforsyning Jaktøya-Lerli-Kvammen	2 000 000	2 000 000	0	0
<i>Renter og avdrag</i>	0	0	0	0
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0

6047-Vannledninger E6, Melhus sentrum-Kvål	1 250 000	3 500 000	1 500 000	0
<i>Renter og avdrag</i>	0	0	0	0
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0
6049-Høyeggen VPS	2 600 000	0	0	0
<i>Renter og avdrag</i>	0	0	0	0
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0
6050-Rønningstrøa VPS	500 000	1 500 000	0	0
<i>Renter og avdrag</i>	0	0	0	0
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0
6051-Ledningsanlegg til Rønningstrøa HBS	500 000	0	3 500 000	0
<i>Renter og avdrag</i>	0	0	0	0
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0
6232-Gimsvegen v/Rema-avløpsledning	2 000 000	0	0	0
<i>Renter og avdrag</i>	0	0	0	0
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0
6244-Avløpssanering Korsvegen etappe 2	600 000	0	0	0
<i>Renter og avdrag</i>	0	0	0	0
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0
6266-Avløpsanlegg, Jaktøya-Lerli-Kvammen	3 200 000	5 000 000	0	0
<i>Renter og avdrag</i>	0	0	0	0
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0
6271-Avløp E6, Melhus sentrum-Kvål	5 000 000	3 500 000	1 000 000	0
<i>Renter og avdrag</i>	0	0	0	0
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0
6275-Litjlerlia APS	200 000	2 800 000	0	0
<i>Renter og avdrag</i>	0	0	0	0
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0
6277-Avløpsanlegg Litjlerlia	200 000	500 000	0	0
<i>Renter og avdrag</i>	0	0	0	0
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0
6279-Kvammen APS	3 000 000	0	0	0

<i>Renter og avdrag</i>	0	0	0	0
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0
6280-Avløpsplan Gåsbakken	500 000	0	0	0
<i>Renter og avdrag</i>	0	0	0	0
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0
6281-Avløpsplan Fremo	500 000	0	0	0
<i>Renter og avdrag</i>	0	0	0	0
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0
XXX - Kvål øst avløp	0	0	0	3 200 000
<i>Renter og avdrag</i>	0	0	0	0
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0
XXXX - Avløpsanlegg Furuvegen og Eidsåsen, Korsvegen	0	0	0	4 000 000
<i>Renter og avdrag</i>	0	0	0	0
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0
XXXX - Avløpsanlegg Gresjmovegen	0	0	0	9 000 000
<i>Renter og avdrag</i>	0	0	0	0
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0
XXXX - Avløpssanering Gruva	0	0	100 000	2 000 000
<i>Renter og avdrag</i>	0	0	0	0
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0
XXXX - Granmoen APS	0	0	0	3 000 000
<i>Renter og avdrag</i>	0	0	0	0
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0
XXXX - Gresjmo APS	0	0	0	3 000 000
<i>Renter og avdrag</i>	0	0	0	0
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0
XXXX - Sanering Granmo APS	0	0	3 000 000	0
<i>Renter og avdrag</i>	0	0	0	0
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0
XXXX - Sanering Rønningen APS, Hovin	0	0	3 000 000	0
<i>Renter og avdrag</i>	0	0	0	0

<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0
6003 - Varmbo boligfelt vann	0	1 000 000	5 000 000	0
<i>Renter og avdrag</i>	0	0	0	0
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0
6015 - Driftssentral teknisk drift - vann	0	6 500 000	0	0
<i>Renter og avdrag</i>	0	0	0	0
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0
6017 - Hovedforsyning Melhus sentrum (Ø/V)	0	2 000 000	0	0
<i>Renter og avdrag</i>	0	0	0	0
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0
6021 - Sonevanmåling	0	200 000	200 000	200 000
<i>Renter og avdrag</i>	0	0	0	0
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0
6036 - Rønningstrøa HBS	0	4 000 000	8 000 000	0
<i>Renter og avdrag</i>	0	0	0	0
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0
6041 - Sanering av vannledning, Gruva	0	0	100 000	1 000 000
<i>Renter og avdrag</i>	0	0	0	0
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0
6204 - Varmbo boligfelt - avløp	0	2 000 000	6 000 000	0
<i>Renter og avdrag</i>	0	0	0	0
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0
6225 - Avløpssanering Ler sentrum	0	0	2 000 000	0
<i>Renter og avdrag</i>	0	0	0	0
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0
6228 - Driftssentral teknisk drift - avløp	0	6 500 000	0	0
<i>Renter og avdrag</i>	0	0	0	0
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0
6242 - Avløpsledning Øysand-Klett	0	0	0	8 500 000
<i>Renter og avdrag</i>	0	0	0	0
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0

6257 - Spillvannsledning Ler-Kvål	0	0	17 250 000	4 000 000
<i>Renter og avdrag</i>	0	0	0	0
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0
6263 - Sanering Moavegen, Kvål	0	0	0	1 500 000
<i>Renter og avdrag</i>	0	0	0	0
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0
6276 - Avløpsanlegg Løvset-Åsvegen	0	1 500 000	1 500 000	0
<i>Renter og avdrag</i>	0	0	0	0
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0

Virksomheter utenfor Melhus kommune	3 250 000	0	0	0
1624 - Melhus kirke - rehabilitering	3 250 000	0	0	0
<i>Renter og avdrag</i>	38 748	131 403	129 713	128 024
<i>Andre driftskonsekvenser</i>	0	0	0	0

13.2.2 Rapport investeringstiltak

Kapittel : Vedtatte tiltak fra i fjor som er overført til økonomiplanperioden				
Tiltak	047: Nødstrøm Buen sykehjem 2019			
Beskrivelse	Pr. i dag er det installert nødstrøm på noen utvalgte kurser og er nokså begrenset. På grunn av endret drift / oppmøtested ved evakuering vil det nå være behov for nødstrøm i alle avdelingene.			
	2020	2021	2022	2023
Sum investeringer	3 125 000	-	-	-
Sum lån	- 2 500 000	-	-	-
Sum annet	- 625 000	-	-	-
Sum renter	21 633	63 849	62 225	60 599
Sum avdrag	15 625	62 500	62 500	62 500

SUM NETTO DRIFTS- KONSEKVENSER	37 258	126 349	124 725	123 099
Tiltak	015: Uspesifisert Bygg og Eiendom 2019			
Beskrivelse	Denne summen er en videreføring av den praksis som har vært de siste årene; at Bygg og Eiendom har en fireårs-plan for oppgradering / påkostning av kommunens eiendomsmasse.			
	2020	2021	2022	2023
Sum investeringer	10 000 000	10 000 000	10 000 000	10 000 000
Sum lån	- 8 000 000	- 8 000 000	- 8 000 000	- 8 000 000
Sum annet	- 2 000 000	- 2 000 000	- 2 000 000	- 2 000 000
Sum renter	69 225	273 542	472 658	666 575
Sum avdrag	50 000	250 000	450 000	650 000
SUM NETTO DRIFTS- KONSEKVENSER	119 225	523 542	922 658	1 316 575
Tiltak	007: Uspesifisert 2020			
Beskrivelse	Dette tiltaket tar høyde for at det vil dukke opp mindre investeringsbehov i løpet av året, som det kreves bevilgning for. Effekten av renter og avdrag blir da hensyntatt i budsjettet på forhånd.			
	2020	2021	2022	2023
Sum investeringer	-	5 000 000	5 000 000	5 000 000
Sum lån	-	- 5 000 000	- 5 000 000	- 5 000 000
Sum renter	-	43 266	170 965	295 413
Sum avdrag	-	31 250	156 250	281 250
SUM NETTO DRIFTS- KONSEKVENSER	-	74 516	327 215	576 663
Tiltak	044: 6707 - Gang og sykkelveg Nævsvegen			
Beskrivelse	Stipulert tilleggsbevilgning i planperioden			
	2020	2021	2022	2023

Sum investeringer	-	-	450 000	2 000 000
Sum lån	-	-	- 360 000	- 1 600 000
Sum annet	-	-	- 90 000	- 400 000
Sum renter	-	-	3 115	23 040
Sum avdrag	-	-	2 250	19 000
SUM NETTO DRIFTS- KONSEKVENSER	-	-	5 365	42 040
Tiltak	014: 6828 - Snuplass Lebergsvegen /Losavegen			
Beskrivelse	<p>Bevilgning for 2019 kr. 1 500 000,- inkl. mva. Det er tidligere tildelt kr. 500 000,- inkl. mva. til prosjektering. Prosjektet er prioritert nummer 3 av prosjekter under Aksjon Skoleveg midler, i Trafikksikkerhetsplan 2015-2019.</p> <p>Det er ikke mulig å snu skolebuss i området uten å rygge. Dette utsetter skolebarna for unødvendig fare. Økt trafikk fra grustak i området og industriaktivitet ved Tekton AS, gjør det også utfordrende å snu i et vegkryss. En snuplass til busser med holdeplass for skolebarna er nødvendig for å øke sikkerheten både for skolebarn og kjørende. Det vil være et behov for å utarbeide en reguleringsplan for området. Reguleringsarbeidene gjennomføres i 2018 og etablering av anlegget planlegges utført i 2019.</p> <p>Anskaffelsene foreslås finansiert med låneopptak med avskrivning over 40 år.</p>			
	2020	2021	2022	2023
Sum investeringer	-	500 000	1 500 000	-
Sum lån	-	- 400 000	- 1 200 000	-
Sum annet	-	- 100 000	- 300 000	-
Sum renter	-	3 461	20 601	40 605
Sum avdrag	-	2 500	17 500	40 000
SUM NETTO DRIFTS- KONSEKVENSER	-	5 961	38 101	80 605

Tiltak	009: 6833 - Erosjonssikring Stor-Trondsveg/Kroken 2019			
Beskrivelse	<p>Bevilgning for 2012-2023 - kr. 6 000 000,- inkl. mva. Bevilgning for 2018 - kr. 2 000 000,- inkl. mva. Det er tidligere tildelt kr. 515 000,- eks. mva. til prosjektet i kriseskjønnsmidler fra Fylkesmannen i 2016. Det er registrert aktiv erosjon og flere utglidninger langs bekk som kommer inn i bekkeinntak i krysset Stor-Tronds veg / Rønningsvegen på Lundamo. Bekken har senket seg betraktelig de senere årene og det foregår mye utvasking under stor vannføring. Sideterrenget er spesielt bratt på motsatt side av Kroken, hvor det står bolighus helt ute på kanten. Teknisk drift vurderer at erosjonssikring bør iverksettes for å hindre videre erosjon i bekken. Skråningen er bratt opp til bolighusene på motsatt side av Kroken, og en eventuell større utglidning her kan være av kritisk karakter. Bekken renner i en kvikkleiresone med høy skredfaregrad. I verste fall kan stor vannføring og erosjon som følge av mye nedbør eller snøsmelting føre til bruddutvikling i kvikkleira og utløse et kvikkleireskred. Bekken er videre lagt i rør under Leirtaket boligfelt, før den føres langs Ringvegen og til slutt ut i bekk like før Lyngenvegen. Kamerakjøring på de første 260 meterne av denne ledningen viser at det er kollaps i hver skjøt. Siden dette er et kvikkleireområde er det svært uheldig at vann lekker ut av ledningen og infiltreres i leira. Ledningen bør derfor vurderes om den skal utbedres, legges om eller åpnes i åpen grøft i annen trasé. Dette bør gjøres samtidig som det anlegges erosjonssikring i bekken. Første fase i prosjektet er prosjektering av geoteknikk og overvann. Det planlegges innhenting av tilbud i første halvdel av 2018. Deretter vil oppstart av utførelse trolig bli mot slutten av 2018. Anskaffelsene foreslås finansiert med låneopptak med avskrivning over 40 år.</p>			
	2020	2021	2022	2023
Sum investeringer	-	3 000 000	3 000 000	-
Sum lån	-	2 400 000	2 400 000	-
Sum annet	-	600 000	600 000	-
Sum renter	-	20 768	82 064	121 032
Sum avdrag	-	15 000	75 000	120 000

SUM NETTO DRIFTS- KONSEKVENSER	-	35 768	157 064	241 032
---	---	---------------	----------------	----------------

Tiltak	042: 6836 - Øvre Møllefoss bru 2019			
Beskrivelse	<p>Bevilgning for 2020-23 kr. 2.500.000,- Bevilget i 2018 kr. 550.000,-, eks. mva. til spesialinspeksjon, oppsetting av skilt for aksellastbegrensning og nødvendig prosjektering i henhold til resultat av spesialinspeksjon. Rådmannen vil legge fram ny sak om bevilgning til tiltak på bakgrunn av prosjekteringen. Rådmannen vil legge fram sak om nedklassifisering av de første meterne av Småaunevegen med brukonstruksjonen når tiltak etter pkt. 2 er gjennomført. Beløpet finansieres ved lån som nedbetales over 40 år.</p>			
	2020	2021	2022	2023
Sum investeringer	-	2 500 000	-	-
Sum lån	-	- 2 000 000	-	-
Sum annet	-	- 500 000	-	-
Sum renter	-	17 306	51 080	49 780
Sum avdrag	-	12 500	50 000	50 000
SUM NETTO DRIFTS-KONSEKVENSER	-	29 806	101 080	99 780
Kapittel : Sentraladministrasjon				
Tiltak	096: 1226 - Interkommunalt IT-samarbeid -felles investering			
Beskrivelse	<p>Viser til K sak 2/18. Det ble vedtatt investering knyttet til oppbygging av felles infrastruktur og grunnplattform mellom Melhus og Skaun Kommune. Det ble vedtatt en kostnadsramme på 7 millioner for Melhus kommune sin andel. 3 millinoner ble vedtatt i 2018 og 4 millinoner skulle innarbeides i ØHP, derfor dette tiltaket. Både Melhus og Skaun sin andel blir bokført i Melhus kommune sitt regnskap, Skaun sin andel blir finansiert som tilskudd fra Skaun kommune.</p>			
	2020	2021	2022	2023
Sum investeringer	11 250 000	-	-	-
Sum lån	- 4 000 000	-	-	-

Sum annet	- 7 250 000	-	-	-
Sum renter	34 450	96 633	86 234	75 833
Sum avdrag	100 000	400 000	400 000	400 000
SUM NETTO DRIFTS- KONSEKVENSER	134 450	496 633	486 234	475 833
Tiltak	079: 1231-Digitalisering: Mobilitet - tilgjengeliggjøre digitale kommunale verktøy			
Beskrivelse	I tråd med digitaliseringsstrategien innføre mobilitet i tjenestene - tilgjengeliggjøre digitale kommunale verktøy utenfor kommunale lokasjoner med sikker to-faktor autentisering (eks barnevern, helse mv). Etablere gjestenett i alle resterende kommunale lokasjoner - bedre dekning.			
	2020	2021	2022	2023
Sum investeringer	375 000	-	-	-
Sum lån	- 300 000	-	-	-
Sum annet	- 75 000	-	-	-
Sum renter	2 568	6 696	5 136	3 576
Sum avdrag	15 000	60 000	60 000	60 000
DRIFTS-KONSEKVENSER				
Ansvar: IT og digital samhandling (10015) Tjeneste: Informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT) (1201)				
SUM NETTO DRIFTS- KONSEKVENSER	377 568	426 696	425 136	423 576

Tiltak	077: 1232 - Digitalisering felleskomponenter: Innføre digitale kommunikasjonsløsninger - innbyggere, politiske møter, sikker identitetsforvaltning			
Beskrivelse	<p>Innføre digital e-signering og digital forsendelse (felleskomponenter) av dokumenter på alle øvrige støttede fagsystemer m/knytning til godkjent arkivkjerne. En innføring som vil gi betydelig potensiale for innsparing både i tidsforbruk, kvalitet og portokostnader.</p> <p>Innføre digital løsning for håndtering av forfall, oppmøte og varainnkalling til politiske møter, som vil gi forutsigbarhet, mindre sårbarhet for manglende deltakelse, raskere respons og fullstending logg/møteoversikt.</p> <p>Digital løsning for identitetsforvaltning ansettelse-tilgangsrettigheter- endringer-karantene mv. Selvbetjening for tilbakestilling av passord i kommunens systemer. I henhold til vedtatt digitaliseringsstrategi med økt mobilitet i tjenesten med innbyggeren i sentrum. Inkluderer sikkerhetsløsning for å ha kontroll på data som vil kunne være tilgjengelig på private enheter.</p>			
	2020	2021	2022	2023
Sum investeringer	375 000	-	-	-
Sum lån	- 300 000	-	-	-
Sum annet	- 75 000	-	-	-
Sum renter	2 568	6 696	5 136	3 576
Sum avdrag	15 000	60 000	60 000	60 000
Driftskonsekvenser				
Ansvar: IT og digital samhandling (10015)				
Tjeneste: Informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT) (1201)				
	562 000	282 000	282 000	282 000
SUM NETTO DRIFTS- KONSEKVENSER	579 568	348 696	347 136	345 576
Tiltak	078: 1233 - Digitalisering: Digisos - innføre digital søknad og dokumenthåndtering NAV/Sosial			
Beskrivelse	Digisos - innføre digital søknad og dokumenthåndtering NAV/Sosial - Nasjonal felleskomponent.			
	2020	2021	2022	2023

Sum investeringer	209 375	-	-	-
Sum lån	- 167 500	-	-	-
Sum annet	- 41 875	-	-	-
Sum renter	1 434	3 738	2 867	1 996
Sum avdrag	8 375	33 500	33 500	33 500
Driftskonsekvenser				
Ansvar: IT og digital samhandling (10015) Tjeneste: Informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT) (1201)				
	39 000	39 000	39 000	39 000
SUM NETTO DRIFTS- KONSEKVENSER	48 809	76 238	75 367	74 496
Tiltak	080: 1234 - Digitalisering: Anskaffelse PC til pedagogiske ledere barnehage inkl. nye lisensavtale			
Beskrivelse	<p>Dekke behov for en til en utstyr til pedagogisk ledere for å sikre god og kvalitativ dokumenthåndtering inkl. pkt. om individuell plan for barnehagebarn.</p> <p>Anskaffelse avdelingsutstyr til barnehagene for å sikre tilgjengelighet til systemer og kommunikasjon (internt og mot innbyggere).</p>			
	2020	2021	2022	2023
Sum investeringer	862 500	-	-	-
Sum lån	- 690 000	-	-	-
Sum annet	- 172 500	-	-	-
Sum renter	5 905	15 399	11 811	8 223
Sum avdrag	34 500	138 000	138 000	138 000
Driftskonsekvenser				
Ansvar: IT og digital samhandling (10015) Tjeneste: Informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT) (1201)				

	200 000	200 000	200 000	200 000
SUM NETTO DRIFTS- KONSEKVENSER	240 405	353 399	349 811	346 223
Tiltak	081: 1235 - Digitalisering helse og velferd: Innføre lokaliseringsteknologi, sensorteknologi og multidose			
Beskrivelse	<p>Innføre lokaliseringsteknologi og sensorteknologi, eks. fallsensorer, for økt livskvalitet, frihet og trygghet blant brukere med demens og pårørende. Gi økt fysisk aktivitet, kvalitet i tjenesten og utsette behov for ytterligere tjenester.</p> <p>Innføre multidose i Institusjonsbaserte tjenester, som et kvalitetssikrende tiltak som også gir store besparelser ved istandgjøring av legemidler. Redusert kassasjon av legemidler og mindre lager.</p>			
	2020	2021	2022	2023
Sum investeringer	625 000	-	-	-
Sum lån	- 500 000	-	-	-
Sum annet	- 125 000	-	-	-
Sum renter	4 279	11 159	8 559	5 959
Sum avdrag	25 000	100 000	100 000	100 000
Driftskonsekvenser				
Ansvar: IT og digital samhandling (10015) Tjeneste: Informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT) (1201)				
	180 000	180 000	180 000	180 000
SUM NETTO DRIFTS- KONSEKVENSER	209 279	291 159	288 559	285 959

Kapittel : Oppvekst og kultur				
Tiltak	056: Parkeringshus ved Melhushallen (200 pl.) 2019			
Beskrivelse	<p>I områdeplanen for Melhus sentrum er det i bestemmelsene til planen vedtatt at det skal etableres en felles parkeringsløsning for skoler og haller på vestsida av Gaula. Dette er planlagt bygget på eksisterende parkeringsareal mellom Melhushallen og Bankhallen. Anlegget er planlagt med plass for 200 p-plasser fordelt på 3 etasjer samt at det dimensjoneres for senere å kunne bygge en idrettshall oppå.</p> <p>Parkeringsanlegget har nå et budsjett på kr. 77 000 000,- inkl. mva. Budsjettet er økt som følge av geotekniske tiltak i form av spuntsikring av byggegropa. Anbud legges på Doffin medio oktober 2019, med tilbudsfrist 25.11.2019.</p> <p>Melhus kommune har dialog med Trøndelag fylkeskommune om at de leier 75 plasser i anlegget for å dekke sitt behov for parkering tilknyttet deres utbyggingsplaner. Fylkeskommunen har i møte med Melhus kommune den 20.09.2019 ved bygge og eiendomssjef Rune Venås bekreftet at de ønsker en leieavtale med Melhus kommune. I det ligger et prinsipp om at fylkeskommunen dekker en andel på 37,5% av drift- og investeringskostnaden for anlegget. Videre ønsker fylkeskommunen å se dette i sammenheng med deres behov for erverv av grunn av Melhus kommune i tilknytning til sitt utviklingsbehov av Melhus videregående skole, de har nå en plan som tilsier ferdig bygg i 2023. Melhus kommune har bedt om en formell henvendelse på deres behov for erverv av grunn. For ytterligere detaljer i saken vises det til vedtak i sak PS 34/19 gjort i kommunestyret den 14.05.2019.</p>			
	2020	2021	2022	2023
Sum investeringer	37 500 000	39 500 000	-	-
Sum lån	- 30 000 000	- 31 600 000	-	-
Sum annet	- 7 500 000	- 7 900 000	-	-
Sum renter	259 594	1 039 628	1 553 741	1 513 700
Sum avdrag	187 500	947 500	1 540 000	1 540 000
Driftskonsekvenser				
Ansvar: Forvaltning, drift og vedlikehold (55501) Tjeneste: Melhushallen (5562)				
FDV	-	562 716	1 125 432	1 125 432

Husleieinntekter	-	- 691 358	- 1 382 716	- 1 382 716
SUM NETTO DRIFTS- KONSEKVENSER	447 094	1 858 486	2 836 457	2 796 416
Tiltak	124: Gimsøya bhg - ombygging av kjøkken			
Beskrivelse	Ombygging av 4 kjøkken til 2 mer funksjonelle kjøkken, som fyller dagens krav til mathåndtering, og tilbakemelding fra Mattilsynet. Dagens organisering med 4 kjøkken er veldig dyr i drift, og veldig lite rasjonell i bruk. Prosnee er oppgitt i ca priser.			
	2020	2021	2022	2023
Sum investeringer	812 500	-	-	-
Sum lån	- 650 000	-	-	-
Sum annet	- 162 500	-	-	-
Sum renter	5 625	16 600	16 179	15 756
Sum avdrag	4 062	16 248	16 248	16 248
SUM NETTO DRIFTS- KONSEKVENSER	9 687	32 848	32 427	32 004
Tiltak	120: Kosekroken bhg - Vognbod - utelekeplass			
Beskrivelse	Oppgradering av utelekeplass, lekeapparater og fallunderlag. 200.000 for lekeapparater og 200.000,- for fallunderlag. Vognbod knyttet til avd. Lyngtuslerne			
	2020	2021	2022	2023
Sum investeringer	625 000	-	-	-
Sum lån	- 500 000	-	-	-
Sum annet	- 125 000	-	-	-
Sum renter	4 306	12 080	10 780	9 479

Sum avdrag	12 500	50 000	50 000	50 000
SUM NETTO DRIFTS- KONSEKVENSER	16 806	62 080	60 780	59 479
Tiltak	123: Presttrøa bhg - fallmatter			
Beskrivelse	Fallmatter 100m2. Ble ikke bevilget nok midler til dette for investeringsbehov i 2018.			
	2020	2021	2022	2023
Sum investeringer	137 500	-	-	-
Sum lån	- 110 000	-	-	-
Sum annet	- 27 500	-	-	-
Sum renter	947	2 658	2 372	2 085
Sum avdrag	2 750	11 000	11 000	11 000
SUM NETTO DRIFTS- KONSEKVENSER	3 697	13 658	13 372	13 085
Tiltak	122: Strandvegen bhg - Vognbod, takoverbygg og asfalt			
Beskrivelse	Pr idag er kapasiteten for liten i forhold til antall barn som sover i vogn. Pr idag er det dårlig tilrettelagt for varelevering.			
	2020	2021	2022	2023
Sum investeringer	387 500	-	-	-
Sum lån	- 310 000	-	-	-
Sum annet	- 77 500	-	-	-
Sum renter	2 670	7 490	6 683	5 877

Sum avdrag	7 750	31 000	31 000	31 000
SUM NETTO DRIFTS- KONSEKVENSER	10 420	38 490	37 683	36 877

Tiltak	121: Tambartun bhg - Vognbod og takoverbygg			
Beskrivelse	Pr dagsdato er det mange vogner som er plassert på utsiden av eksisterende vognbod. Det er behov for takoverbygg på avd. Spurveslottet for vogner.			
	2020	2021	2022	2023
Sum investeringer	250 000	-	-	-
Sum lån	- 200 000	-	-	-
Sum annet	- 50 000	-	-	-
Sum renter	1 723	4 832	4 312	3 793
Sum avdrag	5 000	20 000	20 000	20 000
SUM NETTO DRIFTS- KONSEKVENSER	6 723	24 832	24 312	23 793
Kapittel : Helse og velferd				
Tiltak	057: 2423 - Velferdsteknologi Hølonde sykehjem 2019			
Beskrivelse	Pasientvarslingsanlegget på Hølonde sykehjem og omkringliggende omsorgsboliger skal oppgraderes til dagens standard. Flere av anleggets dect-telefoner kobler ut og medfører at varsler fra pasienter ikke mottas av ansatte. Pasientvarslingsanlegget krever kabling av bygget. I tillegg regnes hvert pasientrom som en egen branncelle. Dette medfører at arbeid med å føre kabel i dør på påregnes. Det er tidligere bevilget kr. 1 400 000,- ref K-sak 72/18 prosjektnummer 2423. Det forventes totalt investeringsbeløp på kr. 6 500 000,-. Eventuelt tilskudd fra Husbanken benyttes til ekstraordinær nedbetaling av lånet, det kan oppnås inntil 55% av godkjent anleggskostnad i tilskudd.			
	2020	2021	2022	2023
Sum investeringer	4 725 000	-	-	-
Sum lån	- 1 480 000	-	-	-
Sum annet	- 3 245 000	-	-	-
Sum renter	12 747	35 755	31 907	28 059

Sum avdrag	37 000	148 000	148 000	148 000
Driftskonsekvenser				
Ansvar: Helse og velferd administrasjon (30000) Tjeneste: Administrasjon (3101)				
Andre avsetninger	50 000	50 000	50 000	50 000
SUM NETTO DRIFTS- KONSEKVENSER	99 747	233 755	229 907	226 059
Tiltak	130: Lena Park - tidligere Rådhusvegen bofellesskap			
Beskrivelse	Det planlegges et nytt bofellesskap med 16 boenheter på tomte hvor Rådhusvegen bofellesskap i dag ligger. Dette bofellesskapet vil erstatte tre av dagens bofellesskap i Melhus sentrum og vil sikre mer effektive tjenester og et større fagmiljø. I tilknytning til bofellesskapet vil det etableres et annet bygg som inneholder næringsareal og 8 ordinære utleieboliger. Totalt lånebehov for byggeprosjektet vil ligge på 60 millioner. Området ligger i Lena og har så langt fått navnet Lena Park.			
	2020	2021	2022	2023
Sum investeringer	49 200 000	73 800 000	-	-
Sum lån	- 39 400 000	- 20 600 000	-	-
Sum annet	- 9 800 000	- 53 200 000	-	-
Sum renter	340 933	1 184 514	1 506 766	1 467 767
Sum avdrag	246 250	1 113 750	1 500 000	1 500 000
Driftskonsekvenser				
Ansvar: Rådmannen ramme 3 (39999) Tjeneste: Administrasjon pleie- og omsorg (3209)	-	- 1 271 987	- 3 179 967	- 3 179 967
Ansvar: Rådhusvegen bofellesskap (34110) Tjeneste: Hjemmetjeneste i boliger m/heldøgns tilbud (3206)	-	71 987	251 954	251 954

Ansvar: Boligforvaltning (55503) Tjeneste: Omsorgsboliger (5583)				
FDV	-	500 000	1 260 000	1 260 000
Husleieinntekter	-	- 1 200 000	- 3 180 000	- 3 180 000
SUM NETTO DRIFTS- KONSEKVENSER	587 183	398 264	- 1 841 247	- 1 880 246
Kapittel : Plan og utvikling				
Tiltak	052: 6831 Driftssentral -veg			

<p>Beskrivelse</p>	<p>Dette tiltaket omhandler 1/3 av driftssentral-tiltaket, det resterende er tenkt å finansieres innen Vann og Avløp (se egne tiltak der).</p> <p>Det er bedt om en utredning ifm. driftssentral VVA, tidligere mulighetsstudie og utredninger som er gjort ifm. med prosjektet. Det er også etterspurt en vurdering av arealbehov for bygningsmasser og tomt pr. dags dato.</p> <p>Viser for øvrig til saksfremlegg utarbeidet av Asplan Viak for Melhus kommune, vernerunder utført, samt befaring med komite for teknikk og miljø.</p> <p>Melhus kommunes driftsavdelinger har i dag ingen tilfredsstillende oppmøte-, garderobe- eller verksteder etter kravene i Arbeidsplassforskriften. Behovet for utbedringer er påtrengende på alle steder. For å kunne utnytte og forbedre dagens mannskaper ved driftsavdelingen er det en klar fordel om alle møter på samme plass</p> <p>En ny driftssentral vil i hovedsak bestå av administrasjonsbygg, verksted, garasjer og lagerplass mm.</p> <p>Det er gjort vurderinger i samråd med prosjektgruppe fra utestyren om arealbehov og behovet for bygningsmasser. Det er også innhentet erfaringstall fra bygg og eiendom som danner grunnlag for investeringsmidler.</p> <p>Under ligger en oppsummering av den vurderingen som er utført med tanke på arealbehov og bygningsmasser.</p> <p>Tallene som er brukt inkluderer hele prosjektkostnaden fra prosjektering til ferdig bygg. Tallene inkluderer ikke inventar og utstyr.</p> <p>Funksjon Estimert arealbehov Erfaringstall BE(pr kvm) Est. Sum Adm. bygg 38024000,- 9120000,- Verksted, garasjer, lager mm. 175012000,- 21000000,- Tomt 8000960,- 7680000,-</p> <p>Sum eks. mva = 37 800 000,-</p> <p>Usikkerhet 4 % = 1 512 000,-</p> <p>Total eks. mva = 39 312 000,-</p>			
	<p>2020</p>	<p>2021</p>	<p>2022</p>	<p>2023</p>

Sum investeringer	8 125 000	8 125 000	-	-
Sum lån	- 6 500 000	- 6 500 000	-	-
Sum annet	- 1 625 000	- 1 625 000	-	-
Sum renter	56 245	222 253	327 791	319 339
Sum avdrag	40 625	203 125	325 000	325 000
SUM NETTO DRIFTS- KONSEKVENSER	96 870	425 378	652 791	644 339
Tiltak	075: 6839-Gimsvegen v/Rema-rundkjøring			
Beskrivelse	Tilleggsbevilgning for 2020 kr. 7 000 000,- inkl. mva. Det er tidligere bevilget kr. 625 000,- inkl. mva. i K-sak 49/19, Tertialrapport 1/2019. Tilleggsbevilgningen vil benyttes til å fullføre prosjektering, prosjektledelse, byggeledelse og anleggsarbeider i forbindelse med ny rundkjøring.			
	2020	2021	2022	2023
Sum investeringer	7 000 000	-	-	-
Sum lån	- 5 600 000	-	-	-
Sum annet	- 1 400 000	-	-	-
Sum renter	48 458	143 022	139 382	135 743
Sum avdrag	35 000	140 000	140 000	140 000
SUM NETTO DRIFTS- KONSEKVENSER	83 458	283 022	279 382	275 743

Tiltak	082: 6840 - Investering maskinpark - Teknisk drift			
Beskrivelse	<p>Prosjekt for investering i maskinparken 2020-2023.</p> <p>Tidligere prosjekt 6812 Investeringsbehov maskinpark avsluttes i regnskapet for 2019, og ubenyttede midler overføres til dette prosjektet. Det opprettes derfor et nytt prosjekt i 2020 som tar for seg investeringer i maskinparken i perioden 2020-2023.</p> <p>Det gjenstår 2 250 000 eks. mva på prosjekt 6812. Disse midlene brukes på investering av krokobil med utstyr i 2020.</p> <p>Det settes av midler i henhold til vedtatt hovedplan veg, K-sak 55/19. I ettertid er det oppdaget at salg av traktor i 2019 er priset for lavt. Det er derfor behov for en tilleggsbevilgning på 500 000 inkl. mva.</p>			
	2020	2021	2022	2023
Sum investeringer	5 187 500	3 487 500	1 375 000	1 875 000
Sum lån	- 3 245 000	- 2 350 000	- 1 000 000	- 1 100 000
Sum annet	- 1 942 500	- 1 137 500	- 375 000	- 775 000
Sum renter	27 948	98 633	135 342	145 815
Sum avdrag	81 125	383 250	584 500	687 000
SUM NETTO DRIFTS- KONSEKVENSER	109 073	481 883	719 842	832 815
Tiltak	085: 6841 - Gangbru over E6			
Beskrivelse	<p>Dette tiltaket finansieres gjennom Byvekst-avtalen. Melhus kommune har behov for å forskuttere kostnadene og må benytte midlertidig lån inntil tilskuddet fra Byvekst-avtalen blir utbetalt.</p>			
	2020	2021	2022	2023
Sum investeringer	24 000 000	-	-	-
Sum lån	- 19 200 000	-	-	-
Sum annet	- 4 800 000	-	-	-
Sum renter	422 400	-	-	-
SUM NETTO DRIFTS- KONSEKVENSER	422 400	-	-	-

Tiltak	086: 6842 - Gangbru over Gaula			
Beskrivelse	<p>Bevilgning for 2020 kr 1 000 000,- inkl. mva. Bevilgningen er tenkt benyttet til en utredning inkludert et kostnadsestimat for ei ny bro over Gaula for å få til et sammenhengende gang- og sykkelvegnett i tettstedet. Prosjektet er tenkt som en del av byvekstavtalen og planlegges finansiert gjennom denne. Det er usikkert om det blir overført midler fra byvekstavtalen til denne utredningen. Bevilgningen finansieres via låneopptak som forskuttering for eventuelle byvekst midler.</p>			
	2020	2021	2022	2023
Sum investeringer	1 000 000	-	-	-
Sum lån	- 800 000	-	-	-
Sum annet	- 200 000	-	-	-
Sum renter	6 923	20 432	19 912	19 393
Sum avdrag	5 000	20 000	20 000	20 000
SUM NETTO DRIFTS- KONSEKVENSER	11 923	40 432	39 912	39 393
Tiltak	087: 6843 - Trafikksikkerhetstiltak i Gimsvegen ved Bøndenessvingen			
Beskrivelse	<p>Sikre fotgjengerkryssing ved Bøndenessvingen. Mange av elevene ved Gimse skole tar veien fra Gruva stadion og over tomta der Bøndenes hus en gang sto. Melhus kommune har fått innvilget trafikksikkerhetsmidler fra Trøndelag fylkeskommune i 2020 for gjennomføring av tiltaket i trafikksikkerhetsplanen ved Bøndenessvingen i Gimsvegen. Det er bevilget 75 000,- eks. mva. Prosjektet har en estimert kostand på 150 000 eks. moms. På grunn av usikkerhet rundt estimert kostnad ber man derfor om en bevilgning på 100 000,- eks. moms for 2020.</p>			
	2020	2021	2022	2023
Sum investeringer	218 750	-	-	-
Sum lån	- 100 000	-	-	-

Sum annet	- 118 750	-	-	-
Sum renter	864	2 509	2 377	2 249
Sum avdrag	1 250	5 000	5 000	5 000
SUM NETTO DRIFTS- KONSEKVENSER	2 114	7 509	7 377	7 249
Tiltak	090: 6846 - P-hus v/stasjonsområdet - forprosjekt			
Beskrivelse	For å løse framtidige parkeringsutfordringer i Melhus sentrum trengs det en utredning knyttet til tomte ved stasjonsområdet.			
	2020	2021	2022	2023
Sum investeringer	-	-	500 000	-
Sum lån	-	-	- 400 000	-
Sum annet	-	-	- 100 000	-
Sum renter	-	-	3 461	10 217
Sum avdrag	-	-	2 500	10 000
SUM NETTO DRIFTS- KONSEKVENSER	-	-	5 961	20 217
Kapittel : Selvkost				
Tiltak	059: 6016 - Gimsvegen v/Rema - vannledning			
Beskrivelse	Tilleggsbevilgning for 2020 kr. 1 000 000,-. Det er tidligere bevilget kr. 100 000,- i K-sak 80/14, Økonomi- og handlingsplan 2015 2018, og kr. 100 000 i K-sak 49/19, Tertialrapport 1/2019. Tilleggsbevilgningen vil benyttes til å fullføre prosjektering, prosjektledelse, byggeledelse og anleggsarbeider i forbindelse med rehabilitering av vannledninger når ny rundkjøring etableres.			
	2020	2021	2022	2023
Sum investeringer	1 000 000	-	-	-
SUM NETTO DRIFTS- KONSEKVENSER	-	-	-	-

Tiltak	060: 6032 - Vannkum Rye			
Beskrivelse	<p>Tilleggsbevilgning for 2020 kr. 700 000,-.</p> <p>Det er tidligere bevilget kr. 500 000,- i K-sak 109/15, Økonomi- og handlingsplan 2015-2019, og kr. 300 000,- i K-sak 118/16, Økonomi- og handlingsplan 2017-2020.</p> <p>Prosjektet har blitt utsatt noe i tid, men er nå klart for gjennomføring. Da vannkummen skal inneholde mye teknisk og elektronisk utstyr, er det valgt å bygge denne med et overbygg (reduksjonshus). Overbygget som kommer i tillegg, er grunnen til økningen av kostnadsrammen. I tillegg vil en flytte eksisterende pumpekum inn i overbygget, samt at en etablerer redundans på pumpeløsningen. Videre skal overbygget klargjøres for eventuell fremtidig installasjon av vannkiosk.</p> <p>Formålet med prosjektet er å sikre nok kapasitet og mest mulig stabilt trykkforhold på forsyningsnettet nord for Kvål, inkludert Hofstad næringspark. Etableringen skal gi en løsning der en skal kunne gi en stabil vannforsyning både nordover og sørover ved variasjoner i trykk og mengde.</p>			
	2020	2021	2022	2023
Sum investeringer	700 000	-	-	-
SUM NETTO DRIFTS-KONSEKVENSER	-	-	-	-
Tiltak	061: 6040 - Vannforsyning Jaktøya-Lerli-Kvammen			
Beskrivelse	<p>Tilleggsbevilgning for 2020 kr. 2 000 000,-.</p> <p>Det er tidligere bevilget kr. 500 000,- i K-sak 58/17, Tertialrapport 1/2017, og kr. 2 000 000,- i K-sak 100/17, Økonomi- og handlingsplan 2018 -2021.</p> <p>Prosjektet er utløst med bakgrunn i å snu avløpet (spillvann) fra Løvset nordover, for å redusere mengdene som føres gjennom Melhus sentrum. I tillegg vil anlegget transportere avløp fra områdene rundt Kvammen, Rødde og Åsvegen og muliggjøre sanering av private avløpsløsninger. Sammen med spillvannsledningen er det valgt å legge en ny vannledning i samme grøft. Denne vil forbedre forsyningsikkerheten for vann i området.</p> <p>Geotekniske undersøkelser er ferdige. Prosjektet er under detaljprosjektering og oppstart anleggsarbeid forventes primo 2020.</p>			
	2020	2021	2022	2023
Sum investeringer	2 000 000	2 000 000	-	-
SUM NETTO DRIFTS-KONSEKVENSER	-	-	-	-

Tiltak	062: 6047-Vannledninger E6, Melhus sentrum-Kvål			
Beskrivelse	<p>Endringer i vannforsyningsanlegget i forbindelse med etablering av ny E6 Melhus -Kvål</p> <p>Tilleggsbevilgning for 2020- kr 1.250.000,-</p> <p>Det er tidligere bevilget kr. 2.500.000,-</p> <p>Hensikten med prosjektet er å gjennomføre en optimal og fremtidsrettet omlegging av vann og avløpsledninger langs ny E6. Detaljprosjektering er i gang og forventet anleggsstart er i 2020. Bevilgningen er iht. kostnadsoverslag for utførelsen og er basert på forprosjekt utført av Nye Veier.</p> <p>Bevilgningen er planlagt benyttet til omlegging av deler av eksisterende ledningsanlegg i dagens vegområde iht. krav i vegloven vedrørende lednings eiers plikt til flytting av ledningsanlegg i vegområde.</p>			
	2020	2021	2022	2023
Sum investeringer	1 250 000	3 500 000	1 500 000	-
SUM NETTO DRIFTS-KONSEKVENSER	-	-	-	-
Tiltak	063: 6049-Høyeggen VPS			
Beskrivelse	<p>Tilleggsbevilgning for 2020 kr. 2 600 000,-.</p> <p>Det er tidligere bevilget kr. 500 000 i K-sak 49/19, Tertialrapport 1/2019. Bevilgningen skal dekke prosjektering og igangsetting av tiltak for å utbedre/ombygge eksisterende vannpumpestasjon (VPS), alternativt bygge ny.</p> <p>Høyeggen VPS er sentral og sårbar for utviklingen for Løvset i følge ROS-analyse for området. Hensikten med prosjektet er å styrke leveringssikkerheten for vannforsyningen for Løvset og om mulig utsette bygging av nytt høydebasseng Rønningstrøa.</p> <p>Endelig omfang og kostnader med prosjektet er ikke avklart, men det tas sikte på gjennomføring av tiltak fortløpende som tiltak er avklart.</p>			
	2020	2021	2022	2023
Sum investeringer	2 600 000	-	-	-
SUM NETTO DRIFTS-KONSEKVENSER	-	-	-	-
Tiltak	064: 6050-Rønningstrøa VPS			
Beskrivelse	<p>Bevilgning for 2020 kr. 500 000,-.</p> <p>Bevilgningen skal benyttes til utredning og planlegging av endelig løsning for øvre trykksone på Løvset. Det er ikke avklart endelig plassering av vannpumpestasjonen (VPS). Det må også avklares om en ny VPS vil utsette behovet for et nytt Rønningstrøa høydebasseng.</p>			

	2020	2021	2022	2023
Sum investeringer	500 000	1 500 000	-	-
SUM NETTO DRIFTS-KONSEKVENSER	-	-	-	-
Tiltak	065: 6051-Ledningsanlegg til Rønningstrøa HBS			
Beskrivelse	<p>Bevilgning for 2020 kr. 500 000,-.</p> <p>Bevilgningen er planlagt benyttet til et forprosjekt for å utrede alternativer og kostnader til nye hovedledninger fra ny VPS til nytt HBS i øvre trykksone.</p> <p>Prosjektet igangsettes etter det er avklart hva som blir den mest gunstige plassering av en ny VPS, og når det er avklart den videre fremdrift til et nytt høydebasseng i øvre trykksone.</p>			
	2020	2021	2022	2023
Sum investeringer	500 000	-	3 500 000	-
SUM NETTO DRIFTS-KONSEKVENSER	-	-	-	-
Tiltak	066: 6232-Gimsvegen v/Rema-avløpsledning			
Beskrivelse	<p>Tilleggsbevilgning for 2020 kr. 2 000 000,-.</p> <p>Det er tidligere bevilget kr. 100 000,- i K-sak 80/14, Økonomi- og handlingsplan 2015 2018, og kr. 100 000 i K-sak 49/19, Tertialrapport 1/2019.</p> <p>Tilleggsbevilgningen vil benyttes til å fullføre prosjektering, prosjektledelse, byggeledelse og anleggsarbeider i forbindelse med rehabilitering av spill- og overvannsledninger når ny rundkjøring etableres.</p>			
	2020	2021	2022	2023
Sum investeringer	2 000 000	-	-	-
SUM NETTO DRIFTS-KONSEKVENSER	-	-	-	-
Tiltak	067: 6244-Avløpssanering Korsvegen etappe 2			

Beskrivelse	<p>Tilleggsbevilgning for 2020 kr. 600 000,-.</p> <p>Det er tidligere bevilget kr. 4 000 000 i K-sak 109/15, Økonomi- og handlingsplan 2016 2019, og kr. 750 000 i K-sak 49/19, Tertialrapport 1/2019.</p> <p>Rehabilitering av eksisterende spillvannsledning på en strekning fra Eidåa til høybrekk mot sør er detaljprosjektert, inkludert en mindre kryssing av Hølundvegen og ny spillvannsledning opp mot Eidsåsen. Prosjektet har vært ut på anbud og entreprenør er kontrahert.</p> <p>Denne bevilgningen sammen med tidligere bevilgninger skal dekke den totale prosjektkostnaden beregnet til ca. kr. 5 500 000,- for dette prosjektet som forventes avsluttet i 2020.</p>			
	2020	2021	2022	2023
Sum investeringer	600 000	-	-	-
SUM NETTO DRIFTS-KONSEKVENSER	0	0	0	0
Tiltak	068: 6266-Avløpsanlegg, Jaktøya-Lerli-Kvammen			
Beskrivelse	<p>Tilleggsbevilgning for 2020 kr. 3 200 000,-.</p> <p>Det er tidligere bevilget kr. 1 000 000 i K-sak K 58/17, Tertialrapport 1/2017, og kr. 2 000 000 i K-sak 100/17, Økonomi- og handlingsplan 2018 2021.</p> <p>Prosjektet er utløst med bakgrunn i å snu avløpet (spillvann) fra Løvset nordover, for å redusere mengdene som føres gjennom Melhus sentrum. I tillegg vil anlegget transportere avløp fra områdene rundt Kvammen, Rødde og Åsvegen og muliggjøre sanering av private avløpsløsninger. Anlegget vil knyttes til eksisterende anlegg ved Jaktøya for pumping til Høvringen avløpsrenseanlegg. Sammen med spillvannsledningen er det valgt å legge en ny vannledning i samme grøft. Denne vil forbedre forsyningssikkerheten for vann i området. Geotekniske undersøkelser er ferdige. Prosjektet er under detaljprosjektering og oppstart anleggsarbeid forventes primo 2020.</p>			
	2020	2021	2022	2023
Sum investeringer	3 200 000	5 000 000	-	-
SUM NETTO DRIFTS-KONSEKVENSER	0	0	0	0
Tiltak	069: 6271-Avløp E6, Melhus sentrum-Kvål			

Beskrivelse	<p>Endringer i avløpsanlegget i forbindelse med etablering av ny E6 Melhus -Kvål</p> <p>Tilleggsbevilgning for 2020- kr 5.000.000,-</p> <p>Det er tidligere bevilget kr. 2.500.000,-</p> <p>Hensikten med prosjektet er å gjennomføre en optimal og fremtidsrettet omlegging av vann og avløpsledninger langs ny E6. Detaljprosjektering er i gang og forventet anleggsstart er i 2020. Bevilgningen er iht. kostnadsoverslag for utførelsen og er basert på forprosjekt utført av Nye Veier.</p> <p>Bevilgningen er planlagt benyttet til omlegging av deler av eksisterende ledningsanlegg i dagens vegområde iht. krav i vegloven vedrørende lednings eiers plikt til flytting av ledningsanlegg i vegområde.</p>			
	2020	2021	2022	2023
Sum investeringer	5 000 000	3 500 000	1 000 000	-
SUM NETTO DRIFTS-KONSEKVENSER	0	0	0	0
Tiltak	072: 6275-Litjlerlia APS			
Beskrivelse	<p>Bevilgning for 2020 kr. 3 000 000,-.</p> <p>Bevilgningen skal dekke kostnaden med prosjektering og anleggsarbeid. Avløpsanlegget Jaktøya Lerli Kvammen er under detaljprosjektering. Dette er et prosjekt med prioritet 1 i Økonomi og handlingsplanen 2019-2022. Litlerli APS (avløpspumpe-stasjon) er neste steg i arbeidet med å snu avløpet fra Løvset og føre det utenom sentrum. Litlerli APS er et viktig knutepunkt for mottak av avløp fra Løvset og sanering av spredt avløp langs Åsvegen. Det planlegges å starte med å utarbeide grunnlag for totalentreprise ultimo 2019, med mål om oppstart anleggsarbeid 2020.</p>			
	2020	2021	2022	2023
Sum investeringer	200 000	2 800 000	-	-
SUM NETTO DRIFTS-KONSEKVENSER	0	0	0	0
Tiltak	070: 6277-Avløpsanlegg Litjlerlia			

Beskrivelse	<p>Tilleggsbevilgning for 2020 kr. 700 000,-.</p> <p>Det er tidligere bevilget kr. 300 000 i K-sak K 72/18, Økonomi- og handlingsplan 2019-2022.</p> <p>Avløpsanlegget Jaktøya Lerli Kvammen er under detaljprosjektering. Dette er et prosjekt med prioritet 1 i Økonomi og handlingsplanen 2019-2022. Litllerli avløpspumpestasjon er neste steg i arbeidet med å snu avløpet fra Løvset og føre det utenom sentrum. Litllerli APS er et viktig knutepunkt for mottak av avløp fra Løvset og sanering av spredt avløp langs Åsvegen. Avløpsanlegg Litllerli må gjøres i sammenheng med bygging av pumpestasjonen. Det planlegges å starte detaljprosjektering ultimo 2019, med mål om oppstart anleggsarbeid 2020.</p>			
	2020	2021	2022	2023
Sum investeringer	200 000	500 000	-	-
SUM NETTO DRIFTS-KONSEKVENSER	0	0	0	0

Tiltak	071: 6279-Kvammen APS			
Beskrivelse	<p>Tilleggsbevilgning for 2020 kr. 3 000 000,-.</p> <p>Det er tidligere bevilget kr. 200 000,- i K-sak 49/19, Tertialrapport 1/2019.</p> <p>Avløpsanlegget Jaktøya Lerli Kvammen er under detaljprosjektering. Dette er et prosjekt med prioritet 1 i Økonomi og handlingsplanen 2019-2022. Oppstart anleggsarbeid planlegges 2020. Kvammen APS er en vesentlig del av dette avløpsanlegget, og det er hensiktsmessig at denne pumpestasjonen planlegges og bygges i sammenheng med ledningsanlegget. Ny traseføring gjør at Lerli APS utgår, mens Kvammen APS blir et knutepunkt i overføringen av spillvannet til Jaktøya.</p> <p>Det er tidligere bevilget kr. 200.000,- til utarbeidelse av grunnlag for totalentreprise.</p> <p>Prosjektet er ikke kostnadsberegnet, men en grov beregning estimerer en total prosjektkostnad på kr. 3 000 000,-.</p>			
	2020	2021	2022	2023
Sum investeringer	3 000 000	-	-	-
SUM NETTO DRIFTS-KONSEKVENSER	0	0	0	0
Tiltak	073: 6280-Avløpsplan Gåsbakken			
Beskrivelse	<p>Bevilgning for 2020 kr. 500 000,-.</p> <p>Bevilgningen vil gå til å utarbeide en overordnet avløpsplan for Gåsbakken. Denne skal belyse status til eksisterende anlegg og forslag til en strategi for valg av avløpsløsning.</p> <p>En utredning av fremtidig avløpsløsning på Gåsbakken er også ført opp som et tiltak i gjeldende hovedplan avløp fra 2009.</p> <p>Det er nylig rehabilitert et infiltrasjonsanlegg ved skolen, og det er et stort behov for en rehabilitering av eksisterende anlegg ved butikken.</p> <p>Etter sommerens store utfordringer ved Svorksjøen, bør en se på hele området under ett. Spesielt få en avklaring om en skal samle alt avløpet til et felles anlegg eller om en skal fortsette med flere små anlegg.</p>			
	2020	2021	2022	2023
Sum investeringer	500 000	-	-	-
SUM NETTO DRIFTS-KONSEKVENSER	0	0	0	0

Tiltak	074: 6281-Avløpsplan Fremo			
Beskrivelse	<p>Bevilgning for 2020 kr. 500 000,-.</p> <p>Bevilgningen vil gå til å utarbeide en overordnet avløpsplan for Fremo. Denne skal belyse status til eksisterende anlegg og forslag til en strategi for valg av avløpsløsning.</p> <p>En utredning av fremtidig avløpsløsning på Fremo er også ført opp som et tiltak i gjeldende hovedplan avløp fra 2009. Denne utredning ble satt på vent, da det ble prioritert å forbedre avløpssituasjonen på Kneppet. Kostnadene med ett nytt anlegg ved denne lokaliteten er beregnet til å bli forholdsvis stor, og en bør derfor heller se på den totale løsningen for hele Fremo før konkrete tiltak igangsettes.</p>			
	2020	2021	2022	2023
Sum investeringer	500 000	-	-	-
SUM NETTO DRIFTS-KONSEKVENSER	0	0	0	0
Tiltak	107: XXX - Kvål øst avløp			
Beskrivelse	<p>Prosjektet er en videreføring av påbegynt sanering av dårlige avløpsledninger i Kvål sentrum. Gjelder i hovedsak boligfeltet ovenfor jernbanelinjen. Noe av avløpsanleggene i sentrum blir sanert i forbindelse med ny E6, og det som ikke tas i denne forbindelse, må følges opp videre.</p>			
	2020	2021	2022	2023
Sum investeringer	-	-	-	3 200 000
SUM NETTO DRIFTS-KONSEKVENSER	0	0	0	0
Tiltak	114: XXXX - Avløpsanlegg Furuvegen og Eidsåsen, Korsvegen			
Beskrivelse	<p>Utbedring og reasfaltering av Eidsåsen og Furuvegen er prioriterte prosjekter i hovedplan veg. Før denne utbedringen starter opp, bør sanering av eksisterende avløpsledninger utføres, da det er registreringer som sier at disse tar inn mye fremmedvann. Likeledes er det etterspurt fortau langs deler av strekningene. Fortau langs Eidsåsen er et rekkefølgekrav for videre boligutbygging i Bøveråsen. Anbefalt prosess er å utarbeide en reguleringsplan, prosjektering og gjennomføring av veg/fortau og avløpsanlegg.</p>			
	2020	2021	2022	2023
Sum investeringer	-	-	-	4 000 000

SUM NETTO DRIFTS- KONSEKVENSER	0	0	0	0
---	----------	----------	----------	----------

Tiltak	113: XXXX - Avløpsanlegg Gresjmovegen			
Beskrivelse	Sanering av spredt avløp ved å utvide offentlig avløpsanlegg i henhold til vedtak i komite Teknikk og Miljø. Komite for teknikk og miljø går for alternativ 3 3 Kommunal avløpsledning Stensetkrysset Oddhaugen. Dette legges inn i Økonomi- og handlingsplan 2020 2023.			
	2020	2021	2022	2023
Sum investeringer	-	-	-	9 000 000
SUM NETTO DRIFTS-KONSEKVENSER	0	0	0	0
Tiltak	111: XXXX - Avløpssanering Gruva			
Beskrivelse	Registrerte skader på kunstgressbanen i Gruva, skyldes trolig ødelagte avløpsledninger. Omlegging og sanering av spill- og overvannsledninger vurderes å være nødvendig i nærmeste fremtid for å unngå ytterligere skader, samt å opprettholde ledningenes funksjon.			
	2020	2021	2022	2023
Sum investeringer	-	-	100 000	2 000 000
SUM NETTO DRIFTS-KONSEKVENSER	0	0	0	0
Tiltak	116: XXXX - Granmoen APS			
Beskrivelse	Ny APS ved Stensetkrysset. Sanering av spredt avløp ved å utvide offentlig avløpsanlegg i henhold til vedtak i komite Teknikk og Miljø. Komite for teknikk og miljø går for alternativ 3 3 Kommunal avløpsledning Stensetkrysset Oddhaugen. Dette legges inn i Økonomi- og handlingsplan 2020 2023.			
	2020	2021	2022	2023
Sum investeringer	-	-	-	3 000 000
SUM NETTO DRIFTS-KONSEKVENSER	0	0	0	0
Tiltak	115: XXXX - Gresjmo APS			
Beskrivelse	Sanering av spredt avløp ved å utvide offentlig avløpsanlegg i henhold til vedtak i komite Teknikk og Miljø. Komite for teknikk og miljø går for alternativ 3 3 Kommunal avløpsledning Stensetkrysset Oddhaugen. Dette legges inn i Økonomi- og handlingsplan 2020 2023.			
	2020	2021	2022	2023

Sum investeringer	-	-	-	3 000 000
SUM NETTO DRIFTS-KONSEKVENSER	0	0	0	0
Tiltak	108: XXXX - Sanering Granmo APS			
Beskrivelse	Granmo APS, Horg. Fortløpende fornyelse og rehabilitering av eldre avløpspumpestasjoner. Målet er en til to APS per år.			
	2020	2021	2022	2023
Sum investeringer	-	-	3 000 000	-
SUM NETTO DRIFTS-KONSEKVENSER	0	0	0	0
Tiltak	109: XXXX - Sanering Rønningen APS, Hovin			
Beskrivelse	Fortløpende fornyelse og rehabilitering av eldre avløpspumpestasjoner. Målet er en til to APS per år.			
	2020	2021	2022	2023
Sum investeringer	-	-	3 000 000	-
SUM NETTO DRIFTS-KONSEKVENSER	0	0	0	0
Tiltak	097: 6003 - Varmbo boligfelt vann			
Beskrivelse	Beregnet behov for sluttfinansiering av igangsatt prosjekt med å sanering vann- og avløpsnett i Varmbo boligområde.			
	2020	2021	2022	2023
Sum investeringer	-	1 000 000	5 000 000	-
SUM NETTO DRIFTS-KONSEKVENSER	0	0	0	0
Tiltak	092: 6015 - Driftssentral teknisk drift - vann			
Beskrivelse	Sees i sammenheng med prosjekt 6831 og 6228			
	2020	2021	2022	2023
Sum investeringer	-	6 500 000	-	-
SUM NETTO DRIFTS-KONSEKVENSER	0	0	0	0
Tiltak	098: 6017 - Hovedforsyning Melhus sentrum (Ø/V)			

Beskrivelse	Bevilgning gjelder finansiering av sluttarbeidene med ny hovedforsyning til Melhus sentrum. Planlagt utbyggingsperiode er 2020 og 2021. Målet er å ferdigstille anlegget tidligst mulig i forhold til planlagt byggeaktivitet ved Gimse barneskole.			
	2020	2021	2022	2023
Sum investeringer	-	2 000 000	-	-
SUM NETTO DRIFTS-KONSEKVENSER	0	0	0	0
Tiltak	099: 6021 - Sonevannmåling			
Beskrivelse	Prosjektet videreføres hvert år inntil en har fått kontroll på vannlekkasjene på drikkevannsnettet. En viktig del av arbeidet er å redusere størrelsen på forsyningssonene, slik at lekkasjesøk prioriteres riktig og fortløpende.			
	2020	2021	2022	2023
Sum investeringer	-	200 000	200 000	200 000
SUM NETTO DRIFTS-KONSEKVENSER	0	0	0	0
Tiltak	100: 6036 - Rønningstrøa HBS			
Beskrivelse	Bygging av et høydebasseng i øvre trykksone på Løvset er utsatt noe, da andre tiltak er valgt i første fase for å sikre nok vann med tilstrekkelig trykk i sonen. Behovet for et basseng er tilstede, og det forventes at prosjektet realiseres i økonomiplanperioden.			
	2020	2021	2022	2023
Sum investeringer	-	4 000 000	8 000 000	-
SUM NETTO DRIFTS-KONSEKVENSER	0	0	0	0
Tiltak	101: 6041 - Sanering av vannledning, Gruva			
Beskrivelse	Registrerte skader på kunstgressbanen i Gruva, skyldes trolig ødelagte avløpsledninger. Omlegging og sanering av spill- og overvannsledninger vurderes å være nødvendig i nærmeste fremtid for å unngå ytterligere skader, samt å opprettholde ledningenes funksjon. Det vurderes at vannledning saneres samtidig med avløpsledningene.			
	2020	2021	2022	2023
Sum investeringer	-	-	100 000	1 000 000

SUM NETTO DRIFTS- KONSEKVENSER	0	0	0	0
Tiltak	102: 6204 - Varmbo boligfelt - avløp			
Beskrivelse	Beregnet behov for sluttfinansiering av igangsatt prosjekt med å sanering vann- og avløpsnett i Varmbo boligområde.			
	2020	2021	2022	2023
Sum investeringer	-	2 000 000	6 000 000	-
SUM NETTO DRIFTS- KONSEKVENSER	0	0	0	0
Tiltak	103: 6225 - Avløpssanering Ler sentrum			
Beskrivelse	Videreføre prosjektet med å sanere dårlige avløpsledninger i Ler sentrum. Saneringsarbeidene ble utsatt noe i tid, i påvente av behandling av sentrumsplan.			
	2020	2021	2022	2023
Sum investeringer	-	-	2 000 000	-
SUM NETTO DRIFTS- KONSEKVENSER	0	0	0	0
Tiltak	093: 6228 - Driftssentral teknisk drift - avløp			
Beskrivelse	Sees i sammenheng med prosjekt 6831 og 6015			
	2020	2021	2022	2023
Sum investeringer	-	6 500 000	-	-
SUM NETTO DRIFTS- KONSEKVENSER	0	0	0	0
Tiltak	104: 6242 - Avløpsledning Øysand-Klett			
Beskrivelse	Overføring av spillvann fra Øysand til Klett og Høvringen RA. Prosjektet er påbegynt, men utsatt i tid med bakgrunn i andre prioriteringer.			
	2020	2021	2022	2023
Sum investeringer	-	-	-	8 500 000
SUM NETTO DRIFTS- KONSEKVENSER	0	0	0	0
Tiltak	105: 6257 - Spillvannsledning Ler-Kvål			

Beskrivelse	Prosjektet gjelder overføring av spillvann fra Ler til Kvål. Prosjektet er siste etappe i forhold til politisk vedtak om overføring av spillvann med utløp til Gaula til Høvringen RA. Overføring fra Lundamo og Hovin skal utredes ytterligere før overføringsledningen videreføres sørover. Forprosjekt er ferdig og forberedende arbeider ved Kvål sentrum tas i forbindelse med ny E6.			
	2020	2021	2022	2023
Sum investeringer	-	-	17 250 000	4 000 000
SUM NETTO DRIFTS-KONSEKVENSER	0	0	0	0
Tiltak	106: 6263 - Sanering Moavegen, Kvål			
Beskrivelse	Prosjektet gjelder sanering av spillvannsledninger øst for jernbanelinjen i Kvål sentrum. Prosjektet vil være en del av saneringsprosjektene i Kvål øst.			
	2020	2021	2022	2023
Sum investeringer	-	-	-	1 500 000
SUM NETTO DRIFTS-KONSEKVENSER	0	0	0	0
Tiltak	110: 6276 - Avløpsanlegg Løvset-Åsvegen			
Beskrivelse	Prosjektet er siste etappe med overføring av spillvann fra Løvset til Jaktøya. Er under planlegging, og forventet oppstart er i 2021 med ferdigstilling i 2022.			
	2020	2021	2022	2023
Sum investeringer	-	1 500 000	1 500 000	-
SUM NETTO DRIFTS-KONSEKVENSER	0	0	0	0
Kapittel : Virksomheter utenfor Melhus kommune				
Tiltak	127: 1624 - Melhus kirke - rehabilitering			
Beskrivelse	Viser til søknad fra Melhus kirkelig fellesråd datert 04.10.2019. Det er tidligere bevilget 8.411 millioner kroner til oppussing av Melhus kirke. Det søkes om en tilleggsbevilgning for 2020 på kr 2.600 mill. eks mva.			
	2020	2021	2022	2023
Sum investeringer	3 250 000	-	-	-

Sum lån	- 2 600 000	-	-	-
Sum annet	- 650 000	-	-	-
Sum renter	22 498	66 403	64 713	63 024
Sum avdrag	16 250	65 000	65 000	65 000
SUM NETTO DRIFTS- KONSEKVENSER	38 748	131 403	129 713	128 024

13.3 Diverse budsjettskjema

Ifølge forskrift om økonomiplan, årsbudsjett og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv. § 5-1 skal det utarbeides 4 ulike budsjettskjemaer:

1. Bevilgningsoversikt drift, dette skjemaet ligger i vedtaket under kapittel 1
2. Bevilgningsoversikt investering, dette skjemaet ligger i vedtaket under kapittel 1 og 10
3. Oversikt over gjeld og andre vesentlige langsiktige forpliktelser i økonomiplan og årsbudsjett ligger under vedtaket under kapittel 1
4. Økonomisk oversikt drift ligger i tabellen under.

ØKONOMISK OVERSIKT DRIFT

	Regnskap 2018	Opprinnelig budsjett 2019	Regulert budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Rammetilskudd	-470 095	-501 187	-500 865	-514 792	-523 792	-530 292	-537 292
Innteks- og formuesskatt	-405 508	-401 748	-406 748	-435 535	-437 135	-438 735	-441 135
Eiendomsskatt	-22 013	-23 032	-22 031	-22 159	-22 287	-22 415	-22 565
Andre skatteinntekter	-511	0	0	0	0	0	0
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-130 216	-112 681	-119 732	-97 834	-95 412	-94 132	-94 132
Overføringer og tilskudd fra andre	-125 095	-48 669	-61 919	-42 415	-42 415	-42 406	-42 406
Brukerbetalinger	-51 393	-52 813	-51 645	-52 191	-52 191	-52 191	-52 191
Salgs- og leieinntekter	-131 535	-128 127	-129 368	-129 809	-135 489	-141 151	-144 281
SUM DRIFTSINTEKTER	-1 336 366	-1 268 257	-1 292 309	-1 294 736	-1 308 722	-1 321 323	-1 334 003
Lønnsutgifter	719 132	679 349	704 405	727 124	725 249	725 459	729 692
Sosiale utgifter	190 233	192 706	189 123	196 061	195 777	195 160	195 160
Kjøp av varer og tjenester	255 788	233 103	243 657	240 896	238 969	248 945	251 077
Overføringer og tilskudd til andre	88 844	60 764	60 480	66 354	64 584	63 984	63 984
Avskrivninger	75 478	0	0	0	0	0	0

	Regnskap 2018	Opprinnelig budsjett 2019	Regulert budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
SUM DRIFTSUTGIFTER	1 329 476	1 165 922	1 197 665	1 230 435	1 224 580	1 233 547	1 239 912
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	-6 891	-102 335	-94 644	-64 301	-84 142	-87 776	-94 091
Renteinntekter	-13 682	-13 682	-13 782	-14 982	-14 982	-14 982	-12 982
Utbytter	-19 427	-7 500	-17 200	-19 900	-19 900	-19 900	-21 900
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	2 527	-5 950	-5 950	-5 950	-6 545	-6 545	-6 545
Renteutgifter	35 430	37 767	37 618	40 118	42 099	43 730	43 350
Avdrag på lån	62 814	63 749	63 741	66 949	74 781	79 281	81 034
NETTO FINANSUTGIFTER	67 662	74 384	64 427	66 235	75 453	81 585	82 957
Motpost avskrivninger	-75 478	0	0	0	0	0	0
NETTO DRIFTSRESULTAT	-14 707	-27 951	-30 217	1 934	-8 689	-6 191	-11 134
Disponering eller dekning av netto driftsresultat	0	0	0	0	0	0	0
Overføring til investering	5 316	5 667	5 667	4 573	4 573	4 573	4 573
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	2 950	-4 670	-5 272	-4 344	-1 972	-2 150	-2 426
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond *	29 029	3 230	8 348	-2 163	6 089	3 769	8 987
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0	0
SUM DISPONERINGER ELLER DEKNING AV NETTO DRIFTSRESULTAT	37 296	4 226	8 743	-1 934	8 689	6 191	11 134
FREMFOØRT TIL INNDEKNING I SENERE ÅR	-1 836	-23 724	-21 474	0	0	0	0

Denne tabellen er utarbeidet etter ny Kostraveileder og kolumnene for regnskap 2018, opprinnelig budsjett 2019 og regulert budsjett 2019 vil derfor ikke være 100% riktig.

*På linjen for netto avsetninger til fond i budsjett 2020-2023 ligger årenes forventning av mindreforbruk.

	2020	2021	2022	2023
* Herav forventet mindreforbruk	10 453	9 043	5 664	10 782